

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
 DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

మంగళవారం, డిసెంబరు 22, 2015
TUESDAY, THE 22nd DECEMBER, 2015

14వ శాసన సభ 6 వ సమావేశం, వాల్యూం- 10 నంబరు- 5
14TH L.A. IV – SESSION, VOL-10 NO.-5

శక సంవత్సరం-1937, మార్గశిర-11
11- Margasira, 1937 – S.E.

శాసన సభ సచివాలయం
 పబ్లిక్ గార్డెన్స్
 హైదరాబాదు- 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
 PUBLIC GARDENS, NAMPALLY
 HYDERABAD - 500 004.**

**ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
ప్రధాన అధికారులు**

సభాపతి	ః	డా. కోడెల శివప్రసాదరావు
ఉప సభాపతి	ః	శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్
కార్యదర్శి(ఇంచార్జ్)	ః	శ్రీ కె.సత్యనారాయణ రావు
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి.బాలకృష్ణమూచార్యులు శ్రీ ఎం. విజయరాజు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి.వి.సుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె.రాజకుమార్ శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి శ్రీ పి.నరసింహ శ్రీ బి.కమలాకర్ డా.వై.కామేశ్వరి శ్రీ ఇ. సంజీవరావు శ్రీ కె.వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి.జగన్మోహన్ రావు శ్రీ బి.ప్రభాకర్ రావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ శ్రీనివాస్ అల్లాడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(14వ శాసన సభ)

(ఆరవ సమావేశము : ఐదవ రోజు)

మంగళవారం, డిసెంబరు 22, 2015

సభ ఉ.గం.09.00.లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

విషయ సూచిక

	పుట సంఖ్య
1. సభ సమావేశం (ఉ.గం.9.00.)	 5
2. వాగ్రూప ప్రశ్నలు మరియు సమాధానములు	 5-51
3. సభ ముందు ఉంచిన పత్రములు	 51
4. 344వ నిబంధన క్రింద కరవుపై చర్చ మరియు సమాధానం	 52- 72
5. 74వ నిబంధన క్రింద ఆస్తులను కోల్పోయిన వారిపై చర్చ మరియు సమాధానం	 72-89
6. జీరో అవర్	 89-110
7. బాక్సైట్ నిధులపై ప్రకటన, చర్చ	 110-137
8. శ్రీ పల్లా శ్రీనివాసులు గారిచే పిటీషన్ సమర్పణ	 137
9. ఇసుక రీచ్‌లపై ప్రకటన	 137-159
10. స్పీకర్‌చే ప్రకటన	 159-160
11. సభ నిరవధిక వాయిదా(సా.5.26ని.లకు)	 160

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ

హైదరాబాదు

14వ శాసనసభ, 6వ సమావేశం

మంగళ వారం, 22వ తేది డిసెంబరు, 2015

(సభ ఉదయం 9.00గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

MR.SPEAKER : Now Question Hour. Question No.1824 (41)
Minister for Irrigation....

ప్రశ్న నెం.1824 (41)

సర్వశ్రీ
గోనుగుంట్ల సూర్యనారాయణ,
బి.కె. పార్థసారథి,
తలారి ఆదిత్య,
డా. డోలాశ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి,
కె. ఈరన్న, ఎం.ఎల్.ఏ.లు,

గౌరవనీయులైన జల వనరుల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం
తెలియచేస్తారా :-

ఎ) భూగర్భ జలాలను పెంపొందించడం కోసం ప్రభుత్వం అమలుపరుస్తున్న నీరు-చెట్టు
కార్యక్రమం ఏమేరకు ఫలితాలను సాధించింది;

బి) ఈ సంవత్సరంలో పూర్తయిన పనుల సంఖ్య;

సి) ఇటీవల వర్షాల కారణంగా పెరిగిన భూగర్భ జల వివరాలు?

శ్రీ డి. ఉమామహేశ్వరరావు (జలవనరుల శాఖ మంత్రి)

ఎ) వరద నీటిని పరిరక్షించుకోవడం ద్వారా నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని అమలు చేసిన కారణంగా రాష్ట్రంలో భూగర్భ జల మట్టాలు 2.14 మీటర్లకు పెరిగాయి.

బి) (i) ఈ సంవత్సరంలో చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ పూర్తి చేసిన పనుల సంఖ్య : 6459 పనులు (డబ్ల్యుఆర్డి నిధులు)

(ii) ఈ సంవత్సరంలో గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ పూర్తి చేసిన పనుల సంఖ్య : 6545 పనులు (ఎంజిఎన్ఆర్ఐజిఎస్ నిధులు) మొత్తం పనుల సంఖ్య : 43,004

సి) 2015, అక్టోబరుతో పోల్చుకుంటే 2015,నవంబరు నెలలో భూగర్భ జల మట్టాల సగటు పెరుగుదల ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.

(i)	కోస్తా ఆంధ్రా	- 0.06 మీటర్లు
(ii)	రాయలసీమ	- 6.83 మీటర్లు
(iii)	రాష్ట్రం మొత్తం మీద	-2.14 మీటర్లు

శ్రీ జి.సూర్యనారాయణ (ధర్మవరం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్ష. దేశంలో జైసల్మేర్ తరువాత అనంతపురం జిల్లాలోనే అత్యల్ప వర్షపాతముంటుంది. ఆ కారణంగా జిల్లా పూర్తిగా ఎడారి అయ్యే పరిస్థితుల్లో గత సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాలతో మా జిల్లాకు దాదాపు 11 టిఎమ్సీల నీటిని హెచ్ఎన్ఎస్ఎస్ ద్వారా ఇవటంతో భూగర్భ జలాలు కొంతవరకు పెరగటం వల్ల దాదాపు 50 చెరువులకు మేము నీరు నింపుకోవటం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కూడా శ్రీశైలం డ్యామ్లోకి నీరు తక్కువగా వచ్చినప్పటికీ 6.8 టిఎమ్సీలు ఇవ్వడం వల్ల దాదాపు 40 చెరువులను మాత్రమే నింపుకోవడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం మాత్రం నీటి సరఫరాను పెంచాలి. అక్కడ దాదాపు 12 పంపులున్నప్పటికీ నాలుగైదు పంపులు మాత్రమే వేస్తున్నారు. కాబట్టి మిగతా పంపులకు కూడా త్వరలోనే లైనింగ్ పూర్తి చేసినట్లయితే మొత్తం 11 పంపుల ద్వారా 3850 క్యూసెక్కుల నీరందించే పరిస్థితి మా జిల్లాకు ఉంటుంది. అందులో నుంచి 60 క్యూసెక్కుల నీరు నా నియోజకవర్గానికి అందే అవకాశముంది. దానితోపాటే కర్నూలు, అనంతపురం, చిత్తూరు కడప జిల్లాలు కూడా సస్యశ్యామలమయ్యే పరిస్థితి ఉంటుంది. దానివల్ల మాకు గండికోట రిజర్వాయర్ వరకు గ్రావిటీతో నీరొచ్చే అవకాశముంటుంది. ఆ గ్రావిటీ ద్వారా వచ్చే నీటిని ఐదు చోట్ల పంపింగ్ చేసినట్లయితే తప్పకుండా, సిబిఆర్, వైవిఆర్ ఇంకా చిత్తూరు జిల్లాకు కూడా నీరిచ్చే అవకాశముంటుంది. అటు 60 టిఎమ్సీలు, ఇటు 40 టిఎమ్సీలు తీసుకుంటే తప్పకుండా మా జిల్లాలో గ్రౌండ్ వాటర్ పెరుగుతుంది. కాబట్టి నేను మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే అటు పక్కనుంచి 12 చోట్ల పంపింగ్ చేసి చిత్తూరుకు పంపించాల్సి వుంటుంది.

కాని ఇటుపక్క నుంచి పంపింగ్ చేస్తే ఐదు సార్లే చేయాల్సి వస్తుంది. తద్వారా ఖర్చు కూడా తగ్గుతుంది. తప్పకుండా దీనిని పరిశీలించి మా జిల్లాలో సిబిఆర్ నుండి నీటిని చిత్తూరు జిల్లాకు కూడా పంపించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మా జిల్లాలో గత సంవత్సరం 38వేల ఫార్మ్ పాండ్స్ తవ్వడం జరిగింది. దానివల్ల దాదాపు 5టిఎమ్సీల నీటిని అదనంగా నింపుకునే అవకాశమొచ్చింది. దానికి గాను ముఖ్యమంత్రి గారికి, ఇరిగేషన్ మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. అలాగే ఈ సంవత్సరం కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు అనంతపురం జిల్లా మీద ప్రత్యేక దృష్టి సారించి దాదాపు లక్ష వరకు ఫార్మ్ పాండ్స్ తవ్వటానికి అంగీకరించిన నేపథ్యంలో మంత్రిగారు పనులు మొదలుపెట్టారు. లక్ష ఫార్మ్ పాండ్స్ గనుక తవ్వినట్లయితే మా జిల్లాలో 20 నుంచి 25టిఎమ్సీల నీరు అదనంగా నిల్వ చేసుకునే అవకాశముంటుంది. దానితో పాటు గ్రాండ్ వాటర్ కూడా పెరిగే అవకాశముంటుంది. అత్యల్ప వర్షపాతం కారణంగా జిల్లాలోని రైతులు ఇబ్బందులెదుర్కొంటున్నారు. ముఖ్యంగా వేరుసెనగ రైతులకు రెండు సీజన్లలో నీరిస్తేనే పంట బాగా వస్తుంది. ప్రస్తుతం వేరుసెనగ పంటకు ఎకరాకు రూ.20 నుంచి రూ.25 వేల వరకు ఖర్చయితే పంట బాగావస్తే రైతుకు రూ.40 వేల వరకు ఆదాయమొచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. పంట రాకపోతే ఆ రూ.20 వేలు/25 వేలు కూడా నష్టపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఇన్పుట్ సబ్సిడీ కింద హెక్టారుకు రూ.20 వేలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. కాబట్టి వేరుసెనగ పంటకు రెండు సీజన్లలోనూ అవసరమైతే రెయిన్ గేజెస్ ద్వారా రెండు సీజన్లకు నీటి సరఫరా చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఆదేశించినందున నేను మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. జిల్లా కలెక్టర్ గారు కూడా దీనిపై సానుకూలంగా కృషి చేస్తున్నారు. గత సంవత్సరంలో దాదాపు 20 వేల బోర్లు రీచార్జ్ అయ్యాయి. ఈ సంవత్సరం దాదాపు రెండు లక్షల బోర్లు రీచార్జ్ అయ్యే అవకాశముంది. ఎందుకంటే గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరంలో కొద్దిగా వర్షాలు పెరిగాయి. పైగా హెచ్ఎన్ఎస్ఎస్ ద్వారా నీళ్లు రావడంతో చాలా వరకు మా జిల్లాలో నీటి సామర్థ్యం పెరిగింది.

ఈ సందర్భంగా నా విన్నవమేమంటే ఈ సంవత్సరం జిల్లాలో 1500 సర్పరీలను అదనంగా పెంచి ఐదు కోట్ల మొక్కలను నాటించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాము. గత సంవత్సరం దాదాపు రూ. 32కోట్ల ఖర్చుతో 22 లక్షల మొక్కలు నాటడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఈ సంవత్సరం ఐదు కోట్ల మొక్కలు నాటితే వర్షాలు బాగా వచ్చి జిల్లా సస్యశామలమవుతుందని మేం భావిస్తున్నాము. అదే కాకుండా నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే మా జిల్లాలో నీరు చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాలతో మంత్రి గారు చాలా బాగా చేశారు. అయినా ఇంకా చాలా చేయాల్సినవి ఉన్నాయి. చాలా వరకు కాలువల/చెరువుల పూడికలు తీయడం వలన చెరువుల్లోకి నీరు పడి నుంచి 20/30 శాతం వరకు వచ్చి చేరింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకా బాగా చేయాలని మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాము. మంత్రివర్యులు కూడా ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు మా జిల్లా మీద ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి పనులు చాలా వరకు

చేయిస్తున్నారు. దానికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాము. మా జిల్లాలో ఐదు/పది ఎకరాలున్న వారికి డ్రిప్ ఇరిగేషన్ ఇచ్చారు. అందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాము. ఎందుకంటే మా దగ్గర 50/100 ఎకరాలున్నా ఇబ్బందిపడే పరిస్థితి ఉంది. రైతుకు ఎంతభూమి వుందన్నది ప్రధానం కాదు. ఎంత పంట పండిస్తున్నాడన్నదే ముఖ్యం. కాబట్టి నీరు బాగా ఇస్తే అనంతపురం జిల్లాలో ఎకరాకు రూ.లక్ష నుంచి రూ.ఐదు లక్షల వరకు పంట తీసే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి గారికి, మంత్రివర్యులకు మా ప్రత్యేక విన్నపమేమంటే హెచ్ఎన్ఎస్ఎస్ తొందరగా టైనింగ్ పూర్తి చేసి దాని నుండి 60టిఎమ్ సీలు అలాగే గండికోట సిబిఆర్ ప్రాజెక్టు నుంచి కూడా 40 టిఎమ్సీలు సరఫరా చేస్తే సాధ్యమైనంత వరకు రాయలసీమ రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా కనీసం 30/40 శాతం పంటనైనా పండించే పరిస్థితి ఉంటుంది.

ఉ.9.10

కచ్చితంగా రాయలసీమకు నీరిస్తే రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో అనంతపురం జిల్లాలో అత్యధిక పంట పండించే పరిస్థితి ఉందని తెలియజేస్తూ, నాకు అవకాశం కల్పించిన గౌరవ సభాపతిగారికి, మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

డా.డి.శ్రీబాలవీరాంజనేయ స్వామి (కొండేపి): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. ఈరోజు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకొని రాష్ట్రంలో భూగర్భ జలాలు పెంచి అత్యధిక ప్రాంతాన్ని సస్యశ్యామలం చేసే విధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని కరవురహిత ఆంధ్రప్రదేశ్‌గా తీసుకోవడంలో నిన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ప్రకటన చేసినందుకు చాలా సంతోషం. గత సంవత్సరంలో నీరు-చెట్టు ద్వారా చాలావరకు చెరువులలో పూడికతీత వలన చిన్నపాటి వర్షాలకే చెరువులలో నీటినిల్వ పెరిగింది. ముఖ్యంగా మా నియోజకవర్గంలో మర్రిపూడి మండలం కరవు మండలం. అక్టోబరులో కురిసిన వర్షంవలన నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం వలన కొద్దిపాటి వర్షానికే చెరువులలో నీటినిల్వలు పెరిగి సస్యశ్యామలం కావడమే దీనికి నిదర్శనం. కొన్నిచోట్ల అటవీ ప్రాంతం నుంచి చెరువులకు వచ్చే ఫీడర్ ఛానల్స్ మెరుగుపరచడానికి, పూడికతీతకు అటవీశాఖనుంచి ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. అటవీ శాఖాధికారులకు ఆ శాఖమంత్రి ద్వారా ఆదేశాలు ఇప్పించి ఫీడర్స్ ఛానల్స్‌లో పూడికతీత పనులు చేయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాలలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలను కలిపి మా జిల్లాను ఏర్పాటుచేశారు. ఇందులో కర్నూలు జిల్లా నుంచి కలిపిన గిద్దలూరు, ఎర్రగొండపాలెంతోబాటు కందుకూరు డివిజన్‌లోని మా నియోజకవర్గంలో నీటివనరులు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతంలో వెలిగొండ ప్రాజెక్టును ప్రాధాన్యతా క్రమంలో ప్రభుత్వం పూర్తి చేయాలనుకుంటున్నది. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తయితే మా నియోజకవర్గంలో నీటి వసతులు పెరిగే విధంగా ఆలోచన చేయాలి. గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా నదులను అనుసంధానం చేయాలని గతంలోనే నిర్ణయించారు. నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువ కింద రెండో దశలో ముసి,

రాళ్లపాడు, సోమశిల వరకు ఇచ్చినట్లయితే మా ప్రాంతంలోని వెనుకబడిన జిల్లాలలో ఎక్కువ ప్రాంతానికి సాగునీటిని కల్పించే అవకాశం ఉంటుందని మంత్రివర్గులకు మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన జిల్లాలలో మా ప్రకాశం జిల్లా కూడా ఉందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలతో ఏర్పడిన ఈ జిల్లాలో నీటివనరులను పెంచినట్లయితే జిల్లా పశ్చిమ ప్రాంతంతోబాటు కందుకూరు డివిజన్‌లోని ప్రాంతాలలో నీటి సామర్థ్యం పెరిగితే రైతులకు ఆదాయం ఉంటుంది. మా ప్రాంతంలో విరివిగా పొగాకు సాగు చేస్తున్నారు తప్ప మరొక పంట సాగుచేయరు. మా ప్రాంతంలో నీటి సదుపాయం పెరిగితే ప్రత్యామ్నాయ పంటలుగా ఆరుతడి పంటలు సాగుచేసే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి నీటి సౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం చేపట్టిన నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం చేపట్టినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ బి.కె.పార్థసారథి (పెనుకొండ): అధ్యక్షా, నమస్కారం. ఈరోజు నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ఎంతో ఉపయోగకరమైనది. ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుని చేపట్టింది. అదేవిధంగా ఈ రోజు కాలువలు తవ్వడం, చెరువులలో పేరుకుపోయిన ఒండ్రుమట్టిని తొలగించడంతో చెరువులలో నీటి నిల్వ సామర్థ్యం పెరిగి భూగర్భజలాలు పెరుగుతున్నాయి. గ్రామాలలోని రైతులు పూడికమట్టిని తమ పొలాలకు తరలించి పంటలలో అధిక దిగుబడి సాధించేందుకు మంచి అవకాశం వస్తుంది. అదే విధంగా రైతులకు కన్వేయన్సు ఇవ్వడం వలన వలసలు నివారించేందుకు మా జిల్లాలోని ప్రజలకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంది. మిగిలిన ఆయకట్టుకు కూడా నీరందించేందుకు అవకాశం ఉంది. పిల్ల కాలువలు, తూములు రిపేరు వలన నీటి వృథాను అరికట్టి పొలాలకు నీరందించేందుకు వీలు కలుగుతుంది. అదే విధంగా అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు 500 చెరువులలో 10 టీఎంసీల నీటిని నిల్వ చేసే చక్కని అవకాశం నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా ఏర్పడింది. అదే విధంగా పది సంవత్సరాలుగా నీరు పారని కాలువలకు ఇప్పుడు నీరు వచ్చిందంటే, చెరువులలో నీరు నిల్వ అవుతున్నదంటే అది నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం వల్లనే. ఈ కార్యక్రమాన్ని మరింత విజయవంతం చేయాలంటే చెక్ డ్యాములు కట్టడానికి భూగర్భజల శాఖ అనుమతి అవసరమవుతుంది. అయితే చెక్ డ్యామ్స్‌కు, సర్ప్స్ డ్యామ్స్‌కు హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్స్‌ను ఏవిధమైన షరతులు లేకుండా అనుమతిస్తే నిర్మించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తద్వారా భూగర్భజలాలు పెరిగేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. కుప్పంలో అమలుచేసినట్లుగా మా ప్రాంతంలో కూడా చెక్ డ్యామ్స్ నిర్మించేందుకు గ్రౌండ్‌వాటర్ డిపార్ట్‌మెంట్ విధించే షరతులను సడలించి అనుమతులు ఇప్పించేందుకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అనంతపురం జిల్లాపై ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్ననే “పంట సంజీవని” పథకం ద్వారా రూ.600కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి లక్ష ఫామ్ పాండ్స్ తవ్వాలని నిర్ణయించడం ద్వారా భూగర్భజలాలు పెరుగుతాయి. ఆ విధంగా నిధులు కేటాయించినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కొమ్మాలపాటి శ్రీధర్(పెదకూరపాడు): అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గం కృష్ణా నది పక్కనే ఉన్నప్పటికీ ఈ సంవత్సరం వర్షాలు తక్కువగా కురవడంవల్ల నాగార్జునసాగర్‌లో నీరు లేకపోవడంతో కుడి కాలువకు నీరు రాకపోవడంవల్ల కాలువలను ఆధునీకరించినా రైతులకు ప్రయోజనం కలగలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కాలువలను ఆధునీకరించారు. అయినప్పటికీ నీరు అందక మిర్చి రైతులు, వరిపంట సాగుచేసిన రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మిర్చి పంట వేసిన రైతులు ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని అందిస్తూ పంటలను తడుపుకుంటున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు గతంలో చాలా ఎత్తిపోతల పథకాలను ఏర్పాటుచేసింది. కాలువలను ఆధునీకరించినా నీరు లేక నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి కాబట్టి మా నియోజకవర్గంలోనే పులిచింతల ప్రాజెక్టు ఉండడం సడంతోపైతే, ఆ రిజర్వాయర్‌లోని నీటిని భవిష్యత్తులో ఎత్తిపోతల పథకాల ద్వారా మా నియోజకవర్గానికి, పక్కనున్న సత్తెనపల్లి నియోజకవర్గంలోని మేజర్ కాలువలకు అనుసంధానం చేసినట్లయితే పూర్తిస్థాయిలో రైతాంగానికి ఉపయోగపడుతుంది. నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా చెరువులలో పూడికతీత తర్వాత పూర్తిస్థాయిలో వర్షాలు రాకపోవడం వలన వాటి ఉపయోగం మా నియోజకవర్గంలో తక్కువగా ఉంది. భవిష్యత్తులో ఎత్తిపోతల పథకాల ద్వారా ఆ ప్రాంతంలోని రైతాంగాన్ని పూర్తిస్థాయిలో రక్షించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. మంత్రివర్గులు ఆ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పులిచింతల రిజర్వాయర్ నుంచి ఎత్తిపోతల పథకాలకు అనుమతులు ఇచ్చి ఆ ప్రాంత రైతాంగాన్ని కాపాడవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.ఎస్.ఎస్.శివాజి (వలాస): అధ్యక్షా, నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ప్రాధాన్యత గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. చాలా చక్కగా విజయవంతమైంది. అయితే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అధికారుల నిర్లక్ష్యం వలన ఈ కార్యక్రమం అనుకున్నంత పురోగతి సాధించలేదు. మంత్రిగారు సమయానికి అక్కడికక్కడ ఆదేశాలిచ్చారు కానీ అధికారులు పనులు ఆపివేశారు. బిల్లులు తయారుచేయడానికి సమయం కావాలని, చేయగలిగిన సమయం ఉన్నప్పటికీ పనులను ఆపివేశారు. మా జిల్లా సమీక్షలో జిల్లా మంత్రిగారు, జిల్లా కలెక్టరుగారు స్పష్టమైన ఆదేశాలు కూడా ఇచ్చారు. అయినప్పటికీ అక్కడ పనులు ఆపివేశారు. నీరు-ప్రగతి కార్యక్రమంలో మంత్రిగారు మా జిల్లాలో స్వయంగా పర్యటించి నిర్దిష్టంగా నియమనిబంధనల పాటించి కార్యక్రమాలు చేపట్టాల్సిందిగా అధికారులను ఆదేశించారు. ఆ బాధ్యత అధికారుల మీద ఉంది. అధికారులు ఇంకొంచెం కృషి చేస్తే ఈ కార్యక్రమం ఇంకా విజయవంతం అవుతుంది కాబట్టి ఆ విధంగా కృషిచేసే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా అని మంత్రిగారిని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. బి.యామినీబాల(శింగనమల): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థలో వ్యవసాయరంగం వెన్నెముక వంటిది. అనంతపురం జిల్లా దేశంలోనే అత్యల్ప వర్షపాతం నమోదయ్యే జిల్లాలో రెండో స్థానంలో ఉంది. నిత్యం కరవు తాండవిస్తుంది. తాగునీరు, సాగునీరు కోరుకునే వ్యవసాయదారులందరూ కూడా వ్యవసాయం రంగంపై ఆధారపడిన అనంతపురం జిల్లా వాసులు ఎన్నోసార్లు విత్తనం వేసినా పక్షులు తినిపోవడం, మొలకెత్తినా ఎండిపోవడం, కొద్దిపాటి వర్షం పడిన తరువాత పచ్చపచ్చగా కనిపించినా అకాలవర్షాలు పడి అతివృష్టితో రుతుపవనాల దోబూచులాట మధ్యన అనంతపురం జిల్లా వ్యవసాయరంగం అంతా కూడా అత్యంత కరవు పరిస్థితులతో ఎదుర్కొంటున్నది.

9.20 am

ఉపాధి కోసం ఆత్మహత్యలు అనేవి మా జిల్లాలో చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కానీ గత ప్రభుత్వాలు చేసిన తప్పులను సరిచేస్తూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు సుదీర్ఘ పాదయాత్రలో తాము ప్రత్యక్షంగా చూసి, రైతులు ఎదుర్కొనే సమస్యలను దృష్టిలో ఉంచుకుని వ్యవసాయ రంగాన్ని, ఆదాయ వ్యవసాయ రంగంగా తీర్చిదిద్దాలని భావించి, అందుకు మొట్టమొదటిగా కావలసిన సాగునీరు, నాణ్యమైన విద్యుత్తు రెండింటినీ అందించిన ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అనునిత్యం విద్యుత్తుని ఆధునీకరణ చేస్తూ, నాణ్యమైన విద్యుత్తుని ఇవ్వడమే కాకుండా నీరు - చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా ప్రతి ఒక్క వర్షపు చుక్కను కూడా ఒడిసి పట్టి నేరుగా భూమిలోకి వెళ్లే విధంగా, భూగర్భ జలాల అభివృద్ధి కోసం పాటుపడుతున్నారు. నా నియోజక వర్గంలో ఎల్లనూరు, పుట్లూరు మండలాలున్నాయి. సంవత్సరం పొడవునా త్రాగునీరు అందించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా మొత్తం చెరువులన్నీ పూడిక తీసి నీరు నింపడం వలన ఇప్పుడు సముద్రాన్ని తలపించే విధంగా ఉన్నది. 42 సంవత్సరాలుగా ఒక చుక్క నీరు కూడా లేని ప్రాంతంలో ఈరోజు సముద్రాన్ని తలపించే విధంగా ఆ చెరువుల్లో నీరు నిలబడటం అనేది చరిత్ర సృష్టించడమే. నదుల అనుసంధానంతో చరిత్ర సృష్టించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు తీసుకున్న దత్తపుత్రిక అనంతపురం జిల్లా రాబోవు దినాల్లో ఇంకా ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందాలని మా అనంతపురం జిల్లా ప్రజలందరి తరపున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో త్రాగు నీటి కోసం 1500 అడుగుల లోతుకు బోరు వేసినా కనిపించని నీరు, కనిపించినా రెండు, మూడు రోజులు మాత్రమే ఉండే పరిస్థితి. అటువంటి పరిస్థితులలో గౌరవ మంత్రి దేవినేనిఉమాగారు ఏ నిమిషంలో ఫోన్ చేసినా కావలసిన సూచనలు ఇస్తూ, పలుమార్లు మా కాలువలు, మా పంట పొలాలు సందర్శించారు. ఉప ముఖ్యమంత్రులు ఇద్దరూ రావడం జరిగింది. పంట నష్టం జరిగినప్పుడు మంత్రి గారు ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు గారు కూడా మా జిల్లాకు వచ్చి సమీక్షలు చేయడం జరిగింది. రైతు

ఆదాయ వ్యవసాయ రంగంగా అభివృద్ధి చేయాలనే ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన ప్రకారం నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా మా కాలువలన్నీ మరమ్మత్తు చేయడమే కాకుండా జంగిల్ క్లియరెన్సు, ఆధునీకరణ, గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించిన విధంగా హెచ్ఎల్సీ ఆధునీకరణకు కూడా సుముఖంగా ఉండటం చాలా సంతోషదాయకం. రాబోవు దినాల్లో అనంతపురం జిల్లాను హార్టీకల్చర్ హబ్గా మారుస్తామని చెప్పడమే కాకుండా, దాదాపు 25 నుంచి 30 సంవత్సరాలు జీవించి ఉండే పండ్ల తోటలు కరవు వలన ఎండిపోకుండా ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ద్వారా నీటి సరఫరా చేస్తూ ఆ పండ్ల చెట్లను కూడా కాపాడటం ఇందులో ప్రత్యేకత. రాబోవు దినాల్లో ఎక్కువగా హార్టీకల్చర్‌ను అభివృద్ధి చేసే విధంగా ఆధునీకరణలో భాగంగా డ్రిప్ స్పింక్లర్ల ద్వారా ఉన్న నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవడమే కాకుండా చక్కగా నూతన పంగడాలను వేస్తూ, పంట మార్పిడి పద్ధతి ద్వారా రైతుకు ఆదాయం కలిగే విధంగా, రైతును విజ్ఞానవంతం చేసే విధంగా, కోల్డ్ స్టోరేజీ ద్వారా వారు పండించిన పంటను నిలువ చేసుకునే విధంగా గిట్టుబాటు ధరను కల్పించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి అనంతపురం జిల్లావాసుల తరపున కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. మా నియోజక వర్గానికి ఇచ్చిన ఈ చక్కటి కార్యక్రమానికి మంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఈరన్న (మడకశిర) : అధ్యక్షా, భూగర్భ జలాల గురించి మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించిన సభాధ్యక్షుల వారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. రాయలసీమకు చెందిన 4 జిల్లాలు ఎడారిగా మారతాయని మేధావులు కూడా చెప్పారు. ఎందుకంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1952 నుంచి ఏర్పడి అనేక మంది ముఖ్యమంత్రులు పాలన చేశారు. భూగర్భ జలాల అభివృద్ధి కోసం ఏ ముఖ్యమంత్రి గారూ కృషి చేయలేదు. అందుకోసం ఈ ప్రాంతం ఎడారిగా మారుతుందని చాలా మంది అనుకునే వాళ్లు. అటువంటి తరుణంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తూనే ఈ రాయలసీమ ప్రాంతాన్ని అన్ని రకాలుగా అభివృద్ధి చేయాలి, సస్యశ్యామలం చేయాలనే ఏకైక తపనతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ప్రతిష్ఠాత్మకంగా ఏర్పాటు చేసినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ నీటి పారుదల శాఖా మంత్రి గారికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇప్పటికే అనంతపురం జిల్లాలో నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేయడం వలన అనేక మంది రైతులు చెరువుల్లో పూడిక తీసుకుని వాళ్ల భూములకు ఆ మట్టిని తోలుకుని సారవంతం చేసుకుని పంట పండిస్తూ చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. ఎందుకంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుంచి నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం అమలు చేస్తున్నందున ఇప్పటికే 38 ఫార్మ్ పాండ్స్ పూర్తి చేయడం జరిగింది. తద్వారా ఈసారి వర్షాకాలంలో 5 టిఎంసీల నీళ్లు కూడా నిలబడిందనేది నగ్న సత్యం. ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రైతులందరినీ సస్యశ్యామలం చేయాలనే ఉద్దేశంతో అదనంగా లక్ష ఫార్మ్ పాండ్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ముందుకు

వెళుతున్నారు. అందులో భాగంగా ఇప్పటికే 25,000 ఫార్మ్ పాండ్స్ పూర్తికాబడ్డాయి. 75,000 ఫార్మ్ పాండ్స్ కు సంబంధించి పనులు జరుగుతున్నందున ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఏదేమైనా ప్రభుత్వం వేరేచోట బిందు సేద్యం, తుంపర సేద్యం చేస్తుంటే మా జిల్లాలో 10 ఎకరాల వరకు అనుమతి ఇచ్చారు. తద్వారా మా ప్రాంతంలో రైతులకు బిందు సేద్యం, తుంపర సేద్యానికి అవకాశం వచ్చింది. ఏదేమైనా ఎక్స్ టెన్షన్ కాలువను పూర్తి చేసి మా ప్రాంతానికి నీళ్లందిస్తే బిందు సేద్యం వలన, తుంపర సేద్యం వలన వ్యవసాయం చేసుకుంటూ హార్టికల్చర్ ను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవకాశం వస్తుంది. మా జిల్లాలోని మడకశిర నియోజక వర్గం మారుమూల ప్రాంతంలో ఉంది. కర్ణాటక రాష్ట్రానికి ఆనుకుని ఉంది. ఇది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. కాబట్టి ఆ ప్రాంతానికి నీళ్లివ్వాలని అనేకసార్లు సభలోనూ, సమావేశాల్లోనూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రస్తావించడం జరిగింది. హెచ్ఎస్ఎస్ఎస్ పనులు ఇంకా పూర్తి కాలేదు. అందుకు గౌరవ నీటిపారుదల శాఖా మంత్రి గారు చొరవ తీసుకున్నారు. ఏవైతే పనులు ఇంకా ప్రారంభించలేదో వాటిని పూర్తి చేసి అన్ని చెరువులకు నీళ్లిచ్చే కార్యక్రమం చేస్తే దీనికన్నా రైతులకు ఉపయోగపడే కార్యక్రమం ఏదీ ఉండదని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో ప్రవేశ పెట్టినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ నీటిపారుదల శాఖా మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

9.30 AM

శ్రీ చింతమనేని ప్రభాకర్(దెందులూరు) : అధ్యక్షా, నీరు-చెట్టు మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదములు. ఈరోజు రాష్ట్రంలో నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం చాలా బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమంగా కొనసాగుతోంది. మెట్ట ప్రాంతంలో ఉన్న చెరువులు, కుంటలు ఏవైతే వనరులతో కూడిన కాలువలు ఉన్నాయో వాటన్నింటినీ కూడా ఆధునికరించడానికి, అదేవిధంగా రైతాంగానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఈ కార్యక్రమం కొనసాగుతోంది. ముఖ్యంగా గౌరవ మంత్రి గారికి డిపార్ట్మెంటల్ అధికారులకు కూడా చిన్న సూచన చేయడం కోసం మాట్లాడదల్చుకున్నాను. ఈరోజు నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ఒక మంచి కార్యక్రమంగా తీసుకొని ఎప్పుడూ ఎవ్వరూ ఊహించని విధంగా మీరు పని చేయించగలిగారు, చేయగలిగారు. దానికి అభినందిస్తూ ఏవైతే ట్యాంకులున్నాయో, ఆ గట్లు మీద ఉన్న సర్కారు కొమ్మ అంతా కూడా తీయడం జరిగింది. మెరక ప్రాంతంలో ఉన్న కొన్ని వందల వేల ఎకరాలకు సంబంధించిన ఈ గట్లు యొక్క సర్కారు కొమ్మ తీయడం వలన ఖాళీ ఏర్పడింది. అక్కడ ఈ నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం క్రింద తప్పకుండా ఆయా గ్రామ పంచాయితీలను లేదంటే జిల్లా పరిషత్తుని లేకపోతే ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంటు ద్వారా చెట్లను నాటించి ఆ చెట్ల ఫలసాయం పేదవారికి అందేవిధంగా ఒక హక్కును కల్పించి, ఈ యొక్క గట్లన్నింటి మీద పచ్చదనాన్ని పెంపొందించాల్సిన అవసరం, అవశ్యకత ఉంది.

ముఖ్యంగా ఈ నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా నా నియోజకవర్గంలో ముఖ్యమంత్రి గారు టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించి చెప్పారు. గ్రామ పంచాయితీల్లో ఉన్న ట్యాంకులు,

పంచాయితీరాజ్‌లో ఉన్న ట్యాంకులు, ఇరిగేషన్ ట్యాంకులు అన్నింటినీ కూడా డిసిల్టింగ్ చేయండి, దానిని ఒక ఉద్యమంగా తీసుకురండనే ముఖ్యమంత్రి గారి పిలుపు మేరకు, కొన్ని చెరువుల్లో డిసిల్టింగ్ చేయడం జరిగింది. రూ.15 లక్షలను ఆ చెరువు మీద పెట్టుబడి పెట్టి మేము పని చేయిస్తే, ఆ రూ.15 లక్షలు డబ్బుకట్టి ఆ గ్రామ పంచాయితీ ఆక్షన్ పెట్టుకొని ఆ ఫలితాలను అనుభవిస్తుంది. ఇదే సంవత్సరంలో ప్రత్యక్షంగా ఆ రకమైన ఆదాయాన్ని కూడా ఆ గ్రామ పంచాయితీలు పొందడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకా ఆధునికీకరించే విధంగా విలువైన సూచనలను తీసుకొని గౌరవ మంత్రిగారు అన్ని గట్ల మీద ఈ చెట్లు నాటే కార్యక్రమాన్ని, నీరు-చెట్టు అనే మాటకు అర్థం ప్రజలు స్పందించే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తారని మనస్ఫూర్తిగా ఆశిస్తున్నాను. నాకు ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మేడా వెంకట మల్లికార్జునరెడ్డి (రాజంపేట): అధ్యక్షా నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం అనేది చాలా అద్భుతమైన కార్యక్రమం. ఎందుకంటే వర్షం పడకముందు నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం అంటే ప్రజల్లో, నీళ్లు లేవు ఏమి లేవు ఎందుకు ఇటువంటి కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారనే అయోమయ పరిస్థితి ఉండేది. అటువంటిది వర్షం కురిసిన తర్వాత వారు ముందు జాగ్రత్తగా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం వలన, గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు గారిని గౌరవనీయులు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారిని మా ప్రజలు పటం పెట్టి పూజిస్తున్నారు. ఎందుకంటే చాలా అద్భుతమైన కార్యక్రమాన్ని ప్రజలకు అందించారు. పోతే చిన్న సమస్య ఏమంటే అక్కడి అధికారుల నిర్లక్ష్యం వలన మా ప్రక్క జిల్లాలో నూరు నూటపది కోట్లను ఖర్చు చేస్తే మా జిల్లాలో కేవలం ఏడు కోట్లతోనే సరిపెట్టారు. మంచి వర్షాలు కురిశాయి కాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే మా చెరువులు ఎంత అధ్వాన్న స్థితిలో ఉన్నాయంటే అంత అధ్వాన్న స్థితిలో ఉన్నాయి. మా రాజంపేట నియోజక వర్గంలో ఒక్కొక్క చెరువు క్రింద నాలుగు వందల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. అటువంటి చెరువులు వర్షం ఎక్కువగా కురవడం వలన నిన్ననే మొత్తం నిండిపోయాయి. ఈ నీరు చెట్టు కార్యక్రమం క్రింద పనులు చేసిన చెరువులు కేవలం ఒకటి ఒకటిన్నర రోజుల్లో నిండిపోతుంటే మిగిలిన చెరువులు పది పదిహేను రోజులైనా నిండటం లేదు. కాబట్టి మా మంత్రివర్యులు సంబంధిత అధికారుల మీద చర్యలు తీసుకొని మున్ముందు ఆ విధంగా జరగకుండా ఎక్కువ నిధులను మా జిల్లాకు కూడా కేటాయించే విధంగా చూడాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. మరొక అతి ముఖ్యమైన విషయమేమంటే శ్రీరామ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అని ఒంటిమిట్ట చెరువుకు నీరందించే కార్యక్రమంలో భాగంగా గౌరవ మంత్రివర్యులు మా ముఖ్యమంత్రి గారు 50 ఏళ్ల మా ప్రజల కోరికను నెరవేర్చి ఈరోజు ఒక దేవుడులాగా ఒక శ్రీరామచంద్రుడు లాగా మిగిలిపోయారు. వారికి మరొక్కసారి ఈ సభ ద్వారా ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి.వి.అంజనేయులు(వినుకొండ) : అధ్యక్షా, ఈరోజు నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మంచి మంచి చర్యలను చేపట్టి రాబోవు కాలంలో కరువురహిత రాష్ట్రంగా మన రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దడానికి ఒక గొప్ప ప్రణాళికను చేపట్టింది. ఇవి మంచి ఫలితాలను అందిస్తున్నాయి. గత ప్రభుత్వం, అనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పూర్తిగా దీనిని నిర్లక్ష్యం చేసింది. దానికి గల కారణం భవిష్యత్తు గురించి, భావితరాల గురించి ఆలోచించలేకపోవడమే. ఇటువంటి పరిస్థితిలో గతంలో జరిగిన తప్పిదాలను సరిదిద్దడానికి భావితరాల వారికి కరవులేని రాష్ట్రంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని అందించాలని, ఒక స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్‌గా తీర్చిదిద్దాలని మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు 2022 కల్లా భారతదేశంలో టాప్ త్రీ లో ఒకటిగా, ఒక గొప్ప రాష్ట్రంగా అభివృద్ధిలో ముందుంచాలనే ఒక దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికతో ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు నడిపిస్తున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు అనేక చెరువులు ఆక్రమణలకు గురైనాయి, దానివలన కొన్ని ఇబ్బందులు కూడా ఎదురవుతున్నాయి. వివిధ ప్రాంతాల్లో ఉన్న ఆక్రమణలను తొలగించాల్సిన అవసరం ఉంది. దీని మీద ఈ సభ ద్వారా, తమరి ద్వారా కూడా ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. భావితరాలకు, ఒక గ్రామానికి, ఒక మండలానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఈ నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని అన్ని ప్రాంతాల్లో ఉపయోగపడే విధంగా తీర్చిదిద్దుతున్నాం. ఆక్రమణలను తొలగించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆక్రమణల వలన చెరువుల విస్తీర్ణం తగ్గి మొత్తం నిరుపయోగంగా మారిపోతోంది. దానివలన భూగర్భ జలాలు కూడా తగ్గిపోతున్నాయి. అందువలన ప్రభుత్వం తగిన చర్యలను తీసుకొని, ఆక్రమణలను పూర్తిగా తొలగించి విస్తరించే విధంగా చూడాల్సిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. అలాగే ఈ నీరు-చెట్టు కార్యక్రమంలో ప్రత్యేక కమిటీలను నియమించి ఎక్కడెక్కడైతే చెక్‌డ్యాముల అవసరం ఉందో, అవసరమైనచోట వాగుల్లోనూ అలాగే కొత్త సోర్సు ఉన్నచోట ఒక ఇంజనీరింగ్ విభాగాన్ని, ప్రత్యేక బృందాలను జిల్లాల వారీగా నియమించి మంచి ప్రాజెక్టులు, చెక్‌డ్యాములను ప్రత్యేకంగా గుర్తించాల్సిన అవసరం ఉందనే విషయాన్ని గౌరవ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. మంచి మంచివి గుర్తించి అవి అమలు చేసినప్పుడు ఇంకా ఎక్కువ ఫలితాలు వస్తాయి. మరొక విషయం. ఇంతకు ముందు సోదర సభ్యులు చెప్పినట్లు చెట్లను నాటడానికి ఎక్కడైతే అవకాశం ఉందో, అక్కడ నాటితే భవిష్యత్తులో మంచి ప్రతిఫలం వస్తుంది. ఎన్ఎస్ఐ కాలువల మీద కూడా మంచి పండ్లనిచ్చే చెట్లను అలాగే కలపనిచ్చే మొక్కలను ఎక్కడ అవకాశం ఉంటే అక్కడ కెనాల్ ఒడ్డునంతా పూర్తిగా నాటడం, అలాగే ఎక్కడెక్కడ ప్రభుత్వ భూములు ఖాళీగా ఉన్నాయో అవకాశం ఉన్నచోటల్లా పండ్ల మొక్కలను కలపనిచ్చే మొక్కలను నాటినట్లయితే రాబోయే రోజుల్లో ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు మంచి ఆదాయం వస్తుంది. దీనిని ప్రత్యేక దృష్టితో పరిశీలించాల్సిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, సుమారు పది మంది గౌరవ సభ్యులు చాలా పెద్దపెత్తున ఒక ఉద్యమ స్ఫూర్తితో నీరు చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాం,

తీసుకువెళతామని చక్కటి సూచనలను సలహాలను ఇచ్చారు. వాళ్లందరికీ ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. మీరిచ్చిన అమూల్యమైన సూచనలను, సలహాలను మా శాఖ తప్పకుండా తీసుకుంటుంది. పెద్దలు శివాజీగారి లాంటి సీనియర్ సభ్యులు కూడా వారి అనుభవాలను చెబుతూ మంచి సలహాలను కూడా ఇచ్చారు. భవిష్యత్తులో పూర్తి చేయాల్సిన వాటిని తప్పకుండా పూర్తి చేయమని కూడా చెప్పారు. వాటన్నింటిపైన దృష్టి సారించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ గారు చెప్పిన విధంగా హంద్రీనీవా కాలువను తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ఆ కాలువకు సంబంధించిన పంపు మోటార్లను సరిదిద్ది నాలుగు పంపు మోటార్లను ఆన్ చేయడం వలన ఇవాళ అనంతపురం జిల్లాలో నీటి ఎద్దడి లేకుండా చేయగలిగాం. గత సంవత్సరం 16 టిఎంసీల నీళ్లను ఇవ్వడం వలన వందలాది చెరువులు, వేలాది బోర్లు బ్రహ్మాండంగా గ్రౌండ్ వాటర్ ఛార్జ్ అయ్యింది. ఈ సంవత్సరం కూడా ఈ కష్టకాలంలో 7.8 టిఎంసీలను ఇవ్వడం వలన బ్రహ్మాండంగా అనంతపురం జిల్లాలో జీడిపల్లి రిజర్వాయర్ క్రింద పిఎబిఆర్ క్రింద చాలా గ్రామాల్లో చాలా మండలాల్లో నియోజకవర్గాల్లో ఇవాళ రైతుల కళ్లలో ఆనందాన్ని చూశాం. పంటను కూడా కాపాడుకోగలిగారు. తప్పకుండా రాబోయే రోజుల్లో హంద్రీనీవాను పూర్తి స్థాయిలో ఫేజ్-1, ఫేజ్-2 పనులన్నింటినీ వేగవంతం చేసి తప్పకుండా నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకెళతామని తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి గారు చెప్పిన ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించిన ఇబ్బందులను, వెలుగొండ ఫేజ్-1 చేసినట్లయితే ఆ ప్రాంతంలో గ్రౌండ్ వాటర్ ఛార్జ్ అయి, కాలువల ద్వారా నల్లమల రిజర్వాయర్లో నీళ్లు పెట్టినట్లయితే ప్రకాశం జిల్లా రూపు రేఖలన్నీ మారిపోతాయి. తప్పకుండా ప్రభుత్వం 2016 డిసెంబర్ కి దాని మీద దృష్టి పెట్టి పూర్తి చేయాలని ముందుకెళుతున్నాం. సభ్యులు శ్రీ బి.కె.పార్థసారథి గారు చెప్పినట్లు హంద్రీనీవా ఫేజ్-2 పనులను పూర్తి చేసినట్లయితే గొల్లపల్లి, చెర్లపల్లి, చిత్తూరు, మదనపల్లి, మడకశిర, పుంగనూరు ప్రాంతాలన్నీ ఆ బ్రాంచ్ కాలువల ద్వారా బ్రహ్మాండంగా గ్రౌండ్ వాటర్ ఛార్జ్ అయి ఆ ప్రాంతంలో కూడా మంచి ఫలితాలు వస్తాయి.

ఉ. 9.40

అదేవిధంగా మన శ్రీధర్, ఎమ్మెల్యే గారు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు గురించి ప్రస్తావించారు. మీ ప్రాంతమే అధ్యక్షా. చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారని. నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ క్రింద ఉన్న బుగ్గవాగు రిజర్వాయర్ దగ్గర ఉండే నీటి సామర్థ్యాన్ని పెంచుకునేందుకు గాను ప్రయత్నించినట్లైతే ప్రయోజనం చేకూరుతుంది. పల్నాడు ప్రాంతానికి నీటి ఇబ్బందులు పోవాలంటే, దాని కెపాసిటీ పెంచుకునే విషయంలో మనం ఏ విధంగా ముందుకు వెళ్లాలనే అంశంలో మీ అందరి సలహాలు, సూచనలు కూడా ప్రభుత్వంతప్పకుండా తీసుకోవడం

జరుగుతుంది. గతంలో ఇరిగేషన్ మంత్రిగా మీరు పనిచేశారు. మీ అనుభవాలను కూడా తప్పకుండా పరిగణనలో తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే, మీ నియోజకవర్గమైన సత్తెనపల్లి నందు "నీరు-చెట్టు" కార్యక్రమంలో మీరు భాగస్వాములయ్యారు కాబట్టి ఇవాళ వర్షాలు రాని సమయంలో, కాలువలకు నీరు రాని సమయంలో, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు నీరు రాని సమయంలో భవిష్యత్తులో ఎటువంటి ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులు మన భావితరాల వారికి రాకుండా మనం దాని మీద దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఇటు నందిగామ, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతాల విషయమై గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీరాం తాతయ్య గారు మరియు తంగిరాల సౌమ్య గారు కూడా ఒక విషయాన్ని తెలియజేశారు. మెట్ట ప్రాంతాల్లో లిఫ్ట్ పెట్టి కృష్ణా జిల్లాలోని ముత్యాల గ్రామం వద్ద ఏర్పాటు చేసి కృష్ణా ప్రాంతంలోని రైతాంగానికి నీటిని లిఫ్ట్ చేయాలని కోరుతున్నారు. అట్లాగే సభ్యులు శ్రీధర్ గారు చెప్పినట్లు మరియు మీ ప్రాంతమైన పల్నాడుకు గానీ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ రైట్ మైన్ కెనాల్ ద్వారా మనం రైతాంగాన్ని కాపాడుకోవాల్సిన అవసరముంది.

అట్లాగే గౌరవసభ్యురాలు శ్రీమతి యామిని బాల గారు చెప్పినట్లుగా వారి నియోజకవర్గమైన అనంతపురం జిల్లా శింగనమల పరిధిలో పెద్దయెత్తున "నీరు-చెట్టు" కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరిగింది. పూర్వకాలంలో రాయల కాలంలో త్రవ్విన చెరువులకు, నీళ్లు రాని చెరువులకు "నీరు-చెట్టు" కార్యక్రమం ద్వారా నీళ్లు రప్పించిన ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. ఉదాహరణకు ఆ నియోజకవర్గంలోని బొమ్మసముద్రం గ్రామం నందలి చెరువుకు నాలుగు దశాబ్దాల తరువాత మళ్ళీ మేము ఈ కార్యక్రమం క్రింద అక్కడ చెరువు త్రవ్వతుంటే చాలా మంది ఎగతాళి చేశారు. నిన్న కూడా చెప్పాను. వై.ఎస్.ఆర్.కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, శాసనసభ్యులు మరియు ఆ పార్టీ నాయకులు ఆనాడు మేము ఆ కార్యక్రమానికి వెళ్తుంటే చాలా ధర్నాలు కూడా చేశారు. బొమ్మసముద్రానికి ఎప్పుడు నీళ్లు రావాలి అని ఆనాడు వాళ్లు అనడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఫిబ్రవరి మాసం 19వ తేదీ, 2014 సంవత్సరం శంఖుస్థాపన కార్యక్రమాన్ని ఆ ప్రాంతంలో నిర్వహించిన సందర్భంగా మమ్మల్ని ఎగతాళి చేశారు. మేం ఖర్చు చేసింది రూ.నాలుగు లక్షలు కానీ, ఇవాళ ఆ బొమ్మసముద్రం గ్రామంలో నీళ్లును బ్రహ్మాండంగా శంకర్ యాదవ్ తెప్పించే ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. తప్పకుండా గౌరవ సభ్యులు శివాజీ గారు చెప్పిన సూచనలను, సలహాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా ప్రభాకర్ గారు కూడా ఒక విషయం చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం పోలవరం ప్రాజెక్టు రైట్ కెనాల్ క్రింద దెందులూరు నియోజకవర్గం, గన్నవరం నియోజకవర్గం, నూజివీడు నియోజకవర్గ పరిధిలో పోలవరం రైట్ కెనాల్ ద్వారా బ్రహ్మాండంగా పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం నీటిని రైతాంగానికి అందించిన ఫలితంగా ఈనాడు పంటలను కాపాడుకోవడం జరిగింది. ఆయా ప్రాంతాల్లో గ్రౌండ్ వాటర్ రీచార్జ్ కావడమే గాకుండా వేలాది ఎకరాల్లో పంటను కాపాడుకోవడం జరిగింది.

అదేవిధంగా కడప జిల్లాలోని ఒంటిమిట్ట నందలి శ్రీరాముడికి సోమశిల ప్రాంతం నుండి లిఫ్ట్ పెట్టి నీరు అందించాలనే కృత నిశ్చయంతో ఆ ప్రాంత ఎమ్మెల్యే మరియు విప్ గారైన శ్రీ మేడా మల్లిఖార్జున రెడ్డి గారు ఉన్న కారణంగా, రేపటి శ్రీరాముని పట్టాభిషేకం నాటికి ఆ రిజర్వాయర్‌ను పూర్తి చేయాలనే లక్ష్యంతో ఈ ప్రభుత్వం ఉంది. ఆ విధమైన కోరిక దశాబ్దాల నాటిది. కడప జిల్లా రాజంపేట ప్రాంత ప్రజలకు యాభై సంవత్సరాల నుంచి ఉన్న కోరికే అది. ఒంటిమిట్ట నందలి శ్రీరాముల వారి దేవాలయాన్ని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం దత్తత తీసుకుని పెద్దయెత్తున కోట్లాది రూపాయలను ఖర్చుచేసి అభివృద్ధి చేయాలని భావించడం కూడా అందరికీ తెలిసిందే. ప్రభుత్వం తరఫున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గత శ్రీరామనవమి ఉత్సవాలకు వెళ్లిన సందర్భంగా ఆ ప్రాంత ప్రజల చిరకాల కోరిక మేరకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్‌ను ప్రకటించడం జరిగింది. ఆ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పనులను కూడా ఈ శ్రీరామనవమి నాటికి ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. పెద్దయెత్తున శ్రీరాముడికి సంబంధించిన మంచి కార్యక్రమాలను అక్కడ నిర్వహించడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఆంజనేయులు గారు చెప్పిన విషయాలను కూడా కచ్చితంగా ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకుని ముందుకు తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుందనే విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, మీ ద్వారా నేను ఒకటే రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇవాళ నీటి సంఘాల అధ్యక్షులు, Water Users Associations రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 36 వేలు ఏర్పాడ్డాయి. కాబట్టి, చాలా పెద్దయెత్తున అందరం కలిసి ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ముందుకెళ్లాల్సిన అవసరముంది. తొమ్మిది సంవత్సరాల క్రితం "నీరు-మీరు" అనే కార్యక్రమాన్ని ఆనాటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏ విధంగా నిర్వహించి చూపించారో, మళ్ళీ ఈరోజున కరువు రహితంగా రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దాలని వారు సంకల్పించి ఇవాళ "నీరు-చెట్టు" కార్యక్రమం క్రింద అనేక పనులను చేయడం జరిగింది. ఇంతవరకు ఆ కార్యక్రమం క్రింద ప్రభుత్వం రూ. 380.00 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అందుకు గాను ఈనాడు బ్రహ్మాండమైన ఫలితాలొచ్చాయి. రూరల్ డెవలప్‌మెంట్ డిపార్ట్‌మెంట్ మరియు అన్న గోపాలకృష్ణారెడ్డి గారు నిర్వహిస్తున్న ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ సహకారం ద్వారా నర్సరీ, ప్లాంటేషన్ కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం జరిగింది. వందల కోట్ల రూపాయలను ప్లాంటేషన్‌కు గానీ, నర్సరీకి గానీ ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఖర్చు చేస్తోంది. పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్ తరఫున గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ అయ్యన్నపాత్రుడు గారు గానీ, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాఖ మంత్రి శ్రీ నారాయణ గారు గానీ అన్ని డిపార్ట్‌మెంట్లను అనుసంధానం చేసుకుని ఈ "నీరు-చెట్టు" కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ

కార్యక్రమం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి మానస పుత్రిక అని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే కరువు రహితంగా రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దాలనే ఏకైక లక్ష్యంతో, drought proofing అనే ఉద్దేశంతో ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు కూడా ఆయన చల్లని చూపుతో ఎన్ని ఇబ్బందులున్నప్పటికీ మా డిపార్ట్మెంట్ కు, మా డబ్బులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చూశారు. పది వేల కోట్ల రూపాయలు ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ కు ప్రభుత్వం బడ్జెట్ క్రింద కేటాయించింది. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ కు ఇంత డబ్బు కేటాయించలేదు. 18 నెలల కాలంలో ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలను దేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఖర్చు చేయలేదు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వేల కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేసి ప్రాజెక్టు నిర్మాణాలను పూర్తిచేయడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి నాయకత్వంలో ఈ దేశంలోనే మొట్టమొదటి రాష్ట్రం పది వేల కోట్ల రూపాయలను ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ మీద ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసి ఇవాళ చాలా పెద్దయెత్తున కరువు రహిత రాష్ట్రంగా రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దేందుకు పూనుకున్నది. ఇవాళ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గ్రౌండ్ వాటర్ రీచార్జ్ చేసుకోవడానికి అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం కల్పించడం జరిగింది. దేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఫీజోమీటర్లను ఏర్పాటు చేయలేదు. కానీ, మన రాష్ట్రంలో 554 ఫీజోమీటర్లను ఇప్పటికే ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 1254 ఫీజోమీటర్లను మరో నెల రోజుల్లో ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. మీ కంప్యూటర్లో, మీ ఆన్ లైన్లో, మీ సెల్ ఫోన్ లో, మీ నియోజకవర్గంలో, మీ మండలంలో, మీ గ్రామాల్లో వాటర్ లెవెల్స్ ఎలా ఉన్నాయనే విషయాన్ని తెలుసుకోవచ్చు. ప్రతిరోజు వాటర్ లెవెల్స్ చూసుకునే అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం కల్పించింది. రైతాంగం ఇష్టారాజ్యంగా ఎక్కడ పడితే అక్కడ బోర్లు వేయకుండా ఎక్కడైతే నీటి లభ్యత ఉందో అక్కడే బోర్లు వేసుకునే విధంగా ప్రభుత్వం జాగ్రత్తలు తీసుకుంటోంది.

అధ్యక్షా, నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. సర్ ఆర్థర్ కాటన్ దొర గారు ఈనాటికి కూడా గోదావరి జిల్లాల్లోని ప్రజలకు గుర్తు ఉన్నారు. ఆ ప్రాంత ప్రజలు ఇప్పటికీ కూడా ఆయన ఫోటోను ఇండ్లల్లో ఉంచుకుంటారు. అదే విధంగా భారత రత్న శ్రీ మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య గారి జన్మదినాన్ని, దేశవ్యాప్తంగా ప్రతి ఇంజనీర్ కూడా ఆ రోజున "ఇంజనీర్స్ డే" గా నిర్వహించుకుంటున్నారు. డా.కె.ఎల్.రావు గారు శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్, పులిచింతల వంటి ఎన్నో ప్రాజెక్టులకు రూపకల్పన చేశారు. దేశం గర్వించదగ్గ ముద్దు బిడ్డ డా.కె.ఎల్.రావు గారు. అదే విధంగా గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన శివరామకృష్ణయ్య గారు కూడా మీకు తెలుసు. మీతో పాటు పనిచేసిన ఇంజనీర్ వారు. రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఆనాడు అన్న స్వర్గీయ శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు గారితో కలిసి తెలుగుగంగ, హంద్రీ-నీవా, గాలేరు-నగరి, సుజల స్రవంతి వంటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి సంకల్పించి ఈనాడు రాయలసీమ రత్నాలసీమ కావడానికి ఏ విధంగా ఆనాడు అన్న రామారావు గారు పునాది వేశాడో, మళ్ళీ ఈనాడు అదే విధంగా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి పేరు సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించబడుతుంది. పోలవరం

ప్రాజెక్టు ద్వారా 2018వ సంవత్సరం నాటికి రాయలసీమ ప్రాంతానికి గ్రావిటీ ద్వారా నీళ్ళివ్వడం జరుగుతుంది. అందుకు సంబంధించిన ఆధునిక యంత్రాలన్ని కూడా విదేశాల నుంచి వచ్చాయి. స్పిల్ వే, రాక్ ఫిల్ డ్యామ్ పనులను కూడా వేగవంతం చేయాల్సి ఉంది. రెండు సంవత్సరాల్లో పోలవరం ప్రాజెక్టు డ్యామ్ wall spill way పనులు పూర్తిచేయాలనే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం ఉంది. 2018 వ సంవత్సరానికంతా పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని పూర్తి కావించి రాయలసీమ ప్రాంతానికి గ్రావిటీతో నీళ్ళివ్వాలనేదే శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆకాంక్ష, ఆలోచన, తెలుగు ప్రజల కోరిక. ప్రభుత్వం ఆ దిశగా ముందుకెళ్ళతోంది. తప్పకుండా రాబోయే మూడు సంవత్సరాల్లో ఈ పనులన్ని కూడా "నీరు-ప్రగతి" కార్యక్రమంలో చేపట్టడం జరుగుతుంది. ఆ కార్యక్రమంలో పెద్దయెత్తున ప్రజలు, నాయకులు మరియు కార్యకర్తలు అందరూ భాగస్వాములై కార్యక్రమాన్ని జయప్రదం చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ నం. (42) 1860 Minister for Water Resources Department.....

ప్రశ్న నం. 42 (1860)

సర్వశ్రీ గొట్టిపాటి రవికుమార్, ఆదిమూలపు సురేష్, పోతుల రామారావు, ఎమ్మెల్యేలు.

గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:-

అ) ఈ తేదీ వరకు పులిచింతల ప్రాజెక్టు భౌతిక, ఆర్థిక ప్రగతి, నిర్దిష్టమైన సాగునీటి సామర్థ్యం, ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద చేపట్టిన త్రాగునీటి ఏర్పాట్ల వివరాలు ఏమిటి ;

ఆ) ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి సవరించిన అంచనా వ్యయం ఎంత; రాబోయే ఖరీఫ్ కాలానికి నీటిని విడుదల చేసేందుకు ప్రాజెక్టును తక్షణమే పూర్తి చేసేందుకు ఎంత పని అవసరమవుతుంది;

ఇ) ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసే సంభావ్య తేదీ, లక్ష్యాన్ని బట్టి ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడానికి తీసుకున్న చర్యలు?

జలవనరుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ దేవివేని ఉమామహేశ్వరరావు, (మైలవరం) :

అ) (i) భౌతిక ప్రగతి 6,27,391 సియుఎం (98.25 శాతం)

(ii) ఆర్థిక ప్రగతి రూ. 1717.38 కోట్లు. (97.19 శాతం)

కృష్ణా డెల్టా ఆయకట్టును స్థిరీకరించడం కోసం ఈ ప్రాజెక్టును ఉద్దేశించడమయింది.

ఆ) (i) సవరించిన అంచనా వ్యయం రూ. 1816.17 కోట్లు.

(ii) మిగిలిన పనులను అంటే, సిసి ఆఫ్రాన్ + ఎగువ ప్రవాహ గైడ్ వాల్స్ 11200 సియుఎం గాంటీ క్రేన్‌ను అమర్చడం, ఇన్‌స్ట్రుమెంటేషన్, కర్టెన్ గ్రౌంటింగు, కుడి ప్రక్క ఎలివేటరు & పవర్ బ్లాకు హైడ్రాలిక్ హోయిస్ట్ వంటి వాటిని పూర్తి చేయవలసి ఉంది.

ఇ) (i) కార్యక్రమం ప్రకారంగా ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసే సంభావ్య తేదీ 31-03-2016.

(ii) అ) ప్రగతిని పర్యవేక్షించడానికి తరచూ సమీక్షలను నిర్వహించడమవుతున్నది.

ఆ) ఒప్పందపు పరతులను ఖచ్చితంగా అమలు చేయడమవుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆలపాటి రాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు.....

శ్రీ ఆలపాటి రాజేంద్ర ప్రసాద్ (తెనాలి): అధ్యక్షా, పులిచింతల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తవుతున్నందుకు ఈ సందర్భంగా కూడా పులిచింతల ప్రాజెక్టు ద్వారా 12 టి.ఎం.సి. నీటిని దేని కోసమైతే ఉద్దేశించబడిందో, అంటే డెల్టా ప్రాంతం కోసం స్థిరీకరించబడి ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ప్రారంభించబడిందో, కొంతమేరకు నీటిని సరఫరా చేయగలగారు. అందుకు నేను మీ ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియపరుస్తున్నాను.

అయితే, రెండు, మూడు అంశాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి మీ ద్వారా తీసుకురావాలని భావిస్తున్నాను. పులిచింతల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పులిచింతల అనే గ్రామం నుంచి ప్రారంభమైంది. ఆ గ్రామం గుంటూరు జిల్లాలో ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ప్రారంభమైనప్పుడు ఇరు రాష్ట్రాల్లోని ముంపు గ్రామాలకు Rehabilitation ప్రాగ్రామ్‌ను మొదలుపెట్టడం జరిగింది. మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరేదేమిటంటే, Rehabilitation

ప్రాగ్రామ్ complete అయిందా, నిర్వాసితులకు పునరావాసం కల్పించే కార్యక్రమం పూర్తయిందా, లేదా, దయచేసి సమాచారాన్ని ఇవ్వవల్సిందిగా కోరుతున్నాను. అది మొదటి అంశానికి సంబంధించినది.

9.50 AM

రెండవది బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టుగా ఈ ప్రాజెక్ట్ 33 గేట్స్ తో డిజైన్ చేసి తరువాత 245 గేట్లతో రీడిజైన్ చేశారు. దీనితోపాటు విద్యుత్ ప్రాజెక్ట్ కూడా డిజైన్ చేయడం జరిగింది. నాకు తెలిసినంత వరకు 125 మెగావాట్స్ తో ఏర్పాటైనట్లుంది, ఆ విద్యుత్ లో కొత్తగా ఏర్పడిన తెలంగాణా రాష్ట్రానికి కొంత విద్యుత్ ఇవ్వడం ఏమైనా ఉందా అని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటి వరకు పులిచింతల ప్రాజెక్ట్ బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ కాబట్టి పైనుండి వర్షాలు, వరదలు వచ్చినప్పుడు నీరు చేరడం జరుగుతోంది. నాగార్జున సాగర్ లో నీరు ఎక్కువైనప్పుడు పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు నీరు చేరుతుంది. నాగార్జున సాగర్ నుండి పులిచింతల వరకు ఉన్న catchment area గా ఏదైతే కృష్ణానదీ పరివాహక ప్రాంతం ఉందో ఆ ప్రాంతం ఎంత catchment areaగా ఉన్నప్పటికీ నాగార్జున సాగర్ కు నీరు రాకపోయినా ఈమధ్యలో వచ్చే నదీపరివాహక ప్రాంతం నుండి ఎంత catchment ఉంటుందనేది మీద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

ఇప్పటివరకు గుంటూరు జిల్లా నుండి పులిచింతల ప్రాజెక్ట్ వరకు అప్రోచ్ రోడ్డు వేయలేదు. అప్రోచ్ రోడ్డు వేసినట్లైతే, టూరిజం కూడా అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంది. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల నుండి ప్రాజెక్ట్ సందర్శనకు వచ్చే పర్యాటకులకు అన్నీ రకాలుగా అందరికీ ఉపయోగపడుతుందని ఈ అంశాలపై సమాధానం చెప్పాల్సిందిగా తమద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారు..

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ప్రకాశం బ్యారేజీకి 85కి.మీ.ల ఎగువన, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు 115కి.మీ.ల దిగువన ఈ ప్రాజెక్టు డిజైన్ చేయడం జరిగింది. పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు డాక్టర్ కే.ఎల్.రావు గారి పేరుతో నామకరణం చేయడం జరిగింది. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే ప్రాజెక్టుకు వచ్చిన వరదలను అన్నింటిని మానిటర్ చేసుకొని 16టిఎంసీల నీటిని నిల్వచేయడం జరిగింది.

అదేవిధంగా ఈ సంవత్సరం కూడా సుమారు 12టిఎంసీల నీటిని పులిచింతల ప్రాజెక్టులో నిల్వ చేయడం ద్వారా కృష్ణా డెల్టాలో 13లక్షల 08వేల ఎకరాలు స్థిరీకరించడం ద్వారా ఈ ప్రాజెక్ట్ నీటిని ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణ పనులన్నీ వివరించడం

జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు రాజేంద్రప్రసాద్ గారు కోరిన విధంగా బైపాస్ ఏదైతే అప్రోచ్, లింకు రోడ్డు ఉందో దానిని కూడా కచ్చితంగా పూర్తిచేస్తాం.

అదేవిధంగా అటుప్రక్కన ఉన్న పవర్ ప్రాజెక్టు పనులన్నీ నెల రోజుల్లోగా పూర్తి చేయబోతున్నాం. పవర్ ప్రాజెక్ట్ ఎడమ భాగంలో వచ్చిన విద్యుత్ ప్రాజెక్ట్ పనులు వేగవంతంగా జరుగుతున్నాయి. గుంటూరు జిల్లా వైపు చేయాల్సిన ఆర్ అండ్ ఆర్, భూసేకరణ పనులు పూర్తి చేయడం జరిగింది. అందుకుగాను సుమారు రూ.288కోట్లు గుంటూరు జిల్లాకు ఇవ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా నల్గొండ జిల్లాలో సుమారు రూ.297కోట్లు ఖర్చుచేశాం. ఇటీవలే రూ.128కోట్లు నిధులు ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో ప్రభుత్వం రూ.75కోట్లు ఇవ్వగా, సుమారు రూ.30కోట్లు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. నల్గొండ జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ గారి దగ్గర సుమారు రూ.45కోట్లు సంబంధిత పనులు చేపట్టు నిమిత్తం అందుబాటులో ఉంచాం. పనులన్నీ వేగవంతం చేయాల్సిందిగా ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షించు కుంటున్నాం. Dam safety Committee సూచనలు, సలహాలు తీసుకొని ఈ సంవత్సరం కూడా 30 నుండి 40 టిఎంసీల నీటిని నిల్వ చేసుకుంటున్నాం. అన్నీ ఏర్పాట్లతో ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ముందుకు వెళుతోంది.

MR.SPEAKER: Question No.1814 (43) is postponed at the request of the Member. Now, let us go the next question.

Question No.1709 (44), Minister for Finance.

1709(44)

సభ్యులు, సర్వశ్రీ

పెద్దిరెడ్డిగారి రామచంద్రాద్రి
చింతల రామచంద్రారెడ్డి.

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఎంత ?

ఆ) వయోపరిమితి దాటినందున నిరుద్యోగులు ఉద్యోగాలు పొందలేకపోతున్న విషయం వాస్తవమేనా ?

ఇ) ప్రభుత్వ శాఖలలోని ఖాళీలను ఎప్పటి లోగా భర్తీ చేయడమవుతుంది ?

ఈ) ప్రభుత్వ శాఖలలోని ఖాళీలను కాంట్రాక్టు, అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులతో భర్తీ చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా ?

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు(ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున):

అ) డేటా లభ్యంగా లేదు.

ఆ) లేదండీ, నేరు నియామకం కోసం గరిష్ట వయోపరిమితిని 34సంవత్సరాల నుండి 40 సంవత్సరాలకు పెంచడమయింది.

ఇ) 12,179 ఖాళీ పోస్టుల రిక్రూట్మెంట్ కోసం అనుమతి ఇవ్వడం అయింది. ఎపిఎస్సీ, డిఎస్సీ, ఎ.పి. పోలీసు రిక్రూట్మెంట్ బోర్డు ద్వారా నేరు నియామకం కోసం మరికొన్ని ఖాళీ పదవులు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

ఈ) కొన్ని సందర్భాలలో రెగ్యులర్ రిక్రూట్మెంట్ చేసేంతవరకు తాత్కాలిక చర్యగా కాంట్రాక్ట్, అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులను నియమించడం అయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : బుచ్చయ్య చౌదరి గారు..

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి గ్రామీణం): అధ్యక్షా కొన్ని మౌలిక లక్ష్యాల సాధనకు అవసరమైన పోస్ట్లు రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల ఖాళీగా ఉన్న విషయం తమ దృష్టికి వచ్చిందా? సర్వేయర్స్, ఇంజనీరింగ్, టెక్నికల్ స్టాఫ్ అనేక చోట్ల లేనందువలన పరిపాలన సజావుగా సాగడం లేదన్న విషయం తమరి దృష్టికి వచ్చిందా? కనీసం అత్యవసర సేవలందించాల్సిన పోస్ట్ల భర్తీపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియజేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శివరామ రాజు గారు..

శ్రీ వి.వి.శివరామరాజు (ఉండి) : అధ్యక్షా ధన్యవాదాలు రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల పోస్ట్లు ఖాళీగా ఉన్నాయి. అదేవిధంగా కొన్ని శాఖల్లో పోస్ట్లు అధికంగా ఉన్నాయి. అన్ని శాఖల్లో సమతుల్యం పాటించే విధంగా డెప్యూటీషన్ విధానాన్ని తీసుకురావడం ద్వారా ఆయా ఖాళీలను భర్తీ చేస్తే బాగుంటుంది. అదేవిధంగా అవుట్ సోర్సింగ్ విధానంలో పూర్తిగా కొత్తగా ఎవరినీ

నామినేట్ చేయలేదు. పాతవిధానాన్ని streamline చేసి కొత్త system ను implement చేయవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రమణమూర్తి గారు..

శ్రీ బి.రమణమూర్తి : అధ్యక్షా కొన్ని శాఖల్లో సిబ్బంది లేక చాలా ఇబ్బంది కనిపిస్తోంది. ముఖ్యంగా వైద్య, ఆరోగ్య మరియు విద్యా శాఖ చాలా ఇబ్బందులు పడుతోంది. ల్యాబ్ టెక్నిషియన్స్, పారామెడికల్ స్టాఫ్ కొరత చాలా ఉంది. ఒకప్రక్క డాక్టర్స్ ను నియమించినా, వారు హాజరుగా ఉండి సేవలందించేందుకు అందుబాటులో లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాం. హాస్టల్స్ లో కుక్స్, వాచ్ మెన్స్ లేని విషయాన్ని hostels inspection కు వెళ్లిన సమయంలో గుర్తించాం. ఈ విషయాన్ని గుర్తించి అత్యవసరమై సేవల్ని అయినా పొరుగు సేవల ద్వారా భర్తీ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. తాత్కాలికంగా పొరుగు సేవల ద్వారా అయినా ఆ పోస్ట్ లు భర్తీ చేసి ప్రజలకు సేవలందించాల్సిందిగా అందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : జవహర్ గారు..

శ్రీ కె.ఎస్.జవహర్(కొప్పువూరు): అధ్యక్షా, పాడిపరిశ్రమకు అధిక ప్రాధాన్యమిస్తున్న తరుణంలో పాడి పరిశ్రమ, పశుసంవర్ధక శాఖకు సంబంధించి అవసరమైన కనీస సిబ్బంది కూడా లేని పరిస్థితుల్లో పశువైద్యశాలలు మూతపడే పరిస్థితి ఉంది. ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో దాదాపు 8 నుండి 10 పోస్ట్ ల వరకు ఖాళీలు ఉన్నాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రైవేటు వైద్యుల దగ్గరికి మరియు సరిగా వచ్చిరాని వైద్యం తెలిసిన వైద్యుల వద్దకు వెళ్లడం ద్వారా పాడి రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి ఆ పోస్ట్ ల భర్తీకి తగు చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా తమద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ముప్పిడి వెంకటేశ్వరరావు(గోపాలపురం): అధ్యక్షా, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ లో వీఆర్ఓ, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్స్ పోస్ట్ లు ఖాళీగా ఉన్నందున చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. గ్రామ పంచాయితీల్లో రెగ్యులర్ ప్రాతిపదికపై పంచాయితీ కార్యదర్శి నియామకాలు లేవు. ఇన్ ఛార్జ్ పై మూడు, నాలుగు గ్రామాలకు ఒకరు పనిచేస్తున్న పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. ఇటీవల కాలంలో జనచైతన్య యాత్రల పర్యటన సందర్భంలో గ్రామాల్లో ప్రజలు ఎక్కడిక్కడ వారి సమస్యలు చెబుతున్నారు. ఉద్యోగాల ఖాళీల సమస్య అన్ని చోట్ల పేరుకుపోయి ఉంది. అవసరమైన ఫోన్ చేసినప్పుడు ఆయా ఉద్యోగులు రెండు, మూడు గ్రామాలకు ఒకరు పనిచేస్తూ అక్కడున్నాం, ఇక్కడున్నాం అని చెబుతున్నారు. కాబట్టి తాత్కాలిక ప్రాతిపదికపై అయినా త్వరలోనే

ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయాలని, తద్వారా పనులు సజావుగా సాగుతాయని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆంజనేయులు గారు..

10.00AM.

శ్రీ పులపర్తి రామాంజనేయులు(భీమవరం): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ శాఖలలో ఖాళీలున్నాయి. ప్రతి డిపార్ట్మెంట్‌లో కూడా రెవెన్యూ, ఇరిగేషన్, పంచాయతీరాజ్, యానిమల్ హబ్బెండరీ లాంటి శాఖలలో పూర్తిగా సిబ్బంది లేరు. ముఖ్యంగా పంచాయతీరాజ్, ఇరిగేషన్ శాఖలలో అయితే అసలు స్టాఫ్ ఉండరు. ఈ అన్నింటిమీద కూడా గౌరవ మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, ముఖ్యంగా నేను మంత్రిగారికి సూచించిందేమంటే, ఇప్పుడు కొత్తగా పర్మినెంట్ పోస్టులను తీసుకోవచ్చు. కాంట్రాక్ట్ బేసిస్‌లో తీసుకున్నట్లయితే చదువుకొన్నవాళ్ళకి ఎక్కువ మందికి తక్కువ ఖర్చుతో ఉద్యోగ అవకాశం వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ప్రభుత్వానికి కూడా ఖర్చు తక్కువ అవుతుంది. కాంట్రాక్టు బేసిస్ మీద మనం ఎంప్లాయిమెంట్ తీసుకున్నట్లయితే ప్రభుత్వానికి మేలు జరుగుతుంది, నిరుద్యోగ సమస్య కూడా తీరుతుంది. దీనిమీద మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, అన్ని శాఖల్లో కూడా పోస్టులు భర్తీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిష్టరు గారు.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు(ఆర్థిక మరియు శాసనసభవ్యవహారాల శాఖామంత్రి): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంలో ఖాళీలున్న మాట వాస్తవం. ఖాళీలు ఎన్ని ఉన్నాయనేదానికి ప్రస్తుతం నాదగ్గర కరెక్ట్ గా ఫిగర్ లేదు. కానీ, ప్రభుత్వంలో ఖాళీలున్నాయి. అన్ని డిపార్ట్మెంట్లలో ఖాళీలున్నాయి. అదేవిధంగా ఇప్పుడు కాంట్రాక్టు ఎంప్లాయిస్ కూడా దాదాపు ప్రభుత్వానికి సంబంధించి సుమారు 9,000 మంది, అదేవిధంగా outsourcing కూడా సుమారుగా 63,000 మంది కంటే ఎక్కువ ఉన్నారు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు ప్రభుత్వంలో పనిచేసే వారు కూడా ఉన్నారు. మన బడ్జెట్‌లో State own revenue లో tax revenue చూస్తే దాదాపు 70 per cent establishment expenditure కి పోతుంది. దీనిని ఏవిధంగా అరికట్టాలనేది ఒకటి. అదేవిధంగా భవిష్యత్‌లో మనం ఎన్ని ఖాళీలను ఫిలప్ చేయగలమనేది ఆలోచిస్తున్నాం. సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్యచౌదరిగారు కూడా సర్వేయర్స్ వంటి పోస్టులు ఖాళీలున్నాయని చెప్పారు. అవన్నీ ఎట్లా ఫిలప్ చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నాం. ఈలోపు ఎవరైతే కాంట్రాక్టు ఎంప్లాయిస్ ఉన్నారో, వాళ్ళని ఏవిధంగా రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి అవకాశం ఉందనేది కూడా కేబినెట్ సబ్‌కమిటీ పరిశీలిస్తుంది. Outsourcing employeesని మనం పర్మినెంట్ చేయలేం గానీ, వాళ్ళకి కూడా కాస్తో కూస్తో శాలరీ పెంచవలసిన అవసరముంది. Various aspects అన్నీ

Government పరిశీలనలో ఉన్నాయి. అవన్నీ పరిశీలన అయిన తర్వాత ఎన్ని పోస్టులను మనం ఫిలప్ చేయగలమో చూసి దాని ప్రకారం ప్రకటించడం జరుగుతుంది.

MR. SPEAKER: Now Question No.1877 (45), Minister for Finance.

LAQ.No.1877 (STARRED)

Given Notice by:
Sri Modugula Venu Gopala Reddy, M.L.A

Will the Chief Minister be pleased to state:

QUESTION:

- whether the Government is implementing Industrial Corridors in the State and if so, the details thereof ;
- the details of projects approved under the said corridors indicating the countries / investors who have given their consent for financial support along with the financial support provided by them so far;
- the progress made in approval and completion of projects under the said corridors along with the present status thereof;
- whether any agency has been appointed as nodal agency for implementation of the said corridors and if so, the details thereof ; and
- whether any representations have been received from various quarters including public representatives to include more cities under said corridors and if so, the details thereof ;

MINISTER FOR FINANCE (ON BEHALF OF THE CHIEF MINISTER) (SR. YANAMALA INDUSTRIES AND COMMERCE (INFRA) DEPARTMENT RAHA KRISHNudu):

ANSWER:

- Yes sir. The Government of Andhra Pradesh is implementing the (i) Chennai-Bangalore Industrial Corridor (CBIC) and the (ii) Visakhapatnam-Chennai Industrial Corridor (VCIC) projects. The details are given in the Annexure-I.
- Sir, the details are given in Annexure-II.
- Sir, the details are given in the Annexure-III.
- Sir, vide G.O.Ms.No.27 Ind. & Com. (IP&INF) Deptt. Dt. 18.03.2015, Government have appointed the Director of Industries, as the Nodal agency for the implementation of Chennai - Bangalore Industrial Corridor (CBIC) and Visakhapatnam - Chennai Industrial Corridor (VCIC).
- Sir, the details are given in the Annexure- IV.

**ANNEXURE-1 TO REPLY TO LAQ No.1877 (STARRED) GIVEN NOTICE BY
SRI MODUGULA VENU GOPALA REDDY, M.L.A**

1) BRIEF DETAILS OF VISAKHAPATNAM-CHENNAI INDUSTRIAL CORRIDOR

1)	Approval	In principal approval by Department of Economic Affairs (DEA), Govt. of India accorded in February, 2014.
2)	Districts Covered in zone of influence	Srikakulam, Vizianagaram, Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Krishna, Guntur, Prakasam, Nellore, Chittoor.
3)	Nodes identified	4 Nodes 1) Visakhapatnam 2) Kakinada 3) Gannavaram-Kankipadu 4) Yerpedu-Srikalahasthi
4)	Funding Agency	Asian Development Bank (ADB)
5)	Outlay	Programme fund :ADB loan - USD 500 million Govt. of A.P. - USD 215 million ----- Total - USD 715 Million ----- Policy Loan : ADB - USD 125 million ----- Grand Total- USD 840 million -----
6)	Road Projects (APRDC)	4 projects- Rs 1220.3 Crores
7)	GVMC projects	2 projects- Rs 667.4 Crores
8)	Power Projects (APTRANSCO)	3 projects - Rs 1243.2 Crores
9)	Up-gradation of Infrastructure in Industrial Parks(APIIC)	4 projects - Rs 906.5 Crores

2) BRIEF DETAILS OF CHENNAI- BANGALORE INDUSTRIAL CORRIDOR

1)	Approval	Concept plan prepared by PWC has been approved by DIPP on 08.07.2015
2)	Districts Covered in zone of influence	Anantapur, Chittoor and Nellore.
3)	Nodes identified	1) Hindupur (Anantapur District) 2) Kalikiri (Chittoor district and 3) Krishnapatnam (SPSR Nellore District)
4)	Node short listed under Ph-1	Krishnapatnam Node is short listed for developing under Phase-1
5)	Funding Agency	JICA (Japan International Cooperation Agency)
6)	Outlay	Rs 18,548.00 Crores (Tentative Cost)
7)	Extent of Krishnapatnam Node	13,971 acres

**ANNEXURE-II TO REPLY TO LAQ No.1877 (STARRED) GIVEN NOTICE BY
SRI MODUGULA VENU GOPALA REDDY, M.L.A**

DETAILS OF PROJECTS IDENTIFIED UNDER INDUSTRIAL CORRIDORS

1) VISAKHAPATNAM – CHENNAI INDUSTRIAL CORRIDOR

Sector	Implementing Agency	Projects Cost- T1 INR Crores (USD mn)	Projects Cost- T2 INR Crores (USD mn)	Total INR inr Crores (USD mn)
Base Cost				
Roads (4 projects)	APRDC	281.0	939.3	1220.3
Power (10 projects-3 packages)	APTRANSCO	867.9	345.3	1243.2
Industrial Infrastructure (4 projects)	APIIC	494.5	412.0	906.5
Urban (2 projects)	GVMC	354.4	313.1	667.4
Sub Total (Base Cost)		INR 1997.8 Crores (USD 305.0 mn)	INR 2040.3 Crores (USD 311.5 mn)	INR 4038.1 Crores (USD 616.5 mn)
Other Cost				
A	Physical contingencies	134.9	127.7	262.7
B	Price Contingencies	89.7	117.9	207.0
C	Interest During Construction	81.2	85.8	167.7
D	Commitment Charges	3.9	3.9	8.5
Sub Total (Other Cost)		INR 309.7 Crores (USD 47.3 mn)	INR 335.4 Crores (USD 51.2 mn)	INR 645.2 Crores (USD 98.5 mn)
Grand Total		INR 2307.6 Crores (USD 352.3 mn)	INR 2375.7 Crores (USD 362.7 mn)	INR 4683.3 Crores (USD 715.0 mn)

2) CHENNAI-BANGALORE INDUSTRIAL CORRIDOR

**LIST OF IDENTIFIED PROJECTS APART FROM KRISHNAPATNAM NODE UNDER
CBIC**

Sl.No	Name of the Project	Status / Progress of work
1	Out of (26) priority projects under CBIC two road projects pertains to A.P. State: (i) Four laning of NH-4 stretch from AP boarder to Chittoor is concerned to Roads Sector of A.P. (ii) Four laning of NH-18A from Chittoor to Renigunta and SH-61 from Renigunta to Naidupet is concerned to Roads Sector of A.P.	DPRs under preparation by R&B dept

Sl.No	Name of the Project	Status / Progress of work
2	Out of (11) Additional Projects-A under CBIC, two projects are concerned to A.P State i.e (1) Chittoor Drinking Water Supply (Implementing Agency is INCAP) and (2) 6 Lane access road to Krishnapatnam (Implementing Agency is GoAP/Private)	DPRs under preparation by INCAP and APRDC.
3	Out of (08) Additional Projects-B under CBIC, two projects are concerned to A.P State i.e (1) Sewage Recycle and Industrial Wastewater Recycle in Andhra Pradesh (Implementing Agency is APIIC) and (2) Power Plant/Transmission project in Andhra Pradesh (Implementing Agency is GoAP/Private)	Consultant is to be appointed for preparation of DPRs.

DETAILS OF FINANCIAL SUPPORT :

VCIC: The Department of Economic Affairs (DEA), Government of India has approved a loan from ADB of an amount of USD 500 million under the project loan component. The Government of AP also will be investing an amount USD 215 million under the project loan component. The DEA has also approved loan from ADB for an amount of USD 125 million under the policy loan component. The fact finding mission of the ADB has visited Andhra Pradesh during November, 2015. After the completion of the loan negotiations, the funding is expected to be received around June, 2016. In the meantime, the DPRs for the works pertaining to connectivity, water supply to urban areas, power supply and development of infrastructure in industrial parks of APIIC has been taken up.

CBIC: The Japan International Cooperation Agency (JICA) has agreed in principle to support the Chennai- Bangalore Industrial Corridor (CBIC). The details of the funding pattern are being worked out by the DIPPI, Government of India and the JICA. Till date no financial support has been provided to the project.

**ANNEXURE- III TO REPLY TO LAQ No.1877 (STARRED) GIVEN NOTICE BY
SRI MODUGULA VENU GOPALA REDDY M.L.A**

CBIC:

Perspective plan has been finalized. Phase II Study for the CBIC is in progress and draft final report of master planning in respect of industrial nodes namely Ponneri (Tamil Nadu), Tumkur (Karnataka) and Krishnapatnam (Andhra Pradesh) is under consideration in consultation with the stakeholders.

VCIC:

The Conceptual Development Plan has been finalized. Four nodes have been finalized and Asian Development Bank has agreed to prepare Master Plans for the two identified nodes viz. Vizag and Yerpedu-Srikalahasti, for which parcels of land have been identified and for which master planning would also be shortly initiated. The Regional Perspective Planning of the complete VCIC area is in progress.

The details of the works identified for sanction and grounding under the VCIC are given here under:

1) Visakhapatnam-Chennai Industrial Corridor :

Sl.No	Name of the Project	Status / Progress of work
1	Construction of Common Effluent Treatment plant of 3.00 MLD at Atchutapuram and 1.00 MLD at Naidupet Industrial clusters by APIIC	DPR completed for Atchutapuram cluster and under preparation for Naidupet cluster. Bid document is under preparation
2	Augmenting utility services for Atchutapuram Industrial cluster, Visakhapatnam [Summer storage and bulk water supply] by APIIC	DPR is prepared. Work is proposed in Tranche -2 as the land acquisition of Anakapalli-Atchutapuram Road which is part of water supply alignment is to be completed by APRDC.
3	Augmenting utility services for Naidupet Industrial cluster. [SWD, power, internal water supply, internal road and one stop centre] by APIIC	Final DPRs are under preparation.
4	Providing bulk water facility and summer storage in Naidupet Industrial cluster by APIIC	This project is proposed under Tranche-2 as the required permissions from Irrigation dept to draw water from Telugu Ganga Project canal and land procurement for SST.
5	Supply and Laying of water supply pipeline along the Raiwada canal by GVMC	DPRs under Preparation
6	Distribution Network improvements for NRW reduction and 24x7 supply in GVMC area.	Final DPR submitted to ADB for approval.
7	Upgrading & Rehabilitation of 'Samarlkota to Rajanagaram' Section of 'Kakinada - Rajanagaram' Road to '2 Lane Dual Carriageway Standard' by APRDC	Preparation of Land records completed. DPR is being submitted to ADB for approval.
8	Upgrading & Rehabilitation of 'Kakinada to Samarlkota' Section of 'Kakinada - Rajanagaram Road' to 'Dual 2 Lane	Land Records are under preparation

Sl.No	Name of the Project	Status / Progress of work
	Carriageway Standard' by APRDC	
9	Upgrading & Rehabilitation of Road Sections to '2 Lane Dual Carriageway Standard' for the road sections between (I) Atchutapuram - Anakapalle and (ii) Krishnapatnam port to Nellore via Muthukur by APRDC	Land records are under preparation. DPR will be submitted to the ADB after completion of Land records
10	Implementation of ICT-based Intelligent Traffic Management Systems, Moving-weighing-bridges, check posts, blind spots improvements or other components (to be identified later) by APRDC	DPR is under preparation.
11	Augmenting power distribution capacity for meeting Industry demand at Kapuleppada, Oszone Valley, Nakkapalle/ Chandanada and Acutapuram, locations.	Final DPR submitted to ADB for approval
12	Augmenting power distribution capacity for meeting Industry demand at Pydibhimavaram, Mangalgi and Kakinada SEZ locations.	Final DPR submitted to ADB for approval
13	Augmenting power distribution capacity for meeting Industry demand at Rachagunneri, Naidupeta and Yerpedu locations.	Final DPR submitted to ADB for approval

2) CHENNAI-BANAGALORE INDUSTRIAL CORRIDOR

Sl.No	Name of the Project	Status / Progress of work
1	Out of (26) priority projects under CBIC two road projects pertain to A.P. State (i) <i>Four laning of NH-4 stretch from AP boarder to Chittoor is concerned to Roads Sector of A.P.</i> (ii) <i>Four laning of NH-18A from Chittoor to Renigunta and SH-61 from Renigunta to Naidupet is concerned to Roads Sector of A.P.</i>	DPRs under preparation by R&B dept
2	Out of (11) Additional Projects-A under CBIC, two projects are concerned to A.P State i.e (1) Chittoor Drinking Water Supply (the implementing Agency is INCAP) and (2) 6 Lane access road to KP is (the implementing Agency is GoAP/Private)	DPRs under preparation by INCAP and APRDC.
3	Out of (08) Additional Projects-B under CBIC, two projects are concerned to A.P State i.e (1) Sewage Recycle and Industrial Wastewater Recycle in Andhra Pradesh (the implementing Agency is APIIC) and (2) Power Plant/Transmission project in Andhra Pradesh (the implementing Agency is GoAP/Private).	Consultant is to be appointed for preparation of DPRs.

ANNEXURE- IV TO REPLY TO LAQ No.1877 (STARRED) GIVEN NOTICE BY SRI MODUGULA VENU GOPALA REDDY, M.L.A

REPRESENTATIONS RECEIVED FROM PUBLIC REPRESENTATIVES:

Two representation have been received from (1) Sri. Thota Narasimham, Member of Parliament for Inclusion of Kakinada area under proposed VCIC and (2) The Vice President of Nandi Rythu Samakya, Nandyal, Kurnool district for inclusion of Kurnool, Chittoor and Anantapur districts under CBIC and VCIC for the employment to the educated youth.

DEATILS OF REPRESENTATIONS RECEINED :

Sl. No .	Name of the Public Representative	Representation details	Content	Action taken
1.	Sri. Thota Narasimham, Member of Parliament for Development of Kakinada Parliamentary Constituency	Memo No.11531/IP&INF/A1/ 2014 dated 22.11.2014of the Deputy Secretary to Govt., Industries & Commerce (IP&INF) dept.	Inclusion of Kakinada area under proposed Visakhapatnam-Chennai Industrial corridor	Reply furnished to Hon'ble CM's office vide this office Lr.No.15/2/2014/CMO No. 1397328, dated: 30.12.2014
2.	Hon'ary Vice President of Nandi Rythu Samakya, Nandyal, Kurnool district	U.O.Note No.10800/IF Cell-L&B/A1/2014-1 dated 28.10.2014of the Deputy Secretary to Govt., Industries & Commerce (IF Cell-L&B) dept.	Extending of Industrial corridor of Bangalore to Chennai duly including Kurnool district together with Chittoor and Anantapur districts as in case of Vizag to Chennai Industrial Corridor for the employment to the educated youth.	Replies furnished vide Lr. No.15/1/2014/CM O-1109 dt. 12.11.2014 to the Secretary to Govt., Inds.& Com dept.

మిస్టర్ స్పీకర్: వేణుగోపాలరెడ్డి గారు.

శ్రీ మోదుగుల వేణుగోపాలరెడ్డి(గుంటూరు పశ్చిమం): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన లిఖితపూర్వకమైన సమాధానాన్ని చూశాను. మీద్యారా మంత్రిగారిని నేను అడగదలుచుకుందేమంటే lot of hurdles came across in Visakhapatnam - Chennai Industrial Corridor (VCIC) and Chennai - Bangalore Industrial Corridor (CBIC) and both put together, the investment comes to a tune of Rs.23,000 crore. One is funded by the Asian Development Bank (ADB) and the second one is funded by the Japan International Cooperative Agency (JAICA). ఇక్కడ What is the GSDP of the State of Andhra Pradesh and according to that FRBM, ఈ రెండింటినీ అధిగమించి మనకు లోన్లు ఇవ్వడానికి have you made any proposal before the Government of India and they have accepted to enhance the FRBM so

that we can get loans from ADB and JAICA. What are the hurdles you are having? And also CRDA has proposed to acquire 33,000 acres of land under land pooling and this comes to almost 20,000 hectares of land. How do you acquire these lands? Moreover, this is already Central Government లో ఉన్న Land Acquisition Bill stands still in the Parliament. ఇది రాజ్యసభలో ఇంకా పాస్ కాలేదు. దీంతోపాటు, the front runner is the Economical Development Board (EDB). How are you coordinating with the EDB and also the Hon'ble Prime Minister Narendra Modi's and Chief Minister, Sri Nara Chandrababu Naidu's being part of the 'Make in India'. ఈ మూడింటినీ కలిపి ఎట్లా అనుసంధానం చేయబోతున్నారనేది నాకు పెద్ద సమస్యగా కనపడతోంది. అయితే ఇవన్నీ పేపర్ కే పరిమితం అవుతున్నాయా, ఎందుకంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి (1) Agriculture Sector, (2) Industrial Sector రెండు కళ్లు లాంటివి. In the Agricultural Sector, now we have come across completing of the challenging Polavaram Project and also interlinking of river Pattiseema from Godavari to Krishna and subsequently from Krishna to Penna we are planning. మరియు కాకినాడ, విశాఖపట్నంలో మీరు అన్ని సిటీలను కవర్ చేశారు. Guntur is a hub of commercial crops like chillies, cotton, tobacco and turmeric. I would like to know the reason as to why you have excluded especially, the backward region of Palnadu from the industrial corridor proposal. I would like to know from the Hon'ble Minister as to the hurdles coming across in the land acquisition, GSDP and FRBM.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిష్టరుగారు.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం కింద చాలా detailed గా 4 annexures ఇచ్చాము. ఎమ్మెల్యేగారు 4 annexures చదివే ఉంటారు. దాంట్లో detailed information ఉంది. ఇంకా DPR stage లో కొన్ని ఉన్నాయి. అవి Government of India యొక్క proposal. Visakhapatnam - Chennai Industrial Corridor ఏదైతే ఉందో దానిని ADB వాళ్లు తయారుచేశారు. ADB వాళ్లు సర్వే చేయడమే కాకుండా detailed Report కూడా ఇచ్చారు, దానిని pursue చేస్తున్నారు.

అదేవిధంగా బెంగళూరు-చెన్నై కారిడార్ JAICA వాళ్లు చేతిలో ఉంది. ఏదైనప్పటికీ రెండు కారిడార్లు కూడా Government of India పరిధిలో ఉన్నాయి. State Government తరపున కూడా pursue చేస్తున్నాం. అందుచేత ఈ రెండు కారిడార్లు కూడా అభివృద్ధి చెందినట్లయితే మనకు economic growth విపరీతంగా వస్తుందనే ఉద్దేశంతో చేయడం జరిగింది.

తర్వాత Land Acquisition Act గురించి చెప్పారు. Land Acquisition ఏదైతే 1913 Act ఉందో దానికి కొత్తగా చేసిన amendments ఇంకా పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. ఆ Ordinance

ఇంకా pending లో ఉంది. అది ఇంకా పాస్ కాలేదు. బహుశా దానికి సంబంధించి Parliament లో all Parties Agreement ఉన్నట్లుంది. అంచేత ఏదైనా Land Acquisition కావాలనుకుంటే already ఒక చట్టం ఉంది. ఆ చట్ట ప్రకారంగానే చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానికయ్యే ఖర్చుకి సంబంధించి ఏం చేయాలనేది Government of India తో మాట్లాడుతున్నాం. State Government ఇంత amounts ను bear చేయాలంటే చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. ఈ రెండు కారిడార్లు కూడా propose చేసింది Government of India కాబట్టి, ఒకటి ADB Report, రెండవది JAICA లోన్స్ తెచ్చుకునే కార్యక్రమం ఇంకా DPR stage లోనే ఉన్నాయి కాబట్టి, ఇంకా ఏం చేయాలనేది finalize కాలేదు.

అదేవిధంగా పల్నాటి ఏరియా అని అన్నారు. పల్నాటి ఏరియాలో చూసినట్లయితే Visakhapatnam - Chennai Corridor కొంతవరకు coastal area లో వస్తుంది కాబట్టి, coastal area లో ఏం అవకాశం ఉంటుందో చూస్తే తప్ప, పల్నాటి ఏరియాకి accessibility తక్కువ ఉంటుందేమోనని నా ఆలోచన. ఏదేమైనప్పటికీ ఇంకా DPR stage లోనే ఉంది కాబట్టి, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన information ను కూడా మేము తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్: బుచ్చయ్య చౌదరిగారు.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని నేను ఒకటే రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. కాకినాడ మీ పరిధిలోకి వస్తుంది కాబట్టి ఫర్వాలేదు. కాకినాడ నుంచి రాజమండ్రి 60 కిలోమీటర్లు ఉంది. చారిత్రక రాజమహేంద్రవరంలో ఏనాడో పెట్టిన పేవర్ మిల్లు తప్పితే, పారిశ్రామిక అవసరాలు తీర్చేందుకు ఈరోజు వరకూ సరైన చర్యలు చేపట్టలేదు. National Highway, అదేవిధంగా ADB Road, Railway track, water lines అన్నీ ఉన్నాయి.

10.10AM

కాబట్టి, దయచేసి ఈ కారిడార్లో రాజమండ్రి, కాకినాడ మధ్య ప్రాంతాన్ని కూడా చేర్చేందుకు పరిశీలిస్తారా? Already మెట్ట ప్రాంతంలో lands availability ఉంటుంది కనుక, దయచేసి, దాన్ని కూడా పరిశీలించి ఈ కారిడార్లో చేర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టరు గారూ..

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, ఈ విశాఖ-చెన్నై కారిడార్లోని మేజర్ పోర్ట్స్ అంతా కూడా కోస్టల్ బెల్ట్లో వస్తుంది. అయితే, రాజమండ్రి-కాకినాడకు సంబంధించినంత వరకు కొత్తగా రాజమండ్రి-కాకినాడ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ కారిడార్ అనే ప్రపోజల్ ఒకటి ప్రభుత్వం దగ్గరుంది. దానిని మేము ప్రపోజ్ చేస్తున్నాం. దానిలో కాకినాడ నుండి రాజమండ్రి వరకు ఉన్న ఏ.డి.బి. రోడ్డును కూడా ఇండస్ట్రియల్ గా డెవలప్ చేసినట్లయితే, దానితోపాటు

కాకినాడలో ఉన్న పోర్టు, అదేవిధంగా రాజమండ్రిలో ఉన్న పోర్టు కనెక్టివిటీలో ఈ రెండింటి మధ్యనున్న రోడ్డును 6 లైన్ల రోడ్డుగా చేసి, దానిద్వారా ఆ ప్రక్కనున్న ఏరియా అంతా కూడా ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్గా డెవలప్ చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. Ultimateగా ఈ రోడ్డు విశాఖ-చెన్నై కారిడార్లో కలుస్తుంది. అంచేత, ఆ కనెక్టివిటీ కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. అప్పుడు రాజమండ్రి కూడా చుట్టుప్రక్కల ఇండస్ట్రియల్గా డెవలప్ కావడానికి అవకాశముంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్న నెం.1748 (46), మినిస్టర్ ఫర్ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్.

ప్రశ్న నెం.1748 (46)

సర్వశ్రీ

ఆళ్ళ రామకృష్ణారెడ్డి, (మంగళగిరి)

కె. వెంకటేశ్వర రావు (గుడివాడ) - ఎం.ఎల్.ఏ.లు

గౌరవనీయులైన పురపాలక పరిపాలన & పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- అ) రాజధాని శంకుస్థాపనకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఎంత మొత్తాన్ని ఖర్చు చేసింది;
- ఆ) శాఖలవారీగా, అవసరాల వారీగా వ్యయం చేసిన మొత్తం యొక్క పూర్తి వివరాలు తెలపండి;
- ఇ) నూతన రాజధాని శంకుస్థాపన కోసం, స్థానిక పురపాలక సంఘాలు మరియు గ్రామ పంచాయితీల ఆమోదం లేకుండా నిధులు ఏమైనా ఖర్చు చేశారా;
- ఈ) అయితే, ఏ నిబంధన ప్రకారం ఖర్చు చేశారు, ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ఉత్తరువులు ఏవైనా జారీ చేసిందా?

శ్రీ పి.నారాయణ (పురపాలక పరిపాలన & పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి) :

అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం - పది కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేయడం జరిగింది. రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానం గుంటూరు కలెక్టరు గారికి వెన్యూ అరేంజ్మెంట్స్ కి, వాటర్ కి, శానిటేషన్ కి 7 కోట్ల రూపాయలు రిలీజ్ చేశాం. అదేవిధంగా విజయవాడ కలెక్టరు గారికి

ప్రోటోకాల్, అకౌంట్స్, వెహికల్ అరేంజ్మెంట్స్ కి 2 కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేశాం. జి.ఎ.డి. వారి దగ్గర 1 కోటి రూపాయలుంది.

మూడవ ప్రశ్నకు సమాధానం-లేదు. అయితే, కల్చరల్ డిపార్ట్మెంట్ వారి రిక్వెస్ట్ మీద విజయవాడ మునిసిపల్ కమిషనర్ గారు రూ.39,32,872/-లు ఫుడ్, రెస్ట్యూరేషన్, కల్చరల్ యాక్టివిటీస్ కి స్పెండ్ చేయడం జరిగింది. అయితే, వారు 30.11.2015న రీయింబర్స్మెంట్ చేయమని సీ.ఆర్.డి.ఏ. కమిషనర్ గారికి లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. నాల్గవ ప్రశ్నకు సమాధానం - అధ్యక్షా, 28.09.2015న బీ.ఓ.నెం.2946 ద్వారా స్టేట్ ఫంక్షన్సు డిక్లెర్ చేసి ఉత్తర్వులు జారీ చేయడమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్న నెం.1825 (47), మినిస్టర్ ఫర్ లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయ్మెంట్.

ప్రశ్న నెం.1825 (47)

సర్వశ్రీ

బి.సి.జనార్దన రెడ్డి(బనగానపల్లె),

బి.కె. పార్థసారథి,(పెనుకొండ)

ఆర్. జితేంద్ర గౌడ్, (గుంతకల్లు)

కె. ఈరన్న - ఎం.ఎల్.ఏ.లు

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా;
- ఆ) రాయలసీమలో పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం చేపడుతున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: (గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున) :

- అ) అవునండీ.
- ఆ) సుస్థిర పెట్టుబడులు, పటిష్టపంతమైన పర్యాటక, మౌలిక సదుపాయాలు, సేవల ద్వారాను మరియు ప్రపంచ శ్రేణి, వైవిధ్యమైన పర్యాటకానుభూతిని కల్పించడం ద్వారాను అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగిన పర్యాటక గమ్యస్థానాలలో ఒకటిగా

ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను అభివృద్ధి చేసేందుకు లక్ష్యం ఆధారిత, ఇతివృత్తం ఆధారిత దృక్పథంతో పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయడంపై ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహిస్తున్నది. తదనుసారంగా, రాయలసీమ ప్రాంతంలో ప్రభుత్వం ఈ క్రింది పర్యాటక ప్రాజెక్టులను చేపట్టింది.

1. కడప జిల్లాలో హెరిటేజ్ సర్క్యూట్ అభివృద్ధి చేస్తున్నాం.
2. మెగా సర్క్యూట్‌గా తిరువతిలో హెరిటేజ్ సర్క్యూట్ అభివృద్ధి (చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాలు).
3. కర్నూలు సర్క్యూట్ అభివృద్ధి
4. చిత్తూరు జిల్లాలోని పులిగొండును సాహస గమ్యస్థానంగా అభివృద్ధి చేయడం
5. కర్నూలు జిల్లా, ఓర్వకల్లులో పర్యావరణ పర్యాటక కేంద్రం అభివృద్ధి
6. చిత్తూరు జిల్లాలో హార్వీ హిల్స్ అభివృద్ధి
7. చిత్తూరు జిల్లా ఏకీకృత అభివృద్ధి
8. అనంతపురం జిల్లాలో హెరిటేజ్ పర్యాటక సర్క్యూట్ అభివృద్ధి
9. చిత్తూరు జిల్లా, నగరిలో రహదారి ప్రక్కన సదుపాయాల అభివృద్ధి

రాయలసీమ ప్రాంతంలోని వివిధ ప్రదేశాలను అభివృద్ధి చేయడం కోసం పర్యాటక రంగంలో ప్రైవేటు పెట్టుబడిని ఆకర్షించేందుకు వివిధ ప్రాజెక్టులను కూడా రూపొందించడమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్ధన రెడ్డి గారూ...

శ్రీ బి.సి. జనార్ధన రెడ్డి : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. బనగానపల్లి నియోజకవర్గంలో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన బెలూం కేప్స్ ఉన్నాయి. ఆ కేప్స్ దగ్గర రోడ్లు అభివృద్ధి చెందిన తరువాత చుట్టు ప్రక్కల రాష్ట్రాలైన కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల నుండి ప్రజలు ఈ కేప్స్ చూడడానికి చాలామంది రావడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడున్న బెలూం కేప్స్ గతంలో అభివృద్ధి చెందినవే తప్ప, ఇప్పటివరకూ దాని అభివృద్ధికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారు? ఇంకా ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు? ఆ బెలూం కేప్స్‌కు దగ్గరలో ఆరు, ఏడు కిలోమీటర్ల దూరంలో 'అవుకు' రిజర్వాయర్ ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మూడు నెలల క్రింద వచ్చారు. ఆ అవుకు రిజర్వాయర్‌లోకి మూడు పాయలు వెళ్తాయి. చూడడానికి చాలా సుందరంగా ఉంటుంది. చుట్టుప్రక్కల కొండలు కూడా ఉన్నాయి. ఏరియల్ సర్వే చేసిన తరువాత అక్కడే చెరువు కట్ట మీద నైట్ హాట్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వర రావు గారు కూడా అక్కడే ఉన్నారు. అవన్నీ చూసిన తరువాత 'అవుకు' రిజర్వాయర్ దగ్గర టూరిజం స్పాట్‌ను ఏర్పాటు చేస్తామని సీఎం గారు కూడా అన్యూరెన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే, ఈ చుట్టుప్రక్కల కర్నూలు జిల్లాలో అటువంటి కొండలు గానీ,

మూడు పాయలు ఒకేచోట కలిసి రిజర్వాయర్‌లోకి నీళ్ళు రావడం ఎక్కడా లేదు. చాలా చోట్ల రిజర్వాయర్లు ఉంటాయి. కానీ, పాయలుగా వస్తూ బోటింగ్‌కు కూడా చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంది.

మా నియోజకవర్గంలో ఉపాధి కూడా చాలా తక్కువగా ఉంది. నిరుద్యోగులు ఎక్కువ ఉన్నారు. కాబట్టి, దయచేసి, సీఎం గారు ఆరోజు ప్రెస్ మీట్‌లో కూడా చెప్పినట్లు, ఈ ఔకు రిజర్వాయరు దగ్గర బోటింగు, టూరిజం ఎంతవరకు వచ్చిందో సంబంధిత అధికారులు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన తరువాత, టూరిజం వస్తుంది, మా ప్రాంతమంతా అభివృద్ధి చెందుతుందని అక్కడి ప్రజలందరూ కూడా ఆశలు పెట్టుకున్నారు. ఆ బెలూం కేప్స్ దగ్గర 'యాగంటి' టెంపుల్ కూడా ఉంది. చాలా పవిత్రమైన దేవస్థానం అది. ఇవన్నీ కూడా చుట్టుప్రక్కల ఐదు, ఆరు కిలోమీటర్ల దూరంలోనే ఉన్నాయి. కాబట్టి, ఈ అవుకు రిజర్వాయర్‌ను టూరిజంగా చేసుకుంటూ, బెలూం కేప్స్‌ని కూడా అభివృద్ధి చేయాలని తమరి ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సూర్యారావు గారూ...

శ్రీ గొల్లపల్లి సూర్యారావు (రాజ్ గోల్): నమస్కారం అధ్యక్షా, పర్యాటక రంగం అనే ఈ టూరిజం డెవలప్‌మెంట్ రాయలసీమలో మనమందరం కూడా చూశాం. బహుశా భారతదేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటి భౌగోళికత కలిగినటువంటి ప్రాంతం రాయలసీమ ప్రాంతమని మనందరికీ కూడా తెలుసు. ఆ ప్రాంతాన్ని పర్యటించడానికి గానీ, లేక శ్రీ సత్యసాయిబాబా గారు బ్రతికున్నటువంటి ఆ రోజుల్లో ప్రత్యేకంగా పర్యటించడానికి ఇతర దేశస్తులు కూడా వచ్చేవారు. అదేవిధంగా ఆ ప్రాంతానికి ఇవ్వవలసినటువంటి ప్రాధాన్యమివ్వాలన్న అవసరముంది. మన నూతన రాష్ట్రం అనేక ప్రత్యేకతలు సంతరించుకున్నప్పటికీ, దానికి భిన్నమైనటువంటి, ప్రత్యేకమైనటువంటి భౌగోళిక పరిస్థితులు కలిగిన ప్రాంతం కోనసీమ ప్రాంతం. అనేక వేల సంవత్సరాలనుండి ఈ ప్రాంతానికున్నటువంటి ప్రత్యేకతను, నేను చాలాసార్లు ఈ సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను.

ముఖ్యంగా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో అతి పురాతనమైనటువంటి దేవాలయాలు కూడా ఉన్నాయి. ఇవాళ ప్రభుత్వం టెంపుల్ టూరిజాన్ని డెవలప్ చేద్దామన్న ఆలోచనతో ఉండటం చాలా మంచి ఆలోచన. బహుశా, రాబోవు రోజుల్లో గానీ, లేకపోతే ఇవాళ ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల్లో గానీ మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి ఎక్కువ రెవిన్యూ వచ్చే అవకాశాలు కలిగినటువంటిది కేవలం టూరిజం మాత్రమే. అలాంటి కోనసీమ ప్రాంతంలో టెంపుల్ టూరిజం. బహుశా, ఎప్పుడో త్రేతాయుగంలో ఎస్టాబ్లిష్ అయినటువంటి అంతర్వేదిని ఆనుకొని లక్ష్మీనరసింహ స్వామి వారి యొక్క టెంపుల్ ఒకటి ఉంది. అంతర్వేది దగ్గర నుండి 20-25 కిలోమీటర్లు

ప్రయాణం చేస్తే, 'ఆదురు' అనే ఒక కుగ్రామంలో, ఎప్పుడో అశోకుడి కాలంలో కట్టిన పురాతనమైన బౌద్ధ క్షేత్రం కూడా అక్కడ ఉంది. అక్కడి నుండి 15-20 కిలోమీటర్లు వెళ్తే, అప్పనపల్లి గ్రామంలో శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి, ఆయనకై ఆయన వెలిసినటువంటి ప్రాంతంగా, అనేక వేల, లక్షల మంది ఇతర ప్రాంతాల నుండి, ఇతర రాష్ట్రాల నుండి కూడా వస్తారు. మరలా అక్కడి నుండి మరొక 20 కిలోమీటర్లు వెళ్తే, అయినపల్లి అనేటువంటి ప్రాంతంలో వినాయక స్వామి గుడి ఉంది. అది చాలా సుప్రసిద్ధమైనటువంటి, ఖ్యాతి గడించినటువంటి టెంపుల్. అక్కడి నుంచి ద్రాక్షారామం. ద్రాక్షారామం నుంచి పిఠాపురం. పిఠాపురం నుంచి అన్నవరం.

అధ్యక్షా, నేనేమంటున్నానంటే, ఈ టూరిజం డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఇతర దేశస్తులు కూడా అనేక కోట్ల రూపాయలు ఇస్తున్నారు. అవి మరి ఏ ప్రాజెక్టు క్రిందకు వస్తున్నాయో, లేక అక్కడ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఏర్పాటు చేయాలని, క్రియేట్ చేయాలని కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నాయో మాకు తెలియదు గానీ, మేము మీ ద్వారా టూరిజం డిపార్ట్మెంట్‌ని ఒక్కటే అడుగుతున్నాం.

10.20 AM

కనీసం చక్కటి రోడ్లు గనుక నిర్మాణం చేసుకోగలిగితే రోజూ ఆలయాలను దర్శించుకోడానికి వచ్చిన వేలాదిమంది భక్తుల ద్వారా రాష్ట్రానికి రెవిన్యూ రావడమే కాకుండా, ఒక అందమైన, సహజసిద్ధమైన, ఆధ్యాత్మిక ప్రకృతి సౌందర్యాలను కాపాడుకుంటూ, రాబోయే తరాలకు అందమైన పర్యాటక కేంద్రాలుగా తీర్చిదిద్దుకొనే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఆవిధంగా అంతర్వేది నుంచి ఆదురు వరకు గాని, ఆదురు నుంచి అప్పనపల్లి, అప్పనపల్లి నుంచి అయినపల్లి.(బెల్) ఈ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి కమ్యూనికేషన్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం దగ్గర ఏమైనా ఉందా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: శివాజి గారు.

శ్రీ గౌతు శ్యాంసుందర్ శివాజి(పలాస) : సార్. నేను మూడు అంశాలను ప్రశ్నా రూపంలో ప్రస్తావించదలచాను. నియోజకవర్గం, జిల్లా వారీగా చెప్పాలంటే చాలా సుదీర్ఘంగా చెప్పాలి. ఇక్కడ అంత సమయం లేదు. ఇందులో మూడు అంశాలలో ఒకటోది ఉపాధి కల్పనకు చాలా ఉపయోగపడుతుందని నేను చెప్పనక్కరలేదు. మొదటిది కలెక్టర్ గారి ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీ ఉంది. బహుశా అది ప్రతి నెలకో లేదా రెండు నెలలకో కూర్చున్నప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు గానీ సదరు మినిట్స్ మాకు రావటం లేదు. అందులోని శాసనసభ్యులు కూడా సభ్యులుగా ఉండే అవకాశముంటే, చెప్పిన అంశాలు అక్కడ ప్రస్తావించవచ్చు. దానిపై అవకాశముంటుంది. ప్రజాప్రతినిధులను అందులోని సభ్యులుగా చేర్చే అవకాశం ఉందా లేదా?

రెండవది ఇరిగేషన్తో link-up చేయాలి. చిన్న, పెద్ద ప్రాజెక్టులు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని అనుసంధానం చేస్తే పెద్ద Tourism Centres అవుతాయి. మూడవది holidays నాడు, పర్వదినాల నాడు తీర ప్రాంతాలలో స్నానాలకు వెళ్లిన యువకులకు సరైన రక్షణ లేదు మరియు dress changing problems ఉన్నాయి. ఇటీవల నా నియోజకవర్గంలో ఆదివారం నాడు కార్తీక వనభోజనానికి వెళ్లి బీటెక్ చదువుతున్న ఒక యువకుడు చనిపోయాడు. అక్కడ రక్షణ చర్యలు తీసుకోవానికి ఎవరిది బాధ్యత? పర్యాటక శాఖ బాధ్యతా లేక హోం డిపార్ట్మెంట్ బాధ్యతా ఎవరిది? అక్కడ పర్యాటక దినాలలో ముఖ్యంగా పర్వదినాలలో రక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలి. శాసనసభ్యులను, ప్రజాప్రతినిధులను అందులోని జిల్లాస్థాయిలలో వేస్తే అనేక సమస్యలను మేము ప్రస్తావించవచ్చు, తగిన చర్యలను తీసుకోవడానికి అవకాశముంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Madhava Naidu garu.

శ్రీ బండారు మాధవ నాయుడు(నరసాపురం) : నమస్కారం అధ్యక్షా. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆంధ్ర రాష్ట్రం అంతా టూరిజం అభివృద్ధి చెందాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం చాలా శుభపరిణామం. నాది పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నరసాపురం నియోజకవర్గం. చక్కటి తీరప్రాంతం, అహ్లాదకరమైన వాతావరణం ఉంది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మొత్తానికి దాదాపు 18 కిలోమీటర్ల తీరప్రాంతముంది. ఎక్కువగా నరసాపురం నియోజకవర్గానికి ఉంది. నరసాపురం నియోజకవర్గం బీచ్ లో కార్తీకమాసంలో లక్షలాది పర్యాటకులు వస్తుంటారు. మిగతా రోజులలో ప్రతి శని, ఆదివారాలలో వేలమంది అక్కడకు వస్తుంటారు. గతంలో ఎప్పుడూ చేయని అభివృద్ధి ఇటీవల గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అక్కడ రూ.1.50 కోట్లు మంజూరు చేసి, బీచ్ ను అభివృద్ధి చేయాలనే నిర్ణయం చాలా మంచి పరిణామం. నరసాపురం నియోజకవర్గంలోని పేరుపాలెం బీచ్ ను గూగుల్ మ్యాప్ లో చూస్తే మారిషస్ దేశం మాదిరిగా కనిపిస్తుంది. పేరుపాలెం బీచ్ ను ఆసుకొని backwaters లో ఒక creek కూడా ఉంది. కేరళ రాష్ట్రంలో ఉన్న విధంగా బ్యాక్ వాటర్ లో Houseboats మాదిరిగా ఇక్కడ కూడా Houseboats, resorts ఏర్పాటుచేస్తే రాష్ట్రంలోని వారంతా నరసాపురం నియోజకవర్గంలోకి వచ్చి ఎంజాయ్ చేయడానికి అవకాశముంటుంది. గోదావరి నది సముద్రంలో కలిసి ప్రాంతం నరసాపురం నియోజకవర్గంలోనే ఉంది. దానిని అన్నాచెల్లెల గట్టు అని అంటారు. ముఖ్యమంత్రి గారు గోదావరి పుష్కరాలను వైభవంగా జరిపించాలని నిర్ణయించిన తరువాత పుష్కరాల భక్తులు అక్కడకు రోజూ రావడం, స్నానాలు చేయడం, అక్కడ ఉన్న వాతావరణంలో, ప్రకృతితో చాలా ఎంజాయ్ చేశారు. ఆ ప్రదేశం టూరిజంకు చాలా బాగుంటుందని యాత్రికులు చెప్పారు. గోదావరికి ఆసుకొని endowment lands ఉన్నాయి. లక్ష్మీనరసింహస్వామి, శివాలయానికి చెందిన భూములున్నాయి. ఆ భూములను ఎండోమెంట్స్, టూరిజం వారు handover చేసుకొని Houseboats, resorts ఏర్పాటుచేస్తే ప్రజలు చాలా ఎంజాయ్ చేస్తారు.

నరసాపురం నియోజకవర్గంలో మత్స్యసంపద ఎక్కువ. హైదరాబాదుకు ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎక్స్‌పోర్ట్ అవుతూ ఉంటుంది. టూరిజం అభివృద్ధి చెంది, టూరిస్టులు వస్తే **different varieties of fishes** తో ఎంజాయ్ చేయడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. అవిధంగా మత్స్యకారులు అభివృద్ధి చెందుతారు, ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి. నరసాపురం నియోజకవర్గం అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో టూరిజాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. ఆరకంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి కోరుతున్నాను.

MR.SPEAKER: Ramanaidu garu.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (పాలకొల్లు): అధ్యక్షా, ఈరోజు కొత్తగా ఏర్పడిన నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పర్యాటక రంగాన్ని పరిశీలిస్తే, రాజమండ్రి కేంద్రంగా ఉభయ గోదావరి జిల్లాలు అత్యంత అనుకూలమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఉభయ గోదావరి జిల్లాలు ప్రత్యేకించి కళలకు, కళాకారులకు పుట్టినిల్లు క్షీరాపురి(Ksheerapuri). క్షీరాపురి-పాలకొల్లు పట్టణం అటు తూర్పు గోదావరి, ఇటు పశ్చిమ గోదావరి రెండు జిల్లాలకు కూడా వారధిగా ఉన్న పట్టణం. అంతేకాకుండా ఒక సాంస్కృతిక రాజధానిగా పాలకొల్లు పేరొందిన ప్రాంతం. ఇటువంటి ప్రాంతంలో టూరిజంను అభివృద్ధి పరచాలనే ఆలోచనతో సంతోషించదగ్గది. పంచారామాల్లో ఒకటైన ప్రసిద్ధి చెందిన క్షీరరామలింగేశ్వర స్వామి ఆలయానికి లక్షలాది భక్తులు వస్తుంటారు. పాలకొల్లును ఆనుకొని దాదాపు 20 కిలోమీటర్ల విస్తారంలో ఉన్న గోదావరి తీరప్రాంతం ఎటువంటి **pollution** లేకుండా సహజసిద్ధమైన అందాలతో కూడిన ప్రాంతం. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అత్యంత ఎక్కువగా సినిమా షూటింగ్స్ జరిగే ప్రాంతం కావడంతో ఈ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి పరచాలనే ఆలోచన గతంలో చంద్రబాబు నాయుడి గారి దృష్టికి తీసుకొనిరావడం జరిగింది. ఆయన పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పర్యటనకు వచ్చినపుడు స్వయంగా కొల్లేరు, పాలకొల్లును పర్యటక ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేస్తామని జనవరి 1, 2015వ తేదీన **assurance** ఇచ్చారు. దాదాపు సంవత్సరం అవుతుంది. దీనికి సంబంధించి టూరిజం శాఖకు చెందిన అధికారులు పాలకొల్లుకు రావడం జరిగింది. అక్కడున్న రిపోర్టులు కూడా తీసుకున్నారు. దీనిపై కలెక్టర్ గారు కూడా రిపోర్టులు పంపించారు. అయినప్పటికీ కూడా స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన అన్యూరెన్స్ అక్కడ అమలు జరగకపోవడం వల్ల స్థానికంగా ప్రజల నుంచి కొంత ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నాం. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన అన్యూరెన్స్‌ను అమలు చేసేందుకు గాను సత్వరమే పాలకొల్లు టూరిజం అభివృద్ధి చేయాలని మీ ద్వారా గౌరవమంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. థాంక్యూ.

MR.SPEAKER: Vishnukumar Raju garu.

శ్రీ పెన్మత్త విష్ణుకుమార్ రాజు (విశాఖపట్నం ఉత్తరం): అధ్యక్షా, టూరిజాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి అత్యంత అనువుగా ఉండేది విశాఖపట్టణం. ఈ విషయం రాష్ట్రంలో అందరికీ తెలుసు. టూరిజం పేరు చెబితే ప్రతిఒక్కరూ విశాఖపట్టణానికి రావాలని అనుకుంటారు. ఈమధ్యనే కొత్తగా అరకు, పాడేరు చేరాయి. అరకు గురించి అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కాని దురదృష్టవేమంటే అక్కడ తొట్లకొండలో బుద్ధుడి పాత ఆనవాలు, చిహ్నాలు ఉన్నాయి. అందులో కనీసం బాత్ రూంకు వెళ్ళడానికి టాయ్ లెట్స్ ఉండవు. ఆ నియోజకవర్గం గౌరవనీయ మంత్రి గారు గంటా శ్రీనివాస రావు గారిది. అలాగే గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు. తనను మేము మీసాల బాబు అంటాము. ఆయన నియోజకవర్గం ఈ రెండు నియోజకవర్గాలు కలిపి **total beach front** అంతా ఆధారపడి ఉంది. అభివృద్ధి మాత్రం శూన్యం. రాష్ట్రంలో టూరిజం అభివృద్ధి చేయకుండా ఎక్కడైనా ఉంది అంటే అది విశాఖపట్టణం అధ్యక్ష. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రి గారు కైలాస గిరిపై అభివృద్ధి చేశారు. బాగుంది చాలా సంతోషం.

ఉ.10.30

అధ్యక్షా, విశాఖపట్నంలో టూరిజం మీద ఏమాత్రం ఫోకస్ లేని మాట వాస్తవం. దయచేసి మీరు కూడా దీనిని ఒకసారి పరిశీలించండి. అక్కడ నవంబరు నుంచి జనవరి నెలాఖరు వరకు గదులు కూడా దొరకవు. విశాఖపట్నంలో టూరిజం అభివృద్ధి, హోటల్స్ అభివృద్ధి అదేవిధంగా టూరిస్టులను కూడా ఆకర్షించవలసిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్రానికి అభివృద్ధి చెందవలసిన విషయాలు రెండు. ఒకటి టూరిజం, రెండవది ఐటీ. ఐటీ గురించి ఇప్పుడు నేను మాట్లాడటం కరెక్టుకాదు. టూరిజంని మాత్రం అత్యద్భుతంగా అభివృద్ధి చేసి, ఇతర రాష్ట్రాలను, ఇతర దేశాలను ఆకర్షించి అతి తక్కువ పెట్టుబడితో ఎక్కువ ఎంప్లాయిమెంట్ ఇచ్చే విషయం టూరిజం. విశాఖపట్నం టూరిజంలో డెవలప్ మెంట్ శూన్యం. ఏమీ లేదు. ఫిరంగం. అసలు దాని గురించి మాట్లాడటం అనవసరం. మైండ్ లోంచి కూడా తీసేసాను. అంతకంటే దౌర్భాగ్యకరమైన పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో ఉందంటే అది కేవలం విశాఖపట్నం టూరిజం. I am ashamed of telling this. టూరిజంలో ఏం డెవలప్ చేశారో ఒక్కటి చెప్పమనండి. నైట్ టూరిజం ఏమైనా చేశారా? టూరిజం బస్సులు ఏమైనా రన్ అవుతున్నాయా? బీచ్ రోడ్ లో రన్ అవుతున్నాయా? అసలు ఎవరికైనా అధికారులకు తెలుసా? Concerned అధికారిని మొన్న మొన్న నియమించారు. ఊరికే మాటలు చెప్పడం తప్ప ఫలితం మాత్రం శూన్యం. నిజంగా ఎందుకు డెవలప్ చెయ్యడం లేదో? ఎందుకు దీనిమీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం లేదో నాకు అయితే అర్థం కావట్లేదు. (బెల్) మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్నీ, అధికారిని మరొక్కసారి కోరుకుంటూ ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి, ఇతర దేశాల నుంచి టూరిస్టులు రావటానికి విశాఖపట్నం అత్యంత అనువైన ప్రదేశం కాబట్టి మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టరు గారూ...

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(బెక్కలి): అధ్యక్షా, చాలామంది సభ్యులు దీనిమీద మాట్లాడారు. చాలా సంతోషం. మన రాష్ట్రంలో టూరిజంను అభివృద్ధి చెయ్యడానికి చాలా అవకాశాలు ఉన్నాయి. చాలామంది వారి జిల్లాల్లో, నియోజకవర్గాల్లో అభివృద్ధికి అనుకూలంగా ఉన్నటువంటి విషయాలన్నీ మన దృష్టిలో పెట్టారు. అయితే పెద్దలు విప్లవకుమార్ రాజుగారికి చెప్పేదేంటంటే టూరిజం అనేది 2003వ సంవత్సరం వరకూ ఒక హబ్లాగా తయారు అయ్యిందని మీకు, మాకు, మనందరికీ తెలుసు. ఆ రోజు మనం ఏర్పాటు చేసిన టూరిజం కెమెరాలన్నీ కూడా గత పదిసంవత్సరాలుగా maintenance కూడా లేకపోవడం వల్ల, టూరిజంని పూర్తిగా criteria లోకి ప్రభుత్వం తీసుకోకపోవడం వల్ల టూరిజంలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నాం. అందులో ఒప్పుకోక తప్పదు. అయితే మళ్ళీ 18 మాసాల నుంచి ప్రతినిమిషం, అనునిత్యం కూడా దీనిమీద ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయాన ఆయనే ఈ శాఖను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఆయన దగ్గర పెట్టుకుని అన్ని అవకాశాలు సద్వినియోగం చేసుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మనం ఎక్కువగా సైవేటు భాగస్వామ్యాన్ని ఇందులో కల్పించుకోవల్సినటువంటి అవసరం ఉంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి కూడా ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు కాదు. ఎందుకంటే పెద్దలందరూ ఉన్నారు. గతంలో ప్రభుత్వ పక్షాన టూరిజంని అభివృద్ధి చెయ్యాలని, చాలా చోట్ల మనం హోటల్స్ అవి పెట్టాం. కనీసం maintenance కూడా లేకపోవడం వల్ల, అక్కడికి వెళ్లి టూరిస్టులు ఉండడానికి కూడా ఇష్టపడడం లేదు. అందుకే సైవేటు భాగస్వామ్యం ఉంటే maintenance బాగుంటుంది. ఎక్కువగా సదుపాయాలు కల్పించడానికి అవకాశాలు ఉంటాయని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, ప్రభుత్వం కానీ పూర్తిస్థాయిలో కృషి చేస్తుంది. ఈ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడిప్పుడే టూరిజం ఊపందుకుంది. చాలామంది ఈ రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు పెట్టడానికి అన్ని రంగాల్లో ముందుకు వస్తున్నారు. కొద్ది రోజుల్లోనే ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని విధాలా టూరిజంను అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పి సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అందులో గౌరవసభ్యులు జనార్థనరెడ్డిగారు వారి నియోజకవర్గంలోని బెలూం కేన్స్ అభివృద్ధి గురించి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందని ప్రశ్న వేశారు. దీనికి రూ.1 కోటి 30 లక్షలు కేటాయించాం. ఈ కార్యక్రమానికి వీలైనంత తొందరగా పనులు ప్రారంభించి పూర్తి చేస్తామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఔకు రిజర్వాయరు వద్ద మొన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారు స్టే వేశారు. ఆ రిజర్వాయరును కూడా టూరిజం కింద అభివృద్ధి చేస్తే బాగుంటుందనడం, వెంటనే అధికారులకు ఆదేశించడం కూడా జరిగింది. దానికి కూడా రూ.1.70 కోట్లు మంజూరు చెయ్యడం జరిగింది. ఆ పనులను కూడా వీలైనంత తొందరగా ప్రారంభిస్తామని ఈ సందర్భంగా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. దీనితోపాటుగా మాగంటి టెంపుల్ డెవలప్ మెంట్ గురించి కూడా సభ్యులు చెప్పారు. దీనిని principle circuit కింద గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకి పంపించాం. మళ్ళీ వారితో సంప్రదించి ఆ కార్యక్రమాన్ని కూడా త్వరగా పూర్తి చెయ్యాలని ఆలోచిస్తున్నాం. అదేవిధంగా గౌరవసభ్యులు గొల్లపల్లి

సూర్యారావుగారు చెప్పినట్లుగా మనకి ఎక్కువ అవకాశాలు టెంపుల్ టూరిజంపైన ఉన్నాయి. ఎందుకంటే ఈ దేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటి టెంపుల్స్ మన దగ్గర ఉన్నాయి. వాటిని మనం టూరిజం కింద అభివృద్ధి చెయ్యాలని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ టెంపుల్ టూరిజం డెవలప్ చెయ్యాలని చెప్పి మొన్ననే endowments నుంచి ప్రత్యేకంగా ఒక అధికారిని కూడా నియమించారు. ఆ అధికారి అదేవనిలో రాష్ట్రంలో ఉన్న 13 జిల్లాల్లో టెంపుల్ టూరిజంను డెవలప్ చెయ్యడానికి ఎక్కడెక్కడ అవకాశాలు ఉన్నాయో మొత్తం అంతా కూడా ఒక ప్రాజెక్టు తయారు చేస్తున్నారు. దానిని కూడా వీలైనంత తొందరగా పూర్తిచేస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా గౌరవసభ్యులు శివాజీగారు జిల్లా స్థాయి సమావేశాలలో, కమిటీలలో స్థానిక శాసనసభ్యులను చేరిస్తే బాగుంటుందని, కొన్ని సమస్యలు అక్కడే పరిష్కారమవుతాయని చెప్పారు. తప్పనిసరిగా అది కూడా పరిశీలన చేసి వారిని సభ్యులుగా చేర్చడానికి తప్పనిసరిగా ప్రయత్నం చేస్తాం. జిల్లా కలెక్టరు గారికి వెంటనే ఆదేశాలు ఇచ్చి, అన్ని జిల్లా కలెక్టర్లకి టూరిజం కింద ప్రతినెలా వారు జరిపే సమావేశం యొక్క మినిట్స్ ను ఆ జిల్లాల్లో ఉన్నటువంటి సభ్యులందరికీ కూడా అందజేయడానికి అన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అదేవిధంగా ఈ మధ్య కాలంలో కార్తీకమాసం వచ్చిందంటే చాలామంది స్వాడెంట్స్ బీచ్ కి వెళ్లడం, బీచ్ లో స్నానం చెయ్యడం వల్ల ఈ సంవత్సరమే చాలామంది చనిపోవడం జరిగింది. దీనిమీద కూడా ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్ గా ఆలోచన చేస్తోంది. ఈ రకంగా యాక్సిడెంట్లు జరగడానికి కానీ, ఎవరైతే విద్యార్థులు ఉన్నారో వాళ్లు చనిపోకుండా ఉండడానికి ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కడైతే ఈ బీచ్ లకు స్నానాలకు వెళుతున్నారో ఆ ప్రాంతాలన్నీ కూడా ఐడెంటిఫై చేసి లైఫ్ గార్డ్స్ ని, బీచ్ పోలీసులని ఏర్పాటు చెయ్యడానికి అన్ని విధాలా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా నర్సాపురం ఎం.ఎల్.ఏ గారు, మిగిలిన సభ్యులు గోదావరికి అటూ, ఇటూ చాలా టెంపుల్స్ ఉన్నాయని, వాటిని కూడా టూరిజం కింద అభివృద్ధి చెయ్యచ్చు అని చెప్పారు. అందుకే మన ముఖ్యమంత్రి గారు రాజమండ్రిని ఒక కేంద్రంగా తీసుకుని 'అఖండ గోదావరి' అని ఒక ప్రాజెక్టుని ఇప్పటికే మంజూరు చేశారు. దానికి ఒక అధికారిని కూడా నియమించాం. ఏదో ఒక నర్సాపురం, రాజమండ్రి, ఇంకొక ప్రాంతమని కాకుండా గోదావరినదికి అటూ, ఇటూ టూరిజం అభివృద్ధి చేస్తాం. ఎందుకంటే ఈ దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా గంగా హారతి ఉంది. దాని తరువాత మొన్న గోదావరిలో కూడా పుష్కరాల సందర్భంగా గోదావరి హారతిని కూడా మనం పెట్టుకున్నాం. అది చాలా ప్రాముఖ్యత చెందింది. గంగా హారతికి ధీటుగా గోదావరి హారతి కూడా జరిపించాలని, నిత్యం టూరిస్టులు ఎక్కువగా రావాలని ప్రభుత్వం ఒక ఆలోచనతో ఉంది. ఒక హారతి కార్యక్రమమే కాకుండా, ఎవరైనా ఒక టూరిస్టు ఉదయం వెళితే సాయంత్రం వరకూ ఆ చుట్టుపక్కల ఉన్నటువంటి అన్ని టూరిస్టు ప్లేస్ లను చూసుకుని సాయంత్రం హారతికి వస్తే దానివల్ల హారతికి కూడా మంచి పేరు వస్తుందనే ఉద్దేశంతో 'అఖండ గోదావరి' ప్రాజెక్టు ఒకటి పెట్టాం. ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి ప్లేసులన్నీ ఐడెంటిఫై చేస్తున్నాం. దానిని కూడా పూర్తిగా అభివృద్ధి చెయ్యడానికి అన్ని విధాలా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

ఇంకొక సభ్యులు పాలకొల్లు రామనాయుడుగారు చెప్పారు. దానిపై ముఖ్యమంత్రిగారు అన్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. అది కూడా ప్రాసెస్ లో ఉంది. రెండు మూడు రోజుల్లోనే ఆ రోజు ఇచ్చినటువంటి అన్యూరెన్స్ కు సంబంధించి తప్పనిసరిగా మంజూరు చేసి దానిని కూడా అభివృద్ధి చెయ్యడానికి అన్ని విధాలా పూర్తి స్థాయిలో కృషి చేస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ విష్ణుకుమార్ రాజు చెప్పినట్లుగా తొట్ల కొండ కానీ బాలికొండ కానీ ఈ బుద్ధిష్ట్ డెవలప్ మెంట్స్ ఏరియాస్ అన్నిటో కూడా టాయిలెట్స్ లేవన్నారు. తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటాము. టూరిజం అన్నది ప్రభుత్వమే చేస్తే ఎక్కువ ఫలితాలు రావు. ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు పెట్టవచ్చు. మనం ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేయవచ్చు. కానీ దానిని maintain చెయ్యకపోవడం వల్ల మొత్తం ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ అంతా కూడా దెబ్బతింటుంది.

ఉ.10.40

తప్పనిసరిగా మీరే చెప్పారు. విశాఖపట్నమేగాకుండా విశాఖపట్నానికి ఆనుకొని ఉన్న అరకు వ్యాలి, పాడేరు, మారేడుమిల్లి లాంటి చాలా ఆహ్లాదకరమైనటువంటి ప్రదేశాలు విశాఖపట్నం చుట్టుపక్కల ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు విశాఖపట్నాన్ని బేస్ చేసుకొని, ఒక సర్క్యూట్ గా తీసుకొని సైవేట్ భాగస్వామ్యంతో అన్ని విధాలా అభివృద్ధి చేయాలని ఉన్నారు. ఇప్పుడిప్పుడే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో టూరిజంపై పెట్టుబడి పెట్టడానికి చాలామంది వస్తున్నారు. అయితే గత పది సంవత్సరాలుగా నిర్లక్ష్యానికి గురవ్వడం వలన 18 మాసాల్లోనే మనకు ఫలితం రావాలంటే ఏ ఒక్క ప్రభుత్వానికీ సాధ్యపడదు. తప్పనిసరిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ఒక టూరిస్ట్ హబ్ గా తయారు చేయడమేగాకుండా, ఈరోజు ప్రభుత్వం ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టకుండా ఎక్కువమందికి ఉపాధి కల్పించడానికి అవకాశాలు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి టూరిజంలో ఉంది కాబట్టి, దీనిని అన్ని విధాలా కూడా ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా దీని మీద దృష్టి పెట్టి అన్ని విధాలా చర్యలు తీసుకుంటారు. ఇంకా ఎవరైనా సరే మీ ప్రాంతాల్లో టూరిజం అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశాలుంటే లేఖ ద్వారా తెలియజేస్తే దానిని కూడా పరిశీలన చేసి అన్ని ప్రాంతాల్లో టూరిజం అభివృద్ధి చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేస్తుందని ఈ సందర్భంగా మీ అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విశాఖపట్నం ఒక ప్రధానమైనటువంటి నగరం. ఈ సంవత్సరం ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్ననే కేబినెట్ లో ఒక కోటి రూపాయలు మంజూరు చేసి, విశాఖపట్నంలో జరిగే ఉత్సవాలను బ్రహ్మాండంగా చేయాలని, ప్రతీ ఒక్కరినీ అక్కడికి పిలిపించాలని చేసిన నిర్ణయం మేరకు ఈ సంవత్సరం విశాఖ ఉత్సవాలను ప్రభుత్వమే బ్రహ్మాండంగా ఏర్పాటు చేస్తుంది. దాని వలన కూడా ఎక్కువ ఫలితాలు వస్తాయని మీ ద్వారా

సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, తప్పనిసరిగా కృషి చేస్తున్నాం. ఈ రాష్ట్రంలో టూరిజంను అన్ని విధాలా ఇంకా అభివృద్ధి చేస్తామని చెబుతూ మీ ద్వారా సభ్యులందరికీ తెలియజేస్తున్నాను.

MR SPEAKER : Now the question number is 1752 (48) Minister for Irrigation.

ప్రశ్న నెం. 1752(48)

శ్రీ ఎస్.వి.మోహన్ రెడ్డి(కర్నూలు)
ఎమ్మెల్యే

గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:-

అ) కర్నూలు జిల్లాలో గుండ్రేవుల రిజర్వాయరు నిర్మాణం కోసం సర్వే పని పూర్తయిన విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అయితే, ఎప్పటిలోగా రిజర్వాయరు పనులను ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు (జలవనరుల శాఖ మంత్రి) :

అ) నదిలో బోర్ హోల్స్ ద్వారా కొంత డేటా సేకరణ మినహా సర్వే పని దాదాపు పూర్తయింది.

ఆ) హైడ్రోలాజికల్ అనుమతి మరియు అవసరమైన అనుమతులు పొందిన తరువాత, డిపిఆర్ సిద్ధమైన వెంటనే తదుపరి చర్యను తీసుకోవడమవుతుంది.

ప్రశ్న నెం. 1704 (49)

శ్రీ వి. ప్రభాకర్ చౌదరి(అనంతపూర్ అర్బన్), ఎమ్మెల్యే

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి (హోం) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ) అనంతపురం నగరంలో ఏ.పి పోలీస్ అకాడమీని నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా ;

- అ) అనంతపురంలో ప్రస్తుతమున్న పోలీసు శిక్షణా కళాశాలను ఏ.పి. పోలీసు అకాడమీగా స్థాయిని పెంచడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా ;
- ఇ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకోబోయే చర్య ఏమిటి ?

శ్రీ నిమ్మకాయల చిన రాజప్ప (పెద్దాపురం) (ఉప ముఖ్యమంత్రి - హోం) :

అ) లేదండీ.

ఆ) & ఇ) అవునండీ? ఈ ప్రతిపాదనను పరిశీలించడం జరుగుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రభాకర్ చౌదరి గారూ...

శ్రీ వి. ప్రభాకర్ చౌదరి: థ్యాంక్స్ అధ్యక్షా, 1917 వ సంవత్సరంలో మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ ఉన్నప్పుడు అనంతపురం జిల్లా ముఖ్య కేంద్రంలో 55 ఎకరాల సువిశాలమైన ప్రదేశంలో ఒక పోలీసు ట్రైనింగ్ స్కూల్ ఏర్పాటు చేశారు. అప్పుడది it was one of the best central recruit school. అది కాలక్రమేణా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నూతనంగా ఏర్పాటైన తర్వాత 1956వ సంవత్సరంలో దానిని అప్ గ్రేడ్ చేసి కాలేజ్ స్థాయికి పెంచారు. అందులో ఐపిఎస్ పొందిన professionals గానీ, Deputy Superintendent of police లు గానీ, తర్వాత Sub-Inspectors, Police Constables అంతేకాకుండా AR & Civil, both కూడా ట్రైనింగ్ అయ్యే పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. అలాంటి కాలేజీలో 800 మందికి సరిపడా వసతి సదుపాయం కల్పించవచ్చును. అన్నిరకాలుగా అన్ని హంగులు ఉన్నాయి. ఆ తర్వాత కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీసు అకాడమీ (అప్పా), హైదరాబాదులో ఏర్పడిన తరువాత అనంతపురంలో ఉన్న ట్రైనింగ్ స్కూల్ ప్రాధాన్యత తగ్గిపోయిందనే సందర్భాన్ని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

మొన్ననే గౌరవ హోం శాఖామాత్యులు శ్రీ నిమ్మకాయల చిన్న రాజప్పగారు మరియు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రివర్యులు కూడా పిటిసి ప్రాంగణానికి గౌరవ వందనం పొందడానికి రావడం జరిగింది. ఆ కార్యక్రమంలో భాగంగా ఆరోజున విజ్ఞాపన పత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. నూతన రాష్ట్రం ఏర్పడినందు వలన పోలీసు అకాడమీ ఎక్కడో ఒక చోట రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయవలసి ఉన్నందున అనంతపురంలో కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం ఏర్పడి ఉన్నటువంటి అనువైన ప్రదేశాన్ని పోలీసు అకాడమీకి వినియోగించుకోవాల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని ప్రత్యేకంగా అభ్యర్థిస్తున్నాను. దాంట్లో Jim, Swimming Pool, Library వంటి అనువైన సౌకర్యాలు ఉన్నాయి. గత ప్రభుత్వంలో దివంగత నేత మా అనంతపురం నగరంలో ఉన్న

కార్యాలయాన్నీ, తుట్టతుదకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధీనంలో ఉన్న గ్రామీణ బ్యాంకు, ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు కూడా కడపకు తరలించారు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో రాష్ట్ర శాఖలు పోయి, కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖలు పోయి, గతంలో ఉండే పోయినటువంటి అవకాశాల్ని అనావృష్టి ప్రాంతమైన అనంతపురం జిల్లా భవిష్యత్తు దృష్ట్యా, అనాదిగా ఉన్న పోలీసు అకాడమీని ఇంకా అప్గ్రేడ్ చేసి గానీ, లేదా కొంత ప్రాంతాన్ని acquire చేసి ఆయినా అక్కడే పోలీసు అకాడమీని నిర్మించేందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవల్సిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులగారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ వనమాడి వెంకటేశ్వరరావు (కాకినాడ నగరం): అధ్యక్షా, మా కాకినాడ నియోజకవర్గంలో వన్ టౌన్, టూ టౌన్, థ్రీ టౌన్ మరియు పోర్టు అనే నాలుగు ఏరియా పోలీసు స్టేషన్లున్నాయి. ఎప్పుడో గత 50 సంవత్సరాల్లో నియమించిన పోలీసు స్టేషన్ ప్రస్తుతం ఏరియా పెరిగింది. ఏరియా పెరగడంతో ఆ ప్రాంత ప్రజలు పోలీసు స్టేషన్కు వెళ్లాలంటే చాలా దూరం వెళ్లవలసి వస్తోంది. పోలీసు స్టేషన్కు వెళ్లాలంటే 10కి.మీ. వెళ్లవలసి వస్తోంది. ఏరియాలు పెరిగాయి కాబట్టి పోలీసు స్టేషన్ పరిధులు కూడా మార్చాలన్న రిపోర్టు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. వన్ టౌన్ ఏరియాలో బోర్డరులో ఉన్న వ్యక్తులు 10 కి.మీ. వెళ్లి ఇండ్రపాలెం పోలీసు స్టేషన్కు వెళ్లవలసి వస్తోంది. అది మార్చమని గత ప్రభుత్వం నుంచి మన ప్రభుత్వంలో కూడా నివేదిక ఇవ్వడం జరిగింది. అటువంటివి చాలాచోట్ల ఉన్నవి అనేది ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంది. ఆ పరిధులు మార్చాలి. వాళ్లకి పక్కనే 1 కిలో మీటరు దూరంలో పోలీసు స్టేషన్ ఉంది. కానీ వాళ్లు 10 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లవలసి వస్తోంది. ఆ పరిధులు మారిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గోసుగుంట్ల సూర్యనారాయణ(దర్మవరం): సమస్కారం అధ్యక్షా, మా సోదరులు ప్రభాకర్ చౌదరిగారు చెప్పినట్లు, మా జిల్లాలో బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ కాలం నుంచి పోలీసు అకాడమీ ఉంది. దేశ వ్యాప్తంగా ఐపిఎస్లు అక్కడే ట్రైనింగ్ పొందేవారు. అప్పా వచ్చిన తరువాత అక్కడ నుంచి ఐపిఎస్ల ట్రైనింగ్ హైదరాబాదుకు వచ్చింది. అనంతపురం జిల్లా వెనుకబడిన జిల్లాగా ఉన్నందున అనంతపురంలో ఉన్న ఈ పోలీసు అకాడమీని అప్గ్రేడ్ చేసి కొనసాగిస్తే కరవు కాటకాలతో విలవిలలాడుతున్న మా జిల్లాలో కొంతలో కొంతైనా ఉపాధి ఉంటుందని మేము కోరుకుంటున్నాం. తప్పకుండా ఆ అకాడమీని అక్కడే పునరుద్ధరించి అప్గ్రేడ్ చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.

శ్రీ నిమ్మకాయల చిన్న రాజప్ప: అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్న పోలీసు ట్రైనింగ్ కాలేజ్ 1991కి పూర్వం SI లకు గానీ, DSP లకు గానీ, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో

అధికారులందరికీ శిక్షణ ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత 2014వ సంవత్సరంలో SI ల Passing out parade కోసం మొన్న అనంతపురంలో ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. దీనిని తాత్కాలికంగా ఏ కార్యక్రమం వచ్చినా ఉపయోగించుకుంటున్నాం. తప్పనిసరిగా పోలీసు అకాడమీ గురించి పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. దీనిని తప్పకుండా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా కాకినాడ నియోజకవర్గ సభ్యులు శ్రీ వనమాడి వెంకటేశ్వరరావు చెప్పినట్లు పోలీస్ స్టేషన్ పరిధులను పునరుద్ధరించాల్సిన అవసరముంది. ఇవి చాలా చోట్ల వచ్చాయి. తప్పకుండా వీటన్నిటినీ పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్వశ్చన్ నెం.1784 మినిస్టర్ ఫర్ ఫైనాన్స్.

ప్రశ్న నెం. 1784 (50)

సర్వశ్రీ జ్యోతుల నెహ్రూ, (జగ్గంపేట)

దాడిశెట్టి రామలింగేశ్వర రావు (రాజా) (తుని), ఎమ్మెల్యేలు

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ) కాకినాడ 'సెజ్ ' కోసం ఎవరి నుండి భూములను సేకరించడమయిందో ఆ రైతులకు సదరు భూమిలోని ప్రతి సెంటును తిరిగి ఇచ్చి వేయడం ద్వారా సేకరించిన భూములలో సేద్యం జరిగేటట్లు చూడడమవుతుందని అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా

21-04-2012 తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదైనా ప్రకటన చేశారా ;

ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో ఏదైనా చర్యలు తీసుకోవడమయిందా ;

ఇ) అయితే, భూములను తిరిగి ఇచ్చి వేయబడినట్టి రైతుల సంఖ్యతోపాటు ఇప్పటివరకు రైతులకు తిరిగి ఇచ్చి వేసిన భూమి విస్తీర్ణం ఎంత ;

ఈ) లేనట్లయితే, ఎప్పటిలోగా సదరు భూములను రైతులకు తిరిగి ఇచ్చి వేయడమవుతుంది?

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు (ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున) :

అ) 21-04-2012 తేదీన సభలో అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎటువంటి ప్రకటన చేయలేదు.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

MR.SPEAKER: Papers including in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE.

1. "A copy in each of the Annual Accounts and Reports of the Andhra Pradesh Vaidya Vidhana Parishad for the years 2010-11 and 2011-12, as required under Section 19(5) of the APVVP Act, 1986 (Act No. 29 of 1986).
2. A copy in each of Annual Reports of the Andhra Pradesh Labour Welfare Board for the years 2012-13, and 2013-14 and 2014-15 (01.04.2014 to 01.06.2014 and 02.06.2014 to 31.03.2015), as required under Section 31 read with Rule 24 of the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund Act, 1987 and Rules 1988.
3. A copy of Review of Receipts and Expenditure for the first half of the Financial year 2015-16, as required under section 11(1) of Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2005.
4. A copy in each of the Annual Reports of the Andhra Pradesh Pollution Control Board for the years, 2010-11, 2011-12 and 2012-13 respectively, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

10.50am

MR.SPEAKER: Notice under 344 regarding Drought and Floods.
Sri B.Jaya Nageswara Reddy garu....

డా.బి.జయనాగేశ్వర రెడ్డి (ఎమ్మిగనూరు): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఎవరూ నియంత్రించలేనిది, ఎవరూ శాసించలేనిది ప్రపంచంలో ఏదైనా ఉన్నదంటే అది ప్రకృతి. ఈ ప్రకృతి ద్వారా వచ్చే వైపరీత్యాలు అంటే అధిక వర్షాలు కాని వర్షాభావం కాని, వరదలు లేదా అతివృష్టి అనావృష్టి వంటివి మనకు సర్వసాధారణమని చెప్పవచ్చు. చరిత్రలో చూసుకుంటే అన్నపూర్ణగా భావించే మన ఆంధ్రరాష్ట్రం అత్యధికంగా వ్యవసాయంపై ఆధారపడుతున్న రాష్ట్రంగా పేరుగాంచింది. రాష్ట్రంలో విచిత్రమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అది Global warming కావచ్చు. ఇంకేదైనా కావచ్చు. దాదాపు రెండు రోజులుగా శాసనసభలో జరుగుతున్న చర్చలో కూడా భిన్నమైన పరిస్థితులున్నాయి. రాయలసీమలో అత్యధికంగా కరవు ఉంటే, అత్యధికంగా వర్షాలు పడే పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయి. దానికి కారణం భిన్నమైన Hydro eteorical situations రాష్ట్రంలో నెలకొన్నాయి. వర్షాభావ పరిస్థితులు, అదేరకంగా అత్యల్ప వర్షపాతం నమోదయ్యే పరిస్థితుల కారణంగా ఈ రాష్ట్రంలో విపత్కర పరిస్థితి నెలకొన్నది. ఉదాహరణకు మా కర్నూలు జిల్లాలో అత్యల్ప వర్షపాతం నమోదు అయ్యింది. ఈ రాష్ట్రంలోనే అత్యల్ప వర్షపాతం నమోదు జరిగింది. అదేవిధంగా అనంతపురం జిల్లా ఎడారి ప్రాంతంగా మారిపోతున్న పరిస్థితుల్లో రాయలసీమలోనే అత్యల్ప వర్షపాత నమోదు అయ్యింది. మొన్న వచ్చిన వరదల కారణంగా ప్రక్కనున్న కడప జిల్లా గాని, నెల్లూరు జిల్లాగాని, అదేవిధంగా చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా విపరీతంగా వర్షాలు పడడం జరిగింది. ఈరకంగా కరవు, అధిక వర్షాలతో రాష్ట్రం అతలాకుతలం అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. కరవుపై ఇప్పుడు చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు మనం గమనిస్తే రాష్ట్రంలో దాదాపు 670 మండలాల్లో సుమారుగా 399 మండలాలు వర్షాభావ పరిస్థితిని ఎదుర్కోవడం జరుగుతున్నది. 10 జిల్లాల్లో 5.01 లక్షల హెక్టార్లలో ఖరీఫ్ సీజన్లో పంటలు కూడా వేయలేని పరిస్థితి ఉంది. ఈరోజు పంటలు వేసినచోట కూడా అతి తక్కువ వర్షపాతం వల్ల పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్న పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి సమయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం దానిని ఒక సవాల్ గా భావించి కరవు ప్రాంతంలో తీసుకోవలసిన చర్యల్లో భాగంగా తక్షణ చర్యలుగా తీసుకుంటూ, రెండవదిగా దీర్ఘకాలిక చర్యలుగా రాష్ట్రాన్ని కరవురహిత రాష్ట్రంగా చేయాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఉంది. ముఖ్యంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం కరవు మండలాలను ప్రకటించి, వాటిలో త్రాగునీటి సరఫరాకు ప్రాధాన్యమిచ్చి ప్రజలకు ఇబ్బంది కలగకుండా దానిపై దృష్టిసెట్టడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఈరోజు 50 శాతం సబ్సిడీతో రైతులకు విత్తనాలు ఇచ్చి వారికి కొంతైనా ఊరట కల్గించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.

తక్షణ చర్యలలో భాగంగా ముఖ్యంగా ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద పని దినాలను దాదాపు 100 నుంచి 150కు పెంచారు. కేంద్రానికి కరవు వల్ల దాదాపు అత్యంత నష్టం జరిగిన

ప్రాంతాలలో ఈరోజు రాష్ట్రం నుంచి రూ.2,000 కోట్లు అంచనా వేసి, సహాయం చేయాలని కేంద్రానికి నివేదించిన నేపథ్యంలో కేంద్రప్రభుత్వ బృందాలు ఇటీవల రాష్ట్రంలో పర్యటన చేశారు. వాటిని సమీక్షించుకొని త్వరగా ఆ నిధులను రాష్ట్రానికి అందించాలని చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ఒక ప్రక్క కరవు అనుకుంటూండగానే ఇంకొక ప్రక్క వరదలు రాష్ట్రంలో చుట్టుముట్టాయి. వరదల వల్ల రూ.3759.97 కోట్ల నష్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంచనా వేయడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని ఈ సహాయాన్ని కోరి, దానిని కూడా త్వరతగతిన రాబట్టడానికి చర్యలు తీసుకున్నది. ఇంతకు ముందున్న ముఖ్యమంత్రులు సమీక్షల ద్వారానే కేంద్రానికి విన్నవించేవారు. ఆ పరిస్థితులు లేకుండా మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారు మళ్ళీ క్షేత్రస్థాయిలోకి వెళ్లి, ప్రజలు పడుతున్న ఇబ్బందులను ప్రత్యేకంగా సమీక్ష చేసి, వరద ప్రాంతాలలో వేలకోట్ల రూపాయలను అంచనా వేసి కేంద్రానికి పంపించి, కేంద్రం బృందం వెంటనే ఈ ప్రాంతాలలో పర్యటన జరిపేలా చేయించి సత్వర సహాయ చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. వరద ప్రాంతాలలోని వారు పడుతున్న కష్టాలకు ఊరట ఇచ్చే విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి దాదాపు 327 సహాయక శిబిరాలను నెలకొల్పి 1.25 లక్షల మందికి భోజనం, వసతి కల్పించడం, హెలికాప్టర్ల ద్వారా గాని, పడవల ద్వారా గాని, ముంపుగ్రామాలకు ఆహారం, నీటి సరఫరా చేయడం, 12,000 దుప్పట్లు బాధితులకు పంపిణీ చేయడం, పూర్తిగా దెబ్బతున్న గ్రామాల్లో ప్రతి కుటుంబానికి దాదాపు 25 కేజీల బియ్యం, ఒక కేజీ కందిపప్పు, ఒక కేజీ పంచదార, ఒక కేజీ పామాయిల్ వెంటనే పంపిణీ చేయడం, మిగిలిన గ్రామాలలో కూడా ఉపాధి కోల్పోయిన పేదల కుటుంబాలకు 10 కేజీల బియ్యం పంపిణీ, పాత్రల కొనుగోలుకు రూ.2,000, బట్టల కొనుగోలుకు రూ.2,000 మంజూరుచేయడం, తక్షణ చర్యలుగా వరద సహాయానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి కేటాయించడం జరిగింది.

గతంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో 10 సంవత్సరాలుగా వీరు (కాంగ్రెస్ పార్టీని ఉద్దేశించి) చేసిన పాపాలు శాపాలై ఈ రాష్ట్రాన్ని వెంటాడుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, ఇలాంటి విపత్కర పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేశారు? దాదాపు 33 ఎంపీలు ఉండే ఆరోజుల్లో, 2004-2013 మధ్య కాలంలో ఆరుసార్లు తీవ్రమైన కరవు, దుర్భిక్ష పరిస్థితులు వస్తే రూ.15,503 కోట్ల సహాయాన్ని కోరితే కేవలం రూ.1,540 కోట్లు మాత్రమే తెచ్చారు. గతంలో కేంద్ర బృందాలు రాకపోవడం, వేలకోట్ల రూపాయలు నష్టం జరిగినా కూడా ఆ నష్టాలను పూడ్చకపోవడం, 2004-2013 మధ్య కాలంలో కరవులు, వరదలు, అకాల వర్షాలు, విపత్తుల వల్ల జరిగిన నష్టంపై కేంద్రప్రభుత్వాన్ని రూ.52,305 కోట్లు సహాయాన్ని కోరగా కేవలం 6.7 శాతం అంటే రూ.3,507 కోట్లు మాత్రమే తేవడం రాష్ట్ర ప్రజలు గమనించారు.

కరవు కాటకాలు సంభవించినప్పుడు తీసుకున్న తక్షణ చర్యలు, దీర్ఘకాలిక చర్యలు ప్రజలు ఇప్పుడు గమనించడం జరిగింది. హేతుబద్ధతలేని పద్ధతుల్లో రాష్ట్ర విభజన జరిగిన

తరవాత ప్రజలు అచంచల, గొప్ప విశ్వాసంతో ఈ రాష్ట్రాన్ని కాపాడగలిగిన వ్యక్తిగా మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిని అధికారంలోకి తెస్తే, ఒక అపార అనుభవం, మనసులో అభివృద్ధి తప్ప, వేరే ఆలోచనలేని వజ్ర సంకల్పంతో దీర్ఘకాలిక చర్యగా ఐదు సంవత్సరాలు కరవురహిత ప్రాంతంగా చేయాలనే మనఃసంకల్పంతో వారి మనసులోనుంచి పుట్టిన మానస పుత్రిక 'నీరు-ప్రగతి'. దీని ఉద్దేశ్యం గురించి నిన్ననే చర్చ జరిగింది. కరవు ప్రాంతాల్లో ముఖ్యంగా మా రాయలసీమ ప్రాంతాల్లో తీవ్రమైన దుర్భక్షం ఉంది. వాటి గురించి ప్రజలలో ఒక అవగాహన కల్పించడం, రాబోయే ఐదు సంవత్సరాలలో కరవురహిత రాష్ట్రంగా మార్చాలన్నప్పుడు ప్రతిఒక్క నీటి చుక్కను ఒడిసిపట్టుకొని, ప్రతి బిందువును త్రాగునీటికి గాని, పరిశ్రమలకు గాని, ఇతర అవసరాలకు కూడా ఎలా వాడుకోవాలి అనేదానిపై ఒక అవగాహన కల్పించాలని, అవగాహన సదస్సులు పెట్టి, వాటిలో ప్రజలు గాని, రైతులు గాని, పరిశ్రమలు, విద్యార్థులను అందరినీ చేర్చి వారికి అవగాహన కల్పించడం జరిగింది.

ఉ.11.00

నిన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభ్యులందరితో మీ మీ నియోజకవర్గాలలో నీరు-ప్రగతి కార్యక్రమం గురించి అవగాహన కల్పించే విధంగా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని ప్రత్యేకంగా చెప్పారు. రాష్ట్రంలోని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులపై చర్చ సమయంలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు సభలో లేకపోవడం దురదృష్టకరం. అత్యంత కరవు పరిస్థితులలో రాయలసీమ నుంచి అనేక మంది శాసనసభ్యులు ఆ పార్టీలో ఉన్నా కూడా వారు ఈ సభలో జరిగే చర్చలో పాల్గొనకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. ధనం మూలం మిదం జగత్ అన్నట్లుగా వారందరూ కూడా ధనాన్ని, దోపిడీని ఆసరా చేసుకొని పాలిస్తే ఈ రోజు జలం మూలం మిదం జగత్ అన్నట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు జలం అవసరాన్ని, వాటి వినియోగాన్ని రైతులకు చేర్చాలి, వ్యవసాయానికి ఎలా చేర్చాలనే విషయాన్ని ఆలోచిస్తూ వెన్నెముకలాంటి వ్యవసాయాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాలని దీర్ఘకాలిక చర్యలను చేపడుతూ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరుగుతున్నది. అనేక చర్యలతోబాటు దీర్ఘకాలిక చర్యలలో భాగంగా నదుల అనుసంధానం చేసి అపర భగీరథుడిలా మా రాయలసీమ ప్రాంతానికి నీరు అందించాలని అహర్నిశలు కాలువగట్ల మీద నిద్రించి, గత పది సంవత్సరాలుగా పడుకొన్న నిద్రను లేపడంతోబాటు జలవనరుల శాఖ మంత్రిగారి తోడుతో రాష్ట్రంలో కరవును రూపుమాపేలా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. రఘువంశ చరిత్రలో ఒక మాట చెప్పారు. “ప్రజానాం వినయాదానాం తక్షణాం భరణాద్భుతే సవితా పితరస్తాం” కేవలం జన్మహేతః అన్నట్లుగా శ్రీరామచంద్రులు తమ తాతగారు దిలీప చక్రవర్తి గారి గురించి చెప్పిన మహోన్నతమైన మాట. ఏ రాజైతే ప్రజల రక్షణ గానీ, భరణ గానీ చూస్తారో ఆ రాజ్యంలోని ప్రజలకు వారి తల్లిదండ్రులు కేవలం జన్మకారకులవుతారని చెప్పారు. అదే విధంగా ప్రస్తుతం ప్రజాస్వామ్యంలో రాజులు లేకపోయినా రాజు స్థానంలో ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు రైతుల గురించి, ప్రజల గురించి, నీటివినియోగాన్ని, వ్యవసాయాన్ని గురించి ప్రతిఒక్క అంశం

మీద అవగాహన కల్పించి కరవును నివారించాలని ఏవైతే ప్రయత్నాలు చేయబోతున్నారో, ఈరోజు నీరు-ప్రగతి కార్యక్రమంతోబాటు సహాయక చర్యలన్నీ చేపట్టడంకోసం వారు పడుతున్న తపనను, కరవు ప్రాంతమైన రాయలసీమ ప్రాంతాన్ని సస్యశ్యామలం చేసి రతనాల సీమ చేయాలని ముందు వెళుతున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించాలి. ఇటువంటి చక్కని చర్యలో కరవుకు సంబంధించిన విషయాలలో ప్రతిపక్ష నాయకులు వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డిగారు వారి పార్టీ నాయకులు కుంటిసాకులు చెప్పుకుంటూ ఈ అంశంపై చర్చించకుండా సభను వదిలిపెట్టడం చాలా దురదృష్టకరం. ఈ రోజు కరవు మీద గానీ, కరవు మండలాల గురించి కానీ నేను ప్రభుత్వానికి విన్నవిస్తాను. కొన్ని చోట్ల దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులున్నాయి. అంటే వర్షం పడింది గానీ ఆ వర్షం ఆ మండలంలో ఉపయోగపడలేదు. ఉదాహరణకు ఎమ్మిగనూరు నియోజకవర్గంలో నందవరం మండలంలో పెద్ద వర్షం పడింది గానీ రైతులకు గానీ, ఆ ప్రాంతవాసులకు గానీ ఆ వర్షం ఉపయోగపడలేదు. అటువంటి మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించకపోవడంతో కొన్ని మిస్ అయ్యాయి. వాటిపై కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి కరవు మండలాలమీద ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటున్న తరుణంలో ఆ మండలాలను కూడా కచ్చితంగా చేర్చాలని కోరుతున్నాను. కొత్తగా ఈ ప్రభుత్వానికి చేసే విన్నవమేమంటే, చిత్తశుద్ధితో ఈ కార్యక్రమాలను పూర్తిచేసి రాష్ట్రాన్ని కరవురహిత రాష్ట్రంగా చేయాలనే ఉద్దేశంతో ముందుకెళుతున్న ఈ సమయంలో ఈ చర్యను సఫలీకృతం చేసే విధంగా కరవుకు సంబంధించిన విషయాలపై సభ్యులు చేసిన సూచనలన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి. ఆయా సూచనలను మెలకువతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకెళుతుందని చెబుతూ ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ బి.కె.పార్థసారథి: అధ్యక్షా, ఒకపక్క కరవు, ఇంకోపక్క వరదలు ఈ సంవత్సరం ఈ రాష్ట్రాన్ని ముంచెత్తాయి. అయితే అనంతపురం జిల్లాను తీసుకుంటే రాష్ట్రంలో అత్యంత తక్కువ వర్షపాతం నమోదయ్యే జిల్లా. ఎప్పుడూ కరవుకు నిలయమైన జిల్లా. అయితే ఈ కరవును పారద్రోలాలనే కృతనిశ్చయంతో ముఖ్యమంత్రిగారు నీరు-చెట్టు కార్యక్రమాన్ని తెచ్చారు. నదుల అనుసంధానం చేసి పట్టిసీమ పథకాన్ని పూర్తిచేసి హంద్రీ-నీవా ద్వారా వెనుకబడిన ప్రాంతాలైన అనంతపురం, కడప, కర్నూలు జిల్లాలకు నీరు తీసుకురావాలని అవర భగీరథుడిలా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మా జిల్లాలో ఎప్పుడో ఐదారు సంవత్సరాలకు ఒకసారి వర్షాలు కురుస్తాయి. ఈ సంవత్సరం మంచి వర్షం పడడంతో పంటలు పండించేందుకు అవకాశం ఉంది. మా జిల్లాలో వాణిజ్యపరమైన పంటలు వేరుశనగ. దానితోబాటు కంది, పెసర, అలసంద, మొక్కజొన్న పంటలు పండించారు. పంటలు బాగా ఉండడంతో రైతులు కూడా చాలా ఆనందంగా ఉన్న తరుణంలో అధిక వర్షాలు దాదాపు 12 రోజులపాటు ఏకధాటిగా కురవడంతో అనంతపురం జిల్లాలో వేరుశనగ, కంది, పెసర, అలసంద, మొక్కజొన్న పంటలు బాగా తడిసి ముద్దవడం జరిగింది. వేరుశనగ పంట పీకిన తరువాత 12 రోజులు వర్షాలు పడడంతో వేరుశనగ కట్టె, కాయలు కుళ్లిపోవడం, లేదంటే కాయలు నల్లగా మారడంతో రైతులు పూర్తిగా

నష్టపోయారు. పెసర, మొక్కజొన్న పంటలు కూడా దెబ్బతిన్నాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆగమేఘాల మీద వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగారిని అనంతపురం జిల్లాకు పంపించి మా జిల్లాలో నష్టపోయిన పంటలు పరిశీలించమని ఆదేశించడం జరిగింది. పెరికిన పంటలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం ఉండదని వ్యవసాయశాఖమంత్రిగారు చెప్పడంతో మేం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరాం. అనంతపురం జిల్లాలో భారీ నష్టం జరిగింది. ముఖ్యంగా పెనుగొండ నియోజకవర్గంలోని గోరంట్ల, పుట్టపర్తి, ధర్మవరం నియోజకవర్గాలలో, రాప్తాడు నియోజకవర్గంలో రామగిరి ప్రాంతంలో కూడా దాదాపు 40వేల హెక్టార్లలో పంటకు పూర్తిగా నష్టం జరిగింది కాబట్టి వారిని ఆదుకోమని మేం ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరాం. ముఖ్యమంత్రిగారికి మా అనంతపురం జిల్లాపై ఉన్న ప్రేమతో నష్టపోయిన రైతాంగాన్ని తప్పకుండా ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో అక్కడికక్కడే హెక్టారుకు రూ.15వేలు చొప్పున వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారి చేత ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించజేసి రైతులకు భరోసా ఇవ్వడంతో రైతాంగం అంతా ముఖ్యమంత్రిగారి స్పందన పట్ల చాలా సంతోషించారు. అనంతపురం జిల్లాకు కరవు ఎప్పుడూ కొత్త కాదు. రైతులకు అండగా ఉంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినందుకు చాలా సంతోషం. రాష్ట్రంలో దాదాపుగా 359 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. అదే విధంగా మా అనంతపురం జిల్లాలో వలసలను అరికట్టాలనే ఉద్దేశంతో ఉపాధి పనులను వంద రోజుల నుంచి 150 రోజులకు పెంచడం జరిగింది. మా అనంతపురం జిల్లా ఎడారి జిల్లాగా మారిపోతుందనే భయంతో ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయాలవలన ప్రజలు హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అనంతపురం జిల్లాకు సాగు, తాగునీరు తెచ్చేందుకు భారీఎత్తున ప్రయత్నం చేస్తున్నారనే భావన అనంతపురం జిల్లా ప్రజానీకంలో ఉంది. అందుకు చాలా సంతోషం. ఏది ఏమైనా దెబ్బతిన్న వేరుశనగ, కంది, పెసర, మొక్కజొన్న ఉత్పత్తులను మార్కెట్ ద్వారా కొనుగోలు చేసి రైతాంగాన్ని ఆదుకోమని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి(కోవూరు): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి కరవు, వరదలు, అతివృష్టి, అనావృష్టి మీద ఈ సభలో చర్చ జరుగుతున్న సందర్భంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి వివత్కర పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఒక పక్క కర్నూలు, కడప, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో అత్యధిక వర్షాలు పడడంతో ఆ జిల్లాలలో రైతులు ఆందోళనకర పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. గత సంవత్సరం పూర్తిగా వర్షాభావ పరిస్థితి ఉంది. మా జిల్లాలో 60శాతం తక్కువగా వర్షపాతం నమోదైంది.

ఉ.11.10

ఈ సంవత్సరం మా జిల్లాలోని రైతులు ఆందోళనకరమైన పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. గత సంవత్సరం మా జిల్లాలో పూర్తిగా వర్షాభావ పరిస్థితి నెలకొని 60% తక్కువ వర్షపాతం నమోదైంది. రైతులు ఆందోళనలో ఉన్న పరిస్థితులు ఒకవైపు ఉండగా, సోమశిల ప్రాజెక్టు

నందు కనీసం తాగునీటి అవసరాలకు కూడా నీరు లేనటువంటి పరిస్థితి మరోవైపు కనిపిస్తోంది. అందుకు తోడుగా గత నవంబర్ మాసం నుండి అకాల వర్షాలు కురవడం జరిగింది. ఆ కురిసిన వర్షాలు కూడా ఎవరూ ఊహించని విధంగా, ప్రజలు ఆశించిన స్థాయికంటే ఇంకా ఎక్కువగా వర్షాలు కురిసినటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రజానీకం అనేక ఇబ్బందులు పడటం జరిగింది. ఇంతవరకు ఎన్నడూ రాష్ట్ర చరిత్రలో అంత పెద్దయెత్తున వర్షాలు కురిసి ప్రజలు ఆందోళన చెందినటువంటి పరిస్థితులను మనం ఎన్నడూ చూడలేదు. అటువంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా నెల్లూరు జిల్లా పర్యటనకు విచ్చేసి, మూడు రోజుల పాటు అక్కడే బస చేసి, యావత్తు ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అప్రమత్తం చేసి, ప్రజాప్రతినిధులనంతా అప్రమత్తం చేసి, పరిస్థితిని ఆయనే స్వయంగా పర్యవేక్షించి ఆందోళనలో ఉన్నటువంటి ప్రజలకు మనోధైర్యాన్ని, విశ్వాసాన్ని కల్పించే విధంగా ప్రయత్నించడమనేది ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలో గతంలో ఎన్నడూ జరగలేదనే విషయం వాస్తవమని నేను ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, తుపాను కారణంగా భారీగా జిల్లాకు నష్టం జరిగింది. జాతీయ రహదారి మీద మూడు రోజులుగా తుపాను కారణంగా ఎక్కడి వాహనాలు అక్కడే నిల్చిపోగా, ఎక్కడి ట్రాఫిక్ అక్కడే నిల్చిపోవడంతో ముఖ్యమంత్రి గారే స్వయంగా పరిస్థితిని పర్యవేక్షించి, ఆగమేఘాల మీద ఆ అవాంతరాన్ని మంత్రుల స్వీయ పర్యవేక్షణలో అధిగమించడమనేది ఒక మంచి కార్యక్రమంగా అభివర్ణించవచ్చి వస్తుంది. నెల్లూరు పట్టణంలో డ్రైనేజి వ్యవస్థ సక్రమంగా లేనటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈనాడు అకాల వర్షాల కారణంగా హైవేల్లోని రహదారులన్ని కూడా తెగిపోయినటువంటి పరిస్థితిని కూడా మనం చూడటం జరిగింది. అదే విధంగా పట్టణ ప్రాంతాల్లోనైతే, ముఖ్యంగా నెల్లూరు నగరంలోనైతే నీళ్లు పూర్తిగా మూడు, నాలుగు రోజుల నుంచి వారం రోజుల పాటు నిలిచిపోయిన కారణంగా, కాలనీలకు కాలనీలు నీటిలో మునిగిపోవడం వల్ల జనజీవన వ్యవస్థ అతలాకుతలం కావడం జరిగింది. ఆ సమయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా ఎప్పటికప్పుడు పరిస్థితిని సమీక్షించి, కావల్సిన సహాయ శిబిరాలను ఏర్పాటుచేసి ఆపదలో ఉన్నటువంటి ప్రజానీకానికి కావల్సిన ఆహారం, తాగునీరు అందించే విషయమే గాక అన్ని విధాలుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి సహాయ సహకారాలను అందించి వరద బాధితులకు మనోధైర్యాన్ని కల్పించినటువంటి విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ క్రమంలో మా నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి పెద్దయెత్తున రహదారులు దెబ్బతిన్నాయి. రహదారులు దెబ్బతినడమే గాకుండా కాలువలు, డ్రైనేజి వ్యవస్థ పూర్తిగా అతలాకుతలమైన పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. ఇటువంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నేను మీద్వారా మనవి చేసేదేమిటంటే, తప్పనిసరిగా రహదారులకు మరమ్మత్తులు చేయవలసిన అవసరముంది. వరదల్లో రోడ్లకు రోడ్లు వరద నీటికి కొట్టుకునిపోవడం జరిగింది కాబట్టి వాటి స్థానంలో కొత్తగా రోడ్ల నిర్మాణాన్ని చేపట్టవల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పటి వరకు కూడా జనజీవనం పూర్తిస్థాయిలో సజావుగా సాగనటువంటి పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. కాబట్టి ఈ సందర్భంలో నేను మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నదేమంటే సత్వరమే వరద

బాధితులకు సహాయాన్ని అందించే విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేక చొరవ తీసుకుని, పరిస్థితిని అంచనా వేసేందుకు గాను కేంద్ర బృందాలను మా జిల్లాకు పంపించి, కూలిన ఇళ్లకు సంబంధించిన బాధితులను ఎక్కడిక్కడ గుర్తించడం, అదే విధంగా నిరుపేదలను గుర్తించి వారికి సహాయ సహకారాన్ని అందించేందుకు ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. వరద, తుపాను కారణంగా దాదాపు పది రోజుల నుంచి కూలీపని చేసుకుని జీవనం సాగించే వారికి పని దొరకనందున వస్తులుండే పరిస్థితి జిల్లాలో నెలకొని ఉంది. ఇంతవరకు పనులకు వెళ్లనటువంటి వారిని గుర్తించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రభుత్వం తరపున ఒక్కొక్కరికి పది కిలోల బియ్యాన్ని ఉచితంగా పంపిణీ చేసే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరిగింది. దానితో పాటు ఇండ్లలోకి నీరు చొచ్చుకుని వచ్చి నిల్చిన కారణంగా నిరాశ్రయులైన నిరుపేద కుటుంబాలకు ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 25 కిలోల బియ్యం, ఒక కేజీ కందివప్పు, ఒక కేజీ చక్కెర, ఒక లీటర్ పామాయిల్ ఇచ్చి ఆయా కుటుంబాలను ఆదుకునే ప్రయత్నాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయడం జరిగింది.

ఆ క్రమంలో ఇళ్లు కూలినటువంటి పేదలకు కూడా ఇంటికి రూ.4 వేల చొప్పున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ఆర్థిక సహాయం ఇవ్వడం వల్ల ఆయా కుటుంబాలు, బాధితులు పెద్దయెత్తున సంతోషాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నారు. అదే సమయంలో గౌరవ ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకుడు జిల్లా పర్యటనకు వచ్చారు. అప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మూడు రోజుల పాటు జిల్లాలో బసచేసి అధికార యంత్రాగాన్ని అప్రమత్తం చేసి, సహాయ సహకారాలను పెద్దయెత్తున నిర్వహించారు. యావత్తు ప్రజాప్రతినిధులను అందులో మమేకం చేయడం జరిగింది. తద్వారా ప్రజానీకంలో మనోధైర్యాన్ని నింపే క్రమంలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు జిల్లాకు విచ్చేసి నిరంతరం అధికార పార్టీపైన, ప్రభుత్వం పైన విమర్శలు చేయడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో ప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయ సహకారాలను అడ్డుకునే ప్రయత్నాన్ని గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకుడు చేశారు. అది దురదృష్టకరం. ఆయన గారు కొన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయల ప్రజా ధనాన్ని ఇప్పటికే దోపిడి చేశారు. వరదలు సంభవించిన సమయంలో జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు కనీసం ఒక రూపాయి కూడా వరద, తుపాను కారణంగా నష్టపోయిన బాధితుల సహాయార్థం చేయకుండా, ప్రభుత్వానికి తన వంతు సహకారాన్ని అందించకుండా, కేవలం విమర్శలకే పరిమితమయ్యారు.

అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి యొక్క నాయకత్వంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున పెద్దయెత్తున సహాయ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతుంటే, దాన్ని కూడా విమర్శించడమే ధ్యేయంగా, కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాన్ని ఆశించి విమర్శలు చేయడమనేది దురదృష్టకరమైన పరిణామంగా భావించవల్సి వస్తోంది.

అధ్యక్షా, మా నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి దాదాపు వందల ఎకరాల్లో నార్లు వేసుకున్న రైతాంగం, తుపాను, వరదల కారణంగా తీవ్రంగా నష్టపోవడం జరిగింది. నారుమళ్లు వేసుకున్న రైతాంగం కూడా భారీగా నష్టపోయిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వందలాది, వేలాది చేపలు, రొయ్యల చెరువులు తుపాను, వరద తాకిడికి సముద్రం పాలైన పరిస్థితి కూడా సంభవించింది. ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వరద పరిశీలన బృందాలు జిల్లాకు విచ్చేసి పరిస్థితిని సమీక్షించడం జరిగింది. దానితోపాటు అరటి తోటల పెంపకందార్లు, తమలపాకు తోటల పెంపకందార్లు, ఆకు తోటల పెంపకందార్లు తుపాను తాకిడికి పూర్తిగా నష్టపోయిన పరిస్థితిని కేంద్ర బృందాలు సమీక్షించి వెళ్లడం జరిగింది. రాష్ట్ర మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వాలు పరిస్థితిని సమన్వయంతో అంచనా వేయడం జరిగింది. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం మానవతా దృక్పథంతో ఆలోచన చేసి, తుపాను మరియు వరదల వల్ల జిల్లాకు జరిగినటువంటి భారీ నష్టానికి ఇతోధికంగా సహాయం చేయాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే, ఈరోజున రాష్ట్రం విడిపోయింది. ఇప్పటికే అనేక ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్న మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత ఈరోజున కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. తుపాను, వరదల వల్ల రాష్ట్రానికి సంభవించిన నష్టాన్ని పూరించడానికి, ముఖ్యంగా రహదారుల మరమ్మత్తులకు గానీ, కాలువల మరమ్మత్తులకు, అభివృద్ధిపర్చుటకు గానీ, ప్రాజెక్టుల సత్వర నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేసేందుకు గానీ, అన్ని విధాలుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి సహాయ సహకారాన్ని అందించాల్సిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, జిల్లాలో చాలా మంది మత్స్యకారులు ఉన్నారు. భారీ వర్షాల కారణంగా మత్స్యకారులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. నిత్యం సముద్రంలోకి వెళ్లి చేపలు పట్టి జీవించే ఆ మత్స్యకారుల కుటుంబాలు వరదలు, తుపానుల కారణంగా పది, పదిహేను రోజులు సముద్రానికి చేపల వేటకు పోనటువంటి పరిస్థితి నెలకొనింది. భారీ వర్షాల కారణంగా వలలు, పడవలు సముద్రంలో కొట్టుకుపోవడం కూడా జరిగింది. తప్పనిసరిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మత్స్యకారులకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించి ఆదుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని కూడా నేను ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గతంలో ఎన్నడు లేని విధంగా విపత్కర పరిస్థితుల వల్ల మరణించిన వారికి ప్రభుత్వం చెల్లించే ఎక్స్‌గ్రేషియా మొత్తాన్ని భారీగా పెంచేందుకు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. చనిపోయిన వ్యక్తి కుటుంబానికి ప్రభుత్వం తరపున ఐదు లక్షల రూపాయల ఆర్థిక సహాయాన్ని ఎక్స్‌గ్రేషియా క్రింద చెల్లించే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. చేనేత కార్మికులు ఉండే నివాసాల్లోకి వరద నీరు పోయి, చేనేత మగ్గల్లోకి నీరు వెళ్లిన కారణంగా భారీ నష్టం ఆయా వర్గాలకు సంభవించింది. కాబట్టి చేనేత కుటుంబాలను ఆదుకోవడానికి గాను ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుని, ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 50 కేజీల బియ్యం పంపిణీ చేసి అన్ని విధాలుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేనేత కుటుంబాలను ఆదుకునే ప్రయత్నం చేయడంతో పాటు, వాళ్లకు జరిగినటువంటి ఆర్థిక నష్టాన్ని కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా పరిహరించడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సర్వే బృందాలు కూడా పరిస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షించి సర్వే నివేదికలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి

పంపించడం జరిగింది. తప్పనిసరిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఒక్కో చేనేత కుటుంబానికి రూ.10 వేల ఆర్థిక సహాయాన్ని ప్రభుత్వం తరపున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్ద మనసుతో ప్రకటించారు. ప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయానికి గాను ఆయా కుటుంబాలు ఎంతో కృతజ్ఞతా భావంతో ఉన్న సందర్భాన్ని మీ ద్వారా సభకు, ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. పెద్దయెత్తున తుపాను, వరదల వల్ల రాష్ట్రానికి సంబంధించిన దాదాపు నాలుగు జిల్లాల ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతుంటే, గౌరవ ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకులు కేవలం ఈరోజున ఆ పార్టీకి చెందిన ఒక శాసనసభ్యురాలిని సభ నుంచి సస్పెండ్ చేశారనే కారణంగా, ఆ నెపంతో ప్రజా సమస్యలను గాలికి వదిలేయడం దురదృష్టకరం. నిజంగా చెప్పాలంటే, ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకుడికి ఏ మాత్రం విజ్ఞత లేనటువంటి పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. గౌరవ ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకుడు ప్రజా సమస్యలను గాలికి వదిలేసి, ప్రజా సమస్యల గురించి ఏ మాత్రం పట్టించుకోకుండా, ప్రజానీకం ఇంత పెద్దయెత్తున అనేక ఇబ్బందులు పడుతుంటే, కేవలం వారి ఇష్టానుసారంగా ఈరోజున ప్రవర్తిస్తున్నటువంటి పరిస్థితిని ప్రజలందరూ గమనిస్తున్నారు. ఈరోజున ప్రభుత్వానికి ప్రతిపక్షపార్టీగా మంచి సలహాలు, సూచనలివ్వాలన్న సమయంలో నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుగా ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకుడు వ్యవహరించడం సమంజసంగా లేదు. అతివృష్టి, అనావృష్టి కారణంగా రాష్ట్ర ప్రజానీకం ఇబ్బందులు పడుతుంటే, వాటిని అధిగమించడం కోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంటే, అందుకు గాను ప్రతిపక్షపార్టీ ప్రభుత్వానికి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వాలిందిపోయి, అందుకు భిన్నంగా ప్రజా సమస్యలను గాలికి వదిలేసి, పూర్తిగా సభలో జరిగే చర్చ నుంచి ప్రతిపక్షనాయకుడు వెళ్లిపోవడమనేది వారికి మంచి పద్ధతి కాదు.

11.20 am

ప్రజలు వాస్తవ పరిస్థితులన్నీ గమనిస్తున్నారనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలోని అన్ని ప్రాంతాలకు సంబంధించి చేనేత కార్మికులకు గానీ, మత్స్యకారులకు, ఆకుతోట రైతులకు, వ్యవసాయానికి సంబంధించి నారుమళ్లు వేసుకున్న రైతాంగానికి గానీ, తప్పనిసరిగా రోడ్లు మరమ్మత్తులు చేయడం, డ్రైనేజీ వ్యవస్థను మెరుగుపరచడం వంటి చర్యలు తీసుకుని తప్పనిసరిగా మా జిల్లాను ఆదుకోవలసిన పరిస్థితి ఉందని సవినయంగా మీద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తూ నాకు అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

డా.డి.శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి(ఉంగుటూరు): అధ్యక్షా, నమస్కారం. ఈరోజు రాష్ట్రంలో అతివృష్టి, అనావృష్టి రెండూ తీవ్రమైన ప్రభావాన్ని చూపిస్తున్నాయి. తీవ్ర కరవు ఉన్న పరిస్థితుల్లో 359 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. వర్షాల వలన 277 మండలాలు తీవ్రంగా నష్టపోయాయి. ఈ రెండు పరిస్థితులల్లో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పందించిన తీరుపట్ల ప్రజలు కూడా సంతోషపడుతున్నారు. కరవు మండలాల్లో సబ్సిడీ మీద పశుగ్రాసాన్ని అందజేయడం, సబ్సిడీ ద్వారా విత్తనాలను అందించడం, ఇటువంటి చర్యలతోపాటు నీరు - చెట్టు కార్యక్రమాన్ని విస్తృతంగా తీసుకుని వచ్చి ఆయా ప్రాంతాల్లో

కరవు నివారణకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలను ప్రజలు అభినందిస్తున్నారు. అదేవిధంగా హుదూద్ తుపాను, ఇటీవల కురిసిన వర్షాల వల్ల దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వం, అధికారులు స్పందించిన తీరును యావత్ దేశంలోని ప్రజలు అభినందిస్తున్నారు. ఫ్రంట్‌లైన్ న్యూస్ పేపరులో ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన చర్యలను అభినందిస్తూ ఆర్థికల్స్ కూడా వచ్చాయి. దీనిని బట్టి ఈ ప్రభుత్వం కష్టాల్లో ఉన్న ప్రజలకు ఏ విధంగా అండగా ఉంటుందో మన ముఖ్యమంత్రి గారి చొరవను మనం గమనించి అభినందించాలని మీకు తెలియచేస్తున్నాను.

ఈరోజు మా ప్రకాశం జిల్లా, మూడు జిల్లాల్లోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలతో ఏర్పడిన జిల్లా. కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టిలో గానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టిలో గానీ మా జిల్లాను వెనుకబడిన జిల్లాగా గుర్తించడం లేదు. మొన్న రాష్ట్ర విభజన సమయంలో రాయలసీమలో 4 జిల్లాలను, ఉత్తరాంధ్రలోని 3 జిల్లాలను వెనుకబడిన ప్రాంతాలుగా గుర్తిస్తూ వాటికోసం ప్రత్యేకంగా నిధులు మంజూరు చేశారు. కరవు ప్రాంతాలుగా గుర్తించిన మండలాల్లో అనంతపురం జిల్లాలోని మొత్తం మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. అదే విధంగా ప్రకాశం జిల్లాలోని 56 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. ఈవిధంగా 359 మండలాల్లో, ఈ రెండు జిల్లాల్లోని మండలాల్లో మూడో వంతు ఉన్నాయంటే మనం ఆశ్చర్యపోవాలి. కానీ ప్రకాశం జిల్లాను కూడా వెనుకబడిన జిల్లాగా గుర్తించి కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయం అందించాలని, అనంతపురం జిల్లాను ఏ విధంగా గుర్తిస్తున్నారో అదే స్థాయిలో మా జిల్లాను కూడా గుర్తించాలని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. వర్షాలు సరిగా కురవక, ప్రకృతి కూడా మా ప్రకాశం జిల్లా మీద తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. మా ప్రక్కనే ఉన్న నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాల్లో వర్షాలు పడినా అవి రైతులకు ఉపయోగడే విధంగా, వారు ఆనందపడేలా ఉన్నాయి. ఆ రెండు జిల్లాలతో పోల్చుకుంటే మా జిల్లాలో వర్ష ప్రభావం చాలా తక్కువగా ఉంది. నిన్నటి వర్షాల వలన మా జిల్లాలో కూడా రైతులకు సంతోషం కలిగించే పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ ఇంకా కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఈరోజుకీ వ్యవసాయానికి విత్తనాలు నాటే పరిస్థితి లేదు.

రాయలసీమ లోని నాలుగు జిల్లాలు, ఉత్తరాంధ్రతో బాటు మా జిల్లాను కూడా అభివృద్ధి చేయాలని మా ప్రాంత ప్రజలందరూ కోరుకుంటున్నారు. ఈరోజు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల గురించి నిన్న మన ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా సభలో చెప్పారు. నీరు-చెట్టు లాంటి కార్యక్రమాలను ప్రజల్లోకి విస్తృతంగా తీసుకువెళ్లి కరవును ఎదుర్కోవడంలో తీసుకున్న చర్యలను మీద్వారా ఈ ప్రజలకు తెలిసి, కరవురహిత రాష్ట్రంగా ఏర్పాటు చేయడంలో మనమందరం పాల్గొనాలని మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. కరవుతో ఎక్కువగా ఇబ్బందిపడుతున్న మా ప్రాంతంలో పొగాకు రైతులకు కరవు వలన అధికంగా లోగ్రేడ్ పొగాకు దిగుబడి జరిగితే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పందించి కేంద్రంతో మాట్లాడి క్వింటాలుకు అదనంగా రూ.200/- చెల్లించి రైతులను ఆదుకున్న పరిస్థితిని మా ప్రాంత ప్రజలు గుర్తు చేసుకుని ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నారు. కానీ ఈ ప్రాంతంలో ప్రత్యామ్నాయ పంటలను

ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి.రమణమూర్తి (నర్సన్నపేట): అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో సంభవించే కరవు, వరదలకు సంబంధించి చర్చించే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర భౌగోళిక పరిస్థితి దృష్ట్యా ఏదైతే నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిందో, దానికి సుదీర్ఘమైన తీర ప్రాంతాన్ని మనం ఒక వరంగా భావిస్తున్నాం. అయితే తీర ప్రాంతంలో తరచుగా తుపాన్లు సంభవించి ఒక పక్క వరదలొచ్చాయి. రాయలసీమ ప్రాంతాన్ని తీసుకుంటే కరవు ఏర్పడే పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటూ మా నాయకుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గడచిన ఒకటిన్నర సంవత్సర కాలంగా ఏవిధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలోకి తీసుకు వెళ్లాలి, కరవు రహిత రాష్ట్రంగా, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు ఏ విధంగా ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోవాలో చూపించిన చొరవను ఒకసారి ఈ సభ ద్వారా చర్చించుకోవలసిన అవసరముంది. ఈ రాష్ట్రంలో సగటున 168 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం పడవలసి ఉన్నప్పటికీ కేవలం 71.1 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతమే నమోదైంది. అయినప్పటికీ నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం ద్వారా చెరువులు బాగు చేయడం గానీ, ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా వంద రోజుల పని దినాలని 150 పని దినాలకు పెంచి కరవుని అధిగమించాం. మొన్న నెల్లూరు, రాయలసీమ ప్రాంతాల్లో సంభవించిన వరదను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొన్నామని చెప్పడానికి ఒకటే ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. గత సంవత్సరం సంభవించిన హుదూద్ తుపాను సమయంలో తుపాను కంటే వేగంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రయాణం చేసి ప్రజలను ఆదుకున్నారు. తుపాను కూడా వారి ధాటికి జడిసింది. ఎంతో పెద్ద విపత్తును వారి సమర్థవంతమైన నాయకత్వంలో ఎదుర్కోవడం జరిగింది. తుపానులో విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం ఏమవుతాయోననుకున్న పరిస్థితుల్లో చివరకు ఎయిర్పోర్టు రేకులతో సహా ఎగిరిపోయింది. అయినప్పటికీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వారం రోజుల్లోనే కరెంటును పునరుద్ధరించారు. ముందు జాగ్రత్త చర్యగా సాంకేతికతను ఉపయోగించుకుని ఎస్ఎమ్ఎస్ల ద్వారా సంభవించే నష్టాన్ని, ప్రమాదాన్ని గుర్తించి, ప్రజలను అప్రమత్తం చేసి ప్రాణ నష్టం జరుగకుండా ఆపగలిగారు. తుపాను సంభవించిన వారం రోజుల్లోనే కరెంటు పునరుద్ధరించడంతోబాటు త్రాగు నీరు అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు.

కరవు ప్రాంతంలో ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని అందించడం జరిగింది. మొన్న అనంతపురం జిల్లాలో పంటలకు రైలు ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని అందించి పంటలను రక్షించారు. నదుల అనుసంధానం ద్వారా కృష్ణా నదీ పరీవాహక ప్రాంతంలో 9 లక్షల ఎకరాల పంటను కాపాడారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పనిచేస్తున్న విధానం, వారు అనుసరిస్తున్న సాంకేతిక పద్ధతుల ద్వారా ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలోకి తీసుకు వెళుతూ ఒక పక్క కరవుని, మరొక పక్క

వరదలను సమర్థంగా ఎదుర్కొని ఆదుకున్నందున ఈ సభ ద్వారా వారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేయవలసిన అవసరముంది.

ఉ.11.30

అయితే రాష్ట్రం పరిస్థితి ఒకలాగా ఉంటే, మా శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితి మరోలా ఉంటుంది. ఒక్కోసారి జిల్లా అంతటా కరువు ఉంటుంది. ఒక్కోసారి జిల్లాలోని కొంత ప్రాంతంలో మాత్రమే కరువు ఏర్పడుతుంది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సముద్ర తీర ప్రాంతం చాలా ఎక్కువగా ఉంది. తద్వారా తరచుగా జిల్లాకు తుపాన్లు సంభవిస్తుంటాయి. అలాగే, జిల్లాలోని కొంత ప్రాంతం కొండలు, గుట్టలు, లోయలతో కూడుకుని ఉంది. ఆ ప్రాంతంలో కరువు కాటకాలు ఉంటాయి. ఆ విధంగా రెండు విధాలుగా మా జిల్లా ఎప్పుడు కూడా నష్టపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. జిల్లాకు సంబంధించి నాగావళి మరియు వంశధార వంటి రెండు నదులు కూడా ఉన్నాయి. తరచుగా వరదలు రావడం వల్ల చాలా మందికి ఆస్తి నష్టాన్ని కల్గిస్తుంటాయి. గడచిన పది సంవత్సరాల కాలంలో ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి గారైన డా. రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఆనాడు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసి వెళ్లిపోయారు. కానీ, ఈనాటి వరకు వరద కట్ట పనులు జరగలేదు. ఏ విధమైన వరద జిల్లాకు సంభవించినా మా పంట పొలాలు గానీ, మా గ్రామాలు గానీ సర్వనాశనమయ్యే పరిస్థితి ఉంది. మీ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

తక్షణమే నాగావళి మరియు వంశధార నదులకు వరద కట్టలను నిర్మించాలని, అలాగే తరచు జిల్లాకు సంభవించే తుపాన్లను ఎదుర్కొనే విధంగా తీర ప్రాంతాల నుంచి హైవేకు ఉన్న లింక్ రోడ్లను, ఆరేడు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉండి తీర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చే రహదారులను హైవేతో కలిపి వాటిని బి.టి.రోడ్లుగా చేసి ఎటువంటి విపత్తు సంభవించినా సముద్ర తీరం నుంచి సురక్షిత ప్రాంతానికి ప్రజలు గానీ, మత్స్యకారులు గానీ వచ్చే విధంగా ఏర్పాట్లు చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ గౌరవ హోం మరియు విపత్తు నివారణ శాఖ మంత్రి వర్యులు మరియు ఉప ముఖ్యమంత్రిగారైన శ్రీ చినరాజప్ప గారు సభలో ఉన్నారు. మీ ద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. తుపాను నివారణ చర్యల ద్వారా రహదారుల నిర్మాణం, బి.టి.రోడ్ల నిర్మాణం పైన దృష్టి సారించి జిల్లాకు న్యాయం చేయవల్సిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం జిల్లాను ప్రత్యేక దృష్టితో అభివృద్ధి చేసి అటు కరువు, ఇటు వరదల నుంచి కాపాడవల్సిందిగా కోరుతున్నాను. కరువు మరియు వరదలను తట్టుకునే విధంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాను, వెనుకబడిన జిల్లాను, రాష్ట్రానికి చివరి భాగాన ఉన్న జిల్లాను అన్ని విధాలుగా ఆదుకోవల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటూ, మీరిచ్చిన అవకాశానికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తు ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఈరన్న (మడకశిర): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాలు, తుపాన్ల వల్ల జరిగిన నష్టం పైన మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించిన మీకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలోని అనంతపురం జిల్లా అత్యల్ప వర్షపాతం నమోదయ్యే జిల్లాగా పేరుంది. అదే విధంగా దేశంలోనే రెండవ స్థానంలో మా అనంతపురం జిల్లా ఉంది. అటువంటి మా జిల్లా ప్రతి సంవత్సరం కరువు కాటకాలతో అల్లాడుతున్న జిల్లా. జిల్లాలో ప్రధానంగా రైతులకు ప్రధానమైన పంట వేరుశనగ పంట కాగా, ఆ పంటను దాదాపు జూన్ మరియు జూలై మాసంలో వర్షాలు సమయానికి కురిస్తే ఆ సమయంలో sowing జరుగుతుంది. ఈ దశా సకాలంలో వర్షాలు కురిసినప్పటికీ, జూన్ మరియు జూలై మాసాల్లో కురిసిన అరకొర వర్షాల ఆధారంగానే తక్కువ శాతం వేరుశనగ పంట sowing జరిగింది. తీరా ఎంతో కొంత పంట చేతికొచ్చే సమయంలో మళ్ళీ రాష్ట్రానికి నవంబర్ మాసంలో సంభవించిన తుపాన్ వల్ల ఆ పంట కాస్తా చేజారిపోయింది. తద్వారా రైతులకు పూర్తి పంట నష్టం సంభవించింది. జిల్లాలోని మా మడకశిర నియోజకవర్గంలో తుపాను కారణంగా కురిసిన వర్షాల వల్ల నష్టపోయిన రైతులెవరైతే పంటను harvest చేసి ఉంటారో, అటువంటి రైతుల పంట పొలాలకు మేం వెళ్లడం జరిగింది. మాతో పాటు సంబంధిత శాఖాధికారులను కూడా తీసుకువెళ్లి పరిస్థితిని సమీక్షించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో మా ముందు రైతు పడిన బాధ వర్ణించడానికి వీలుకానిది.

అధ్యక్షా, రైతు వేరుశనగ పంట నిమిత్తం ఒక ఎకరాకు రూ.25 వేల నుంచి రూ. 30 వేల వరకు పెట్టుబడి పెట్టడం జరుగుతుంది. తుపాను వల్ల కురిసిన వర్షానికి తట్టుకుని కనీసం 20-30 శాతం వరకైనా పంట చేతికి వస్తుందనుకుంటే, మళ్ళీ కురిసిన అకాల వర్షాల వల్ల పంట పూర్తిగా నీటిలో తడచిన కారణంగా వేరుశనగ పంట కాయ దశలోనే మెలకెత్తడం వల్ల, వేరుశనగ విత్తనం చేతికి రాకపోయినా కనీసం పెట్టిన పెట్టుబడి వల్ల పశువులకు మేతనైనా వస్తుందని భావించిన రైతుకు నిరాశే మిగిలింది. కనీసం గడ్డి అయినా లభిస్తుందని ఆశించిన రైతు, పూర్తిగా పంట నీటిలో తడచిన కారణంగా కుళ్లిపోవడం జరిగింది. సదరు అంశాన్ని, క్షేత్ర స్థాయిలోని పరిస్థితిని సంబంధిత శాఖాధికారుల ద్వారా ప్రభుత్వానికి నివేదికల రూపంలో పంపించడం జరిగింది. ఏదేమైనా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల ప్రభుత్వం, రైతుల సంక్షేమం కోసం, అభివృద్ధి కోసం నిరంతరం పనిచేసే ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మొట్టమొదటిసారిగా పంటలకు ఇన్నూ రెన్స్ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ప్రతి సంవత్సరం రైతు పండించిన పంటకు ఏదేని కారణంగా నష్టం జరిగితే, ఆ పంటకు నష్టపరిహారం కల్పించడం కోసం ఇన్నూరెన్స్ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి అమలుచేసిన ఘనత, తద్వారా రైతులకు ప్రయోజనం చేకూర్చిన ఘనత కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ పాలనలోనే ఆ పథకాన్ని అమలు చేయడం జరిగిందని తెలియజేయడం ఎంతో సంతోషానిస్తోంది. ఈ సంవత్సరం కూడా మన ప్రాంతంలో రైతులకు జరిగిన నష్టాన్ని అంచనా వేసి, పంట నష్టానికి నష్టపరిహారం గానీ, ఇన్నూరెన్స్ పథకం ద్వారా నష్టపరిహారాన్ని గానీ చెల్లించి, రైతులను అన్ని విధాలుగా ఆదుకునే దిశగా అన్ని రకాల చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అనంతపురం

జిల్లాలో మొత్తం 63 మండలాలున్నాయి. జిల్లాలోని మొత్తం 63 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించాలని సంబంధిత జిల్లా కలెక్టర్ గారి ద్వారా ఇప్పటికే ప్రభుత్వానికి నివేదికలను పంపించడం జరిగింది. కాబట్టి జిల్లాలోని మొత్తం 63 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఏదేమైనా, జిల్లా వ్యాప్తంగా నష్టపోయిన రైతులకు నష్టపరిహారాన్ని తక్షణమే ప్రభుత్వం అందించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఈ ప్రభుత్వం రైతు పక్షపాతి. తప్పకుండా నష్టపోయిన రైతు కుటుంబాలను ప్రభుత్వం సత్వరమే ఆదుకోవాలని మీ ద్వారా మనవిచేసుకుంటూ, ఈ అంశం పైన మాట్లాడే అవకాశం కల్పించిన మీకు నా హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి.ప్రభాకర్ చౌదరి (అనంతపురం అర్బన్): థ్యాంక్స్ అధ్యక్షా, అతివృష్టి, అనావృష్టి అనునిత్యం వినేటటువంటివి ఈ జంట పదాలు. మరి అదృష్టవశాత్తే, దురదృష్టవశాత్తే మొన్ననుధ్య ప్రకృతివైపరీత్యాల వల్ల కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఎన్నడూ లేనటువంటి రీతిలో రాయలసీమ ప్రాంతంలో మరియు నెల్లూరు జిల్లాలో అధిక వర్షాభావ పరిస్థితులను మనమంతా చూశాం. ప్రధాన ప్రతిపక్షపార్టీ నేత ప్రస్తుతం సభలో లేరు. తన తండ్రి గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో స్వర్గీయ రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఇదే సభలో ఒక మాట అన్నారు. మీకు కూడా గుర్తు ఉండే ఉంటుంది. "వరుణదేవుడు కూడా మా కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నాడు, కాంగ్రెస్ పార్టీకి వరుణదేవుడికి ఉన్నటువంటి సంబంధం మా పార్టీలో భాగస్వామ్యమే" అని ఆనాడు వారు చెప్పడం జరిగింది. అది వాస్తవం. అంటే, వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే రాష్ట్రంలో వర్షాలు కురుస్తున్నాయి, వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే ఈ రాష్ట్రం సుభిక్షంగా ఉంటుందనేటటువంటి భావన వచ్చే రీతిలో ఆనాడు నాయకులు వర్ణిస్తూ ప్రకటించారు. అవే మాటలను మాట్లాడారు. కానీ, ఈరోజున చిత్తూరు జిల్లాలో గత ముప్పై నలభై సంవత్సరాలుగా ఎన్నడూ నిండనటువంటి వాగులు, చెరువులు, వంకలు, కుంటలు, నదులు ఏరులై పారుతుంటే దానికి ఏమని సమాధానం చెప్పాలో, ఏమని వారు మాట్లాడినటువంటి మాటల గురించి ఆలోచించాలో విజ్ఞత కల్గినటువంటి నేతలు ఆలోచించాలి. అంటే ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యం అనేదంతా భగవదేచ్ఛ. భగవంతుడి విధి. ఆయన ఏ విధంగా ఆయా ప్రాంతాల్లో వాతావరణ పరిస్థితులను మలుపు తిప్పుతూ ఉంటాడో, ఆ విధమైన పరిస్థితుల్లో ఆయా ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు కష్టనష్టాలను అనుభవించాల్సివస్తుంది. కానీ, ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఏమిటంటే, ప్రజలు పడే అలాంటి కష్టనష్టాలను, సమస్యలను అధిగమించి ఆయా ప్రాంతాల్లో ప్రశాంతత నెలకొల్పడానికి కనీస సదుపాయాలను, సౌకర్యాలను కల్పించడానికి, విపత్తును ఎదుర్కొనడానికి గాను ప్రణాళికాబద్ధంగా ప్రభుత్వ యంత్రాగాన్ని అప్రమత్తం చేసి ప్రజలకు అందుబాటులో ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ శాఖలను సమన్వయం చేయడమే ప్రభుత్వ ప్రధాన లక్ష్యం. వాటిని గత ప్రభుత్వాలు విస్మరించాయి. ఈ సభలోకి మేం వచ్చింది కేవలం ప్రతి అంశాన్ని రాజకీయం

చేయడమేననే ధోరణిలో ప్రతిపక్షం ఈనాడు ఉన్నట్టుగా కనిపిస్తోంది. అది అతివృష్టిగానీ, అనావృష్టిగానీ, కరువు పరిస్థితి గానీ, ప్రతి అంశాన్ని రాజకీయంగా వాడుకుని తద్వారా సామ్మూ చేసుకునే ధోరణిలో ఈనాటి ప్రతిపక్షపార్టీ నేతల ముఖ్యద్దేశమనే భావన సామాన్య మానవుల్లో ఉంది.

అధ్యక్షా, అందుకు కారణం మా అనంతపురం జిల్లా. దేశంలోనే జైనల్మేర్ తరువాత అనంతపురం జిల్లా అత్యంత అనావృష్టి ప్రాంతంగా పేరుగాంచింది. 19,124 చదరపు కిలోమీటర్ల వైశాల్యం కల్గినటువంటి అనంతపురం జిల్లా అత్యంత అనావృష్టి జిల్లాగా రాజకీయ పార్టీలు, ప్రభుత్వాలు అన్ని వైపుల ప్రకటిస్తున్నాయి. గతంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వాలు కూడా అనేక సందర్భాల్లో మా జిల్లా లోని అధిక మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. అదే పంథా ప్రస్తుతం కూడా కొనసాగుతోంది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో అనంతపురం జిల్లాలోని కరువును, అనావృష్టి పరిస్థితులను కూడా ప్రతిపక్షపార్టీ రాజకీయంగా వాడుకోవాలనే ఆలోచన ఉన్నట్టుగా గతంలో ప్రయత్నించినటువంటి ఉదాంతాలను చూస్తే బాధకల్గుతోంది. ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతం నుంచి, అనంతపురం జిల్లా నుంచి వచ్చిన వ్యక్తిగా నాకు ఎంతో బాధ కల్గుతోంది. అందుకు కారణం గతంలో ఏదైన చిన్న ఆత్మహత్య జరిగితే, ఎవరైనా రైతు ఆర్థిక ఇబ్బందుల వల్లనో, ఇతరత్రా కారణాల వల్లనో, వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్ల ఆత్మహత్యకు పాల్పడితే, అక్కడ ఆత్మహత్యకు పాల్పడినటువంటి వ్యక్తికి గానీ, ఆ కుటుంబానికి గానీ సానుభూతితో ఆత్మస్థైర్యాన్ని పెంచాల్సినటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వానికి గానీ, ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి పాలకుల యొక్క ప్రధాన కర్తవ్యంగా ఉండాలి. ఆ విధంగా కాకుండా, ఈనాడు గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకుడు ప్రతి విషయాన్ని రాజకీయ కోణంలో చూస్తూ, ఆర్థిక, అసమానతలను, విధి వైపరీత్యాలను తమ సామ్మూ చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వాలు ఏవైతే అధికారంలో ఉంటే ఆ ప్రభుత్వాలను విమర్శించడం, రోడ్ల పాలుచేయడం, కుటుంబ నేపథ్యాన్ని కూడా పత్రికల ద్వారా, ప్రసార మాధ్యమాల ద్వారా ప్రసారం చేసి వారి యొక్క దైనందిన జీవితంలో గానీ, లేదా వారి యొక్క ఆచార వ్యవహారాల్లో కూడా మచ్చ కల్గే రీతిలో ప్రవర్తించే పరిస్థితులను కూడా మనం ప్రస్తుతం ఈ రాష్ట్రంలో చూస్తున్నాం.

11.40 AM

అనంతపురం జిల్లాలో గతంలో ఒక దశాబ్ద కాలం క్రిందట ఆత్మహత్యలు చేసుకొని 56 మంది మరణిస్తే ఏ దివంగత నేత అయితే ఈరాష్ట్రం సుభిక్షం కోసం నేను జలయజ్ఞం చేశాను, ధనయజ్ఞం చేశానని చెప్పారో ఆ వ్యక్తి ఆనాటి యూపిఏ చైర్ పర్సన్ అయినటువంటి సోనియాగాంధీ గారిని ఆఘమేఘాలపై అనంతపురంకు తీసుకువచ్చారు. ఆత్మహత్య చేసుకున్న రైతు కుటుంబాలను ఆదుకునేందుకు మా ప్రభుత్వం ఉందని, మాకు అధికారం వస్తే, మీ జీవితాల్లో వెలుగులు నింపుతామని చెప్పి చౌకబారు ప్రకటనలు చేశారు. ఆనాటి రాజశేఖరరెడ్డి గారు కానీ, ఈనాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు రఘువీరా రెడ్డి గారు గానీ, వీధి వీధికి జోలె పట్టి తిరిగి లక్షల రూపాయలు ప్రోగుచేసి ఆ డబ్బులు సోనియా గాంధీ చేత మా నగరంలో మేమేదో ఉన్నాం, మీరంతా ఆపదల్లో ఉన్నారంటూ ప్రతిచోటా అడుక్కు తిన్న ఆ డబ్బును ఈ

కాంగ్రెస్ నాయకులు రైతుల యెక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను ఆసరగా తీసుకొని రాజకీయం చేయడానికి మా జిల్లా పరిస్థితులను మరో రకంగా చిత్రీకరించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఆ నేతలను ఆరోజే ప్రశ్నించాం. అనతి కాలంలో లక్షల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించారు. ఆనాటి నేతలు, రఘువీరారెడ్డి గారు, రాజశేఖరరెడ్డి గారు కాని, కాంగ్రెస్ నాయకులు కాని, ఈనాటి ప్రతిపక్షనేత వైఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు కానీ మీరెవరైనా విపత్తుల సమయంలో మీ స్వంత డబ్బులు ఒక వెయ్యి రూపాయలైనా విరాళంగా ప్రకటించలేదు, ప్రజల అమాయకత్వాన్ని కూడా రాజకీయంగా సొమ్ము చేసుకునే పరిస్థితి ఉండేది.

ప్రభుత్వంలో ఉండే అధినేతలు ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం కాకుండా, ధర్మకర్తగా ఉండి ప్రజలకు మేలైన జీవితాన్ని అందించాల్సి ఉంది. ప్రభుత్వ పథకాల్లో అవినీతి అక్రమాలు లేకుండా ఉండడానికి, భారీ ప్రాజెక్టుల్లో అవకతవకలు జరుగకుండా పరిరక్షిస్తూ చూడాల్సిన బాధ్యత నేతలపై ఉంది. ఆ విధంగా కాకుండా అందుకు భిన్నంగా రాయలసీమ ప్రాంతంలో నీటిపారుదల సౌకర్యాలు కల్పిస్తామని చెప్పి జలయజ్ఞం పేరుతో, భారీ ప్రాజెక్టుల పేరుతో రూ.90వేల కోట్ల రూపాయల సొమ్మును తన అనుయాయులకు, ఆనాటి శాసనసభ్యులకు తన శిష్యులకు, బంధువులకు అప్పనంగా కట్టబెట్టిన ఉదాంతాలను మనం గమనించాలి. ఈనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు భవిష్యత్ అవసరాలు దృష్ట్యా ఆలోచించి పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు ద్వారా ముందుచూపుతో ఆలోచించి ప్రజలకు చేరువలో ఉండాలని, ధనయజ్ఞంగా మారకూడదు అని కేవలం రూ.900కోట్లతో గోదావరి, కృష్ణా నదులను అనుసంధానం చేయడం ద్వారా ఎగువున ఉన్న రాయలసీమ ప్రాంతానికి అదనపు జలాలను హంద్రీనీవా ద్వారా రాయలసీమ జిల్లాలకు నీరు అందిస్తున్నారు. భూగర్భ జలాల మట్టం పెరగాలని సత్సంకల్పంతో భగీరథ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఖర్చు చేస్తున్న రూ.900కోట్లు ఎక్కడా ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి జలయజ్ఞం పేరుతో ఖర్చుపెట్టిన రూ.90వేల కోట్లు ఎక్కడా ఆలోచించాలి. ఎవరైనా ఇంజనీర్స్ ను పిలిచి చేపట్టాల్సిన పనులకు ఎంత ఖర్చవుతుంది అంచనా వేయిస్తారు. కానీ ఆనాడు అతను చేపట్టిన ప్రాజెక్ట్ పనుల్లో దొంగచేతికే తాళం చెవి ఇచ్చినట్లు కాంట్రాక్టర్లను పిలిపించి మీ తృప్తి తీర నీకు కావల్సినంత ఎస్టిమేషన్ వేసుకో అంటూ ప్రాజెక్టులను మార్చి ఎస్టిమేషన్స్ మార్చి ఎంత మొత్తాదుల్లో ఆదాయం రావాలో అంత మోతాదుల్లో ఎస్టిమేషన్స్ పెంచుకున్నారు. ఆ విధంగా ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసిన పరిస్థితిని చూస్తే బాధేస్తుంది. ఈనాటి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కానీ, ఆనాటి శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు కానీ, ప్రజలిచ్చిన అవకాశాలకు బాధ్యతగా, జవాబుదారిగా, ఒక ధర్మకర్తగా, రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడాలి, కరువును ప్రారద్రోలాలనే ఏకైక లక్ష్యంతో కొనసాగిన ప్రభుత్వాలేనని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఆరోజు ముఖ్యమంత్రి నందమూరి తారక రామారావు గారు తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టును నిర్మించే ప్రయత్నం చేస్తే, పోతిరెడ్డిపాడు దగ్గరకు పాదయాత్ర ద్వారా వెళ్లి ఆనాటి దివంగత నేత

నేను రాయలసీమ కోసం ప్రయత్నం చేస్తానని, ప్రభుత్వ నిధులు అవసరం లేదని చెప్పి ఈ హైదరాబాద్‌లో నడిరోడ్‌లో సెక్రటేరియట్ ముందు ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి నందమూరి తారక రామారావు గారిని నిలదీసి, మండు టెండలో ధర్నా చేసి తెలుగు గంగకు వ్యతిరేకంగా ప్రయత్నం చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయన్న విషయం మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను ఈవిధంగా ప్రాజెక్టులపై ప్రేమ లేదు, కరువుపై శ్రద్ధ అసలు లేదు, ప్రతీది రాజకీయం చేశారన్న విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతాల్లోని కవులను, నిరుద్యోగులను చేరదీసి కర్నూలు, అనంతపురం, తిరుపతి, అనేక ప్రాంతాలలో సమావేశాలు పెట్టి వారితో రాయలసీమకు అన్యాయం జరుగుతోంది, మనం కరువును అధిగమించాలంటే ప్రత్యేక రాయలసీమ, ప్రత్యేక ఆంధ్రా కోరాల్సిందే అని మత, ప్రాంతీయ విద్వేషాలను రెచ్చగొట్టి ఉద్యమాలను తీసుకు వచ్చేందుకు చేసిన కుహనా రాజకీయాల పట్ల మనం అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారు మా అనంతపురం జిల్లా రైతులకు 90 శాతం సబ్సిడీతో drip irrigation కోసం farm ponds కోసం ప్రత్యేక అనుమతులు ఇవ్వడం, అదే కాకుండా పట్టిసీమ ద్వారా శ్రీశైలం నుండి కృష్ణా జలాలను హంద్రీ-నీవా ద్వారా మా అనంతపురం జిల్లాలకు తరలిస్తున్నారు. ఆనాడు కే.ఎల్.రావు గారు దశాబ్దాల కాలం క్రిందట నదుల అనుసంధానం కోసం ప్రయత్నం చేశారో ఆ ప్రయతం ఫలవంతం చేసి ప్రజలకు అందించిన ముఖ్యమంత్రి గారి చొరవను ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR.SPEAKER: Now, Reply by the Minister on "Loss due to heavy rains and drought in the State."

శ్రీ నిమ్మకాయల చినరాజప్ప : అధ్యక్షా ఈరోజు 344వ నిబంధన క్రింద చర్చలో 7గురు సభ్యులు కరువుపై ప్రస్తావించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రం వెనుకబడడానికి అతివృష్టి, అనావృష్టి కారణాలుగా ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రి గారు కరువును ఎదుర్కోవాలని, తుపానులను ఎదుర్కోవాలని ప్రణాళికలు వేసుకొని విజయవంతం కావడం జరిగింది. తక్కువ వర్షపాతంతో ఉండి కరువు సంభవించిన 339 మండలాలను కరువు మండలాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. అందుకు గాను ఒక ప్రక్క NDRI నిబంధనల ప్రకారం రూ.2000కోట్ల ప్రతిపాదిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మెమోరాండం ఇవ్వడం జరిగింది. కరువును పారద్రోలాలంటే వ్యవసాయ, Horticulture రంగాలకు ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం జరిగింది. గ్రామాల్లో రక్షిత మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించేందుకు ఇప్పటికే రూ.129కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే పట్టణ ప్రాంతాల్లో మంచినీటి కొరతను ఎదుర్కోవాలని రూ.40కోట్ల రూపాయలు ఇప్పటికే విడుదల చేయడం జరిగింది. గ్రామాల్లో కూలీలకు NREGS ద్వారా పనులు కల్పించేందుకు రూ.950కోట్లు ఖర్చు పెట్టేందుకు ప్రణాళికలు తయారు చేసుకొని అమలు చేయడం జరుగుతోంది. వారికి ఉపాధి

హామీ కింద సంవత్సరానికి 100 రోజుల పాటు పనులు కల్పించాల్సి ఉండగా ఆపని దినాలను 150రోజులకు పెంచడం జరిగింది. ఒకప్రక్క భూగర్భ జలాల మట్టాలను పెంచేందుకు "నీరు-చెట్టు" కార్యక్రమం క్రింద పనులు చేయడమే కాకుండా నదుల అనుసంధానంలో భాగంగా పట్టిసీమ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడం ద్వారా రాయలసీమ ప్రాంతానికి నీరు తీసుకు వచ్చేందుకు దానితోపాటుగా రాయలసీమ ప్రాంతంలో అనేక ప్రాజెక్ట్ పనులు సత్వరమే పూర్తి చేసేందుకు అధిక ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టిన కార్యమూలు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జయనాగేశ్వరరెడ్డి గారు వివరించారు. తుపాను, వరదల సమయాల్లో తీసుకున్న చర్యలు చెప్పడం జరిగింది. విపత్తుల సమయాల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు స్థానిక అధికారులతోపాటు ఐఏఎస్ అధికారులను కూడా తుపాను బాధిత ప్రజల వద్దకు పంపించి వారికి అవసరమైన అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా విపత్తు సమయంలో ప్రజలవద్దనే ఉండి ప్రజలకు అవసరమైన అన్ని రకాల సహాయక చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు పార్థసారథి గారు కరువును రూపుమాపేందుకు నదుల అనుసంధానం చేయాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలో నదుల అనుసంధానం చేసేందుకు పెద్దఎత్తున ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇటీవల కాలంలో వేలాది ఎకరాల్లో వేరుశనగ పంట నష్టపోయిందని చెప్పడం జరిగింది. పంటనష్టాన్ని అంచనా వేసేందుకు కేంద్ర బృందం అనంతపురం జిల్లాను పర్యటించడం జరిగింది. వారి నుండి నివేదిక అందిన అనంతరం, నష్టపోయిన వేరుశనగ పంటకు నష్టపరిహారం ఇవ్వడం తోపాటు రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీని కూడా అందిస్తామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. గౌరవ సభ్యులు శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు రైతుల ఆత్మహత్యలకు దారితీసిన పరిస్థితులపై మాట్లాడారు రైతుల్లో ఆత్మ విశ్వాసాన్ని నింపేందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అవసరమైన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నారని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా రహదారులు, డ్రైనేజీ వ్యవస్థ పునరుద్ధరించేందుకు అవసరమైన అన్ని చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటోందని, ఆమేరకు ఇప్పటికే ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగిందని కూడా తెలియజేసుకుంటున్నాను. నార్లు పోసుకున్న రైతులకు కూడా ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలని, పంట నష్టపోయిన రైతులకు నష్టపరిహారం ఇచ్చే విషయమై రెవెన్యూ, వ్యవసాయ శాఖల అధికారులతో కూడిన బృందాలు వెళ్లి వివరాలు సేకరించాల్సిందిగా ఇప్పటికే ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

11.50PM.

జీవనోపాధి కోల్పోయిన మత్స్యకారులకు 25 కేజీల బియ్యం ఇప్పటికే ఇవ్వడం జరిగింది. పడవలు, వలలు, నష్టపోయినవారికి నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి కూడా అన్ని

చర్యలూ తీసుకొంటున్నాం. అలాగే చేనేతవారికి కూడా 50 కేజీల బియ్యం ఇవ్వడం జరిగింది. వారికి కావలసిన సహకారం చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే సభ్యులు శ్రీ డా.డోలశ్రీబాల వీరాంజనేయ స్వామి గారు చెప్పినట్లు ప్రకాశం జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం వర్షపాతం తక్కువగా ఉంది. 56 మండలాలను కరవు మండలాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. పంట నష్టం అంచనా వేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పటికే ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. నష్టపోయిన రైతులకు సబ్సిడీపై రెండోసారి విత్తనాలు ఇవ్వడం జరిగింది. పొగాకు స్థానంలో ప్రత్యామ్నాయ పంటలను కూడా ప్రోత్సహించడం జరుగుతోందని సభ్యులు శ్రీ డా.డోలశ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి గారికి తెలియజేసుకొంటున్నాను.

అదేవిధంగా సభ్యులు శ్రీ రమణమూర్తిగారు హుదుద్ తుపాన్లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న చొరవ ప్రశంసనీయమని చెప్పారు. ఆరోజు హుదుద్ తుపాన్లో ఆయన 8 రోజులపాటు దగ్గరుండి హుదుద్ తుపాన్ను ఎదుర్కొని ప్రజలందరినీ కూడా మామూలు పరిస్థితికి తీసుకొచ్చారు. మొన్న జరిగిన సంఘటనలో కూడా మూడు రోజులు చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో ఉండి మామూలు పరిస్థితిని తీసుకురావడమే కాకుండా అన్ని చర్యలూ తీసుకోవడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కరవు, తుపాన్లతోపాటు వరదలు కూడా వస్తాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 18 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. కరకట్టల నిర్మాణానికి సంబంధించిన విషయం సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియజేయడం జరిగింది. హుదుద్ తుపాన్ ద్వారా సంభవించిన నష్టాన్ని హుదుద్ రికవరీ ప్రాజెక్టు ద్వారా మౌలిక సదుపాయాలు కూడా కల్పించడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే సభ్యులు శ్రీ కె. ఈరన్నగారు చెప్పినట్లు రైతులకు జరిగిన నష్టానికి ఇన్పుట్ సబ్సిడీని, క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ని అందజేయడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లాలోని అన్ని మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే సభ్యులు శ్రీ వి. ప్రభాకర్ చౌదరిగారు చెప్పినట్లు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతులకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు రూ.5 లక్షలు పరిహారం ఇవ్వడంతోపాటు పిల్లల్ని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లో చదివించడం జరుగుతోంది. అలాగే నివసించేందుకు ఇండ్లు వంటి పథకాలను వర్తింపజేయాలని కోరటం జరిగింది. తప్పకుండా పరిశీలిస్తాం. అనంతపురంలో "పంట సంజీవని" కింద పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అది కూడా పెద్ద ఎత్తున చేపడతామని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే పంట నష్టం వివరాలను రూపొందించడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు ప్రకారం రూ.3,759.57 కోట్లు నష్టమని నిర్ధారించగా, తదుపరి, నవంబరు 29 నుంచి డిసెంబరు 3వ తేదీ వరకు కురిసిన వర్షాల వలన మొత్తం నష్టం రూ.4,900 కోట్లుగా సవరించడం జరిగింది. తుది మెమోరాండమ్ను తేదీ:03.12.2015న కేంద్రప్రభుత్వానికి సమర్పించడం జరిగింది. కరవు నివేదికను సమర్పించిన వెంటనే Inter Ministerial Central Committee రెండు బృందాలుగా విడిపోయి, నష్టపోయిన ప్రాంతాలన్నిటినీ తిరిగి పర్యటించడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తుపాన్లో నష్టపోయిన రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోవడానికి తక్షణ సాయం కోసం రూ.1000 కోట్లను కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది. ఈవిధంగా ఒక పక్క కరవుని, ఒకవైపు తుపాన్లు, వరదలు వచ్చినా కాపాడటం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని చర్యలూ బాగా తీసుకోవడం జరిగింది. ఆయన్ని అభినందిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆంజనేయులుగారు.

శ్రీ జి.వి.ఆంజనేయులు: అధ్యక్షా, గతంలో కాని అదేవిధంగా ఈరోజు కూడా అనావృష్టి, అతివృష్టి కారణంగా రైతాంగం చాలా నష్టపోతోంది. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు వరదల వల్ల నష్టపోయిన వారిని, అకాల వర్షాల వల్ల నష్టపోయిన బాధితుల్ని ప్రభుత్వం ద్వారా ఆదుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ద్వారా చేపట్టిన అనేక కార్యక్రమాలకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. అనావృష్టిని ఎదుర్కోవడానికి భగవంతుడు కొంత శక్తిని ఇచ్చాడు.

గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రూ.80,000 కోట్లు ఖర్చు చూపించి, ఆనాడు రైతాంగానికి చాలా అన్యాయం చేసింది. జలయజ్ఞం జలయజ్ఞం అని పేరు చెప్పి, ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు, ఆనాటి ప్రభుత్వాలు కోట్లాదిమంది రైతులకు అన్యాయం చేశారు. దానిని ధనయజ్ఞంగా మార్చుకున్నారు. దానివలన ఈరోజు ఈ అనావృష్టిని ఎదుర్కోవలసిన పరిస్థితులున్నాయి. గత ప్రభుత్వం ఆనాడు జలయజ్ఞాన్ని పవిత్రంగా చేసుంటే ఈనాడు ఈ అనావృష్టి పరిస్థితులు వచ్చేవి కావు. సోలవరం వంటి మంచి మంచి ప్రాజెక్టులను చిత్తశుద్ధితో ఆనాటి ప్రభుత్వాలు పూర్తి చేసుంటే, ఈనాడు ఈ అనావృష్టి పరిస్థితులు వచ్చేవి కావు. ఆనాడు జలయజ్ఞం పేరు చెప్పి ధనయజ్ఞంతో వేలకోట్లు దోచుకోవడానికి చిత్తశుద్ధి చూపారు తప్ప ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేసి రైతులను ఆదుకుందామనే చిత్తశుద్ధి లేకపోవడం వలన ఆనాడు రాష్ట్ర రైతాంగం నష్టపోయింది. భారతదేశ చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి, ఏ ప్రభుత్వమూ దోచుకోని విధంగా, జలయజ్ఞం పేరుతో దోపిడీ జరిగింది కాబట్టి, కోట్లాదిమంది రైతులు నష్టపోయారు. దానిని ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు అలాగే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకుని, జరిగిన తప్పులను ఈరోజు సరిదిద్ది, భావితరాల కోసం ఈ

రాష్ట్రం సస్యశ్యామలం అవ్వాలని, కరవు లేని రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలని ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఒక ప్రణాళికాబద్ధంగా, భావితరాలు గర్వపడే విధంగా, భావితరాలు అతివృష్టి, అనావృష్టి ఎదుర్కొనే పరిస్థితి లేకుండా, ఈ రాష్ట్రాన్ని భారతదేశంలోనే కరవు లేని రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దడానికి, ఒక దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికతో ఈరోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్తోంది. ఈ సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్ర ప్రజానీకమంతా ఇవాళ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికి రుణపడి ఉంది. ఎందుకంటే ఈరోజు కరవు వలన కోట్లాది రూపాయలు ఈ రాష్ట్రానికి నష్టం జరుగుతుంది. ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసి కరవు రహిత రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దడానికి ఒక ప్రణాళికతో ముందుకెళ్ళడం, పోలవరం ప్రాజెక్టుకు ఇప్పుడు వేలకోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడానికి, దానిమీద ఆధారపడిన అనేక ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఈ రాష్ట్రాన్ని సశ్యాశ్యామలం చేయడానికి ఈరోజు ఈ ప్రభుత్వం చాలా త్వరితగతిన చర్యలు తీసుకొంటూ ముందుకెళ్తుంది. ఇది చాలా అభినందనీయం. రానున్న కాలంలో తప్పనిసరిగా ఈరోజు రైతాంగం అనావృష్టి వలన, అలాగే భారీ వర్షాల వలన కోట్లాది రూపాయలు నష్టపోతున్నా వాటికి సంబంధించి అనేక చర్యలు తీసుకోవడం వలన రానున్న కాలంలో కరవు లేని రాష్ట్రంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లేందుకు తీసుకుంటున్న చర్యలు ఎంతో అభినందనీయం. గతంలో దోచుకుని నష్టపోయిన దానిని ఈరోజు తప్పనిసరిగా చక్కదిద్ది, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతాంగానికి ఒక బంగారు భవిష్యత్తునిచ్చి కరవు లేని రాష్ట్రంగా తీసుకెళ్లే దిశగా ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళ్ళడం ఎంతో అభినందనీయం. ఈ ప్రతిఫలాలు భావితరాలు అనుభవిస్తాయి. దీనివలన భవిష్యత్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధిలో కూడా నెంబరు 1 స్థాయికి చేరుకుంటుంది. అందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, అలాగే మంత్రివర్యులకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: Now call attention under Rule 74 by Sri P. Vishnukumar Raju. Now, Reply by the Minister on "Loss of lives and property due to landslide in Visakhapatham.

శ్రీ నిమ్మకాయల చినరాజప్ప: అధ్యక్షా, విశాఖపట్నంలో తేదీ: 19.12.2015న సాయంత్రం 7 గంటల నుండి 58 మిల్లీమీటర్ల భారీ వర్షం కురిసింది. తాటిచెట్లపాలెం, సంజీవనగర్లో తేదీ: 19.12.2015న అర్ధరాత్రి సమయంలో కొండచరియలు జారిపడి నలుగురు మరణించగా, ముగ్గురు గాయపడ్డారు. గాయపడిన వారిని KGH లో చేర్పించడం జరిగింది. వాళ్లు చికిత్స పొందుతున్నారు. వీరిని రక్షించేందుకు రెవెన్యూ, పోలీసు, GVMC మొదలగు శాఖలు పాల్గొనడం జరిగింది. మరణించినవారు గొట్టాపు ఆదినారాయణ,

దిమ్మిదాపు సూర్యనారాయణ, దిమ్మిదాపు మహాలక్ష్మి, దిమ్మిదాపు శ్రీరాం. అలాగే గాయపడినవారు దిమ్మిదాపు అప్పలసూరి, దిమ్మిదాపు మరియుమ్మ, దిమ్మిదాపు బాలరాజు. ఇతర నష్టాలు: 4 ఇండ్లు పూర్తిగా ధ్వంసం అవటం జరిగింది. గాయపడిన వారికి, మరణించిన వారికి కూడా SDRF నిబంధనల క్రింద నష్టపరిహారం చెల్లించుటకు G.O.Ms.No.15 ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: విష్ణుకుమార్ రాజుగారు.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు(విశాఖపట్నం ఉత్తరం): అధ్యక్షా, విశాఖపట్నంలో నాది North Constituency. Airport దాటిన తర్వాత NAD కొత్త రోడ్డు దగ్గరనుంచి National Highway అంతా కవర్ చేస్తూ, మద్దెలపాలెం జంక్షన్ వరకూ మా Constituency. తమరు కూడా చూసే ఉంటారు. కొండలన్నీ నా నియోజకవర్గంలోనే వస్తాయి. కొండ ప్రాంతం మొత్తం కూడా ఇళ్లన్నీ నిర్మించి ఉన్నాయి. అక్కడ సమస్య ఏమంటే, మా కొండవాలు ప్రాంతంలో ఉన్న కాలనీలలో అనగా సంజీవయ్యనగర్, శ్రీనివాసనగర్, పల్నాటి కాలనీ, స్వీవర్స్ కాలనీ, ఇందిరానగర్ 1-5, బాబ్జీనగర్, శింగరాయమెట్ట, శ్రీరాంనగర్, సత్యానగర్ తదితర కాలనీలలో కనీసం 15 వేల ఇళ్లు ఉన్నాయి. దీంతో సమస్య ఏమంటే చాలా ఫిర్యాదులైన పరిస్థితి ఉందక్కడ.

12 noon

దానిలో చిన్న, చిన్న రోడ్లున్నాయి. ఏదైనా ప్రమాదాలు జరిగితే అంబులెన్స్ వెళ్ళడానికి ఉండదు. వాటర్ సప్లై ఉండదు. చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. వాటర్ సప్లై ఇప్పుడు మెరుగైన మాట వాస్తవం. ఎంత ఎత్తు కొండలైనప్పటికీ ఇది వరకు దాన్ని నెగ్గెక్ట్ చేయడం మూలాన, దీనిలో నూటికి నూరు శాతం అన్నీ unauthorised constructions. Unauthorised constructions విశాఖపట్నంలో ఏమైనా ఉన్నాయంటే, అది మా కొండవాలు ప్రాంతంలోనే. కేంద్ర మంత్రి గానీ, మన రాష్ట్ర మంత్రివర్యులు గానీ అక్కడ పర్యటన చేసింది చాలా తక్కువ. ఒక్కసారి గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ రావెల కిశోర్ బాబు గారు వచ్చారు. వచ్చినప్పుడు వాళ్ళ స్థితిగతులను వారికి వివరించడం జరిగింది. అక్కడ ఎస్సీ, ఎస్టీ పీపుల్ చాలా మంది ఉన్నారు, తప్పని సరిగా ఆ ఫండ్స్ శాంక్షన్ చేస్తానని ఆయన చెప్పి, నేను చాలా ఆశపడ్డాను. ఆశపడి, దానికోసం రూ.11 కోట్లకు ప్రపోజల్స్ పంపించడం జరిగింది. కానీ, ఒక్క రూపాయి కూడా విడుదల చేయలేదు. అంటే దీన్ని బట్టి మనకు అర్థమయ్యేదేమంటే.., కేవలం మనం ఊరికే మాటలకే తప్ప చేతలకు మాత్రం ఉండడం లేదనేది నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం.

ఇక్కడ చాలామంది చిన్న చిన్న ఏరియాస్లో... 40, 50, 60 స్క్వేర్ యార్డ్స్లో నిర్మించుకుని నివసిస్తున్నారు. వారి జీవిత విధానం చాలా దుర్భరం. కొండపైకి ఎక్కితేనే గానీ

వాళ్ళ ఇబ్బందులు తెలియవు. ఎంతో చిన్న చిన్న ఇళ్ళుంటాయి. వాళ్ళ కాళ్ళు అరిగిపోయే పరిస్థితి. ఎక్కిన తరువాత కూడా వాళ్ళు సుఖంగా ఉంటారనేది ఏమీ లేదు. ఊరికే రాత్రిళ్ళు పడుకోవడానికి, ఉదయాన్నే లేచి బయటకు వచ్చి వాళ్ళ జీవనం గురించి, వాళ్ళ జీవన విధానం గురించి వాళ్ళ పడుతున్న శ్రమ చాలా కష్టంతోటి కూడుకున్న వ్యవహారం. ఇప్పుడు ఒకసారి గతంలో జరిగిన విషయం తమరి దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరముంది. ఆనాటి Hon'ble Prime Minister Sri P.V.Narasimha Rao గారు ఒకసారి ఏరియల్ సర్వే చేసి, కొండ ప్రాంతంలో ఉండే ఇళ్ళన్నీ కూడా చాలా dangerous zone లో ఉండే అవకాశముంది కాబట్టి, వాటిని తొలగించవలసిందిగా చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ, ఏవిధమైన చర్యలూ తీసుకోలేదు.

ఇప్పుడే, మన గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రివర్యులు శ్రీ చినరాజప్ప గారు చెప్పారు. 19 వ తారీఖున కొండ చరియలు పడి నలుగురు చనిపోవడం జరిగింది. దానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రెండు లక్షల రూపాయలు ex-gratia కూడా ప్రకటించడం జరిగింది. వారికి నా హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అంతేకాకుండా ఎవరివైతే ఇళ్ళు కంప్లీట్ గా డ్యామేజ్ అయ్యాయో, వాళ్ళకు ప్రభుత్వం ఇళ్ళు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి, వారికి మరొకసారి నా హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకురావల్సిన అవసరముంది. సుమారు 12 గంటల 15 నిమిషాలకు ఈ ప్రమాదం జరిగితే, వెంటనే, ఎప్పుడూ లేనివిధంగా పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ అత్యద్భుతంగా స్పందించి, 15 నిమిషాల్లో అక్కడికి వచ్చారు. అమిత్ గారి నేతృత్వంలో కనీసం పది మంది, పది నిమిషాల్లో అక్కడికొచ్చి ADCP, ACP, CI concerned department వారు వారి సిబ్బందితో, quick relief team తో అక్కడికి వచ్చి, ఒక వ్యక్తి ఆ కొండ చరియల క్రింద నాలుగు గంటల పాటు ఉండిపోతే, పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ళు సెలైన్ బాటిల్స్ చేత్తో పట్టుకొని, సెలైన్ ఎక్కిస్తూ అతన్ని బయటకు తీయడం జరిగింది. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు ఆ మర్నాడు ఉదయం అతను హాస్పిటల్ లో చికిత్స పొందుతూ మరణించడం జరిగింది. వీళ్ళు ఒక్కళ్ళే కాకుండా, ఈ ఫైర్ డిపార్ట్మెంట్, 108వ్యాన్స్ లో ఉన్న మెడికల్ సిబ్బంది, GVMC అధికారులు, రెవిన్యూ అఫీషియల్స్... ఇలా సుమారు వందమంది పనిచేశారు. రైల్వే డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ళు కూడా హైడ్రాలిక్ జాక్స్ తీసుకువచ్చి వారికి సహాయం చేయడం జరిగింది. చనిపోయిన బాడీస్ తీయడానికి ఉపయోగపడింది. అదికాకుండా, గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు గారు కూడా అక్కడకు రావడం జరిగింది. ఎంపీ గారు వచ్చారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ నారాయణ గారు కూడా వచ్చారు. వారు రావడం చాలా సంతోషం. కారణమేమిటంటే, ఒక స్పెషల్ ఫోకస్ దానిమీద పెట్టవలసిన అవసరముంది. తరువాత different Parties నుంచి various leaders అందరూ కూడా వచ్చారు. వారందరూ కూడా సానుభూతి వ్యక్తం చేశారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు

చెప్పినట్లుగా ఒక టీమ్ను వేసి, ఒకసారి ఇదంతా సర్వే చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. Additional J.C., D.D.Mines, C.E. Vuda & Professor from Andhra University లతో ఒక టీమ్ని వేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ ఎటువంటి ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయో ఈ టీమ్ సర్వే చేస్తుందని చెప్పారు. కానీ, నాకు అర్థం కానిది ఒక్కటే అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వానికి designations తప్ప, ఎమ్మెల్యేస్ కూడా కొంత బుర్ర ఉంటుందనేది అర్థం కావడం లేదా, లేక ఏమిటని నాకు అర్థం కావడం లేదు. Designations ను బట్టి కమిటీలను వేయడమనేది ఎంతవరకు సబబు? అక్కడ concerned M.L.A. గా పైన మెట్లెక్కి, కొండలెక్కి తిరిగింది మేము. ఈ టీమ్లో అలా తిరిగిన వాళ్ళు ఎవరైనా ఉన్నారా? మా వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు, మీసాల బాబు గారు తిరక్కుండా ఉండడు. అసలు ఎలక్షన్స్ అంటూ ఉన్నంత కాలం అక్కడ ఆయనే ఎమ్మెల్యేగా ఉంటారు. అందులో డౌట్ లేదు. కాబట్టి, కమిటీలు వేసినప్పుడు, దయచేసి నేను కోరేదేమిటంటే, ఇదివరకటి రోజులు పోయాయి. వేలిముద్ర అనేది లేదు. ఇక్కడ కూడా చదువుకున్నవాళ్ళు ఉన్నారు. మంచి అనుభవమున్న వాళ్ళున్నారు. కాబట్టి, ప్రతి కమిటీలో కూడా అక్కడి ఎమ్మెల్యేలను కమిటీలో వేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. నిన్న మారీటైమ్ బోర్డులో కూడా ఒక్క ఎమ్మెల్యే కూడా లేరు. ఏమిటి అధ్యక్షా ఇది. నాకైతే... really...

Sir, I cannot understand, but I sincerely express my unhappiness about this issue. When this incident happened, is it not the responsibility of the Minister to include a local M.L.A. in that Committee? I cannot understand, are they the people, who are going to see the benefits of the people there, who are residing in that particular area? It is hundred percent wrong Sir. They should not see the designation, they should see the intellectuals, ఎటువంటి పీపుల్ని

అక్కడ కమిటీల్లో పెట్టాలనేటువంటిది ఖచ్చితంగా చూడాల్సిన అవసరముంది.. We have to see what is danger zone and what is buffer zone? When, so many people are residing on the foothills on that particular area, we have to identify the places, and see that Government provides alternative accommodations for them. So, that they can live comfortable. This is a very serious issue sir. We have to identify the houses, which need to be relocated. అంతకు ముందు హుద్ హుద్ సైక్లోన్ వచ్చినప్పుడు ప్రాబ్లమ్ లేదు. మొన్నటి వర్షాలకు మాత్రమే జారిపోయాయి. ఇంకా జారిపోవడానికి అవకాశముంది. So, we have to identify the houses, what are the houses which need to be relocated. తప్పనిసరిగా ఒక ప్యాకేజీ ఇచ్చి, అక్కడ కనీస సౌకర్యాలు కల్పించాల్సిన అవసరముంది. అక్కడకు అంబులెన్స్లు వెళ్ళవు. మరొక విచిత్రకరమైన విషయమేమంటే, Disaster Management Team, Disaster Management workshop విశాఖపట్నంలో జరిగింది. మన గౌరవ మంత్రివర్యులు చినరాజప్ప గారు కూడా కొన్ని Disaster Management reviews, Disaster Management committees... అక్కడ కలెక్టర్ ఆఫీసులో రివ్యూ చేయడం జరిగింది.

But, unfortunately, none of the MLAs are involved in that. I really cannot understand, the Disaster Management, as so many people like CI,

Confederation of Indian Industries are Members of this Committee. What these Members will do, when Disaster Management occurs? I would like to say that the Government needs to rethink, which such type of Committees are formed. They have to include the local MLAs, who are expert in that. తరువాత Disaster Management Teams conclude చేయవలసిన అవసరముంది. What type of disaster that can occur అనేది మనం చూడాలి. మొన్న డిజాస్టర్ తరువాత, జాయింట్ కలెక్టర్ గారు రైల్వే టీమ్ను తీసుకువచ్చి సమస్యను పరిష్కరించారు. Railway people came with good equipment and they could able to lift the boulders. So, we have to identify the disasters that can occur. (బెల్) అధ్యక్షా, కేవలం రెండు నిమిషాలు మాత్రమే. చాలా మంది ప్రాణాలకు చెందిన విషయం. So, whatever the disasters, disaster management, are there, we have to identify. వర్షం వస్తే ఏం చేయాలి? హావీ రైన్ వస్తే ఏం చేయాలి? సైక్లోన్ వస్తే ఏం చేయాలి? ఇటువంటి విషయాలు వస్తే, ఇమ్మీడియట్గా ఎవరెవరికి ఫోన్లు చేయాలి? ఏయే డిపార్ట్మెంట్లకు ఫోన్లు వెళ్ళాలి? ఎవరెవరు రావాలి? What type of equipment is required has to be identified?

అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయమేమంటే, పెద్ద కొండ చరియ విరిగి పడిపోయిన తరువాత, ఒక పిల్లవాడిని రక్షించడానికి లైటు లేక, ABN Andhra Jyothi electronic media వాళ్ళు తీసుకువచ్చిన లైటుతోటే వాళ్ళని బయటకు లాగడం జరిగింది. గంట తరువాత లైట్లు వచ్చాయి. C.P. గారు తెలుసుకొని Immediate గా పంపించడం వల్ల ఆ గంట తరువాతైనా లైట్లు వచ్చాయి. So, we should develop a system, when such things occur. I request that kindly include the intellectual people, who are available in this House for the development of the Society and for the benefit of the people. మాకు కావల్సింది లైట్లు కావు. మాకు కావల్సింది service. మేము దండలు వేసుకోము. ప్రజా సమస్యలే మాకు దండలు. తప్పనిసరిగా మా విశాఖపట్నంలో నార్త్ కాన్స్టిట్యూయన్సీలో ఒక స్పెషల్ ప్యాకేజీ ఇచ్చి, గౌరవ మంత్రివర్యులు నారాయణ గారిని కూడా రెండు రోజులు మాతోపాటు అక్కడ స్పెండ్ చేయవలసిందిగా మీద్వారా కోరుకుంటున్నాము. మంత్రివర్యులు కూడా రావడం తగ్గిపోయింది. సంబంధిత శాఖలకు చెందిన ప్రతీ మంత్రి కూడా మా నియోజకవర్గంలో తిరగాలి. మా ప్రాంతంలో ఉన్న పరిస్థితుల్ని అధ్యయనం చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

12.10 PM

మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి నేను విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. I request that these things you need to consider and you need to provide additional accommodation, if required for the Constituency. గౌరవ కేంద్ర మంత్రులు మనకిచ్చిన 1,93,000 ఇళ్లలో విశాఖపట్టణానికి 20,000 ఇళ్లు వచ్చాయి. అవసరమైతే ఇతర

places నుంచి 10,000 ఇళ్ల తీసుకొనివచ్చి అవసరమైన వారికి relocate చేయాల్సిన బాధ్యత ఉందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Minister for Home.

శ్రీ నిమ్మకాయల చిన రాజప్ప : అధ్యక్షా, చనిపోయిన వ్యక్తులకు రూ.2 లక్షలు పరిహారమని చెప్పారు గౌరవసభ్యులు. రూ.4 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. Disaster Management గురించి చెప్పాల్సినట్లే, హుడ్ హుడ్ తుపాను వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో వివిధ శాఖలకు చెందిన అధికారులు వెంటనే స్పందించారు. వివత్తులు వస్తున్నప్పుడు స్పందిస్తున్నారు. అన్ని వసతులు కల్పించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. విశాఖపట్టణంలో జరిగిన సంఘటనపై ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. 30 రోజులలో రిపోర్టు ఇవ్వని చెప్పాం. ఆ నివేదిక ఆధారంగా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాం. నియోజకవర్గంలో ఏ సంఘటన జరిగినా వాటికి శాసనసభ్యులైన మనం స్పందించాలి. బాధ్యత మనది. కమిటీ ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. సంఘటన జరిగినప్పుడు శాసనసభ్యుడు అక్కడికి వెళ్లి బాధ్యత తీసుకోవాలని ప్రతి శాసనసభ్యునికి తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు చెప్పిన సలహాలు కూడా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొనివెళ్లి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే రూ.23 కోట్లతో సామాగ్రి కొనుగోలుకు Disaster Management కు సంబంధించి ఒక file move చేశాం. అది కూడా త్వరలో పూర్తి అవుతుంది. Coastal Districts లో దీనిని strengthen చేయడం కోసం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Call attention under Rule 74 by Sri.P.Srinivasula Reddy, Sri. Gadde Ram Mohan, Sri. T. Sravan Kumar on deaths, due to consumption of illicit liquor in Vijayawada. Now, the Minister will reply. Yes, Minister for BC Welfare.

శ్రీ కొల్ల రవీంద్ర (మచిలీపట్నం): అధ్యక్షా, విజయవాడలోని స్వర్ణ బార్ అండ్ రెస్టారెంట్ లో కత్తి మద్యం త్రాగి మరణించిన సంఘటన చాలా దురదృష్టకరం. 07-12-2015వ తేదీన విజయవాడలోని కృష్ణలంకలో ఉన్న స్వర్ణ బార్ అండ్ రెస్టారెంట్ అన్నది కాంగ్రెస్ పార్టీ మాజీ శాసనసభ్యుడు శ్రీ మల్లాది విష్ణుకు సంబంధించినది. ఈ బార్ లో కత్తి మద్యం త్రాగి 39 మంది అస్వస్థులై హాస్పిటల్ లో చేరారు. వీరిలో ఐదుమంది మరణించగా మిగిలిన వారిని విజయవాడలో వివిధ ఆసుపత్రులలో చేర్చించడమైనది. ముగ్గురు వ్యక్తులు చికిత్స నిమిత్తం హాస్పిటల్ నుంచి వెళ్లిపోగా 30 మందిని తరువాత డిశ్చార్జ్ చేశారు. ఒకవ్యక్తి ఇంకను చికిత్స పొందుతున్నాడు. ఈ సంఘటన అనంతరం Prohibition and Excise Commissioner, Director Enforcement ప్రాథమిక విచారణ చేశారు. విజయవాడ తూర్పు Excise, Station House Officer స్వర్ణ బార్ పై Crime No:12/15-16 లో కేసును

నమోదు చేశారు. ఈ బార్లో కనుగొన్న 9 రకాల లూజ్ మద్యం బ్రాండ్లకు చెందిన మద్యంను తదుపరి ఉత్తర్వులు వచ్చే వరకు అమ్మరాదని కమీషనర్ గారు వెంటనే ఆదేశాలు జారీచేశారు. Vijayawada, Prohibition & Excise, Superintendent and Prohibition and Excise, East Station House Officer ను suspend చేశారు. ఈ బార్లో seize చేసిన 9 రకాల మద్యం బ్రాండ్లకు చెందిన మద్యం బాటిళ్లను అన్ని మద్యం రిటేల్ బార్లలో శాంపిల్స్ గా తీసుకొని వాటిని గుంటూరు ప్రభుత్వ రసాయనశాలకు పంపారు. గుంటూరు ప్రభుత్వ రసాయనశాల విశ్లేషకుడు ఈ మద్యం శాంపిల్స్ liquor free from methanol అని అభిప్రాయపడినాడు. కృష్ణ జిల్లా కలెక్టర్ ఉత్తర్వుల ప్రకారం ముందస్తు జాగ్రత్తగా జిల్లాలోని అన్ని రిటేల్ మద్యం దుకాణాలను, బార్లను రెండు రోజులు మూసివేయడం జరిగినది. సంఘటన జరిగిన వెంటనే నేను, గౌరవ హోంమంత్రి గారు మరియు ఇతర మంత్రివర్గులు, శాసనసభ్యులతో సహా కలిసి హాస్పిటల్స్ కు వెళ్లి బాధితులను పరామర్శించాం.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు విజయనగరం పర్యటనలో ఉండి వారు వచ్చిన తరువాత వెంటనే విజయవాడలోని హాస్పిటల్స్ లోని బాధితులను పరామర్శించి బాధితులకు అన్ని రకాల మెరుగైన వైద్యసేవలు కల్పించాలని సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలు జారీచేశారు. ఈ సంఘటనకు సంబంధించిన బాధ్యులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా ఆదేశించారు. మరణించిన కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షలు exgratia ప్రకటించారు. తదనుగుణంగా మరణించిన ప్రతి కుటుంబీకులకు వారి వారి రక్త సంబంధీకులకు రూ.5 లక్షలు అందచేయడమైనది. కృష్ణలంక పోలీస్ స్టేషన్ లో ఈ బార్ అండ్ రెస్టారెంట్ పై Crime No:721/2015, dated:07-12-2015 IPC Section 328, 304 r/w Section. 34, 37A (I) (II) Excise Act 9 మందిపై కేసు నమోదు చేయడమైనది. ఇందులో 8 మంది, A1-Bhagavathula Sharath Chandra, A2-Kavuri Poornachandra Sharma, A3-K.A.Lakshimi, who is sister-in-law of Malladi Vishnu, A4-Malladi Balathripura Sundaramma, who is mother of Malladi Vishnu, A5-Kalidas Venkata Ramana, A6-Rajapindi Malakonda Reddy, A7-Tata Venkateswara Rao, A8-Nunna Venkata Nageswara Rao అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అలాగే A9-Malladi Vishnu ఉన్నారు. పోలీస్ వారు సేకరించిన నమూనాను Forensic Science Laboratory, Hyderabad వారికి విశ్లేషణ నిమిత్తం పంపడమైనది. రిపోర్ట్ ఇంకనూ రావలసి ఉన్నది. మరణాలకు గల కారణాలు Forensic Laboratory నుంచి నివేదిక వచ్చిన తరువాత తెలియగలదు. ఈ కేసు పోలీసు విచారణలో ఉంది. ఈ సంఘటన అనంతరం Commissioner of Prohibition and Excise Director of Enforcement ఎక్స్ ప్రెజ్ వారు క్షేత్రస్థాయి అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు సూచనలు చేస్తూ, రాష్ట్రంలోని అన్ని రిటేల్ దుకాణాలు, బార్లు తనిఖీలు చేసి కేసులు నమోదు చేయవలసిందిగా ఆదేశించడమైనది. తదనుగుణంగా విజయవాడలో 162 బార్లు తనిఖీ చేసి 13 సాంకేతికపరమైన కేసులు నమోదు చేయడమైనది. అలాగే Mahesh Chandra Laddha, IPS గారి ఆధ్వర్యంలో Senthil Kumar, IPS తదితర 9 మంది అధికారులతో కూడిన ప్రత్యేక విచారణ బృందం(Special Investigation Team-

[SIT] ఈ కేసును విచారణ చేయుచున్నది. ఎక్సైజ్ శాఖ ఇకపై ఇటువంటి అవాంఛనీయమైన సంఘటనలు చోటుచేసుకోకుండా ఉండుటకు, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని పరిరక్షించడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకొని నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తుంది.

MR.SPEAKER: Yes, Gadde Rammohan garu.

శ్రీ గద్దె రామ్మోహన్ రావు (విజయవాడ తూర్పు): స్పీకర్ సర్, ఆరోజు ఆ సంఘటన జరుగుతున్నప్పుడు, బాధితులు ప్రాణాలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న సందర్భంలో, కుటుంబ సభ్యులు, చుట్టూ అనేకమంది రోదన చేస్తున్న ఆ దృశ్యం ఏరోజు కూడా మరచిపోలేం. ఈ బార్ నా నియోజకవర్గం 22 డివిజన్ లో ఉంది. ఆరోజున తెలుగుదేశం పార్టీ 'జన చైతన్యయాత్ర' జరుగుతున్నప్పుడు, 22వ డివిజన్ తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు చిన్నా గారు ఇతర కార్యకర్తలు ఇంటింటికి తిరుగుతున్న సందర్భంలో, ఆ బార్ కు అతి సమీపంలో రోడ్డుపై ఒక వ్యక్తి పడి ఉంటే అది ఫిల్మ్ అని అందరూ సవర్యలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఈలోపు చుట్టుప్రక్కల నుంచి అనేక ఆర్తనాదాలు వినిపించాయి. బార్ లోనుంచి వస్తూ పడిపోయాడని, బార్ లో పడిపోయాడని, బార్ ప్రక్కన పడిపోయాడని చెబుతున్నారు. ఆ వ్యక్తి రోడ్డుపై పడిన దృశ్యం చాలా బాధాకరం. ఆ విషయాన్ని ఐదు నిమిషాలలో తెలుసుకొని అక్కడికి వెళ్లి, కలెక్టర్ గారిని, అధికారులను అప్రమత్తం చేసి, బాధితులను హాస్పిటల్ లో చేర్పించడం జరిగింది. ఎవరైతే ఐదుగురు మరణించారో హాస్పిటల్ గోడ వరకు వెళ్లకుండా మధ్యలోనే మరణించారు. హాస్పిటల్ లో చేరిన సుమారు 32 మందికి స్వస్థత చేకూరి చాలామంది ఇళ్లకు వెళ్ళారు. ఇంకా ఒక వ్యక్తి మాత్రమే హాస్పిటల్ లో ఉన్నాడు. 32 మంది ఆరోగ్యాన్ని తిరిగి పొంది వారు ఇళ్లకు చేరారంటే వారు జీవితాంతం కూడా ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఫోటో పెట్టుకొని నిద్రలేవగానే చూసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే ఆరోజు ముఖ్యమంత్రి గారు విజయనగరంలో ముఖ్యమైన కార్యక్రమంలో ఉన్నా, ఈ విషయం తెలుసుకొని వెంటనే కలెక్టర్ గారికి, ఇతర ఉన్నత అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చి మెరుగైన వైద్యం కల్పించడానికి విజయవాడలో ఉన్న కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ లో ఉన్న డాక్టర్స్ అందరిని పిలిపించి బాధితులకు చికిత్స చేయించడం జరిగింది. ఐదుగురు హాస్పిటల్ దాకా చేరుకోకుండానే చనిపోయారు తప్ప, చాలా సీరియస్ స్థితిలో ఉండి, వెంటిలేటర్ పై వెళ్ళినవారు కూడా బ్రతికి వారి ఇళ్లకు చేరుకోవడం జరిగింది. వారి ప్రాణాలు కాపాడడంలో ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధి అది. అనేకమైన కార్యక్రమాలలో పాల్గొని అలసిపోయిన ముఖ్యమంత్రి గారు విజయనగరం నుంచి రాగానే హాస్పిటల్ కు వెళ్లి ప్రతి పేషంట్ ను పరామర్శించి, వారి దగ్గరనున్న సమాచారం తీసుకొని, ప్రతిబిక్కురితో 10, 15 నిమిషాలు గడిపి, సుమారు రెండు గంటలు హాస్పిటల్ లో ఉండి వారందరినీ పరిశీలించిన తరువాత మరణించిన వారికి రూ.5 లక్షలు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వడం జరిగింది.

ఉ.12.20

ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఆంధ్రా ఆసుపత్రి, సిటీ కాలేజ్ కమీషన్ ఆసుపత్రి, సెంటనీ, సిద్ధార్థ, పిన్నమనేని ఆసుపత్రులలో డాక్టర్లందరూ కూడా సామాజిక బాధ్యతగా ప్రవర్తించారు. డా. రమణమూర్తి గారు ఎక్కువ మంది రోగులను ఆసుపత్రిలో చేర్చి, వారందరికీ కూడా ఫ్రీట్ మెంట్ చేస్తున్నారు. వారిని కూడా ఈ సభ ముందు అభినందించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజున విజయవాడనగరం రాజధానిగా నిర్ణయించబడిన తర్వాత, రాజధాని అయిన అమరావతిలో శంఖుస్థాపన జరిగిన తర్వాత, (ప్రతిపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి) నగరం మీద అపోహలు కలిగించడానికి, ప్రపంచం మొత్తం కూడా శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి నాయకత్వంలో అమరావతి నగరం నిర్మాణం చేసుకోబోయే రాజధాని నగరం, దాని గురించి అనేక మంది దేశ, విదేశాల నుంచి నగరానికి సహకరించడానికి, ఆ నగర నిర్మాణంలో భాగస్వాములు కావడానికి వస్తున్న సందర్భంలో, విజయవాడ నగరాన్ని ఒక క్రైమ్ సిటీగానో లేదా ఒక మాఫియా సిటీగానో రకరకాలుగా చిత్రీకరించి వాళ్ల మనోభావాలను దెబ్బకొట్టడానికి చేసే ప్రయత్నంలో అనేక చిన్న చిన్న సంఘటనలను, పెద్ద సంఘటనలుగా వక్రీకరించడం కూడా జరుగుతోంది.

ఈ రోజున ఆ మద్యం షాపు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారికి చెందినది. అక్కడ ఐదుగురు మరణించడం జరిగింది. ప్రతిపక్షనాయకులు ఆ మద్యం షాపు గురించి ఉచ్చరించకుండా, మద్యంషాపు ఎవరిదని చెప్పకుండా ఈ మరణాలన్నీ కూడా ప్రభుత్వ వైఫల్యం అని చెప్పడం దురదృష్టకరం. ఇంకా ఒక అడుగు ముందుకు వెళ్లి శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు, వారి నాయకులు అధికారంలోకి వస్తే మద్యపానం నిషేధం చేస్తానని చెప్పడం ఎంత హాస్యాస్పదమో ఒకసారి మనమందరం కూడా గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే 2004సంవత్సరంలో వారి తండ్రిగారైన డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ఎన్నికల మానిఫెస్టోలో క్లియర్ గా దశల వారీగా మద్యపానం నిషేధం ప్రవేశపెడతామని చెప్పారు. 2004వ సంవత్సరం నుంచి 2014వ సంవత్సరం వరకూ కూడా ఈ ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని మద్యాంధ్రరాష్ట్రంగా తయారు చేసిన విధానం కానీ, విచ్చల విడిగా బెట్ల షాపులు కానీ, కల్తీ మద్యం పెంచి పోషించారు. ప్రతి షాపులో కూడా కల్తీ మద్యం కలిపే విధంగా చేసిన విధానాన్ని మనం గుర్తు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజున మరొకసారి ప్రజలని 2004సంవత్సరంలో ఏవిధంగా మోసం చేసి దశల వారీగా మద్యపాన నిషేధం పెడతామని చెప్పి మద్యంతో ఏరులై పారే విధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా తయారు చేశారో, అదేవిధంగా మరొకసారి ఆయన కుమారుడు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మద్యపాన నిషేధమని చెప్పి మరలా ప్రజలను మోసం చేయడానికి ముందుకు వస్తున్నారు. అదేకాకుండా విజయవాడ నగరాన్ని క్రైమ్ సిటీగా సాక్షి పత్రిక ద్వారా చెప్పి ప్రజలను కూడా భయభ్రాంతులు చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నమే కాకుండా, ఆరోజు సంఘటన జరిగినప్పుడు ఐదుగురు మరణిస్తే అదే సాక్షి ఛానల్ లో 13మంది చనిపోయినట్లు, వాళ్లందరి పేర్లు చాలా రాక్షస ఆనందంతో ప్రకటించడం జరిగింది.

ఎందుకంటే ఇంకా ఎంతోమందిచనిపోతున్నారు అన్న భావన కలిగేలాగా చూపించారు. చివరికి ఏం జరిగిందంటే ఒక్కొక్క రోగి దగ్గర ఒక్కొక్క పోలీసును కాపలా పెట్టడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఎవరు వచ్చి పీకలు పిసికి ఈ మరణాల సంఖ్య పెంచడానికి ప్రయత్నం చేసి ప్రభుత్వాన్ని అల్లరి చేయడానికి చేసే ప్రయత్నంగా అక్కడ వాతావరణం కనపడింది. అంటే రోగుల దగ్గర పోలీసులు కాపలా ఉండి వాళ్ల పీకలు పిసకకుండా చేయడం జరిగింది. ఆ విధమైన క్రైమ్ యాక్టివిటీని పెంచి విజయవాడ నగరాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి కొన్ని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. దానిలో భాగంగానే మనం ఒకటి చూసుకోవాలి. క్రైమ్ సిటీ విజయవాడ సిటీ అని గత మూడు రోజుల క్రితం పెద్ద హెడ్డింగ్తో ఒక న్యూస్పేపర్లో చెప్పడం జరిగింది. ఇవన్నీ కూడా చూస్తే ఒక పథకం ప్రకారం విజయవాడ నగరంలో ఆలాంటివి జరుగుతున్నాయని చెప్పడానికి ఇవన్నీ సూచనలుగా కనబడుతున్నాయి. 2014-15 సంవత్సరంలో క్రైమ్ రికార్డును మనం ఒకసారి పరిశీలిస్తే గణనీయంగా క్రైమ్ రికార్డు తగ్గడం జరిగింది. మర్దర్లు కానీ, లేదా ఇతర కొట్లాటలు కానీ తగ్గడం జరిగింది. 2014 సంవత్సరంలో సుమారు 2,174 కేసులు నమోదు అయితే 2015సంవత్సరంలో 1,990 కేసులు మాత్రమే నమోదు అయ్యాయి. సుమారు క్రైమ్ రికార్డు చాలా తగ్గింది. అదే విధంగా మహిళల మీద జరిగే అఘాయిత్యాలన్నీ కూడా 2014 సంవత్సరంలో సుమారు 4,000 కేసులు నమోదు అయితే 2015 సంవత్సరంలో కేవలం 3,000 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2014 సంవత్సరంలో ఐపిసి సెక్షన్ 354 లేదా 490 ఇవన్నీ కూడా చూసుకుంటే 1,364 కేసులు నమోదు అయితే 2015సంవత్సరంలో కేవలం 800 మాత్రమే నమోదు అయ్యాయి. మొత్తం చూసుకుంటే సుమారు 7,500 కేసులు నమోదయ్యాయి. 2014సంవత్సరంలో 7,500 నమోదు అయితే 2015సంవత్సరంలో కేవలం 5,500 మాత్రమే నమోదు అయ్యాయి. ఇది అంతా కూడా రికార్డులో ఉంది. వీటన్నింటిని కూడా ప్రక్కన పెట్టి ఈ సంవత్సర కాలంలో ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు రాజధాని అని అనౌన్స్ చేసిన తర్వాత ఇక్కడ నేరాలు పెరిగిపోయాయని, విజయవాడ నగరం క్రైమ్ సిటీగా మారిపోయిందని అవాస్తవాలు చెప్పి ప్రజలను మభ్యపెట్టడమే కాకుండా, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా విజయవాడ నగరానికి ఒక అపఖ్యాతి తేవడానికి ప్రయత్నం చేశారు. నిన్నకాక మొన్న కాలమనీ వ్యాపారంలో ఒక సంఘటన జరిగితే, దానిలో కూడా ముద్దాయిలు ఎక్కువ శాతం వైఎస్ఆర్సీపీ పార్టీ వాళ్లే ఉంటే ప్రభుత్వాన్ని అల్లరి చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. దాన్ని నిరూపించలేక వాళ్లు పలాయనం చిత్తగించిన విధానం ఒకసారి నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ సంఘటనలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, అధికారులు కూడా ఇలాంటి సామాన్య సంఘటనలు జరగకుండా చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మేమందరం పరిశీలించిన దాంట్లో, మద్యం షాపులు సమయపాలన పాటించడం లేదని ప్రజల నుంచి ఫిర్యాదు వస్తున్నది. తెల్లవారుజామున 5గంటలకే షాపులు తెరుస్తున్న సంఘటనలు ఉన్నాయి. మేము పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు కొందరు ముఠామేస్తులు మాకు ఫిర్యాదు చేయడం జరిగింది. అధికారులు కూడా దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అదేమంటే జనరల్గా ఒక ముఠా మేస్త్రీ, కార్మికులను ఒక 40, 50 మందిని పోగు చేసుకొని ఒక

పనికి తీసుకు వెళ్లే విధానంలో ఉదయాన్నే రూ.20లు అల్పహారం చేయడానికి కార్మికులందరికీ అడ్వాన్స్ ఇస్తారు. వాళ్లు ఆ రూ.20 లకి, ఇంట్లోంచి తెచ్చిన రూ.20 లతో అల్పహారం తినకుండా సారా తాగి, తాగిన మత్తులోనే పనికి రావడం, ఆ పనిలో కూడా పూర్తిగా పని చేయకుండా జారిపడడం, కాళ్లు విరగ్గొట్టుకోవటం వంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. కాలమానం ప్రకారం ఉదయం 11 గంటలకు తెరువవలసిన షాపులను ఉదయాన్నే తెరిచే విధానం కానీ, లేదా షాపు మూసి ఉన్నా వెనుక నుంచి బాటిల్స్ అందించే విధానం వీటన్నింటినీ నియంత్రణ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అదే సమయంలో ఇంకా కల్తీ మద్యం. దాని మత్తు పెరగడానికి వీళ్లు సీల్ తీసిన బాటిల్లో ఉన్న ఆల్కహాల్ని వేరే బాటిల్లో పోసి దాంట్లో నీళ్లు పోసి వాళ్లకు గ్లాసుల ద్వారా కౌంటర్ల క్రిందకి వంగి ఇస్తారని త్రాగిన వారు చెబుతున్నారు. తలెత్తి చూస్తే ఇంకొకసారి షాపుకి రానివ్వమని బెదిరించడం కూడా జరుగుతోందని వాళ్లు చెప్పారు. అంటే ఏవో డ్రాప్లు కలుపుతున్నారు. ఈ డ్రాప్ల ద్వారా వీళ్లకు మత్తు వచ్చి అదే నిజమైన ఆల్కహాల్, నిజమైన షాపు అని, నిజమైన మందు అని చెప్పి వాళ్లు ఊహించుకొని ఒక విషదార్థాన్ని ఎక్కించుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ సంఘటనపై కూడా డిపార్టుమెంట్ ఖచ్చితంగా అప్రమత్తమై తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముంది. మద్యపాన నిషేధం దీనికి పరిష్కారం కాదు. మద్యపానం సరఫరా విషయంలో క్వాలిటీ మద్యం ఇవ్వడానికి, ప్రజలందరూ కూడా ఎమ్ఆర్పిలు కానీ వీటన్నింటినీ కూడా నియంత్రించుకుంటూ, ఆ యొక్క మద్యాన్ని నియంత్రణ విధానంలో న్యాయబద్ధంగా ఇచ్చే విధంగా, షాపులు కూడా న్యాయబద్ధంగా అమ్మేటట్లుగా వీటన్నింటినీ కూడా మనం నియంత్రణ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. దానిపై మంత్రిగారు కూడా కొంత దృష్టి సారించాల్సిన అవసరముంది. ఆరోజున సంఘటన జరగగానే మంత్రిగారు హుటాహుటిన అక్కడకు వచ్చి, ఆరోజంతా భోజనం చేయకుండా, ప్రతీ ఒక్క రోగిని పరామర్శించి, అక్కడ ఉండి అధికారులందరిని కూడా అప్రమత్తం చేసినందుకు మంత్రిగారికి కూడా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ప్రత్యేకంగా మా కలెక్టర్గారు యుద్ధప్రాతిపదికన అందరినీ పిలిపించారు. ఆయన చేసిన సర్వీసు కూడా మరువలేనిది. ఏది ఏమైనా కూడా మేము గర్వపడుతున్నాము. ఆ సంఘటన జరగకుండా ఉండి ఉంటే చాలా బాగుండేది. జరిగిన సంఘటనను crisisగా తీసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో 34 మంది ప్రాణాలను కాపాడింది మాత్రం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం.

12.30PM

గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మా జిల్లాలోనే 17 మంది మరణించడం జరిగింది. ఆరోజు అనేక మంది అస్వస్థతకు గురయ్యారు. వాళ్లందరూ హాస్పిటల్కి వచ్చిన తరువాత రెండు, మూడు రోజుల తరువాత కూడా మరణించిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. ఆరోజున ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేయకపోవడం వలన వాళ్ల ప్రాణాలు పోయాయి.

వాళ్లందరూ కూడా కూలీనాలీ చేసుకునే వాళ్లు, కడు పేదవారు, దిక్కులేని వారు. ఆ రోజున వాళ్లు శ్రద్ధ వహించకపోవడం వలన అనేకమంది మరణించడం జరిగింది. ఈరోజున ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధి, శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వం, అదేవిధంగా మా మంత్రివర్యులు, మా కలెక్టర్లు, వీళ్లందరూ కూడా స్పందించిన తీరుతో హాస్పిటల్ కి వెళ్లిన ప్రతిఒక్కరినీ కూడా మేము రక్షించడం జరిగింది. ఏదేమైనా ఇలాంటి సంఘటనలు జరగకుండా డిపార్ట్మెంట్ వారు మరింత అప్రమత్తమై, మద్యాన్ని క్రమబద్ధీకరించడంలో, బెల్టుషాపులను తీసివేయడంలో, ఈ కత్తి మద్యం కలవకుండా చూడడంలో ఇంకా శ్రద్ధ వహించాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: శ్రావణ్ కుమార్..

శ్రీ తెనాలి శ్రావణ్ కుమార్ (తాడికొండ): అధ్యక్షా, మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్ చూశాం. చనిపోయిన వ్యక్తుల యొక్క నేపథ్యం కూడా తెలుసుకోవాలి. సమయపాలన లేనందువలన పేదవారు, రోజూ పనిచేసుకోవడానికి వెళ్లేవారు, చిన్న చిన్న వెండర్స్ ఉన్నారు. ప్రభుత్వం చర్చలైతే తీసుకుంది. Ministerial Enquiry వేశారు. కేసులు పెట్టారు. అలాగే ఎక్స్ గ్రేషియా ఇచ్చారు. సిట్ ఒకటి వేశారు. 9 బ్రాండ్స్ ని నిషేధించారు. ఇదేకాకుండా మరి హాస్పిటల్ లో ట్రీట్ మెంట్ ఏరకంగా ఇచ్చారు. ఇచ్చిన హాస్పిటల్ కి వెళ్లిన ప్రతిఒక్కరు ప్రాణంతో ఇంటికి వెళ్లారని చెప్పారు. ఇవన్నీ చాలా సంతోషం. అయినప్పటికీ అలాంటివి జరగకుండా చూడాల్సిన పరిస్థితులున్నాయి. అంతేకాదు ఈకేసులో involve అయిన ఎమ్.హోటల్ ఎవరిదైతే ఉందో, వారి మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ స్వర్ణ బార్ అండ్ రెస్టారెంట్ ఓనర్స్ ఎవరని చూస్తే, నగర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మల్లాది విష్ణు గారు. ఏంటి అధ్యక్షా, ఈయన నేపథ్యం. ఈ మద్యం వ్యాపారంలో ఏ రకమైన మనుషులు ఉంటున్నారనేది ఒకసారి మనం స్టడీ చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. విష్ణు గారు మాజీ ఎం.ఎల్.ఎ.గారు. ఒక బాధ్యతాయుతమైన పదవిలో ఉండి, ఈరోజు కూడా దాని వెనుక పూర్తి స్థాయి మద్దతుతో ఉన్నారు. వారి తమ్ముడి పేరు మీద హోటల్ ఉంది. ఆ బార్ శ్రీ విష్ణుగారి బావమరిది అయిన భాగవతుల శరత్ చంద్ర గారిది. ఇంకా పేర్లు చదివారు. పూర్ణచంద్రరావు గారు, పూర్ణచంద్ర శర్మగారు, విష్ణుగారి తల్లిగారు వీరందరి పేర్లు ఇందులో ఉన్నాయి. వీరి నేపథ్యం ఏమిటంటే కాంగ్రెస్ పార్టీలో రాజశేఖర్ రెడ్డిగారికి ముఖ్యమైన శిష్యుడిగా ఉన్నారు. ఒక రకంగా ఆలోచిస్తే విష్ణు గారు ఉన్నత స్థాయికి ఎదగడంలో అసలు background స్టడీ చెయ్యాలి. ఈయన background ఏమిటి? ఇందులో involve అవుతున్న వ్యక్తుల background ఏమిటి? వీటిని కూడా మనం స్టడీ చేస్తే, ఓ చిన్న స్థాయి వ్యక్తి నుంచి కాంగ్రెస్ పార్టీలో రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు, ఇతరత్రా నాయకుల అండదండలతో ఎదిగి ఎం.ఎల్.ఎ. అయి కూడా మాకు విజయవాడ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీకి (VUDA) ఏకైక సింగిల్ మ్యాన్ అధ్యక్షుడిగా, బోర్డు మెంబర్ కూడా లేకుండా రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి అవాజ్యమైన ప్రేమతో ఎదిగిన గొప్ప వ్యక్తి. ఈరకంగా పెరిగాడు. పెరిగిన

పరిస్థితులు ఇవి. ఆ తరువాత ఇటువంటి సందర్భాలు ఇందాక చెప్పారు. మైలవరంలో జరిగింది. 17 మంది చనిపోయారు. ఇది 2008వ సంవత్సరంలో మొదలు. జక్కంపూడి రామ్మోహన్ రావుగారు అప్పటి మంత్రిగారు, కడియంలోని కొంతమూడు గ్రామంలో ఇద్దరు చనిపోయారు. అప్పటినుంచి దీని మీద యాక్షన్ లేదు. అంటే ఏ టైప్ ఆఫ్ వ్యక్తులు వీటి వెనుక ఉన్నారనేది చెప్పటం కోసం నా ప్రయత్నం. 2009-10వ సంవత్సరంలో తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో కల్తీ సారా వల్ల అమలాపురం, అగ్రహారంలోనే 18మంది చనిపోయారు. 2010-11వ సంవత్సరంలో 30మంది చనిపోయారు. 2012వ సంవత్సరంలో మన గద్దె రామ్మోహన్ గారు చెప్పినట్లు మైలవరం మండలంలో పోరాట్ నగర్ తండా, కన్నిమిర్ల తండా, నాగోల్ తండా ఇలాగ నాటుసారా తయారీకి కేంద్రంగా ఉండి, దాదాపు 17మంది చనిపోయారు. 15 మంది ప్రాణాపాయ పరిస్థితుల్లోకి వెళ్లి మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చిన సందర్భం. 2012వ సంవత్సరంలో జరిగిన విషయాన్ని, ఈ అసెంబ్లీలో జరిగిన అంశాలు, ఇక్కడ జరుగుతున్న అంశాలు అన్నింటినీ నేను ఒకసారి తమ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో మంత్రుల భాగస్వామ్యం ఉంది. బొత్స సత్యనారాయణగారు అప్పట్లో ఎక్స్ యిజ్ మినిస్టర్ గారు. నేను ఇందాక విష్ణు గారి గురించి ఎలా అయితే చెప్పానో బొత్స సత్యనారాయణగారి గురించి కూడా చెప్పాలి. ఆయన జీవితంలో రాజకీయంగా ఏవిధంగా పెరిగారంటే, కేవలం ఈ కల్తీ సారా మద్యం నుంచే పెరిగారు. ఒక పెద్ద రాజు గారి దగ్గర చిన్న అసిస్టెంట్ గా చేరి, ఈ వ్యాపారంతోనే పైకి వచ్చాడు. సాక్షాత్తు అసెంబ్లీలో చెప్పారు. ఏమని అంటే మా కుటుంబం వాళ్ళకి ఐదు జిల్లాల్లో మద్యం వ్యాపారాలున్నాయని ఆరోపిస్తున్నారు కానీ కాదు, రెండు జిల్లాల్లోనే నా వ్యాపారం ఉంది. మాకు 30 శాతం వాటా ఉందని ఆయన చెప్పారు. దీనికి సంబంధించి 2013వ సంవత్సరంలో acknowledge చేశాడు సార్ ఆయన. 2012వ సంవత్సరంలో వైస్ సిండికేట్ లో మంత్రుల భాగస్వామ్యం ఉందని, సాక్షాత్తు అప్పటి ఎక్సైజ్ శాఖామంత్రి మోపిదేవి వెంకటరమణగారు చెప్పినది.... ఇదిగోండి (పేపర్ క్లిపింగ్స్ సభకు చూపిస్తూ) అధ్యక్షా, ముడుపుల వెంకటరమణ. మా మంత్రిగారు అమాయకుడు. ఆయన ఒక రోజంతా అన్నం తినకుండా వీళ్లందరినీ కాపాడిన వ్యక్తి అని మాట్లాడారు. ఇట్లాంటి మంత్రులు బొత్స సత్యనారాయణగారు నేను ఇందాక చెప్పాను. వారు స్పష్టంగా ఇంతకుముందు ఉండేది. మా వాళ్ళను దూరంగా ఉండమని చెబుతున్నాను నేను అని స్పష్టంగా చెప్పారు ఈ మంత్రి గారు.., మోపిదేవి వెంకటరమణ గారయితే 'నేను రూ.10లక్షలు ఇచ్చాను అని..., ఒక వ్యక్తి మినిస్టర్స్ క్వార్టర్స్ లోనే మంత్రికి పది లక్షలు ఇచ్చానని రింగ్ లీడర్ రమణ వాంగ్మూలం (పేపర్ క్లిపింగ్స్ సభకు చూపిస్తూ). మోపిదేవి వెంకటరమణ గారికి మినిస్టర్స్ క్వార్టర్స్ లోనే, ఆయన అధికార నివాసంలోనే 10 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చాను. నేనూ, ఖమ్మంలోని చంద్రా వైస్ యజమాని, బాబ్జీ మినిస్టర్ క్లాస్ మెట్ రాజాబాబు కలిసి ఈ సొమ్ము చెల్లించాం అని చెప్పారు. ఇదీ వాళ్ళ నేపథ్యం. ఇలాంటి నేపథ్యం కలిగిన వ్యక్తులు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు? ACB report ఉంది. దీని మీద అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగితే, కేవలం 356 షాపుల పరిధిలో ACB సోదాలు జరిపితే పోలీసులు, ఎక్సైజ్ ఇతరులందరూ కలిస్తే 12 కోట్ల 56 లక్షల రూపాయల ముడుపులు ఉన్నాయని తేలింది.

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు.)

ఎంత అధ్యక్షా, 12కోట్ల 56లక్షల రూపాయల ముడుపులు... ఇవన్నీ జిల్లాల వారీగా లెక్కలు చేస్తే, దాదాపు ముడుపులు 250 కోట్లరూపాయలు ఈ మధ్యం వ్యాపారంలో ముడుపుల బాగోతం. అదిగాకుండా, ఇంకా ఇటువంటి వారి నేపథ్యం చూడాలి. ఇక వైకాపా అధినేత ఆయన ఏమి చెబుతున్నారంటే 'నేను అధికారంలోకి వస్తే, సంపూర్ణ మధ్యనిషేధం విధిస్తాను' అని. ఆయన అధికారంలోకి వస్తానని పగటి కలలు కంటున్నాడు. అసలు ఆ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలకే నమ్మకం లేదు. వాళ్లే నానా బాధలు పడుతున్నారు. ప్రజలకు ఏమి నమ్మకం ఉంటుంది? నేను వస్తే సంపూర్ణ మధ్యనిషేధం చేస్తాను అంటే ఎలా చేస్తాడు? నేను చూపిస్తున్నాను. గత ఎన్నికల్లో, మా గుంటూరు జిల్లాలో పొన్నూరులో ఎమ్మెల్యే candidate ఆయన పేరు రావి వెంకటరమణ గారు. ఆయన పొన్నూరు ప్రాంతంలో పోటీ చేశాడు. ఆయనకు ప్రత్తి మిల్లు ఉంది. ఆ మిల్లులో నకిలీ మధ్యం. మామూలు మధ్యం కాదు. విపరీతమైన మధ్యం దొరికింది. ఎక్కడెక్కడ దొరికిందని చూస్తే, కడప జిల్లాలో రాయచోటి మండలం, నెల్లూరు జిల్లా ముత్తుకూరు మండలంలో పొట్టెంపాడు, కావలి ఎక్స్‌జే సర్కిల్ పరిధిలో సర్వాయిపాలెం, కోవూరు ఎక్స్‌జే సర్కిల్, చిత్తూరు జిల్లా జీడి నెల్లూరు. వాళ్ల ముఖ్యోద్దేశం ఏమంటే నకిలీ మద్యాన్ని ఓటర్లకు ఇచ్చి, మీరు మాకు ఓటు వేయండి. మీరు మందు తాగి, ఓటు వేసిన తర్వాత చచ్చిపోండి.

మ.12.40

ఈరకంగా సాక్షాత్తు వైఎస్సార్ పార్టీ తరపున పోటీ చేసిన అభ్యర్థులు నకిలీ మద్యాన్ని ఓటర్లకు సరఫరా చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా అనేక మంది నాయకులు ఇందులో భాగస్వాములుగా ఉన్నారు. అంతేగాకుండా, ఇదే మోపిదేవి వెంకటరమణగారు, రేపల్లె నియోజకవర్గంలో పోటీ చేశారు. చాలా క్రియాశీలక భాగస్వామిగా వైఎస్సార్ పార్టీలో ఉన్నారు. ఇందాక చెప్పాను. లిక్కర్ డాన్ గురించి. ఆయన విజయనగరం జిల్లాలోని బొత్తు సత్యనారాయణ గారు. ఆయన ఇటీవలే వైఎస్సార్ పార్టీలో చేరాడు. ఈరకంగా లిక్కర్ డాన్లు, వైన్ మాఫీయాగాళ్లు (బెల్) వీళ్లందరినీ వైఎస్సార్ పార్టీలో పెట్టుకొని ఈయన నేను సంపూర్ణ మధ్య నిషేధం చేస్తానంటాడు. ఏమేమి చేశారు అధ్యక్షా వీళ్లు? ఖచ్చితంగా అప్పట్లో రాజశేఖరరెడ్డిగారి అండదండలు వీళ్లందరికీ ఉన్నాయి. ఆయన హయాంలో ఎన్ని షాపులు పెరిగాయి? చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న 2004 నాటికి రూ.మూడు వేల కోట్ల ఆదాయముండగా 2009లో సంపూర్ణమైన రాజశేఖర రెడ్డి గారి పాలనలో అది రూ.60 వేల కోట్లకు చేరుకుంది. నెల్లూరు రూరల్ మండలంలో వైసీపీ కార్యకర్తలిచ్చిన మధ్యం తాగి భద్రయ్య అనే యువకుడు మృతి చెందాడు. అంతేకాదు అధ్యక్షా. వైకాపా వాళ్లది కొత్తరకమైన ఆలోచనా విధానం. (బెల్) బ్యాక్‌గ్రౌండ్ గురించి చెప్పాలి అధ్యక్షా. వాళ్ల ప్రకటనలోని

నిజానిజాలు తెలియాలి అవసరముంది. కడప, చిత్తూరు అడవుల్లో వైకాపా నేతలు సకీలీ మధ్యం తయారు చేసి సెపరేట్ గా వివిధ బ్రాండ్లకు చెందిన లేబుళ్లు అతికించి పబ్లిక్ కు సరఫరా చేస్తున్నారు. అదికాకుండా 411 గ్రామాల్లో ఒక సర్వే నిర్వహిస్తే 33 వేల 72 షాపులు బెల్ట్ షాపు లని తేలింది. ఇంత విస్తృతంగా వ్యాపారాన్ని రూ.మూడు వేల కోట్ల నుండి రూ.60 వేల కోట్లకు తీసుకెళ్లిన రాజశేఖర రెడ్డి గారి తనయుడు బెల్ట్ షాపులను యావరేజీగా ఒక్కొక్క విలేజ్ కి ఎని మిది చొప్పున తీసికెళ్లడం జరిగింది. ఆయన ప్రకటన ప్రకారం నేననుకుంటున్నదేమంటే బొత్తు గారు, రమణ గారు ఇటువంటి వారిని పెట్టుకొని కల్తీ మద్యాన్ని తయారు చేసి సకీలీ లేబుళ్లు అతికించి అమ్మేసి డబ్బులు దండుకోవచ్చనుకుంటున్నాడేమో నాకు అర్థం కాడం లేదు. అంటే ప్రభుత్వం సరఫరా చేసే మద్యాన్ని నిషేధించి జిల్లాకొకరిని కేటాయించి నడిపించాలను కుంటున్నాడేమో! ఆ రోజుల్లో జిల్లాకొక నాయకుడుండేవాడు ఆయనకు. ఇలా బొత్తులాంటి వ్యక్తులను చేర్చుకొని కల్తీ మద్యాన్ని ఏరులుగా పారించాలన్న ఏకైక లక్ష్యంతో జగన్మోహన్ రెడ్డి ఈ ప్రకటన చేసినట్లు నాకు అర్థమవుతున్నది. వీళ్ల గత అనుభవాలన్నీ ఇవే అధ్యక్షా. చిన్న నేపథ్యం నుంచి మంత్రిస్థాయికి ఎదిగినా, పీసీసీ అధ్యక్షునిగా చేసి ఇవ్వాల జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి పంచన చేరిన వీళ్ల నేపథ్యాలు మాత్రం తిరిగి ఈ పనికిమాలిన వ్యాపారాలు చేయటం మానుకోలేని ఇలాంటి వ్యక్తులందరూ ఇలా మాట్లాడుతుంటే వీరిని రమ్మని తన పార్టీలో జాయిన్ చేసుకుంటున్న జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఏరకమైన మద్యనిషేధం చేస్తారు?

ఆయనంటే కచ్చితంగా అడిగేవాణ్ణి. కల్తీమద్యంను ఈ రాష్ట్రంలో ఏరులై ప్రవహించటానికి చేస్తున్న ఒక ప్రయత్నమేమో ఈ మద్యనిషేధం అని నేననుకుంటున్నాను. ఇలాంటివాళ్ల మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. అధికారులు కూడా ఎక్స్ యిజ్ సీఐని సస్పెండ్ చేసినా లేక ఎక్స్ యిజ్ సూపర్వైజర్ ను సస్పెండ్ చేసినా సరియైన పరిష్కారం కాదు. సరి యైన పరిష్కారమేమిటంటే ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ క్లియర్ గా ఉండాలి. ఆఫీసర్స్ ను పీరియాడికల్ గా ఇన్స్ పెక్షన్స్ చేసి రిపోర్టులను సబ్మిట్ చేయమనాలి. అంతేకాకుండా జరిగిన తరువాత హడావుడి చేసి వాతావరణం నుంచి మనం బైటపడి అధికారుల నుంచి మనం ఎప్పుడైతే ప్రివెంటివ్ మెజర్స్ తీసుకునే విషయంలో కచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోగలిగితేనే ఇలాంటివి అరికట్టగలిగే అవ కాశముంటుందన్న విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అలాంటివాటిపై మనం దృష్టిసారించా ల్సిన అవసరముందని తెలియజేస్తున్నాను. అధికారుల నుంచి మనం తీసుకోవలసింది సమీ క్షల మీద దృష్టిపెట్టటం కాకుండా క్వాలిటేటివ్ వర్క్ మీద దృష్టి పెట్టి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తూ ఆ దిశగా తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా నేను మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, విజయవాడలో కల్తీ మద్యం తాగి ఐదుగురు మృతి చెందడం, వారితో పాటు 32 మంది ఆసుపత్రుల పాలు కావటం అత్యంత బాధాకరమైన విషయం. ఆ విషయం తెలిసిన తక్షణమే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పందించి అందుబాటులో

పున్న మంత్రులు ప్రజాప్రతినిధుల సహకారంతో ఆ 32 మందిని వెంటనే ఆసుపత్రులకు తరలించి వారికి సకాలంలో మెరుగైన వైద్యమందించి వారికి ప్రాణభీక్ష పెట్టిన ముఖ్యమంత్రి గారికి నేను ఈ సందర్భంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇందులో తొమ్మిదవ ముద్దాయిగా ఉన్న మల్లాది విష్ణుగారిని ఇంతవరకు అరెస్ట్ చేయలేదు. ఆయన నిన్ననే తిరుమల సందర్శించారని, సిద్ధిలో ఉన్నట్లుగా వార్తాపత్రికల్లో వార్తలొచ్చాయి. వెంటనే మల్లాది విష్ణు గారిని అరెస్ట్ చేయాల్సిన అవసరముంది. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విధంగా మా నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా 2014 ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో కాని, స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో కాని వైఎస్సార్సీసీ నేతలు లక్షల విలువైన కల్తీ మద్యాన్ని తీసుకొచ్చి పొలాల్లోని గుంటలలో దాచిపెట్టి సరఫరా చేసిన పరిస్థితి ఉంది. అది ప్రభుత్వం దృష్టికి రావడం జరిగింది. దాని మీద గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సిబిసిఐడి విచారణకు కూడా ఆదేశించడం జరిగింది. ఇప్పటికి దాదాపు 18 నెలల కాలం పూర్తయిన క్రమంలో నేను గౌరవ మంత్రి గారినడిగేదేమంటే రాష్ట్రంలో ఇలాంటి కల్తీ మద్యం కేసులు పునరావృతం కాకుండా ఉండాలంటే సిబిసిఐడి విచారణ జరపడమే కాకుండా నిందితుల మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను. దయ్యాల వేదాలు వల్లించినట్లుగా మన ప్రతిపక్షనాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మద్యపాన నిషేధం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. మద్యపాన నిషేధం గురించి మాట్లాడే నైతిక హక్కు ప్రతిపక్షనాయకులు శ్రీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి లేదని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మ.12.50

రాజకీయాలలోకి వచ్చి ఇప్పటికి ఏడు సంవత్సరాలైనా ఆయనకు ఇప్పటికి కూడా ప్రజాసమస్యల పట్ల గానీ, కార్యక్రమాల పట్ల గానీ ఎటువంటి అవగాహన లేకుండా గాలి మాటలు మాట్లాడి ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టించే ప్రయత్నం చేయడం దురదృష్టకరం. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఆరోజు జరిగిన దురదృష్టకర సంఘటన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా స్పందించి దీనికి సంబంధించి బాధ్యతలను అధికారుల మీద పెట్టి చర్యలు తీసుకొనే విషయంలో వారే అధికారాలు ఇచ్చారు. ప్రతిపాక్ష పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకొన్న ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అవన్నీ పక్కకు పెట్టి ప్రజాసంక్షేమంకోసం, ప్రజల అభివృద్ధి కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించిన తీరు చాలా అద్భుతం. కాబట్టి 32 మంది ప్రాణాలను కాపాడే కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో మనవి చేసేదేమంటే మా జిల్లాలో జరిగిన దాడుల్లో నకిలీ మద్యం బాటిళ్లు వేలాదిగా పట్టుకున్నారు. ఆ విషయంలో సిఐడి ఎంక్వైరీ జరుగుతున్నది. ఆ ఎంక్వైరీని వేగవంతం చేసి దోషులను కఠినంగా శిక్షించాలని గౌరవ మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ నాకీ అవకాశం కల్పించినందుకు ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కొల్లు రవీంద్రులు అధ్యక్షా, విజయవాడలో జరిగిన సంఘటన మీద గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గద్దె రామ్మోహన్ గారు, శ్రావణ్ కుమార్ గారు, శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు మాట్లాడారు. ఇది చాలా

దురదృష్టకరమైన సంఘటన. ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో మద్యం మాఫియాకు పునాది వేసింది రాజశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాతనే. ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత 2005-06లో ఈ రాష్ట్రంలో మద్యానికి సంబంధించి ఆక్షన్ విధానం పెట్టడం వలన ఆ రోజు విచ్చలవిడిగా షాపులు పెట్టుకొని ఒక్కొక్క షాపుకు రూ.4కోట్ల వరకు వెళ్లింది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో వారు విచ్చలవిడిగా వ్యాపారం చేస్తూ దోచుకొనే ఉద్దేశంతో ఆ రోజున రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలలో బెల్టుషాపులు పెట్టారు. అలాగే ఎమ్మార్వీ ధరలకు మించి అమ్మడంవల్ల విపరీతమైన అక్రమ మద్యం తీసుకొచ్చి అమ్ముకొనే విధానం జరిగింది. అలాగే వ్యాపారులు సిండికేట్లుగా ఏర్పడి ఈ రాష్ట్రంలో ఎంతో మంది ప్రముఖులు సిండికేట్లలో భాగస్వాములై కోట్లాది రూపాయలు దోచుకున్నారు. దీనిలో ఎసిబి ఎంక్వైరీ చేయగా కేబినెట్లోని 20 మంది మంత్రులు, 140 మంది ప్రజాప్రతినిధులు, 1500 మంది అధికారులు ఈ సిండికేట్లలో భాగస్వాములయ్యారని విచారణలో తేలింది. ఎసిబి వేసిన కేసులలో 134మందిపై చార్జీషీట్లు వేశారు. దాదాపు 750 కేసులు కూడా వారి మీద పెట్టడం జరిగింది. ఇందులో ప్రముఖులుగా ఉన్న శ్రీకాకుళానికి చెందిన మాజీ మంత్రి, వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు ధర్మాన ప్రసాదరావుగారి కుమారుడు రామమనోహర్ నాయుడు, ధర్మాన ప్రసాదరావుగారి మేనల్లుడు చిన్నాల వెంకట సత్యనారాయణ గారు, విజయనగరం జిల్లాకు చెందిన మాజీ మంత్రి బొత్త సత్యనారాయణగారి తమ్ముడు బొత్త ఆదినారాయణ కూడా దీనిలో ఉన్నారు. బొత్త సత్యనారాయణగారి సమీప బంధువైన విశాఖ జిల్లాకు చెందిన ఎస్.చిన్నాల అప్పల నాయుడు గారి మీద కేసులు పెట్టారు.

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

అలాగే కర్నూలు జిల్లా ఎమ్మిగనూరు మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ వై.చెన్నకేశవరెడ్డి లిక్కర్ సిండికేట్లో ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నారని చెప్పారు. వీరందరూ కూడా వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీలో ప్రస్తుతం నాయకులుగా చెలామణి అవుతున్నారు. గౌరవసభ్యులు శ్రీ శ్రావణ్ కుమార్ గారు, శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా గత ఎన్నికలలో వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థులు ఎన్నికలలో ఏదో ఒక విధంగా గెలవాలని ఈ రాష్ట్రంలో విచ్చలవిడిగా అక్రమ మద్యం తీసుకొచ్చి రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి అన్ని జిల్లాలలో డంప్ లు ఏర్పాటుచేసి, మిల్లలలో స్టాక్ చేసి ప్రజలకు మద్యం ఎరవేసి ఓట్లు దండుకోవాలనే ప్రయత్నం చేశారు. అప్పుడు వైకాపా అభ్యర్థిగా పొన్నూరు నియోజకవర్గం నుంచి పోటీచేసిన రావి వెంకటరమణగారు, సర్వేపల్లి నుంచి పోటీచేసిన గోవర్ధన్ రెడ్డిగారు, కావలి అభ్యర్థి రాంరెడ్డి ప్రతాప్ కుమార్ రెడ్డిగారితోబాటు రాష్ట్రంలోని ఇతర జిల్లాలలోని నియోజకవర్గాలలో అనగా రాయచోటి, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడపలలో దాడులుచేసి 87 మందిపై 32 కేసులు పెట్టడం జరిగింది. అందులో భాగంగా 40 మంది వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు ఇందులో ఉన్నారు. ఈరకంగా విజయవాడలోని బార్లో కల్తీ మద్యం కేసు కూడా వైఎస్సార్ ముఖ్య అనుచరుడు మల్లాది విష్ణుకు సంబంధించినది. ఆ షాపు కూడా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా సెల్లారులో నడుస్తున్నది. అప్పుడు వారికున్న అధికారాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని లైసెన్సులు

పొందడంవల్ల ఈరోజున ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. కల్తీ మద్యం నివారించడంలో బాధ్యులైన అధికారులు అనగా ఎక్సైజ్ సీఐని, ఎక్సైజ్ సూపరింటెండెంట్ మీద చర్యలు తీసుకున్నాం. ఈ సంఘటన తెలిసిన వెంటనే నేను, హోంమంత్రిగారు, స్థానిక శాసనసభ్యులు శ్రీ గద్దె రామ్మోహన్ గారు ఉదయం నుంచి అక్కడే ఉన్నాం. విజయనగరం పర్యటనలో ఉన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ఆలస్యమైనప్పటికీ ఆసుపత్రికి వచ్చి దాదాపు 20 మంది బాధితులతో వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడి ఏమి జరిగిందో పూర్తిగా అవగాహన చేసుకున్నారు. దానిమీద వెంటనే వారు స్పందించి బాధితులను ఆదుకోవాలని, వారికి మెరుగైన వైద్యం అందించాలని, అవసరమైతే మరింత మెరుగైన వైద్యసహాయంకోసం ఆదేశాలిచ్చారు. మరణించిన వ్యక్తులకు కుటుంబానికి రూ.5లక్షల చొప్పున ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వమని ఆదేశించారు. వారు ఆదేశించిన 24 గంటలలోనే బాధితుల కుటుంబాలకు ఎక్స్ గ్రేషియా అందచేశాం. ఎక్సైజ్ శాఖ ద్వారా రాష్ట్రంలోని అన్ని బార్లను తనిఖీ చేయడం, 83 కేసులు నమోదు చేయడం జరిగింది. డైల్యూషన్ కేసుల కింద ఆరు షాపుల లైసెన్సులను క్యాన్సిల్ చేశాం. దాదాపు 18 కేసులు స్టేట్ టాస్క్ ఫోర్స్ టీములు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దాడులు చేసి దాదాపు ముగ్గురు ఎస్ హెచ్ ఓలను సస్పెండ్ చేయడం, అందుకు బాధ్యులైన ఎక్సైజ్ సూపరింటెండెంట్ కు, డిప్యూటీ కమిషనర్లకు ఛార్జి మెమోలు జారీచేయడం జరిగింది. ఇటువంటి సంఘటన జరగడం బాధాకరం అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం పూర్తి స్థాయిలో డిపార్ట్ మెంటల్ ఎంక్వైరీ చేసింది. మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వైరీ చేయడానికి ఆదేశించాం. ఈ సంఘటనను రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సీరియస్ గా తీసుకొని స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ టీమును ఏర్పాటుచేసి దాని ద్వారా విచారణ చేసి దీనికి సంబంధించినవారు ఎంతటివారైనా సరే కఠినంగా శిక్షించాలని భవిష్యత్తులో ఇలాంటివి పునరావృతం కాకూడదని ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియజేశారు. దీని మీద రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎక్సైజ్ డిపార్ట్ మెంట్ అధికారులు అప్రమత్తమై భవిష్యత్తులో ఎప్పుడు కూడా ఇలాంటి సంఘటనలు జరగడానికి వీలు లేకుండా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవడమే కాకుండా విజయవాడలో జరిగిన సంఘటనను పూర్తిగా విచారించి వారి మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దీంతో బాధ్యులైన మల్లాది విష్ణు కుటుంబంపైన కూడా కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

1.00pm

బీరో అవర్

శ్రీమతి వంగలపూడి అనిత (పాయకరావు పేట) : అధ్యక్షా, తేది.18.12.2015వ తేదీన సభలో జరిగిన సంఘటన అందరికీ తెలిసిందే. ఆరోజు ప్రతిపక్ష పార్టీ గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి రోజా గారిని ఒక సంవత్సరం పాటు సభ నుంచి సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. అందుకు గల కారణాలన్నీ మనకందరికీ తెలుసు. నేను ఒకటే మాట్లాడుతున్నాను. ఆరోజు ఆ ఎంఎల్ఎ చేసిన వ్యాఖ్యలకు నేను ఈరోజు తలెత్తుకుని తిరగలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. నేను చేసిన పొరపాటేమిటో

నాకు తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది. నేను ఒక దళిత మహిళను. చదువుకున్న మహిళను. నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి దయ వలన నేను ఎంఎల్ఏగా ఎన్నికై ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత నేను చేసిన పొరపాటేమిటో కూడా నాకు తెలియకుండా ఆవిడ ఉపయోగించిన **abusing language** నాకు చాలా బాధాకరంగా అనిపించింది. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రి గారి మీద ఎలిగేషన్ చేశారనే కారణంతో నేను ఆరోజు ఆవిడని సస్పెండ్ చేయాలని చెప్పిన కారణంగా ఆవిడ నామీద మాట్లాడిన మాటలు సభలో ఉన్న ప్రతి మంత్రి, ప్రతి ఎంఎల్ఏ కూడా విన్నారు (గద్గద స్వరంతో).

నేను ఒక మహిళను అన్న సంగతి కూడా మరచిపోయి ఆవిడ మాట్లాడిన మాటలు ఈరోజు నాకు చాలా బాధాకరంగా ఉన్నాయి. నేను భర్తను వదిలేసానన్న పదం ఆవిడ ఉపయోగించారు. ఏ మహిళా కావాలని తన భర్తను వదులుకోదు. అందుకు సంబంధించి నవా లక్ష కారణాలుంటాయి. నేను ఈరోజు ప్రజా ప్రతినిధిని. ఆ అంశానికి సంబంధించి ప్రజలకు సమాధానం చెప్పకోవలసిన అవసరముంటుంది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో నా పర్సనల్ విషయాన్ని సభలో అందరి ముందు ఆవిడ వెల్లడి చేసిన తీరు, తరువాత ఆవిడ మాట్లాడిన మాటలలో గానీ ఎటువంటి **abusing language** ఉపయోగించారో ఇక్కడున్న మంత్రులందరూ విన్నారు (దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ). నేను ఒక దళిత మహిళను. ఈరోజు న్యాయం చేయమని అడగటానికి జీరో అవర్లో సమయం తీసుకున్నాను. ఎందుకంటే సభా గౌరవం కాపాడాల్సిన బాధ్యత మా అందరి మీదా ఉంది. మమ్మల్ని కాపాడాల్సిన బాధ్యత మీకుంది. మేము ప్రజా ప్రతినిధులుగా మమ్మల్ని పార్టీ పరంగా ఇక్కడ కూర్చోబెట్టిన చంద్రబాబు నాయుడు గారికి, తరువాత మా ప్రజలకు సమాధానం చెప్పకోవాలి. ఏమి తెలుసని అలాంటి మాటలు మాట్లాడుతున్నారు? ఆవిడకి (శ్రీమతి రోజా సుద్దేశించి) బాగా అలవాటైంది. గత సమావేశంలో మంత్రి పీఠం నుజాత గారిని ఇష్టమొచ్చినట్లుగా మాట్లాడారు. చీర ఎత్తి కాలు చూపించి నువ్వు నా కాలి గోటికి కూడా సరిపోవు అన్న మాటలు మాట్లాడినప్పుడు ప్రివిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేశాం.

బుచ్చయ్య చౌదరి గారి మీద గానీ, గౌరవ అచ్చెన్నాయుడు గారి మీద గానీ, గౌరవ గంటా శ్రీనివాసరావు గారి మీద గానీ ఆవిడ కనీసం ఆడది అనే విషయాన్ని కూడా మరచిపోయి చేసిన వ్యాఖ్యలు మనమందరం చూస్తున్నాం. ఈరోజు దానికి బలైంది నేను. ఆరోజు ఆవిడ మాట్లాడిన మాటలు సభ్య సమాజం తలదించుకునే విధంగా ఉన్నాయి.(గద్గద స్వరంతో). నాకు ఇద్దరు బిడ్డలు. వారికి నేను ఏమి సమాధానం చెప్పాలో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది. జనంలోకి వెళితే ఏమి సమాధానం చెప్పాలో తెలియడం లేదు. నేను చేసిన పొరపాటు ఏమిటి? నువ్వు (రోజా సుద్దేశించి) చేసిన తప్పులను ఎత్తి చూపడమే నేను చేసిన పొరపాటా? మహిళా లోకం తలదించుకునేలా నువ్వు చూపిన ప్రవర్తన గానీ, నీ బాడీ లాంగ్వేజ్ గానీ, సిఎమ్ గారిని అడ్డుకోవడం గానీ, సిఎమ్ గారి మీద చేసిన వ్యాఖ్యలు గానీ ఎత్తి చూపడమే నేను చేసిన

పొరపాటా అని అడుగుతున్నాను. దీనికి సంబంధించి (ఈ సందర్భంలో దుఃఖంతో ప్రసంగాన్ని ఆపారు)..... మీరు ఎటువంటి న్యాయం చేస్తారో నాకు చెప్పాలి. ఎందుకంటే నేను న్యాయం అడగాల్సింది, న్యాయం కోరాల్సింది మిమ్మల్నే. ఒక దళిత మహిళగా, ఒక ఎంఎల్ఎగా నాకే ఈరోజు రక్షణ లేకపోవడం గానీ, బయట మాట్లాడే విషయంలో కూడా వీళ్లు మాట్లాడుతున్న మాటలు ఇలా ఉంటే మీరు గౌరవం కొద్దీ నాకు ఎస్సీ కమిటీ చైర్మన్ పదవి ఇచ్చారు. రేపొద్దున రాష్ట్రంలోని మహిళలను నేను ఏ విధంగా కాపాడగలను. నేను దళిత మహిళ అనే ఉద్దేశంతో మాట్లాడుతున్నారా, రాజ్యాంగం వలన, బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గారి దయ వలన, చంద్రబాబు నాయుడు గారి దయ వలన మేము ఈరోజు ఇక్కడ కూర్చున్నాం. నువ్వు పెట్టిన భిక్ష కాదు (శ్రీమతి రోజా నుద్దేశించి).

ఈరోజు నేను పర్సనల్ గా మాట్లాడాల్సి వస్తే నేరుగా సభాముఖంగా చెబుతున్నాను. పర్సనల్ విషయానికొస్తే నా బ్యాక్ గ్రౌండ్ ఏమిటి, నీ బ్యాక్ గ్రౌండ్ ఏమిటి? నేను చదువుకుని గౌరవమైన ఉపాధ్యాయ వృత్తి నుంచి వచ్చాను. నీవు(శ్రీమతి రోజా నుద్దేశించి) ఎక్కడి నుంచి వచ్చావో మననం చేసుకోవలసిన బాధ్యత కూడా ఉంది. (ఈ సందర్భంలో కన్నీటి పర్యంతమయ్యారు).

MR.SPEAKER: Ok. I feel sorry on what has happened.

శ్రీమతి వంగలపూడి అనితః అధ్యక్షా, ఒక మహిళగా ఎవరితో చెప్పుకోవాలో కూడా తెలియని బాధ ఇది. ఒక దళితురాలైనందుకే నేను మాటలు పడాల్సి వస్తోందా? మా పార్టీలో ఎవరైనా ఒక మహిళ గురించి మాట్లాడారా? నేను జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ఒకటే చెబుతున్నాను. ఈరోజు నేనయ్యాను, రేపొద్దున నీ భార్య అవుతుంది, రేపొద్దున మీ చెల్లి అవుతుంది, రేపొద్దున మీ అమ్మగారవుతారు. ఏదైనా పరిస్థితుల్లో మహిళ మహిళే. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఉన్న ఈ మహిళమీద మనం మూడు సార్లు ప్రివిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేశాము. ఈరోజు ఆమె సభలో కూర్చున్నారంటే అది మీ క్షమాభిక్ష. మీ క్షమాభిక్ష పరంగా ఆమె సభలో కూర్చుని ఇంత మందిపై ఎలిగేషన్ చేసి, చివరకు ముఖ్యమంత్రి గారి మీద ఎలిగేషన్ చేసే స్థాయికి వచ్చిందంటే అది ఏ రకంగా వెళుతోందో, సభకు మనం ఏమి సమాధానం చెబుతున్నామో, ప్రజలకు మనం ఏమి సమాధానం చెబుతున్నామో అర్థం కావడం లేదు. దానిని ఎత్తి చూపించినందుకు నన్ను పర్సనల్ గా అనరాని మాటలన్నారు. నా కుటుంబానికి నేను ఏమి సమాధానం చెప్పుకోవాలో అర్థం కావడం లేదు. నన్ను నేనే కాపాడుకోకపోతే, రేపొద్దున ప్రజల్ని ఏమి కాపాడతాను? ఈ విషయంలో దయ తలచి నాకు ఏ విధంగా న్యాయం చేస్తారో ఒక దళిత ఎంఎల్ఎగా అడుగుతున్నాను, ఒక మహిళగా అడుగుతున్నాను. చాలా బాధపడి అడుగుతున్నాను. సభలో ఈ విషయం ప్రస్తావించడానికి నాకు రెండు రోజుల సమయం పట్టింది. ఎలా ప్రస్తావించాలో కూడా తెలియక నేను రెండు రోజులు ఇంట్లో కూర్చున్నాను. ఇలాంటి పరిస్థితి వేరే మహిళకు రాకూడదు (దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ) వేరే సభ్యులకు రాకూడదనే ఉద్దేశంతో వచ్చాను.

ఒక సంవత్సరం సస్పెన్షన్ చాలా ఎక్కువ అని మాట్లాడుతున్న జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు, ఇలాంటి సభ్యురాలిని పక్కన బెట్టుకుని రేపొద్దున ప్రజల్లోకి ఎలా వెళతారని అడుగుతున్నాను. (కన్నీరు కారుస్తూ) అధ్యక్షా, దీని మీద మీరు మాత్రం ప్రజాభీష్టానికి అనుగుణంగా చేయండి. ఈ విషయంలో నేను చాలా ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి. రేపొద్దున రోడ్డు మీదకు వెళ్లడానికి కూడా ఇబ్బంది పడే పరిస్థితుల్లో ఉన్న ఆవిడ మాటలు నిజంగా చాలా బాధాకరమైనవి. అటువంటి మనిషిని అడ్డు పెట్టుకుని అగ్ర వర్గాల మహిళతో మమ్మల్ని తిట్టించడమే కాకుండా, ఆవిడని అడ్డు పెట్టుకుని ఆవిడ సస్పెన్షన్ గురించి సభా సమయాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తూ రెండు రోజులుగా సభకు రాలేకున్నారు. ఇటువంటి మహిళ గురించా వాళ్లు (ప్రతిపక్ష నాయకులు) మాట్లాడుతున్నది? ఇటువంటి మహిళ గురించా రెండు రోజులపాటు సభను బాయ్కాట్ చేశారు? సభ్య సమాజం తలదించుకునేలా మాట్లాడిన మాటలు, ఒక దళితురాలిగా నాకు జరిగిన అవమానం రేపొద్దున ఇక్కడున్న మహిళలందరికీ జరుగుతుంది. దీనిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోకపోతే, ఈ విషయంలో దయచేసి నేనడుగుతున్నాను. నాకు జరిగిన అన్యాయం మరెవ్వరికీ జరుగకూడదు. నాకు రక్షణ కల్పించవలసిందిగా మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, నా హక్కును కాపాడండి. నేను ఇంకేమీ అడగటం లేదు. సభలో ఒక ఎంపెల్ ఏగా, ప్రజా ప్రతినిధిగా నాకున్న హక్కును కాపాడండి. నేను ఎవరి మీదా ఎప్పుడూ ఎలిగేషన్ చేయలేదు. ఎవరిమీదా ఎప్పుడూ abusing language ఉపయోగించలేదు. ఆమెకు సచ్చినట్లు నన్ను మాట్లాడుతుంటే చూస్తూ ఊరుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ విషయంలో మీరు నాకు న్యాయం చేస్తారని మీద్యారా కోరుకుంటున్నాను.

MR.SPEAKER: The entire House has witnessed as to what has happened. We are sorry ...but we are all with you Anitha garu.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి: అధ్యక్షా, చాలా బాధాకరమైన సంఘటన. ఒక దళిత మహిళ చదువుకుని ఉన్నత స్థాయిలో ఉద్యోగం చేసుకుంటూ చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆశీస్సులతో, ప్రజల మద్దతుతో శాసన సభకు రావడం జరిగింది. ఈ 6వ సమావేశం వరకూ జరిగిన సంఘటనలన్నీ మనం ఒకసారి చూస్తే సభ ఏ విధంగా నడుస్తోంది, ఇక్కడున్న శాసన సభ్యురాలు గానీ, శాసన సభ్యులు గానీ ఏ విధంగా ప్రవరిస్తున్నారు, అసలు ఈ చట్ట సభలకు అర్హమేమిటి, ప్రజా సమస్యల పరిష్కారం కోసం వస్తున్నామా, లేక మొత్తం స్టాల్ చేసి ఏ చర్చలూ జరుగకుండా ముందుకు వెళ్లాలనే ఆలోచనతో కార్యక్రమాలు ఎలా నడిపిస్తున్నారో మనం చూశాం. బాధ్యతారాహిత్యమైన ప్రతిపక్షంగా ఉన్న నాయకుడు తన శాసన సభ్యురాలిని, శాసన సభ్యులను ఏ విధంగా పంపిస్తున్నారో మనం చూశాం. నేను 5వ సారి శాసన సభలోకి వచ్చాను. 34 సంవత్సరాలుగా నేను చూస్తున్నాను. అనేక మంది నాయకులను మేము చూశాం. ఏవిధంగా ప్రభుత్వాన్ని, నాయకత్వాన్ని విమర్శిస్తున్నప్పుడు ఎంత సంయమనంగా మాట్లాడుతున్నారో కూడా చూశాం. మాబోటి వాళ్లం కూడా కట్టలు తెంచుకున్న ఆగ్రహంతోటి

మాట్లాడాల్సిన పరిస్థితి ఎందుకు వస్తుందో ఆలోచించాలి. నేను గతంలో కూడా చెప్పాను. శాసనసభ 5వ సమావేశంలో కూడా నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. వాడిన భాష, మాట్లాడుతున్న మాటల తీరు చాలా జుగుప్సాకరంగా ఉన్నాయి. ఒక మహిళ, బరి తెగించిన మహిళ అని మాట్లాడే పరిస్థితికి వస్తున్నాం. బరితెగించి రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారన్నా లెక్కలేదు, మంత్రులన్నా లెక్కలేదు, గౌరవ శాసన సభ్యులన్నా, స్పీకర్ గారన్నా లెక్కలేదు.

ఒక్కసారి రికార్డులన్నీ చూడండి. గత శాసన సభ రికార్డులన్నీ మీరు చూశారు. కానీ మీ దయతో, ముఖ్యమంత్రి గారి దయతో ఆమె శాసనసభకు వచ్చింది. మరలా సస్పెన్షన్ ను కూడా రివోక్ చేసి శాసనసభకు రావడానికి మీరు అవకాశం కల్పించారు. కానీ నిత్యం బయట మీడియా పాయింటులో ఏ విధమైన మాటలు, ఎలాంటి భాష ఉపయోగిస్తున్నారో చెప్పాలన్నా అసహ్యకరం. ఒక మహిళ మాట్లాడే భాష కాదు. ఆమె (శ్రీమతి వి.అనిత గురించి), ఆమె క్యారెక్టర్ గురించి ఏమి మాట్లాడింది? ఆమె తన కుటుంబానికి ఏమి చెప్పకోవాలి? కుటుంబంలో ఎన్నో సంక్షోభాలుంటాయి. "Character assassination" చేసిన ఆమె (శ్రీమతి రోజా) ఈరోజు ఈ సభలోకి అడుగు పెట్టడానికి అర్హత లేని వ్యక్తి అని నేను స్పష్టం చేస్తున్నాను. ఒక సంవత్సరం కాదు, ఒక్క రోజు కూడా ఈ శాసనసభలో అడుగుపెట్టడానికి అర్హత లేదు. ఏమి మాట్లాడింది ఆమె ఒక దళిత మహిళ గురించి? ఇప్పటికే అరెస్టు చేసి లోపల పడేయాలి. Character assassination మీద నాన్ బెయిలబుల్ కేసు పెట్టి లోపల పడేయాల్సిన అవసరముంది. ఒక్కసారి ఆలోచించండి అధ్యక్షా. మంత్రినే నేరుగా పేరు పెట్టి పందికొక్కు, దున్నపోతా అంటే మనం చర్య తీసుకోకపోతే ఇది న్యాయమా? మాబోటి వాళ్లను తిట్టనీయండి. ఇందాకే చెప్పాను పచ్చి బూతులు మాట్లాడింది. ఆరోజున చెప్పు తీసుకుని మా మీదకు వచ్చింది. అయినా సహించాం. క్షమించే విషయం కాదది, అయినా మీరు క్షమించారు. రోజూ ఇదే విధానమా? ప్రజాస్వామ్యంలో వాళ్లు నిరసన తెలియజేయడానికి వాళ్లకు హక్కుంటుంది. కాసేపు పోడియం దగ్గర నిలుచుంటే నిలుచోమనండి. కానీ ముఖ్యమంత్రి గారి మీదకు వెళ్లి దాడి చేయాలనే ప్రయత్నం, ముఖ్యమంత్రి గారి కాగితాలను లాక్కోవాలనే ప్రయత్నం, రన్నింగ్ కామెంటరీ చేయటం, ముఖ్యమంత్రి గారి మీద ఏమి భాష, ఈ భారతదేశ చరిత్రలో, ఏ రాష్ట్ర చరిత్రలో, ఏ పార్లమెంటులో కూడా మాట్లాడని విధంగా ఆమె మాట్లాడింది కాబట్టే మేము ఈరోజు స్పష్టంగా చెబుతున్నాం. ఆమె మీద చర్యలు తీసుకోకపోతే రాబోయే తరాలకు మనం సరియైన విధానం ఇవ్వలేము.

1.10 pm

ముఖ్యంగా దళిత మహిళ గురించి అసెంబ్లీలో ఆమె మాట్లాడింది, బయట మొత్తం మీడియాలో వచ్చింది. ఒక్కసారి రికార్డులను తీయండి. రికార్డులను పరిశీలించి ఆమె మీద

కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఒక దళిత మహిళను, రాజ్యాంగం ఏదైతే రక్షణ కల్పించిందో, ఆ రక్షణకు భిన్నంగా అహంకారంతో బరితెగించిన విధానంలో, ఒక దళిత మహిళ అని కూడా చూడకుండా వ్యవహరించిన విధానం మీద తమరు కఠిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మరలా ఈ చట్టసభలోకి అడుగుపెట్టకుండా చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. దాని మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఆమెకు (శ్రీమతి వి.అనిత) రక్షణ కల్పించమని, ఆమె గౌరవాన్ని కాపాడమని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.విష్ణు కుమార్ రాజు : అధ్యక్షా మొన్న గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి రోజా గారి మీద సస్పెన్షన్ వేసిన తర్వాత, కొంత ఎక్కువ సమయం సస్పెన్షన్ ఇచ్చారేమోనని నేను మాట్లాడిన మాట వాస్తవం. కానీ అప్పటికి మా సోదరిసమానురాలైన గౌరవసభ్యురాలు శ్రీమతి అనిత గారి మీద చేసిన వ్యక్తిగతమైన వ్యాఖ్యలు నా దృష్టికి రాలేదు. అందువలన నేను అప్పుడు మిమ్మల్నిఅలా కోరిన మాట వాస్తవం. వారి సస్పెన్షన్‌ను కొంచెం తగ్గించడనే భావనను నేను ఎక్స్‌ప్రెస్ చేశాను. I totally withdraw my words. But the whole House is with you Anita Garu. తప్పనిసరిగా మీరు ఏ చర్య తీసుకున్నా పూర్తిగా సంపూర్ణంగా మనస్ఫూర్తిగా మీమ్మల్ని సమర్థిస్తాం. అట్లాగే మరొక బాధాకరమైన విషయమేమంటే, ఎవరు కూడా వ్యక్తిగత దూషణలు, వ్యక్తిగతమైన కామెంట్స్ చేయడమనేది చాలా దురదృష్టకరం. అట్లాగే జగన్మోహన్‌రెడ్డిగారు కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యుల మీద చేసిన కామెంట్స్‌ని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. వారు డ్వాక్రా మహిళల దగ్గరకు వెళితే ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తారంటూ ఆయన చెప్పిన మాటలు చాలా అహంకారపూరితమైన మాటలు. ఆ మాటలను ఏ సభ్య సమాజం కూడా క్షమించదు. Next time గనుక ఇటువంటి మాటలను రిపీట్ చేసినా, గౌరవ మంత్రివర్యుల మీద గానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి మీద గానీ ఇటువంటి వ్యక్తిగత దూషణలు గానీ కామెంట్స్ గానీ చేస్తే చూస్తూ ఊరుకొని సహించడానికి భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున మేము సిద్ధంగా లేమని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ పీతల సుజాత (చింతలపూడి) : అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యురాలు చూపిన ప్రవర్తన ఆమె మాట్లాడిన తీరు చాలా బాధాకరం. గతంలో కూడా నా మీద చాలా జుగుప్సాకరంగా ఆమె యొక్క బిహేవియర్ కానివ్వండి, కాలెత్తి చూపించడం కానివ్వండి, మా మనోభావాలు దెబ్బతినే విధంగా ప్రవర్తించింది. ఎవరి జీవన విధానానికి అనుగుణంగా వారి కుటుంబ సమస్యలు చాలా ఉంటాయి. పరిస్థితుల రీత్యా ప్రారంభంలో కొంత ఇబ్బందైనా తర్వాత ఆ సమస్యలన్నీ సర్దుకుంటాయి. ఆ కుటుంబంలో అన్నీ సరిచేసుకుని ముందుకెళ్తారు. కానీ మనమిక్కడ చట్టసభలకు వచ్చింది ప్రజల యొక్క సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తప్ప ఒకరి క్యారెక్టర్‌ను ఎత్తిచూపడానికి కాదు. గౌరవ సభ్యురాలు ఒక దళిత మహిళా మంత్రిగా ఉన్న నా మీద కూడా ఆనాడు చాలా దుర్భాషలాడింది. అదేవిధంగా ఈరోజు చూస్తే ఒక శాసనసభ్యురాలి మీద అట్లాంటి మాటలు మాట్లాడటం చాలా బాధాకరం. ఎంత బాధగా ఉందంటే, ఆనాడు నా

మనస్సు కూడా చాలా గాయపడింది. ప్రపంచం యావత్తు చూసిన వాళ్లందరు కూడా ఇట్లాంటి ఒక వ్యక్తిని ప్రజలు ఎందుకు అసెంబ్లీకి పంపించారు, మేమెందుకు పంపించామన్నంతగా ప్రజలు బాధపడ్డారు. ఆమెకు ఆ నోటి దురసుతనం ఏంటి అధ్యక్ష? కనీసం ఒక మహిళ అనేది కూడా మర్చిపోయి, దారుణంగా ఒక రౌడీలాగా బిహేవ్ చేసి ఆ మాటలు ఏమిటి అధ్యక్ష? మహిళా జాతి చాలా సిగ్గుతో తలదించుకుంటోంది. ఈరోజున ఆమెకు ఏమి తెలుసు? డా.బి.ఆర్.అంబేడ్కర్ గారి దయవల్ల గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దయవల్ల మేము ఈ శాసనసభలోకి అడుగుపెట్టాము. దళితులమైన మాకున్నది, ఆత్మగౌరవం, ఆత్మ విశ్వాసం, నిజాయితీగా పని చేయడం. ఆ విధంగా మా క్యారెక్టర్లను దూషించడం, మా వ్యక్తిత్వాన్ని కించపరచే హక్కు ఆమెకు ఎవరిచ్చారు? అంటే రేప్పొద్దున జగన్ గారు వాళ్ల సభ్యుల్ని వాళ్లందరినీ కూడా, వాళ్ల చెల్లినో తల్లినో లేకపోతే వాళ్ల మహిళా సభ్యురాలినో ఆమె అట్లాగే అంటే ఆయన ఊరుకుంటాడా? అట్లాంటి మహిళను ఆయన ఆ విధంగా సపోర్టు చేస్తాడా? అంటే దళితులంటే క్యారెక్టర్ లేని వాళ్లుగా ప్రతిపక్ష నాయకుడు అలా మాట్లాడిస్తున్నాడా? ఏమనుకోవాలి? ఈరోజున తన కుటుంబం కావచ్చు, నా కుటుంబం కావచ్చు, ఏ మహిళ కుటుంబం అయినా సరే కుటుంబ సభ్యులు అత్తవార్లు కానివ్వండి, పుట్టింటి వాళ్లు కానివ్వండి, మా కుటుంబాల గురించి అందరూ ఏమనుకుంటారు? డా.బి.ఆర్.అంబేడ్కర్ గారు దళితులమైన మాకు ఆత్మ విశ్వాసాన్ని ఇచ్చారు. దానితో మేము ఇట్లా వచ్చి కష్టపడి నిజాయితీగా పని చేస్తున్నాం. మేమేం పార్టీలను మారడం లేదు. పార్టీని నమ్ముకొని, నాయకుడ్ని నమ్ముకొని నిజాయితీగా పని చేస్తూ మేము ఈ సభకు వచ్చాము. మా కష్టంతో నిజాయితీతో పని చేస్తున్నాము. ఈరోజున మేము క్యారెక్టర్ ని కాపాడుకుంటూ పని చేస్తున్నాము. అలాగే క్యారెక్టర్ లేకుండా మా మీద ఆ విధంగా మాట్లాడటం ఎంతవరకు సమంజసం? ఈరోజున నన్ను అన్నది, ఆమెను అన్నది, రేప్పొద్దున ఎవరినైనా అంటుంది, ఆమె నోటికి హద్దు అదుపు లేదు. అలాంటి ఒక మహిళను ఎంతో నీచంగా ప్రవర్తించే ఒక మహిళను, పెద్దా చిన్నా తేడా తెలియని ఒక మహిళను ఎలా సహించాలి? గౌరవ సిఎం గారిని ఉద్దేశించి ఆమె ఎంత దారుణంగా మాట్లాడింది. అట్లాంటి మహిళను ఆ ప్రతిపక్ష నాయకుడు అలా సపోర్టు చేస్తున్నాడంటే, నిజంగా అతను ఆమె ద్వారా మమ్మల్ని అవమానిస్తున్నాడు. అంటే దళితులను ఒక ప్రతిపక్షనాయకుడు ఈ విధంగా క్యారెక్టర్ లేకుండా వ్యక్తిత్వం లేకుండా, లేనివారన్నట్లు అవమానిస్తుంటే చూస్తూ ఊరుకోవాలా అధ్యక్ష? ఒక్కసారి చెప్పండి, చట్టసభలో మాకు సుప్రీం మీరు అధ్యక్ష. ఎంతో దారుణమైన పరువు నష్టం మాకు జరిగింది న్యాయం మీరే చేయాలి. దళితులుగా మా ఆత్మాభిమనాన్ని ఆమె దెబ్బతీసింది కాబట్టి తప్పకుండా మాకు మీరు న్యాయం చేయాలి. దీని మీద మీరు ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకుంటారో చెప్పాలి. |

requesting you sir, ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకుంటారో మీరు చెప్పాలి. ఏ మహిళకు కూడా రాబోయే రోజుల్లో రాబోయే తరాలకు కూడా చట్టసభ అంటే ఒక గౌరవం, ఈ లిమిట్రోలో మనం మాట్లాడాలనే ఒక మంచి సందేశాన్ని పంపించే విధంగా మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. మీకు చేతులు జోడించి అడుగుతున్నాను. చాలా దారుణంగా దళితులమైన మమ్మల్ని ఇద్దరినీ ఆమె

అవమానించింది. ఈరోజు ప్రతిపక్ష నాయకుడిని కూడా మీరు శిక్షించాలి. ఆమె ద్వారా మమ్మల్ని ఇంత దారుణంగా సభను జరగకుండా దళితులమైన మమ్మల్ని అవమానిస్తున్నారు. ప్రతిపక్ష నాయకుడి మీద కూడా మీరు యాక్షన్ తీసుకోవాలి. ఆమెను కూడా జీవితంలో ఎప్పుడూ ఎలక్షన్లలో పోటీ చేయకుండా మీరు చేయాలి. దయచేసి మాకు పూర్తి న్యాయం చేయాలని తమరికి వినయపూర్వకంగా నమస్కరిస్తున్నాను.

శ్రీ గౌతు శామ సుందర శివాజీ : అధ్యక్షా జరిగిన పరిణామాలు, సోదరీమణులు వ్యక్తం చేసిన బాధాకరమైన సంఘటనలు చూస్తుంటే ఏమైనా శాసనసభ మొన్నటికంటే ఒక అడుగు ముందుకు వేయడం జరిగిందనిపిస్తున్నది. ఇది ఒక పవిత్రమైన ప్రదేశం. సరే మా తండ్రిగారు కొన్ని సంవత్సరాలు ఇక్కడ ఉన్నారు. 1985లో ఈ శాసనసభలో ప్రమాణస్వీకారం చేసి అవకాశం నాకు కూడా వచ్చింది. ఇప్పుడు కూడా మన రాజధాని నిర్మాణం జరిగే లోపల మళ్ళీ పాల్గొనే అవకాశం వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒకానొక శాసనసభ సమావేశంలో 1978 నాటి ప్రత్యేక విషయాలు, అప్పుడున్న రాజకీయ నాయకులు, అప్పుడు ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు మాట్లాడినా రూలింగ్ పార్టీ సభ్యులు మాట్లాడినా, ఏదైనా ఇప్పటి విషయం సోదరీమణిది కాబట్టి నా సూచన ఏమంటే, ఇక్కడ ఫైనల్ గా మీరే సుప్రీం. సోదరీమణి అనిత గారి ప్రివిలేజ్ మోషన్ ను ప్రివిలేజ్ కమిటీకి మూవ్ చేసిన తరువాత దానిపై ప్రివిలేజ్ కమిటీ రికమండేషన్ అన్నది ఒక ఎత్తు. ఎందుకంటే సభ్యుల తాలుకు ప్రవర్తన మీద శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖామాత్యులు శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు గారు ఆమెను ఒక సంవత్సరం పాటు సభ నుంచి తొలగించారు. దానికి కట్టుబడి ఉన్నాము. ఇక్కడ మీకు నమస్కరించి తెలియజేసేదేమంటే అధ్యక్షా.. మీకు మీకు సహనం ఉండొచ్చు, కానీ మా సభ్యుల సహనం ఎంతవరకు ఉంటుందన్నది కూడా మీరు ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే వాళ్ళ హద్దుమీరి ప్రవర్తించినప్పుడు మా సభ్యులు కూడా ఎవరైనా సహనం కోల్పోతే ఇక సభా మర్యాద అన్నది మంట కలిసిపోతుంది.

1.20AM

దీనికి నా సూచన ఏమంటే మీరు కొరడా ఝులిపించాల్సి ఉంది అధ్యక్షా. ఎందుకంటే మనకు మళ్ళీ బడ్జెట్ సమావేశాలు సమీపిస్తున్నాయి. ఆ సమావేశాల్లో కూడా వారి ప్రవర్తన మారుతుందని నాకు నమ్మకాలు లేవు. గత రెండు రోజులుగా సభలో అన్నీ విషయాలపై, ప్రశ్నలపై ప్రశాంతంగా చర్చ జరుగుతోంది. బహుశా ఈ శాసనసభ ఏర్పడిన తరువాత 344వ నిబంధనపై కానీ, Calling Attention పై కాని చర్చలు ప్రశాంతంగా జరగడం ఇదే ప్రథమం. గతంలో ప్రశాంతంగా జరుగలేదు. సభ సజావుగా, ప్రశాంతంగా జరగాలంటే, ప్రతిపక్షం అందుకు సహకరించి ప్రశాంతంగా సభలో కూర్చోవాలంటే మీరు కఠినాతి కఠినంగా వ్యవహరించాల్సి ఉందని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అప్పల నాయుడు గారు..

శ్రీ కె. అప్పలనాయుడు (గజపతినగరం): అధ్యక్షా ఈ శాసనసభలో సభానాయకులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆశీస్సులతో నేను చేస్తున్న వైద్య వృత్తిని వదిలివచ్చి శాసనసభ్యునిగా ఇక్కడ కూర్చోవడం జరిగింది. ఈరోజు సమయం తక్కువ ఉన్నప్పటికీ తమరిని రిక్వెస్ట్ చేసి మాట్లాడేందుకు అవకాశాన్ని ఎందుకు తీసుకున్నానంటే, సభ్యురాలు శ్రీమతి ఆర్.కె. రోజా ఎవరైతే ఉన్నారో ఆవిడ ఇక్కడే కూర్చుంటుంది. సభలో ఎవరు మాట్లాడినా కూడా రన్సింగ్ కామెంట్రి చేస్తున్నారు. ఆ రన్సింగ్ కామెంట్రి వినడానికి కూడా చాలా బాధ అనిపిస్తోంది. ఇంతకు ముందు బడ్జెట్ సమావేశాలు జరిగినప్పుడు కూడా మీ ఛాంబర్ కు నేను పర్సనల్ గా వచ్చి ఇబ్బంది పడుతున్నట్లు తెలియజేసుకున్నాను. ఎందుకంటే ఈ శాసనసభలో అడుగుపెట్టాం ఈ శాసనసభలో నేర్చుకుందామని, ప్రజాసమస్యలపై మాట్లాడుదామని ఎప్పుడు సమావేశాలు పెడతారా ప్రజాసమస్యలపై మాట్లాడుదామని నేర్చుకొని సభకు వస్తున్నాం. సభలో ఎవరు మాట్లాడినా.. గౌరవ సభ్యురాలు రోజా ఇక్కడే కూర్చుంటుంది (చేయి చూపిస్తూ) కూర్చోని, సభనుండి వెళ్లే వరకు కూడా రన్సింగ్ కామెంట్రి చేస్తూనే ఉంటోంది. ఆ రన్సింగ్ కామెంట్రి ఎలా ఉంటుందంటే మా నోటితో చెప్పేందుకు అసహ్యంగా ఉండేంతటి అసభ్యకర పదజాలం, చెప్పలేని పదజాలం ఉపయోగిస్తుంది. ఈరోజు ఆవిడ సభా మర్యాదల పట్ల వ్యవహరించే తీరు ఒక్కటే కాదు, నాలాగా మొదటిగా సభకు ఎన్నికై వచ్చిన నాలాంటి క్రొత్త సభ్యులు నేర్చుకునేందుకు ఆసక్తి ఉన్నా కూడా, ఆ ఆసక్తి పోయే విధంగా ప్రజాసమస్యలపై మాట్లాడేందుకు వీలు లేకుండా పోయే విధంగా ఉంది కాబట్టి తమరు మంచి నిర్ణయం తీసుకొని రోజా గారిని మాత్రం **rest of the period** మొత్తం **suspend** చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఆరోజు మీరు చూశారు సభా నాయకులు మాట్లాడే సమయంలో కెమెరాలను అడ్డగించడం చూశారు. కానీ మీరు కూడా విననివి, సభలో చాలామంది చూడనివి నేను ఇక్కడ వింటుంటాను. ఎందుకంటే, ఆవిడ ఇక్కడే కూర్చోని మాట్లాడుతుంటారు. చాలా **worst** గా మాట్లాడు తున్నారు. కాబట్టి తమరిని ఒకటే వేడుకుంటున్నాను, ఈసభా గౌరవం కాపాడవలసిన బాధ్యత అందరి సభ్యులపై ఉంది, ముఖ్యంగా మీపైన కూడా ఉంది కాబట్టి **rest of the period** అంతా కూడా ఆవిడను సభకు అనుమతించకుండా చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆనందరావు గారు..

శ్రీ ఎ. ఆనందరావు (అమలాపురం): అధ్యక్షా, నేను ఈ సభకు శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికై సభకు రావడానికి అవకాశం కల్పించిన సభానాయకులకు, నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమకు ముందుగా నమస్కారాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. నేను మొదటి సారిగా ఎన్నికై ఈ సభకు వచ్చాను. గడచిన 16నెలలు కాలంలో సభలో హుందాతనాన్ని, ఆదర్శవంతమైన చర్చలను చూడాలని ఆశపడ్డాం. కానీ ప్రతిపక్ష నాయకులు జగన్మోహన్ రెడ్డి గాని ఆయన

డైరెక్షన్లో రోజూ గారు కాని చేస్తున్న పనులు చూస్తే చాలా బాధాకరంగా ఉంది. సభలో నేను గమనించి సంతవరకు రోజూ గారు రన్నింగ్ కామెంట్రీ చేస్తారు. ఆ రన్నింగ్ కామెంట్రీలో ఆవిడ ఎవరినైనా తిట్టొచ్చు, ఏమైనా అనొచ్చు. కాని ఆవిడను ఎవరేమీ అనకూడదు. నేను గడచిన ఈ 16 నెలల్లో అర్థం చేసుకున్నది ఏమంటే ఆవిడను ఎవరూ ఏమీ అనకూడదు. ఆవిడను అంటే అసలు ఒప్పుకోదు, వెంటనే అసభ్య పదజాలం ఉపయోగించి తిట్టడం జరుగుతోంది. సభ్యునికి రాజకీయ సత్ప్రవర్తన, సభలో సత్ప్రవర్తన అనే రెండు ప్రవర్తనలు ఉంటాయి. అలాగే వ్యక్తి గత దూషణలు, సభ్యులను కించపరచడం ఈ రెండూ చూస్తున్నప్పుడు గడచిన 16నెలలు కాలంలో నేను విన్నాను, దళిత మంత్రి అయిన సుజాత గారిని రోజూ గారు తిట్టిన బూతులు కాని, వాడిన పదజాలం కాని నేను విన్నాను. అలాగే సోదర శాసనసభ్యురాలు అనిత గారి పట్ల, మరో సోదరి విప్ గారి పట్ల అలాగే వ్యవహరించారు. అదేవిధంగా సీనియర్ సభ్యులు శ్రీ జి.బుచ్చయ్య చౌదరి, జి.నూర్యారావు గార్లను కూడా చాలా దారుణంగా తిట్టారు. నాకు సమీపంలో రోజూ గారు కూర్చుంటారు కనుక నాకు ఆవిడ తిట్లు వినిపిస్తున్నాయి. ఈ రెండు చూసిన తరువాత ఆ వాతావరణంలో సభ ఇంత దౌర్భాగ్యంగా ఇలా జరుగుతుందంటే డైరెక్షన్ ఇచ్చే ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డే కారణం. ప్రతిపక్ష నాయకులు వారి సభ్యులను పిలవడం, వారి చెవిలో చెప్పడం, చేయి చూపిస్తూ ఆ ప్రక్కకు వెళ్ళమని డైరెక్షన్ ఇవ్వడం మేము స్పష్టంగా చూస్తున్నాను. అవిధంగా చాలా అన్యాయంగా ఉంది. రోజూ గారికి ఎస్సీ, ఎస్టీలను కించపరిచే స్వభావం ఉందని జరిగిన మూడు విషయాలను బట్టి నాకు అర్థం అవుతోంది. ఎస్సీ వర్గానికి చెందిన గౌరవ మంత్రి గారిని తిట్టడం, ఎస్సీ వర్గానికి చెందిన గౌరవ విప్ గారిని తిట్టడం, చిత్తూరు జిల్లాలో ఆవిడ ధర్మా చేస్తూ పోలీసులను ఉద్దేశించి ఒకమాటన్నారు. నేను ఎస్సీ, ఎస్టీని కాదు నేను ఎస్సీ, ఎస్టీ కేసు పెట్టను నావద్దకు మీరు రావచ్చు అన్నారు. అంటే ఆవిడ ఉద్దేశం ఏమిటంటే, ఎస్సీలు అన్నా, ఎస్సీ, ఎస్టీ కేసులు పెట్టేవారన్నా చాలా దుర్మార్గమైన వారు, వీళ్లు ఈ విధంగా చేస్తారు అని ఆ ఎస్సీ, ఎస్టీ చట్టాన్ని అగౌరవించే రీతిలో ఆమె కామెంట్ చేసింది. అది చాలా దారుణం, అన్యాయం. ఈ మూడు విషయాలు చూసిన తరువాత ఆమె భవిష్యత్తులో మమ్మల్ని (ఎస్సీ సభ్యులను) కూడా కామెంట్ చేస్తుంది, సీనియర్ శాసనసభ్యులను కామెంట్ చేస్తుంది. రేపు మళ్ళీ ఆవిడ సభలో మమ్మల్ని కామెంట్ చేస్తే మేము తిరిగి ఏం చేయాలో తెలియదు. ఏమన్నా అంటే ఎవరు వినలేని, చెప్పకోలేని భాష ఉపయోగిస్తూ ఆవిడ మాట్లాడితే మా ఆత్మాభిమానాలు దెబ్బతిని ఈ సభకు ఎందుకొచ్చామనే ఫీలింగ్ వచ్చే సందర్భం పరిస్థితి కూడా ఉంది. ఇది చాలా బాధాకరం ఎందుకంటే ఇప్పటికే మా సోదరీమణులు చాలా దుఃఖిస్తున్నారు. డాక్టర్ బీఆర్.అంబేడ్కర్ గారు రచించిన రాజ్యాంగపు హక్కుల ద్వారా మేము ఇక్కడికి రావడం జరిగింది. మరో కారణం రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి గారు మాకు ఇక్కడకు వచ్చేందుకు అవకాశం ఇవ్వడం. ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకునే అనేక నిర్ణయాల్లో పాలుపంచుకుంటూ ఎస్సీ సభ్యులకు సహాయపడాలని మేము వస్తే, ఇక్కడ మా సభ్యుల మీదే రోజూ గారు దాడి చేయడం అవమాన పర్చడం, బూతులు తిట్టడం క్షమించరాని అంశం. వీరు రాజ్యాంగంపై ప్రమాణం చేసి సభలోకి వచ్చారు. డా.బీ.ఆర్. అంబేడ్కరు గారు

జాతీయ నాయకుడు. జాతీయ గీతం ఎవరు పాడినా, ఎప్పుడు పాడినా ఆ జాతీయ గీతాన్ని గౌరవించి నిలుచోవాల్సిన రూల్ ఉంది. డా.బీఆర్. అంబేడ్కరు గారు రాజ్యాంగం రచించి ఈ దేశానికే పరిపాలనా మార్గాన్ని చూపిస్తే, అటువంటి నాయకునిపై సభలో చర్చజరిగే సమయంలో ప్రతిపక్ష నాయకులు తప్పనిసరిగా ఉండాలి. అంబేడ్కరు అన్నా ఎస్సీలు అన్నా రోజా గారికి చులకన భావన ఉంది.

అదే విధంగా " యథారాజా తథాప్రజా " అన్నట్లుగా వాళ్ల నాయకుడు అంతే. వారు అంతే. ఇందులో నాయకుని పాత్ర ఉంది. ఈ శాసనసభలో గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకునిగా ఎస్సీ శాసనసభ్యుల గౌరవాన్ని కించపరచడానికి అతను కారకులు. మా గౌరవాలు పోతుంటే ప్రతిపక్ష నాయకులుగా మా గౌరవాన్ని వారు కాపాడాల్సి ఉంది. కాపాడాల్సిన బాధ్యత ప్రతిపక్ష నాయకునిపై ఉంది. కాపాడాల్సిన అతనే వారి సభ్యులను పురమాయించి సభలో అంబేడ్కర్ పై చర్చ జరుగుతుంటే చర్చలో పాల్గొనకుండా బయట అంబేడ్కర్ గారి విగ్రహానికి పాలాభిషేకం చేస్తున్నారు. అది కేవలం నటన, డ్రామా. రోజా గారు మూడు సార్లు నటన నడిపించారు. ఒకటి సభలో సస్పెండ్ అయినప్పుడు నటించారు, బయటకు వెళ్లినప్పుడు నటించారు. మూడవది హాస్పిటల్ కు వెళ్లడం ద్వారా నటించారు. భవిష్యత్తులో ఎస్సీ సభ్యులమైన మాకు, సభలో ఉన్న సీనియర్ సభ్యులకు రక్షణ కావాలి. తప్పనిసరిగా రోజా గారిపై చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎవరైనా ఒకసారి సభలో క్షమాపణ చెబితే తమ ప్రవర్తన మార్చుకుంటారు. జీవితంలో మళ్ళీ ఎప్పుడూ క్షమాపణ చెప్పకూడదు అని అనుకుంటారు. క్షమాపణ చెప్పి కూడా ఆవిడ తమ ప్రవర్తన మార్చుకోకుండా దళితుల పట్ల ఇంత దారుణంగా ప్రవర్తిస్తుందంటే ప్రభుత్వాలు రాజ్యాంగంలో దళితుల పట్ల ఏవైతే హక్కులు పొందుపరచబడి ఉన్నాయో ఆ హక్కులను రక్షించడం కోసం చెడు ప్రవర్తన, అసభ్య ప్రవర్తన కలిగిన శాసనసభ్యురాలిని disqualify చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గీతా గారు..

శ్రీమతి ఎం.గీత (విజయనగరం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, "యథారాజా తథా ప్రజా" అంటారు. తెలుగుదేశం పార్టీ ఆంధ్రుల ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడటానికి ఆవిర్భవించినప్పటికీ, ఆడపడుచుల తాలూకు ఆత్మ గౌరవాన్ని నిలబెడుతూ ఆనాటి నుండి ఈనాటి వరకు ఏరోజుకు ఆరోజు మహిళల తాలూకు గౌరవాన్ని పెంపొందించే దిశగా ఒకప్పుడు ఒకరిద్దరు మాత్రమే మహిళలు రాజకీయంలో ఉండే పరిస్థితి నుండి ఇప్పుడు ముప్పై శాతం కంటే ఎక్కువగా మహిళలు రాజకీయాల్లోకి వచ్చి అన్ని రంగాల్లో ముందుండే విధంగా అన్నింటిలో కూడా మహిళలకు ప్రాధాన్యతను ఇస్తూ మహిళలే ముందుండే విధంగా చేస్తున్న క్రమం తెలుగుదేశం పార్టీది అయితే, ఈ రోజు మనం చూస్తున్నాం అధ్యక్షా ప్రతిపక్ష నాయకుడు కానీ, ప్రతిపక్ష సభ్యులు కానీ, చట్టసభలపై ఏమాత్రం గౌరవం లేకుండా అక్కడ నియోజక వర్గాల్లో గెలిపించిన

ప్రజలందరు తలదించుకుని బాధపడే విధంగా నాయకుల ప్రవర్తన ఇక్కడ ఉండటం అనేది నిజంగా చాలా బాధాకరం.

1.30 PM

మహిళల గురించి కామెంట్స్ వస్తుంటే, ఈరోజు మేము ముందుకు వచ్చినప్పుడు అయ్యో ఏంటి ఇలా అంటున్నారు మనం గౌరవ ప్రదమైన కుటుంబాల నుండి వచ్చి ఎవరో ఒకరు ఏదో విధంగా మాట్లాడితే, వాళ్లు వ్యక్తిగత కామెంట్స్ చేస్తే మనం భరించాల్సిన పరిస్థితి వస్తుందా అని ఇక్కడున్న మేమందరం కూడా చాలా బాధపడుతున్నాం. ఎందుకంటే ప్రజా జీవితంలోకి వచ్చిన తరువాత ఏ రకమైన త్యాగాలకైనా సిద్ధపడాల్సి ఉంటుంది. ప్రజా సంక్షేమం కోసం ఆలోచించాల్సి ఉంటుందని మా నాయకుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాకు ఎప్పుడూ చెబుతుంటారు. ఎన్నికల వరకు ఒకటి అయితే, ఎన్నికైన తరువాత మనం ప్రజాభివృద్ధి గురించి మాత్రమే మాట్లాడాలని మాకెప్పుడూ ఉపదేశిస్తూ ఉంటారు. సభలో ప్రతిపక్షసభ్యులు ఎటువంటి రచ్చ చేసినప్పటికీ కూడా మీరు సంయమనం కోల్పోవద్దు అని మనందరం కూడా ప్రజల గురించి, ప్రజల అభివృద్ధి గురించి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని, మనం అత్యున్నతమైన సభలో ఉన్నామని చెబుతూ, నిర్దేశిస్తూ మమ్మల్ని మా నాయకులు నడిపిస్తూ ఉంటారు.

ఏదో పుర్వజన్మ సుకృతం కారణంగా ఈనాడు ఈ సభలో ఉన్నామని, ఈ పార్టీలో ఉన్నామని, ఇక్కడుకు వచ్చి ప్రజా సంక్షేమం పట్ల పనిచేయడానికి ఇది ఒక అవకాశం అదృష్టం అనిచెప్పి ఈ పార్టీ లోకి వస్తే, ఆపార్టీలో ఉండే వారందరూ కూడా " కనకపు సింహాసనం-శునకం " అనే సామెతను గుర్తు తెచ్చే విధంగా ప్రవర్తించడం అనేది మాత్రం నిజంగా ఇక్కడున్న సభ్యులందరూ కూడా బాధపడే విధంగా ఉంది. ఎందుకంటే ఇక్కడ ప్రతిపక్ష నాయకుడు 'చెప్పలతో కొడతారు' అని మాట్లాడుతారు. ఏం మాట్లాడుతారో అర్థం కాని భాషలో మాట్లాడుతాడు. ఒక సభ్యులు వచ్చి మాట్లాడుతూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి గురించి ఏదో ఒక టాపిక్ తీసుకువచ్చినప్పుడు, సబ్జెక్ట్ గురించి మాట్లాడే సందర్భంలో కృష్ణా జిల్లాలోనే అత్తవారు ఉంటారని తెలిసి, కృష్ణాజిల్లాలో రాజధాని వస్తుందని అక్కడే అత్తవారిని తీసుకువచ్చారని సీఎం గారు అని చులకనగా మాట్లాడుతారు. మరో సభ్యులు ఎక్కడో ఉండి మాట్లాడుతూ తలలు నరికి వేయిస్తామని మాట్లాడుతారు, అలాగే మన ముఖ్యమంత్రి గారికి చికాగో విశ్వ విద్యాలయం డాక్టరేట్ ఇచ్చింది అంటే, బయట అసభ్య పదజాలంతో మాట్లాడటం అనేది చాలా బాధాకరం. ఎందుకంటే ఇక్కడ ఈ సభకు మీరే సుప్రీం. ఈరోజు అయిదుకోట్ల జనాభా ఉన్న ఆంధ్రులు అందరూ కూడా ఎంతో అభిమానించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు ఉండాలని, మాకు రాజధాని ఏర్పాటు కావాలని ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకొని ముందుకు నడుస్తోన్న సమయంలోనే వీరందరూ ఈ విధంగా మాట్లాడితే చాలా బాధాకరం అనిపిస్తోంది. మహిళల

గురించి వచ్చిన కామెంట్స్ ఎవరైతే చేశారో వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకునే విధంగా మీరు నిర్ణయం తీసుకోవాలని, అదేవిధంగా ఏ సభ్యుడైనా తన పరిధిని దాటి కాని, వ్యక్తిగతంగా కానీ, విమర్శలు చేస్తే , ఇటు సభలో గాని, అటు సభ వెలుపల గానీ వ్యక్తిగతంగా ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసిందా అనేది మీడియాలో వస్తుంది కాబట్టి అటువంటి పరిస్థితుల్లో కూడా వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకొన్నట్లైతే అటువంటి వారి ప్రవర్తనలో ఎంతో కొంత మార్పులు వస్తాయి. ప్రతిపక్ష నాయకుడు అలాగే ఉన్నందున వారందరూ అలాగే పిచ్చిపట్టినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు, మా వరకు మా నాయకుడు మమ్మల్ని సజావుగా నడిపించే నాయకులు, పెద్దలు ఉన్నారు. కాబట్టి మా వైపు నుండి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదు. ఇటువంటి యాగీ చేసేవారు కాని, ఇటువంటి కామెంట్స్ చేసే వారిమీద గాని, భవిష్యత్తులో ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా, మేమందరం బాధపడే పరిస్థితి లేకుండా కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని తమను హృదయపూర్వకంగా కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గుండా లక్ష్మీదేవి గారు..

శ్రీమతి గుండా లక్ష్మీదేవి (శ్రీకాకుళం): నమస్కారం అధ్యక్షా, ఈరోజు గౌరవ సభ్యులు అనితా గారు గాని, గౌరవ మంత్రివర్యులు సుజాతమ్మ గారు గాని, వారు బాధపడిన తీరు మేము ఇంతకు ముందు నుండే చూస్తున్నవే అధ్యక్షా. చాలా ఘోరంగా రోజూ గారు మాపట్ల ప్రవర్తించిన తీరు చూసి మహిళలుగా మేము చాలా బాధపడుతున్నాం. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం పార్టీ మొదటి అధ్యక్షులు అయిన స్వర్గీయ శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు మహిళలు అందరిని ముందుకు తీసుకు రావాలనే సంకల్పించి, మమ్మలందరిని ప్రజాప్రతినిధులుగా తీసుకువచ్చారు. ఈ సందర్భంలో మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇళ్లలో ఉండే మమ్మల్ని మహిళా ఎంపిలీలుగా ఇక్కడకు తీసుకువచ్చారు. ఇదొక పవిత్రమైన సభ. ఇందులోకి వస్తూనే మేమెంతో ఆనందించాం. ఈ సభలో అడుగుపెట్టడమే గొప్ప అనుకున్నాం. అటువంటి మమ్మల్ని రోజూ గారు చాలా తక్కువ చేసి మాట్లాడటం చాలా బాధాకరంగా ఉంది. కాబట్టి ఆవిడపై మీరు కఠినమైన చర్యలు తీసుకొని మా అందరిని రక్షించాలని కోరుకుంటున్నాం అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మృణాళిని గారూ..

శ్రీమతి కె. మృణాళిని(చీపురుపల్లి): అధ్యక్షా ఈ శాసనసభా సమావేశాల్లో రోజూ గారు ప్రవర్తించిన తీరు గాని, అమె మాట్లాడే విధానం చూడడం చాలా బాధాకరంగా ఉంది. దురదృష్టవశాత్తూ సంఘటన. గత సమావేశాల్లో కూడా ఇటువంటి సంఘటనలు చోటు చేసుకున్నాయి. అయితే శాసనసభలోకి రావడం అనేది ఒక అదృష్టంతో కూడిన విధానమని బయట చూసిన వాళ్లు అనుకుంటారు. నిజంగానే అదృష్టం. కానీ ఇందులోకి రావడం అనేది పూలపాన్సు మీద

నడచి రావడమంత తేలిక కూడా కాదు. చాలా కష్టసాధ్య అయినటువంటి పని. గౌరవ పార్టీ అధ్యక్షుల నుండి పార్టీ టికెట్ రావడం దగ్గర నుంచి ప్రజల్లోకి వెళ్లి గెలిచి రావడం శాసనసభలో అడుగుపెట్టడం వరకు కష్టసాధ్యమైన పని. శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికయిన తరువాత ఎంతో బాధ్యత ఉంటుంది, ప్రజలలో, గ్రామాల్లో పర్యటించడం ప్రజా సమస్యలు తెలుసుకోవడం, శాసనసభలోకి వచ్చినప్పటి నుండి ప్రజా సమస్యల్ని ఏవిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టిలో పెట్టాలి, ఈ ప్రాంతం యొక్క సమస్యలు ఎలా పరిష్కరించాలి, ప్రజాభివృద్ధి ఏవిధంగా చేయాలి, మంత్రుల వద్దకు ఏవిధంగా సమస్యలు తీసుకువెళ్లాలి, సభలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో గౌరవ సభాపతి ముందుకు సమస్యల్ని తీసుకురావాలి అనేటువంటి అనేక విధాలుగా ఆలోచించి సభలో ప్రవేశించడం, ప్రజా సమస్యలపై నిరంతరం ఆలోచించే ప్రక్రియ ఉంటుంది అధ్యక్షా.

అలాంటి గౌరవ ప్రదమైనటువంటి ఈ శాసనసభలోకి రోజూ గారు ఒక సినీ ఆర్టిస్ట్ గా ఉంటూ ఎన్నికై వచ్చారు. ఎంతో మంది ప్రజలు ఆమెను అభిమానిస్తారు. కానీ ఆ ప్రపంచం వేరు, ఈ ప్రపంచం వేరు. గౌరవ ప్రదమైన సభలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రజల సమస్యలు, గ్రామాల యొక్క అభివృద్ధి కోసం నిరంతరం పాటు పడాల్సినటువంటి ఈ శాసనసభలో ఆమె ప్రవర్తన చాలా బాధాకరం. నిజంగా అనిత గారు ఏడుస్తూ చెబుతుంటే సాటి మహిళగా మాకు కడుపులోనుంచి దుఃఖం ముందుకు వచ్చి కళ్లమ్మటి నీళ్లు చిమ్మేటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. గత సమావేశాల్లో కూడా సుజాత గారి పట్ల అదేవిధంగా వ్యాఖ్యలు చేయడం జరిగింది. అయితే మహిళాలోకం అంతా కూడా కోరుకునేదేమంటే, ఈ రోజు ఏ తల్లిదండ్రులు అయినా కూడా ఆడపిల్ల, మగపిల్ల వాడు అనే విచక్షణా, వివేచనా లేకుండా పెంచుతున్నారు. అదేవిధంగా చదివించుకుంటున్నారు. గతంలో అయితే మగపిల్లవాడు కావాలనుకునే వారు కాని, ఈరోజు ఇద్దరు ఆడపిల్లలు అయినా చాలు వాళ్లనే చదివించుకుంటామంటున్నారు. మగపిల్లల కన్నా ఆడపిల్లలే తల్లిదండ్రులను బాగా చూస్తున్నారు అని ఈనాటి సమాజంలో తల్లిదండ్రుల పరిస్థితి ఉంది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో కల్పనాచావ్లా లాంటి వాళ్లు అంతరిక్షంలోకి వెళ్లి తిరిగి వస్తున్నటువంటి నేపథ్యంలో మన మనందరం కూడా అభివృద్ధి పథంలోకి దూసుకుపోయేవిధంగా అభ్యున్నతి వైపు ఆలోచించాలే తప్ప మనమే మహిళలను కించపరిచే విధంగా మాట్లాడితే సభ్య సమాజం సిగ్గుపడే విధంగా ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో భవిష్యత్తులో మహిళలు ఇక్కడకు రావడానికి కూడా భయపడి, సిగ్గుపడే పరిస్థితులు తీసుకువస్తున్నారు. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అయిదు కోట్ల ఆంధ్రుల ప్రతినిధి అయినా వారి పట్ల కూడా చులకనగా వ్యవహరిస్తూ వారి ముందుకు వచ్చి, కెమెరా ముందుకు వచ్చి అడ్డుపడి స్టోగ్గెన్స్ చేయడం అనేది ఎంతటి బాధ్యతా రాహిత్యమో ప్రజలందరూ గమనిస్తున్నారు. ప్రజలందరూ కూడా ఆమె ఇటువంటి సభ్యురాలా అని ఇటువంటి సభ్యురాలు ఈ సభలో ఉన్నారా అని చాలా వ్యతిరేకతతో అనుకుంటున్నారు. జరిగిన సంఘటన పట్ల మీరు ఏదైతే సంవత్సరకాలంపాటు సభనుండి సస్పెన్షన్ చేస్తూ నిర్ణయం తీసుకున్నారో అది న్యాయబద్ధమే. చేసింది సరైన చర్య, గౌరవ ప్రదమైన సభలో మహిళా సభ్యురాలుగా ఆవిధంగా వ్యవహరించకూడదని ప్రజలందరూ మీ

యెక్క తీర్పు పట్ల హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. కనుక ఇలాంటి చర్యలను ఎప్పుడూ, ఎవరం ఇటువంటి చర్యలను సహించ కూడదు, ప్రోత్సహించ కూడదు. మీరు తీసుకున్న ఈ చర్యను మేమందరం అభినందిస్తున్నాం, గౌరవిస్తున్నాం. సభ్య సమాజంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఒకరిని ఒకరు గౌరవించుకొని ముందుకు వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి. అనేక మంది సభ్యులు ఉన్నత చదువులు చదవుకొని, ఈ సభలోకి వచ్చిన నేపథ్యంలో గౌరవ సభ్యురాలు అక్షీగారు అన్నారు ఇంట్లోకి పరిమితమైన మాలాంటి వారిని ఈ సభలోకి ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకువచ్చారు, ఈ అదృష్టం మాకు వచ్చిందన్నారు.

1.40PM.

ఇంటికే పరిమితమైన మాలాంటి వాళ్లందరినీ మహిళా రిజర్వేషన్ల కింద గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు సీట్లు ఇవ్వడం వలన మేము వచ్చి ఈ సభలలో కూర్చునే అవకాశం కలిగినందుకు సంతోషంగా ఉంది. కనుక ఇలాంటి చర్యలను మనమెవరం కూడా హర్షించం. సభ్యురాలు శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజాగారి ప్రవర్తన పట్ల మేం మహిళలుగా పూర్తి వ్యతిరేకతను వ్యక్తం చేస్తూ, మీరు తీసుకున్న నిర్ణయం సంపూర్ణంగా, సమంజసంగా ఉందనే విధానంలో మేము ఒప్పుకొంటున్నాం. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: సౌమ్య.

శ్రీమతి తంగిరాల సౌమ్య (నందిగామ): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. గత రెండు రోజులుగా సభ్యురాలు శ్రీమతి వి. అనితగారు పడే బాధను మేము చూస్తే చాలా దుఃఖంగా ఉంది. ఒక మహిళగా ఆమె బాధను మేము అర్థం చేసుకున్నాం. మేము ఒక దళిత కుటుంబంలో జన్మించి, ఉన్నత చదువులు చదువుకొని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి భిక్షతో ఈరోజు ఈ పదవులు అలంకరించి మీముందు నిల్చున్నాం. మేము ముఖ్యంగా అనిత గానీ, నేను గానీ చిన్న వయసులోనే రావటం, అటు మాకు ఫ్యామ్లీ ఒత్తిడి, ఇటు పాలిటికల్ లైఫ్ కూడా మాకు తీవ్రంగా ఉంటుంది. ఈ రెండింటినీ బ్యాలెన్సింగ్ చేసుకుంటూ, ప్రజా సమస్యలను గౌరవ శాసనసభలో ప్రతిపాదించాలని మేము ఎంతో ఆశతో సభలో అడుగుపెడతాం. కానీ అడుగుపెట్టిన రోజు నుంచీ ప్రతిపక్షం వారి వైఖరి చాలా బాధాకరంగా ఉంటుంది. కనీసం ఈరోజైనా క్వశ్చన్స్ అన్నీ డిస్కస్ చేసుకున్నాం. నేను ఈ ఆరు సెషన్స్లో మొదటిసారిగా ఇంత ప్రశాంతంగా క్వశ్చన్ అవర్ జరుపుకోవడం ప్రథమంగా చూశాను. తోటి మహిళా శాసనసభ్యురాలు శ్రీమతి ఆర్.కె. రోజాగారి ప్రవర్తన చాలా అసభ్యకరంగా ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రి అంటే రాష్ట్రానికి ఒక కింగ్ లాంటి వ్యక్తి. అలాంటి వ్యక్తి పట్ల రోజాగారు వ్యవహరించిన తీరు చాలా బాధాకరం. ఈరోజు సభ్యసమాజం తలదించుకునే విధంగా ఉంది. తోటి మహిళా శాసనసభ్యురాలి పట్ల, మంత్రుల పట్లే కాదు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి పట్ల కూడా ఆమె వ్యవహరించిన తీరు చాలా బాధాకరం. మీరు ఒక సంవత్సరం సస్పెండ్ చేసినందుకు కొంచెం సంతోషంగా ఉన్నా కూడా ఇంకా

కరినంగా వ్యవహరించి ఆమెను పూర్తిగా disqualify చేయాలని మిమ్మల్ని కోరుతూ సెలపు తీసుకొంటున్నాను. (అధికార పక్షం వైపు నుంచి చప్పట్లు)

మిస్టర్ స్పీకర్: అందరి అభిప్రాయం మేరకు...

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు శ్రీ జి.వి. ఆంజనేయులు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరగా ఆయనకు అవకాశం లభించింది.)

శ్రీ జి.వి. ఆంజనేయులు: ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. శాసనసభ్యురాలు, సోదరి అనిత మీద శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజాగారు చేసిన వ్యాఖ్యలకి చాలా బాధపడుతున్నాము. ఒక మహిళగా, ఒక మహిళా శాసనసభ్యురాలిగా శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజాగారు ఇలా ప్రవర్తించి ఉండాల్సి కాదు. తోటి మహిళ యొక్క, తోటి శాసనసభ్యురాలి యొక్క ఆత్మాభిమానం కాపాడేవిధంగా ఉండాలి. అలాగే తోటి మహిళలకు ప్రోత్సాహంగా ఉండాల్సినటువంటి శాసనసభ్యురాలు శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజాగారు వ్యక్తిగత దూషణలు చేయడం, ఒక మహిళా శాసనసభ్యురాలి ఆత్మాభిమానం దెబ్బతినే విధంగా ప్రవర్తించడం, మాట్లాడటమనేది చాలా దురదృష్టకరం, చాలా బాధాకరం. ఒక సంవత్సరం సస్పెన్షన్ అనేది సరిపోదేమోనని ఈరోజు సభలో సభ్యులందరూ కూడా భావిస్తున్నారు. అలాగే మరోపక్క ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు, వారు తీసుకున్న నిర్ణయాలు కూడా చాలా బాధాకరంగా ఉన్నాయి. వైఎస్సార్ పార్టీ సభ్యురాలు తప్పు చేస్తే దానిని మందలిస్తారని మేమందరం ఆశించాము. ఇది చాలా తప్పు అని ఖండిస్తారని అనుకున్నాం. ఇంకోసారి మన సభ్యులు ఇలాంటి అసభ్యకరమైన పనులు చేయకూడదు, సభను గౌరవించాలి, సభ విధానాలను గౌరవించాలి అని ప్రతిపక్ష నాయకులు వారి సభ్యులకు చెబుతారని, సభలో ప్రజా సమస్యలు చర్చించే విధంగా సభను హుందాగా ముందుకు తీసుకెళ్తారని మేం ఆశించాం. కానీ, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు హుందాగా వ్యవహరించలేకపోవడం చాలా బాధాకరం. అలాగే వాళ్ల సభ్యురాలు రోజాగారు చేసిన తప్పును ఖండించలేకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. అలాగే సభ జరుగుతున్నప్పుడు పోడియం వైపు వాళ్ల సభ్యుల్ని రమ్మని చెప్పటం, అందరూ చూస్తుండగా బహిరంగంగానే వాళ్లని ప్రోత్సహించడం, అంతేకాదు గౌరవ ముఖ్యమంత్రివారి వైపు, అధికారపక్షం వైపుకు కూడా వెళ్లండి, అక్కడికి కూడా వెళ్లి కామెంట్స్ చేయండి, అలాగే స్పీకర్ గారి మీదకూ దూసుకెళ్లండి అని ఈ విధంగా స్పీకర్ గారి మీద, ముఖ్యమంత్రిగారి మీద, అధికారపక్షం సభ్యుల వైపు వచ్చి, చుట్టూ ఆక్కుపై చేసి, స్పీకర్ గారి మీద రన్నింగ్ కామెంట్ రీ చేయడం చాలా దురదృష్టకరం. సభా మర్యాదలను కాపాడలేని ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఉండటం, సభా మర్యాదలు తెలియని ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఈరోజు ఉండటం చాలా దురదృష్టకరం. ఈవిధంగా ప్రోత్సహించడం, ముఖ్యమంత్రిగారిమీద గౌరవం లేకుండా ఎలాబడితే అలా కామెంట్ చేయడమనేది సభకు మర్యాద కాదు. ఈరోజు సభ్యురాలు శ్రీమతి అనితకు జరిగిన అవమానానికి మేమందరం

చింతిస్తున్నాం. దీనిమీద ఇంకా కఠినంగా వ్యవహరించి, క్రమశిక్షణా చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇంకొక్క విషయం. "ఒక వ్యక్తి ఎలా ఉంటాడు, అతని స్వభావం ఎలా ఉంటుందో అతని చుట్టూ ఉన్న స్నేహితులను చూసి చెప్పొచ్చు అని" పెద్దలంటారు. అలాగే ఒక నాయకుడు, ఆయన తీసుకున్న నిర్ణయాలను బట్టి అతని నాయకత్వ లక్షణాలు ప్రజలు గుర్తిస్తారు. సభలో 18 నెలల నుంచి చూస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఒక్క మంచి విషయాన్ని కూడా, ప్రభుత్వం చేసే మంచి విషయాలు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న మంచి నిర్ణయాల్ని ఒక్క రోజైనా అభినందించటం నేను చూడలేదు.

అలాగే గతంలో శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వం చేసే మంచి పనులను అభినందించే వారు. అలాగే సి.ఎం.గారు తీసుకున్న మంచి నిర్ణయాలను కూడా అభినందించిన సందర్భాలు చూశాం. అయితే ఈరోజు ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఒక రాజధాని నిర్మాణం, అంటే ఈరోజు కోట్లాదిమంది ప్రజలకు అవసరమైన రాజధాని నిర్మాణం, అటువంటి మంచి పనిని అభినందించలేకపోయారు. జరిగే పనులను ప్రోత్సహించలేకపోయారు.

అలాగే పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు. దానివలన కోట్లాది మంది ప్రజలకు ఎంతో ఉపయోగం. పట్టిసీమ చాలా అవసరమైనది. అలాంటి మంచి పనులు కూడా అభినందించలేని ప్రతిపక్ష నాయకుడు, ఒక మంచి పనికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వలేని ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఈ సభలో ఉండటం ఈరోజు ప్రజలు చాలా బాధాకరంగా, చాలా దురదృష్టంగా భావిస్తున్నారు. ప్రతిపక్ష నాయకుడు హుందాగా వ్యవహరించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికైనా గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడిని కోరుతున్నాను. ఈరోజు మేము ఎంతో ఆశతో వచ్చాం. గతంలో మొదటిసారి శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికైనప్పుడు రాష్ట్ర విభజనకు సంబంధించి టి.ఆర్.ఎస్. గొడవ వలన ప్రజా సమస్యలపై మాట్లాడే అవకాశం మాకు సభలో రాలేదు. అలాగే ఈరోజు వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు చేసిన గొడవ వలన సభ జరగకుండా సభా సమయాన్ని వృథా చేస్తున్నారు. మేమందరం కూడా ఎంతో ఉత్సాహంగా, ఎన్నో ప్రజా సమస్యలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావాలని (బెల్) అనుకుంటుంటే సభ సరిగా జరగనీయకుండా అడుగడుగునా అడ్డుపడుతున్నారు. ప్రజా సమస్యల మీద మాట్లాడడాం అనే ఆలోచన లేని ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఈరోజు ఉండడం చాలా దురదృష్టకరం. కాబట్టి ఇలాంటి ప్రతిపక్ష నాయకుడి వ్యవహారాన్ని మేం తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. అలాగే నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: కాగిత వెంకటరావు గారు.

శ్రీ కాగిత వెంకటరావు (పెడన): అధ్యక్షా నమస్కారం. ఈరోజు శాసనసభలో మన సభ్యులందరూ కూడా 18వ తేదీన జరిగిన సంఘటన మరవలేని విషయం. లేటుగా అయినా సోదరీమణి మంత్రిగారు ప్రస్తావించిన దానికి మేమందరం కూడా చాలా బాధపడుతున్నాం. ఎందుకంటే ఇది నిండు శాసనసభ. ఇది ప్రజా ప్రస్థానం. మనమందరం కూడా శాసనసభ్యులుగా ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడి వచ్చిన వాళ్ళం. ప్రజాస్వామ్యంలో మనమేదో మంచి పనులు చేస్తాం, రాష్ట్ర ప్రజలకు మంచిగా మేలు జరిగే విధంగా నిర్ణయాల పట్ల సముచితమైన ఆలోచనలు ఇచ్చి, మన యొక్క భాగాన్ని పాలు పంచుకుంటామని చెప్పి అందరూ ఊహించి పంపించారు. నేను కూడా 1985 దగ్గర్నుంచి మా నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి దగ్గర శాసనసభ్యునిగా మెలిగిన వ్యక్తిని. ఏనాడూ కూడా మా నాయకుడు రౌడీయిజాన్ని ప్రోత్సహించి జనం మీదకు తోలిన విషయం లేదు. దోపిడీ, దొంగతనాలు చేయమని చెప్పి, లేకపోతే ఆర్థికంగా బలోపేతం అవ్వండి, బలపడండి, బాగా సంపాదించుకోండి అని చెప్పి ప్రోత్సహించే వ్యక్తి కాదు. కానీ ఈనాడు చూస్తుంటే నిండు శాసనసభలో ఒక ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్రెడ్డికి ప్రజాస్వామ్య విలువలు ఏమాత్రం తెలుసో నాకు తెలియదు గానీ, నాకున్న అనుభవంలో గత 20 సంవత్సరాలుగా 4 శాసనసభలలో నేనున్నాను. ప్రతిపక్ష నేతలను చాలామందిని చూశాను. శ్రీ బాగారెడ్డిగారి నుంచి కూడా నేను ఉన్నాను. శ్రీ జనార్థన్రెడ్డిగారున్నారు, డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర్రెడ్డిగారున్నారు. కానీ కొన్ని విషయాల పట్ల దురుసుగా వ్యవహరించొచ్చు, మాట్లాడొచ్చు, నిలదీయవచ్చు గానీ, పోడియం ముందుకు వెళ్లి స్పీకర్గారిని కూడా దూషించే పరిస్థితిలో, మైకులు లాక్కొనే పరిస్థితిలో, అసభ్యంగా అనరాని మాటలు మాట్లాడి, ఇవాళ రికార్డులోకి వెళ్లిన పరిస్థితి కూడా ఉంది. ప్రజలు వాళ్ళని కూడా ఎన్నుకొన్నారు. మనం తప్పు అనటం లేదు.

1.50PM.

కానీ రోజుగారి ప్రవర్తన పట్ల కనీసం క్షమాపణ చెప్పేదానికి కూడా ప్రతిపక్ష నేత ముందుకు రాని పరిస్థితిలో ఆమె చేసిన దానిని ప్రోత్సహించినట్లుగా రెండు రోజులు శాసనసభను బహిష్కరించడమంటే, ఒక ప్రతిపక్షనాయకుని హోదాను కూడా శాసనసభలో ప్రదర్శించాలనేటువంటి ఆలోచన లేనటువంటి వ్యక్తి ఈ సభలో ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఉన్నాడు అంటే, ఆయనకు ఈనాడు కావలసింది, శాసనసభను జరగనీయకుండా ఉండాలనా, లేకపోతే విషయాలన్నీ ప్రస్తావనకు రాకూడదనా? (బెల్) ఈ రాష్ట్రం విడిపోయిన సందర్భంలో కొత్త రాజధానికి అనేక సమస్యలేర్పడ్డాయి. ఆ సమస్యల పట్ల ఇవాళ మనమందరం కూడా, ఈ ప్రణాళికలను పూర్తి చేసి ఏవిధంగా మనం ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలన్న ఆలోచనతో చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వముంది. ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నా కూడా ప్రోత్సహించి ముందుకు నడిపించాల్సినటువంటి బాధ్యత ప్రతిపక్ష నేతకు ఉంది. సమస్యల్ని లేవనెత్తచ్చు గానీ, మీరు లేవండి, పోడియం దగ్గరకు పొండి,

సభానాయకుడి దగ్గరకు వెళ్ళండి, హాల్ చల్ చేయండి, ఇష్టమొచ్చినట్లు మాట్లాడండి, అసభ్యంగా ప్రవర్తించమని ప్రోత్సహించడం చాలా దురదృష్టకరం. అధ్యక్షా, ఇక్కడ తప్పు చేసిన వాళ్ళకంటే ప్రోత్సహించిన వాళ్ళదే పెద్ద తప్పిదమని చెప్పి, మీ ద్వారా ఒక జడ్జిగా, నిండు శాసనసభలో నాకున్నటువంటి అనుభవాన్ని మీ దృష్టిలో పెడుతున్నాను. ప్రోత్సహించడం పెద్ద తప్పిదం. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని ప్రజలు క్షమించరానటువంటి పరిస్థితికి తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఉంది. అవసరమైతే, శాసనసభలో ఈనాడు జరిగినటువంటి చరిత్రని క్లిప్పింగ్స్ ద్వారా ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్తే, రోజూ గారికంటే కూడా జగన్మోహన్ గారినే ఎక్కువగా ఛీ కొట్టే పరిస్థితి ఉందని నేను మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో, అనిత గారు కావచ్చు, అదేవిధంగా సుజాత గారు కావచ్చు, లేదా ఇంకో మహిళ కావచ్చు. వాళ్ళలో కూడా మహిళలున్నారు. కానీ, ఎవ్వరికీ లేదు అ నిధానం. ఎందుకు వస్తోందో కూడా తెలియట్లేదు. ఈరోజు టీవీల్లో చాలా నాటికలు వస్తూ ఉన్నాయి. నాటికల్లో విలస్లున్నారు. మనం చూస్తూ ఉన్నాం. దానికన్నా ఎక్కువగా, ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరికెళ్ళి హాల్ చల్ చేయడమంటే, ఇంతకన్నా దురదృష్టకరమైన సంఘటన మరొకటి లేదు. ఈ శాసనసభలో ఇటువంటిది రానీయకుండా చేయాలి. గతంలో మీరు ప్రివిలెజ్ కమిటీకి పంపించడం జరిగింది. ఏది ఏమైనా ఈనాడు సంవత్సరం సస్పెన్షన్ అనేది ప్రధానంగా మీరు తీసుకున్న నిర్ణయం సముచితమైనదే అయినప్పటికీ అటువంటి వాళ్ళకి భవిష్యత్తులో ఈ శాసనసభలో తీసుకోవాల్సిన నిర్ణయాలపట్ల మీకు ఉన్నటువంటి రైట్స్ కి, మీకున్నటువంటి విధానాలకి పూర్తిగా మేము మీకు అండగా ఉంటాం. ఏవిధంగా నిర్ణయం తీసుకున్నా పూర్తి సహాయ, సహకారాలిస్తాం. తప్పనిసరిగా ఇవాళ ప్రతిపక్ష నేతకి బుద్ధి వచ్చేలాగా నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని మీ ద్వారా నేను మనవి చేసుకుంటూ, మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చివరిగా శ్రీమతి యామినీ బాల గారు.

శ్రీమతి బి. యామినీ బాల(శింగనమల) : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. ఒక మహిళ చట్ట సభలకు రావాలన్నా వచ్చే పరిస్థితి ఉండేది కాదు. గతంలో గృహానికి పరిమితమైనటువంటి మహిళను ఆనాటి మత సాంప్రదాయాల పరదాల నుంచి తొలగించి, సంఘ సంస్కర్తలైనటువంటి శ్రీ రాజా రామమోహన రాయ్, వీరేశలింగం పంతులు గారు మొదలుకొని మన అన్న నందమూరి తారక రామారావు గారు, ఆస్తిలో సగ భాగాన్ని ఇస్తున్నానని చెప్పడమే కాక, దానికి చట్ట రూపం కల్పించి మహిళలను కూడా అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి పరచాలని, కేవలం ఒకే ఒక పదం - పొదుపు అనే పదాన్ని తీసుకొని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు డ్వాక్రాను రూపొందించి, ప్రపంచంలోనే ఇంతటి మహిళా నెట్ వర్క్ ఉన్నటువంటి ఒకే ఒక సంఘం, డ్వాక్రా సంఘం. చదువుకున్న వ్యక్తులం. సమాజంలో

ఎదిగినటువంటి వ్యక్తులం. ఎన్నో చక్కటి కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నటువంటి మేమందరం కూడా దళిత మహిళా సభ్యులైతేనేమి, పురుషులైతేనేమి, మొట్టమొదటిగా ఈ సభకు వచ్చినప్పుడు, మా అందరి మనసుల్లో కూడా ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకున్నాం. ఎందుకంటే, ఈరోజు ఈ సభలో ఉన్నటువంటి దళిత సభ్యులమందరం కూడా విద్యావంతులం. నేను ఎకనామిక్స్‌లో డాక్టరేట్ చేసినా, గెజిటెడ్ ఆఫీసర్‌గా ఉన్నప్పటికీ, ఈ సభలోకి వచ్చి మీ ముందు నిలబడే అర్హత ఇచ్చినటువంటి గొప్ప వ్యక్తి. ఎక్కడో వరకట్నపు చావుగా ఉండవలసిన ఒక వ్యక్తిని తీసుకువచ్చి, అవకాశాలిచ్చి, మానసిక ధైర్యాన్నిచ్చి, రాజకీయ భవిష్యత్తునిచ్చి, ఈరోజు సభా ముఖంగా దళితులమైన మమ్మల్నందర్నీ బలోపేతం చేసి నిలబెట్టినటువంటి మహోన్నతుడు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేశారు.)

అధ్యక్షా, సార్ ఎప్పుడూ చెప్తుంటారు, this is the beauty of democracy అని. నిజమే, ఎంతో మహోన్నతుడైనటువంటి ముఖ్యమంత్రి అండగా ఉన్నటువంటి మేమందరం కూడా ఎన్నో నేర్చుకోవాలని, భవిష్యత్తులో ఉన్నత స్థానాలకు చేరుకోవాలని, చక్కగా ఈ సభలో మా వాణిని వినిపించాలని మేమెంతో ప్రీపేర్ అయి వస్తాము. అవకాశం రాలేదంటే బాధేస్తుంది. అప్పుడు ఆయన అవకాశం వస్తుంది, వచ్చేవరకు మీరు ప్రీపేర్ కావాలని మమ్మల్ని ప్రోత్సహించే ముఖ్యమంత్రి అండగా ఉన్న మేము, కేవలం ప్రతిపక్ష సభ్యులు, ముఠా నాయకులు, మాఫియా గ్యాంగుకు అడ్డెస్ అయినటువంటి వ్యక్తులు, మహిళలన్నా, దళితులన్నా ఎలాంటి గౌరవం లేనటువంటి వ్యక్తులు, భారత రాజ్యాంగ రచయిత భారతరత్న డా.బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ గారిని అగౌరవ పరచడమే కాకుండా, ఈరోజు నిండు చట్టసభలో దళితులని అవమాన పరచడం చాలా బాధాకరం. శోచనీయం. ముఖ్యంగా మహిళా సభ్యులైతేనేమి, పురుష సభ్యులైతేనేమి సమానంగా గౌరవించవలసినటువంటి వ్యక్తులు, బయట ఎక్కడో జరిగాయని పేపర్లో చదవడం, టీవీలో చూడడం కాదు. అధ్యక్షా, సాక్షాత్తు, రాష్ట్ర చట్ట సభల్లోనే దళితులని అవమాన పరుస్తున్నారంటే, దాన్ని చాలా తీవ్రంగా ఖండించాలి. మా సభా నాయకులు కూడా దీనిపైన మెతక వైఖరి లేకుండా కఠినంగా ఉండాలని మరొక్కసారి కోరుకుంటున్నాం. క్షమించాలి అధ్యక్షా, గతంలో ఇదే వ్యక్తి పైన మేమందరం చెప్పినప్పుడు, లేదు... క్షమించాలి, క్షమాగుణం చాలా ఉన్నతమైనటువంటిదన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దయవలన ఆమె తిరిగి సభకు రావడం జరిగింది. వచ్చిన రోజు నుండి ప్రతీ మాటా, ప్రతీ కామెంట్, పురుషులు, మహిళలు అన్నటువంటి తేడా లేకుండా సిగ్గుతో తలవంచుకునేవిధంగా మాట్లాడే వ్యవహారం, ఆమె వ్యవహార శైలి, రెచ్చగొట్టే విధానం, చేసే కామెంట్స్, ఏకవాక్య తీర్మానంగా ఆమెను శాశ్వత బహిష్కరణ చేయాలన్నది మా డిమాండ్.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేశారు.)

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎక్కడ? నీ స్థానం ఎక్కడ? తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్నప్పుడు, నీకు రాజకీయ అవకాశాలిచ్చి, రాష్ట్ర మహిళా అధ్యక్షురాలిగా నీకు ఎంతో ఉన్నత స్థానాన్ని ఇచ్చినటువంటి వ్యక్తిని పట్టుకొని, ఏమాత్రం స్థాయిలేని కామెంట్స్ చేయడం, సభాధిపతిని మాటలు అనడం, సభ మర్యాదకు లోటు కలిగించే వ్యక్తిగా మేమందరం కూడా ఆమెను ఖండిస్తున్నాం. మేము దళితులము. కేవలం తల్లిదండ్రుల ద్వారా వచ్చే కులాన్ని పట్టుకుని, మమ్మల్ని దళితులుగా, నీచంగా, తక్కువగా చూస్తామన్నటువంటి చిన్న ఆలోచనని మేమందరం కూడా ఖండిస్తున్నాం. మా దళిత ఎమ్మెల్యేలమందరం కూడా ఏకవాక్య తీర్మానంగాచెబుతున్నదేమంటే మీరు సభాధ్యక్షులు, పెద్దలు, ఎంతో అనుభవంతో కూడినటువంటి వ్యక్తులుగా మాకు సరైన న్యాయాన్ని ఇవ్వండి. మా మనోవేదనను అర్థం చేసుకొని మాకొక భరోసాని, నమ్మకాన్ని, ధైర్యాన్ని కలిగించి, తిరిగి మా వాయిస్ను మేము ఇక్కడ వినిపించే విధంగా మాకందరికీ సపోర్టివ్గా మీరు తీసుకునే చర్య ఏదో తెలియజేయాలని సభాముఖంగా మేమందరం కూడా విన్నవించుకుంటున్నాం. ఇక్కడకు వచ్చి ఒక మహిళ దుఃఖపడి ఒక కామెంట్కు వెనక్కు పోవడమన్నది చాలా బాధాకరం. కాబట్టి, దయచేసి పెద్దలు మీరు మనస్సును అర్థం చేసుకొని, మా బాధను కూడా మీరు అర్థం చేసుకొని మాకు సరైన న్యాయాన్ని ఇస్తారని, మాకు భరోసా కల్పిస్తారని, దళితులపై జరిగే ఈ దాడులను ఖండిస్తారని, తప్పకుండా మా మనోవేదనని మీరు గుర్తిస్తారని కోరుకుంటూ, ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్: గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది వాళ్ళ అభిప్రాయాన్ని, ఆవేదనని వ్యక్తం చేశారు. మాట్లాడిన వాళ్ళే కాకుండా, మాట్లాడని ప్రతి ఒక్కరికీ కూడా ఇదే అభిప్రాయం, ఇదే ఆవేదన ఉంటుందని తెలుసు. అంతేగాదు, ప్రతిపక్షంలో కూడా కొందరి మిస్బిహేనియర్ తప్పితే, మిగతా వాళ్ళందరికీ కూడా ఇదే అభిప్రాయం ఉంటుందనేది నా నమ్మకం. నా బాధేమిటంటే, నా సమక్షంలో ఇంత ప్రత్యక్షంగా చూడాల్సి వస్తోంది. వారి వ్యాఖ్యలు, ప్రవర్తనే నాకు బాధ కలిగిస్తున్నాయి. సన్ను కొంతమంది అడుగుతుంటారు, మన మంత్రివర్గ సభ్యులు కూడా కొంతమంది అడిగారు. ఏమిటి? మీరు చాలా నీరసంగా, నిరుత్సాహంగా ఉన్నారని. ఇది మానసికమైనది తప్పితే, శారీరకమైనది కాదు. దేనికంటే, నా ముందు ఇలా జరుగుతున్నదనే బాధ తప్పితే మరొకటి కాదు. అయితే గత సమావేశాల్లో వాళ్ళు ఎప్పుడైతే పశ్చాత్తాపాన్ని వ్యక్తం చేశారో, బహుశా ఇలాంటివి రిపీట్ కావని అనుకున్నాం. దురదృష్టవేషమంటే, ఈ సమావేశాల్లో కూడా అలాంటి వ్యాఖ్యలు, అలాంటి దృశ్యాలు చూడాల్సి రావడం సభకు దురదృష్టం. అయితే బాధ్యతను మర్చిపోయే ప్రశ్న లేదు. సభ విలువలు దిగజారనీయకుండా ప్రతి ఒక్కళ్ళూ ప్రయత్నం చేయాలి. ముఖ్యంగా నా స్థాయి వరకూ, నాకు చేతనైనంత వరకూ సభయొక్క విలువనీ, సభ గౌరవాన్నీ ప్రజల దృష్టిలో పలుచన కాకుండా చూడడానికి, చేయాల్సింది తప్పకుండా చేస్తానని చెప్పి తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేశారు.)

2.00 PM

అందుకే గత సమావేశానికి సంబంధించి గాని, ఈ సమావేశానికి సంబంధించి గాని వ్యాఖ్యలు, విజువల్స్ అన్నింటినీ కూడా నేను తీసుకున్నాను. వాటిని పరిశీలించిన తరువాత ఏ చర్య తీసుకోవాలో అందరితో సంప్రదించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటానని, దళితులు కానివ్వండి, మిగతా గౌరవ సభ్యులు కానివ్వండి, ప్రజలలో వారి స్థాయి, గౌరవాన్ని నిలబెట్టేటట్లుగా సభ నడపడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. తప్పకుండా చేస్తాను దానికి మీరందరూ సహకరించాల్సిందిగా మీ అందరినీ విజ్ఞప్తిచేస్తూ now, the House is adjourned for lunch break for half an hour and afterwards we continue with the agenda. This being the last day, we will have continuation of the House.

(The House then adjourned at 2.01 pm for Lunch Break)

మ. 2.50

(The House re-assembled at 2.57p.m. with the Hon'ble Speaker in the Chair)

MR.SPEAKER: Now Statement by Minister for Mines and Geology on Bauxite.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: థాంక్యూ అధ్యక్షా. అధ్యక్షా, బాక్సైట్ అనేది ముఖ్యమైన అల్యూమినియం ఖనిజం. ఆధునిక పరిశ్రమల్లో ఉపయోగించే అత్యంత ముఖ్యమైన ఖనిజాలలో ఒకటి. బాక్సైట్ ముఖ్యంగా ఒడిశా, ఆంధ్రప్రదేశ్, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, చత్తీస్ఘడ్, జార్ఖండ్లలో లభిస్తుంది. ఒడిశా తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ బాక్సైట్ ఖనిజ నిక్షేపాలు ఉన్న రెండవ సుసంపన్న రాష్ట్రం. అయితే, ఇప్పటివరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ బాక్సైట్ ఉత్పత్తిని ప్రారంభించలేదు. భారతదేశం 2012-13లో 15.36 మిలియన్ టన్నుల బాక్సైట్ను ఉత్పత్తి చేసింది. భారతదేశంలో అవుతున్న ఉత్పత్తిలో 70 శాతాన్ని అల్యూమినా, అల్యూమినియం పరిశ్రమలు మాత్రమే ఉపయోగిస్తున్నాయి. మిగతా బాక్సైట్లు సిమెంట్, రిఫ్రాక్టరీలు, కెమికల్స్ మరియు అబ్రాసీవ్స్ వంటి పరిశ్రమలు ఉపయోగిస్తున్నవి. దామన్ జోడి, ఒడిశాలోని నాల్కో, కోర్పా, చత్తీస్ఘడ్లోని బాల్కో, రెయిన్కూట్, యుపి& బెల్కామ్, కర్ణాటకలోని హిన్డాల్కో, వేదాంత లాంజిగర్, ఒడిశా మరియు మెట్టూరు, తమిళనాడు అల్యూమినియం ప్లాంట్లను నెలకొల్పాయి. పై అల్యూమినియా రిఫైనరీలు మరియు స్మెల్టర్లు బాక్సైట్ గనులకు దగ్గరగా ఉన్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బాక్సైట్ నిక్షేపాల శ్రవ్యకాల చరిత్ర

- ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విస్తారమైన బాక్సైట్ గనులున్నాయి. భూగర్భ గనుల శాఖ అంచనా ప్రకారం 600 (A12 03 48% కంటే అధికం) మిలియన్ టన్నుల బాక్సైట్ గనులు విశాఖపట్టణం మరియు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఉన్నాయి. భారతదేశంలో గల మొత్తం బాక్సైట్‌లో 21.65 శాతం ఇక్కడే ఉంది.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 25-10-1975 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ బి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 999 ద్వారా ప్రత్యేకించి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ద్వారా వెలికితీయడానికి బాక్సైట్ ప్రాంతాలన్నింటిని రిజర్వు చేసింది.

ఈ ప్రాంతాలన్ని రిజర్వు అడవులు అలాగే ప్రకటిత గిరిజన ప్రాంతాల క్రిందకు వస్తాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం, భారత జియోలాజికల్ సర్వే (జిఎస్ఐ), ఖనిజ అన్వేషణ సంస్థ (ఎం ఇసిఎల్) మరియు గనులు భూగర్భ శాఖ (డిఎంబి), 1976-78లో బాక్సైట్ నిక్షేపాలను అన్వేషించి 46 శాతం నుండి 56 శాతం మధ్య A12 03 తో సుమారు 600 మిలియన్ టన్నుల నిక్షేపాలు ఉన్నట్లు అంచనా వేశాయి. 1981 & 1991 సంవత్సరాలలో విశాఖపట్టణం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో 4775 హెక్టార్లకు వర్తింపు చేసి బాక్సైట్ కోసం 25 గనుల త్రవ్వకం దరఖాస్తులను ఎపిఎండిసి దరఖాస్తు చేసింది. రాజ్యాంగం 5వ షెడ్యూలు క్రిందకు వచ్చే ప్రాంతాలలో ఉన్న రాష్ట్రంలోని ఖనిజ నిక్షేపాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చెందుతాయని సమత వెర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం(1997లో ఎస్‌సిసి1981లో నివేదించడమయింది) కేసులో భారత సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. ప్రభుత్వం లేదా రాష్ట్ర సంస్థలు అంటే ఎపిఎండిసి (పిఎస్‌యులు) లేదా గిరిజన సహకార సంఘాల ద్వారా మైనింగ్ కార్యకలాపాలను చేపట్టేందుకు రాష్ట్రాలకు హక్కు వుంది. 2000, జనవరి 13 నుండి 15 వరకు వివిధ అభివృద్ధి అవకాశాలపై యుఎఇ (యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్) ప్రభుత్వంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చలు జరిపారు. ఆ సమావేశంలో జిల్లాలలో లభ్యంగా ఉన్న బాక్సైట్ నిక్షేపాలను ఉపయోగించుకుంటూ విశాఖపట్టణం దగ్గర ప్రాసెసింగ్ ప్లాంటును నెలకొల్పేందుకు ఆ కంపెనీ ఆసక్తి చూపింది. యుఎఇ డెలిగేషన్ 2000 మే 4,5 తేదీలలో ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిశారు. 27-06-2000 తేదీన ఖనిజ ప్రాంతాలను సందర్శించారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మరియు జెఎస్‌డబ్ల్యు హెచ్‌ఎల్ మధ్య ఎంఓయు: రూ.9000 వేల కోట్ల పెట్టుబడితో సంవత్సరానికి 2.5లక్షల టన్నుల సామర్థ్యం గల అల్యూమినా రిఫైనరీ & స్మెల్టరీను నెలకొల్పేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 01-07-2005 తేదీన మెస్సర్స్ జిందాల్ సాత్ వెస్ట్‌హోర్డింగ్స్‌తో ఎంఓయు కుదుర్చుకుంది. విజయనగరం జిల్లా ఎస్.కోట వద్ద ప్రతిపాదిత అల్యూమినా ప్లాంటుకు అరకు, నవపర్ల బ్లాకుల నుండి 240 మిలియన్ టన్నుల బాక్సైట్

ఖనిజాన్ని సమకూర్చేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. అయితే ఆ తరువాత అవసరమైన చట్టబద్ధ అనుమతులు ఇంకా అందలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మరియు రస్-అల్-ఖైమా మధ్య ఎంఓయూ: రస్-అల్-ఖైమా ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిని కలిసి 14-01-2007 తేదీగల తమ లేఖ ద్వారా అల్యూమినా ప్లాంటును నెలకొల్పేందుకు తమ ఆసక్తిని చూపింది. ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన మంత్రుల బృందం, సంబంధిత శాఖల సీనియర్ అధికారులతో ఉన్నత స్థాయి సమావేశం 09-02-2007 తేదీన నిర్వహించడమయింది. నిర్దిష్ట ప్రాంతాన్ని ఒక కంపెనీకి కేటాయించే బదులుగా ఒక ప్రదేశంలో నిక్షేపాలను త్రవ్వి అన్ని అల్యూమినా కంపెనీలకు సరఫరా చేయడం సముచితంగా ఉంటుందని ముఖ్యకార్యదర్శి (రెవెన్యూ) తోపాటు అప్పటి ప్రధాన కార్యదర్శి ఆ సమావేశంలో సూచించారు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధాన కార్యదర్శి చేసిన సూచనను త్రోసిపుచ్చారు. జైరెల నిక్షేపాల నుండి బాక్సైట్‌ను ప్రతిపాదిత అల్యూమినా ప్లాంటుకు బాక్సైట్‌ను సరఫరా చేస్తామనే హామితో రస్-అల్-ఖైమా ప్రభుత్వంతో ఎంఓయూను కుదుర్చుకోవాలని ఆదేశించారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో జైరెల నిక్షేపాల నుండి 224 మిలియన్ టన్నుల బాక్సైట్‌ను సరఫరా చేసేందుకు యుఎస్‌డి రెండు మిలియన్ల పెట్టుబడి వ్యయంతో రాష్ట్రంలో విలువ ఆధారిత అల్యూమినా, అల్యూమినియం పరిశ్రమను నెలకొల్పేందుకు 14-02-2007 తేదీన రస్-అల్-ఖైమా, యుఎఇ ప్రభుత్వంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎంఓయూ కుదుర్చుకుంది. ఆ ఎంఓయూ పర్యవసానంగా అన్‌రాక్ అల్యూమినియం లిమిటెడ్‌గా పిలవబడే పెన్నా గ్రూప్ కంపెనీలతోపాటు 23-02-2007 తేదీగల ఒక భారత కంపెనీని రస్-అల్-ఖైమా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. 2009 లో అన్‌రాక్ అల్యూమినియం లిమిటెడ్‌లో పెన్నా గ్రూప్ రస్-అల్-ఖైమా మధ్య వాటా విధానం 70 : 30 గా వుంది. ఆ తరువాత 2012-13 నాటికి పెన్నా గ్రూప్ మరియు రస్-అల్-ఖైమా మధ్య వాటా విధానం 87 : 13గా మారింది.

ఏపిఎండిసి మరియు అన్‌రాక్ బాక్సైట్ సరఫరా ఒప్పందం: 01-08-2007 తేదీ జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.475 & 06-11-2007 తేదీ జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.735 ద్వారా బాక్సైట్ అమ్మకం ధర నిర్ధారణ మరియు మెస్సర్స్ ఏపిఎండిసికి ఈక్విటీ వాటా నిర్ణయించేందుకు పరిశ్రమలు, ఆర్థిక, సాగునీరు, సిఎడి శాఖలు సీనియర్ అధికారులు గనుల ప్రాంతీయ కంట్రోలరు (భారత గనుల సంస్థ), విసి & ఎండి, ఏపిఎండిసి మరియు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ద్వారా నామినేటెడ్ చేసే ఎక్స్‌పర్ట్ కాస్ట్ అకౌంట్‌తో కూడిన 6గురు సభ్యుల ఉన్నత స్థాయి కమిటీని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఉన్నత స్థాయి కమిటీ సిఫారసుల ఆధారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 13-08-2008 తేదీగల జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.222, ద్వారా బాక్సైట్ సరఫరా ఒప్పందం కుదుర్చుకోవాలని మెస్సర్స్ ఏపిఎండిసిని ఆదేశించింది. దిగువ ప్రధాన షరతులతో 30-10-2008 తేదీన ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకోవడమయింది.

1. చింతపల్లి ఆర్ఎఫ్ ఏరియాలోని 1162 హెక్టార్ల జెరెల బ్లాకులు - I,ii,iii, & viii నుండి ఎపిఎండిసి సరఫరా చేయాలి.
2. ప్లాంటు జీవిత కాలం లేదా గనుల నిక్షేపాలు అయిపోయే వరకు వీటిలో ఏది ముందు అయితే అప్పటి వరకు ఒప్పందం అమలులోవుండడం కొనసాగుతుంది. సదరు అల్యూమినా కంపెనీ నిర్వహణా కాలంలో బాక్సైట్ జెరెల నిక్షేపాన్ని ఏదేని ఇతర పార్టీకి ఏపిఎండిసి / ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అమ్మారాదు లేదా ఎగుమతి చేయరాదు.
3. అటవీ శాఖకు చెల్లింపు, అన్వేషణ డేటా వ్యయం, అధ్యయనాల వ్యయం అనుమతులు పొందడం కోసం వ్యయం మున్నగు వాటికి చెల్లింపు వంటి గనుల లీజును పొందేందుకు అయ్యే వ్యయాన్ని అంతటిని అన్‌రాక్ భరించాలి.
4. ఎపిఎండిసికి సర్వీసు పన్ను ఏదేని ఇతర పన్నులతో కలుపుకుని మొత్తం ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని అన్‌రాక్ తిరిగి చెల్లించాలి.
5. ఎపిఎండిసికి లాభంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏపిఎండిసి చెల్లించదగు రాయల్టీకి 1.25 రెట్లు అన్‌రాక్ చెల్లించాలి.
6. ఆరోగ్యం, శిక్షణ, సామాజిక మౌలిక సదుపాయాలు, గిరిజన సంక్షేమంపై విలువ ఆధారిత ప్రాజెక్టు నుండి కనీసం 0.5 శాతం రాబడిని అల్యూమినియం కంపెనీ ఖర్చు చేయాలి.
7. రూ.50 కోట్ల గరిష్ట పరిమితికి లోబడి అల్యూమినియం కంపెనీలో ఏపిఎండిసి ఈక్విటీ వాటా మొత్తం ఈక్విటీలో 1.5 శాతం వరకు ఉండాలి.
8. రైజింగ్ కాంట్రాక్టును ఇవ్వాలని లేదా యంత్రాలను అద్దెకు ఇవ్వాలని ఏపిఎండిసి నిర్ణయించినట్లయితే మొదటి నిరాకరణ హక్కును అల్యూమినియం కంపెనీకి ఇవ్వాలి.
9. ఏపిఎండిసి/అల్యూమినియం కంపెనీ స్థానిక గిరిజనులకు శిక్షణ ఇచ్చి మైనింగ్/పరిశ్రమలు వారిని విలీనం చేసుకోవాలి.

జెరెలలో ఏపిఎండిసికి గనుల కౌలు మంజూరు: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ముందస్తు ఆమోదాలు పొందడం కోసం ఏపిఎండిసి యొక్క మైనింగ్ కౌలు దరఖాస్తులను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 05-11-2007 తేదీన నాలుగు మైనింగ్ లీజులకు సూత్రప్రాయ ఆమోదాన్ని తెలిపింది (జెరెల గ్రూపు నిక్షేపాలు -బ్లాకు I, ii, iii & viii). జెరెల నిక్షేపాల కోసం గనుల త్రవ్వకం ప్రణాళికలను ఏపిఎండిసి తయారు చేసింది. దానిని 30-11-2007 తేదీన బ్లాక్‌లు I, ii, iii, & viii ల కోసం భారత గనుల సంస్థ (ఐబిఎం) ఇండియన్ బ్యూరో ఆఫ్ మైన్స్ ఆమోదించింది. పర్యావరణ, అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ నుండి పర్యావరణ అనుమతి, అటవీ అనుమతి సమర్పించడానికి లోబడి విశాఖపట్టణం జిల్లా

చింతపల్లి రిజర్వులో 30 సంవత్సరాల కాలానికి ఏపిఎండిసికి ప్రభుత్వం 4 గనుల త్రవ్వకం కౌళ్లను 28-12-2007 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం. iii) శాఖ, జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 358,359,360ల ద్వారా మంజూరు చేసింది.

జిపి, టిఎసిల నుండి తీర్మానాలు: 19-02-2000, 02-10-2008 తేదీన జెరెల బ్లాకులలో (I, ii, iii, & viii) బాక్సైట్ మైనింగ్ ప్రాజెక్టును చేపట్టడం కోసం ఏపిఎండిసి పేరిట జెరెల గ్రామ పంచాయతీ తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. అధిక మద్దతుతో ప్రధాన ఖనిజాల కోసం అన్వేషణ లైసెన్సు లేదా మైనింగు లీజులను అనుమతించడానికి అనుకూలంగా 24-05-2000 తేదీన గిరిజన సలహా మండలి తీర్మానాన్ని జారీ చేసింది.

పర్యావరణ,అటవీ అనుమతులు: జెరెల బాక్సైటు ప్రాంతంలో గనుల త్రవ్వకం వల్ల ఏర్పడే పర్యావరణ క్షీణతను పరిరక్షించడానికి పర్యావరణ ప్రభావ మదింపు (ఇఐఎ), పర్యావరణ నిర్వహణ ప్రణాళిక (ఇఎంపి)లను డెహ్రాడూన్‌లోని భారత అటవీ పెంపకం, పరిశోధన, విద్య మండలి (ఐసీఎఫ్ఆర్ఇ) తయారు చేసింది. ఆయకట్టు ప్రాంతం శుద్ధి (సిఎబి) ప్రణాళికతో కలుపుకొని నీటి జలశయాలను సంరక్షించడానికి ప్రవాహాలపై గనుల త్రవ్వకం ప్రభావం, మురుగుపారుదల విధానం, భూగర్భ జల సామర్థ్యం, ఉపశమన చర్యలను మదింపు చేయడానికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం హైడ్రోజియోలాజికల్ అధ్యయనాలను నిర్వహించింది. అటవీ ప్రాంత బదలాయింపు కోసం 5సంవత్సరాలపాటు నిర్వహణతో కలుపుకొని నష్టభర్తీ అటవీ పెంపక వ్యయం నిమిత్తం రూ. 31.67 కోట్ల మొత్తాన్ని, కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వ శాఖకు రూ. 93.933 కోట్ల నికర విలువను ఏపిఎండిసి చెల్లించింది. పర్యావరణ అనుమతిని కోరడంపై బహిరంగ విచారణను 03-10-2008 తేదీన నిర్వహించడం జరిగింది. 12-12-2008 తేదీన కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ, అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ బ్లాక్ - I, ii, iii, viii కోసం పర్యావరణ అనుమతులను ఇచ్చింది.

మ.3.10

1వ దశ అటవీ అనుమతి:

బాక్సైట్ మైనింగ్ ఉద్దేశం కోసం జెరెల, చింతపల్లి రిజర్వు ఫారెస్టులో 1212 హెక్టార్ల రిజర్వు అటవీ భూమిని బదలాయించడానికి 08-10-2007 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ అటవీ శాఖ ప్రతిపాదనలను సమర్పించింది.

ఆ ప్రకారంగా 12-08-2008 తేదీన ఏపిఎండిసి బాక్సైట్ మైనింగు కోసం చింతపల్లి రిజర్వు అటవీ ప్రాంతంలో 1212 హెక్టార్ల అటవీ భూమిని బదలాయింపు కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ, అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ 1వ దశ అనుమతిని జారీ చేసింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విశాఖపట్టణం జిల్లాలో బాక్సైట్ మైనింగును అనుమతించరాదని సంబంధితులందరికీ ఆదేశాలను జారీ చేయవలసిందిగా 01-04-2010 తేదీని అప్పటి ప్రధాన మంత్రిగారికి మునుపటి గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ కిశోర్ చంద్రదేవ్ ఒక రిఫరెన్సును చేశారు.

- ఈ విషయాన్ని న్యాయ వ్యవహారాల శాఖ (డిఎల్ఎ) తో సంప్రదించి కేంద్ర ప్రభుత్వ గనుల మంత్రిత్వ శాఖ పరిశీలించింది.
- బాక్సైట్ మైనింగ్ లీజును రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్వంత ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ (రాష్ట్రం సాధకముగా వున్న) అయిన ఏపిఎండిసికి జారీ చేయడమయిందని, ఏపిఎండిసి దాని ఆర్థిక కార్యకలాపంలో భాగంగా ఒక ప్రైవేటు కంపెనీతో బాక్సైట్ సరఫరా కోసం ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకొందని, ఇది వర్తింపులోవున్న నియమావళి ఉల్లంఘన క్రిందకు రాదని డిఎల్ఎ అభిప్రాయపడింది.
- అంతేగాక గిరిజన ప్రాంతాలలో మైనింగు కౌళ్లకు సంబంధించి కొన్ని ఆక్షేపణలపై ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరుగారికి ఆయన ఒక లేఖను కూడా వ్రాశారు. దీనికోసం అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి 07-02-2013 తేదీగల తన లేఖ నెం.6582/ఎం. iii(2)/2012 ద్వారా రాజ్యాంగం లేదా పెసా చట్టంలోని పెడ్యూలు & v లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించలేదని, మైనింగు సమీపంలోని నదులను పర్యావరణ సమతుల్యతను, గిరిజనుల జీవనోపాధులపై ప్రభావాన్ని చూపదని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం యొక్క వాస్తవ స్థితిని, నిర్ణయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖకు నివేదించారు.

2వ దశ అటవీ అనుమతి:

- పర్యావరణ, అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ 03-10-2011 తేదీన విశ్రాంత ఐఎస్ఎస్ మరియు ఎంఓఇఎస్ మునుపటి డిజి అయిన శ్రీ జె.సికలా నేతృత్వంలో నల్లరు సభ్యుల ఉన్నత స్థాయి కమిటీని ఏర్పాటు చేయడమయింది.
- బాక్సైట్ మైనింగుకు సంబంధించిన అనేక అంశాలను పరిశీలించడానికి రెండు దశలలో 2011 అక్టోబరు 10-11 మరియు 2011 డిసెంబరు 22-23 తేదీలలో కమిటీ సందర్శించి, జెరైల అన్ని భాగాలలో ఏరియల్ సర్వేను జరిపింది.
- కమిటీ కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వ శాఖకు తన నివేదికను సమర్పించింది. ఇతర విషయాలతోపాటు ప్రతిపాదిత జెరైల గనుల త్రవ్వకం ప్రాంతాల పరిధిలోపు ఎటువంటి మానవులు, వన్యప్రాణుల ఆవాసం ఆలీనం ఉండరాదని అభిప్రాయపడి రెండవ దశ అటవీ అనుమతిని సిఫారసు చేసింది.

- గనుల తవ్వకం వల్ల ఎటువంటి పర్యావరణ ప్రభావం ఉండరాదని కమిటీ అభిప్రాయపడి, 1వ దశ పరతులను పాటించి, గనుల తవ్వకం చేపట్టాలని ఏపిఎండిసికి సూచించింది.
- 03-05-2011 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం.40 ద్వారా విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని జైరెలలో దాని చుట్టుప్రక్కల బాక్సైట్ ప్రాంతాలలో ఏపిఎండిసిఓ రూపొందించిన సామాజిక నిర్వహణ మరియు పునరావాస ప్రణాళికను అమలుపరచటానికి విశాఖపట్టణం జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన ఇతర అధికారులు, అధికారేతరులతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సామాజిక నిర్వహణ, పునరావాస కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది.
- అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2వ దశ అటవీ అనుమతిని జారీ చేయాలని 12-11-2013 తేదీగల ఆయన లేఖ ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ అటవీ మంత్రిత్వ శాఖ మంత్రిగారిని కోరారు.
- విశాఖపట్టణం జిల్లాలో మాకవారిపాలెం (గ్రామం, మండలం) వద్ద 2013లో 150 ఎండబ్ల్యు విద్యుత్ ప్లాంట్ (225 ఎండబ్ల్యుకు విస్తరించదగు నిబంధనతో)తో సహా అల్యూమినియం రిఫైనరీ ప్లాంట్ నిర్మాణాన్ని మెస్సర్స్ అన్ రాక్ పూర్తి చేసింది.
- విద్యుత్ ప్లాంటుకు రూ.1000 కోట్లతో కలుపుకొని అల్యూమినియం రిఫైనరీ కోసం సుమారు రూ. 5,300 కోట్లను అన్ రాక్ పెట్టుబడి పెట్టింది. రూ.6000 కోట్ల విలువ అయ్యేట్టి అల్యూమినియం స్మెల్టరు ఫెసిలిటీపై వారు పనిని ఇంకా ప్రారంభించ వలసివుంది.
- రాబడులను ఆర్జించడానికి వరుసగా ఏపి ట్రాన్స్ కో టిఎస్ ట్రాన్స్ కోతో 85 ఎండబ్ల్యు మరియు 45 ఎండబ్ల్యు సరఫరా కోసం అన్ రాక్ విద్యుత్ కోనుగోలు ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంది.
- శ్రీ జె.సి. కలా కమిటీ నివేదికపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 04-12-2013 తేదీన కేంద్ర ప్రభుత్వం పర్యావరణ అటవీ మంత్రిత్వ శాఖకు తన అభిప్రాయాలు, వ్యాఖ్యానాలను సమర్పించింది.
- కేంద్ర ప్రభుత్వ, పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వ శాఖ 23-09-2014 తేదీగల లేఖ నెం.11-201/2010-ఎఫ్ సి (పిటి) ద్వారా కలా కమిటీ సిఫారసులను అంగీకరించింది.
- రూ.6.65 కోట్ల వ్యయంతో భారత అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కళాశాల సహాయంతో వన్యప్రాణుల సంరక్షణ నిర్వహణ ప్రణాళికను తయారు చేయడమయింది.
- ఈ క్రింది విధంగా అనేక క్రియా విధానాల ద్వారా ప్రాజెక్టు స్థితిని కేంద్ర ప్రభుత్వం సమీక్షించింది.

- కేబినేట్ సచివాలయం ప్రాజెక్టు పర్యవేక్షణ బృందం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రధాన కార్యదర్శి తోపాటు ద్వైమాసికంగా బాక్సైట్ ప్రాజెక్టు స్థితిని సమీక్షించింది. సమావేశాలు 2015,జనవరి లగాయతు జరుగుతున్నాయి.
- పెట్టుబడిపై తృతీయ ఇండియా-యునిఇ అత్యున్నత స్థాయి టాస్క్ఫోర్స్ కోసం సన్నాహక సమావేశంలో భాగంగా పెండింగ్లో వున్న అంశాలను సమీక్షించటానికి 05-06-2015 తేదీన అంతర్ మంత్రిత్వ శాఖల నియంతృత్వ సమావేశాన్ని వాణిజ్య పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ పట్టణ స్థానిక సంస్థల సంయుక్త కార్యదర్శి నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంలో జెరెల బాక్సైట్ మైనింగ్ ప్రాజెక్టు ప్రగతిని కూడా సమీక్షించడం జరిగింది.
- మధ్య తూర్పు దేశాల నుండి రూ.1000 కోట్లకు పైగా విదేశీ నేరు పెట్టుబడి పున్నట్టి అన్ని పెండింగు ప్రాజెక్టులను భారత్ ప్రధాన మంత్రిగారి ముఖ్యకార్యదర్శి సమీక్షించారు. ఈ విషయంలో ప్రాధాన్యత ప్రాతిపదికన అన్రాక్ అల్యూమినియం ప్రాజెక్టు కేసులో అవసరమైన అన్ని అనుమతులను పొందాలని ఆదేశించారు.
- కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ, అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ 17-08-2015 తేదీగల లేఖ ద్వారా ఎపిఎండిసి పేరిట బాక్సైట్ మైనింగ్ లీజు కోసం విశాఖపట్టణం జిల్లా, నర్సపట్నం డివిజన్లోని చింతపల్లి,జెరెల ఆర్ఎఫ్లో 1212 హెక్టార్ల అటవీ భూమి బదలాయింపు కోసం ఎఫ్సి చట్టం, 1980 లోని 2వ విభాగం క్రింద 2వ దశ అటవీ అనుమతిని మంజూరు చేసింది.
- లోగడ ఆమోదించబడిన అటవీ అనుమతికి (2వ దశ) పర్యవసానంగా పరతులకు లోబడి ఏపిఎండిసి పేరిట బాక్సైట్ మైనింగ్ లీజు కోసం విశాఖపట్టణం, నర్సపట్నం డివిజన్లోని చింతపల్లి, జెరెల ఆర్ఎఫ్లో 1212 హెక్టార్ల అటవీ భూమి బదలాయింపు కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 05-11-2015 తేదీగల ఇఎఫ్ఎస్ & టిఎస్.ii) శాఖ జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం.97 ద్వారా పిసిసిఎఫ్కు అనుమతిని ఇచ్చింది.

ప్రజాభిప్రాయం :

- సమాజంలోని ప్రజలందరి నుండి అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకునేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు 24-11-2015 తేదీన బాక్సైట్ మైనింగ్ స్థితిపై శ్వేత పత్రాన్ని విడుదల చేశారు.
- ఎపిఎండిసి 27-11-2015 తేదీన శ్వేత పత్రాన్ని, దాని ఎన్క్లోజర్లను తన వెబ్సైట్ www.apmdc.ap.gov.in లో ఆప్లోడ్ చేసింది.
- బాక్సైట్ మైనింగ్కు సంబంధించి సభ నుండి మరియు ప్రజల నుండి అభిప్రాయాలను/ఆందోళనలను తీసుకుంటూ ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్య చేపడుతుంది.

శ్రీ తెనాలి శ్రావణ్ కుమార్: ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఈ రోజు గౌరవ మంత్రి గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో నూతనంగా ఏర్పడిన ఈ ప్రభుత్వం బాక్సైట్ మైనింగ్ గురించి ఏయే చర్యలు తీసుకున్నారన్న దాని గురించి ఒక పేపర్‌ను ప్రజెంట్ చేశారు. రీసెంట్‌గా చింతపల్లిలో గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకుడు గారు ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి ఈ బాక్సైట్ మైనింగ్‌ని ప్రస్తుత ప్రభుత్వం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు ఏదో కొత్తగా మొదలుపెట్టారని, అక్రమంగా అనుమతు లిచ్చారని ఆరోపణలు చేశారు.

మ.3.20

అని ఆయన ఆరోపణలు. అంతేకాదు, ఏమీ తెలియని గిరిజన శాసనసభ్యులను, స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులను రెచ్చగొట్టి వారి ద్వారా వారి పరిధి దాటి అనరాని మాటలు శాసనసభ్యులతో, అక్కడున్న అమాయకులైన స్థానిక గిరిజనులు ముఖ్యమంత్రిగారిని అన్నారు. దీని మీద వాస్తవాలు తెలుసుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రజాప్రతినిధులుగా మనందరి మీద ఉంది. ఈ శాసనసభకు పూర్తిగా వాస్తవాలు తెలియాల్సిన అవసరముంది. అందుకే గౌరవ మంత్రిగారు ఈ సభలో ఒక ప్రకటన చేసినట్లుగా అర్థమవుతుంది. దీని పూర్వాపరాలను మనం ఒకసారి చూడాల్సిన అవసరముంది. అసలు ఎప్పుడు ఈ బాక్సైట్ మైనింగ్ గురించి మొదలుపెట్టారు, బాక్సైట్ మైనింగ్‌వల్ల ఉపయోగాలేమిటి, ఎందుకు ఇది వివాదాస్పదంగా మారినది, దీని వెనుక ఉన్న వ్యక్తులు ఎవరు, వారు ఏ స్థాయిలో దీనికోసం పనిచేశారు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వానికి ఎంతమేరకు ఇందులో బాధ్యత ఉంది, అసలు దీనిని ఆపివేయడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉందా, ఉంటే ఏ రకంగా చర్యలు తీసుకోవాలి, లేకపోతే ఎలా ప్రాసీడ్ కావాలి, ఈ అంశాలన్నింటినీ స్టడీ చేయాల్సిన అవసరముంది. అంతేకాదు, ఈ నిజానిజాలు సభకు, ప్రజలకు మరీ ముఖ్యంగా ఆ ప్రాంత గిరిజనులకు తెలియాలి. ఎందుకంటే ఆ ప్రాంత గిరిజనులను ఆవేశంగా రెచ్చగొట్టబడి ఉన్నారు కాబట్టి వారికి వాస్తవాలు తెలియాల్సిన అవసరముంది. దీనికోసం మనం చదవాల్సిన చట్టం 1/70. ఈ చట్టంలో ఇంతకు ముందు సవరణ రాక ముందు 1/1959 చట్టం అమలులో ఉంది. దానిలోని ప్రావిజన్స్‌ను 1/70 చట్టంలో కూడా చూడాలి. గిరిజన ప్రాంతాలలో ఏ పనినైనా గిరిజనులు చేయాలి, లేదంటే గిరిజన సహకార సంఘాలు చేయాలి తప్ప ఎవరూ ఆ ప్రాంతంలోని నిధి నిక్షేపాలను గాని, అటవీ ఉత్పత్తులకు సంబంధించిన అంశాలుగానీ చేయడానికి వీలులేదని చట్టంలో స్పష్టంగా ఉంది. This Act is called as "Andhra Pradesh Scheduled Areas Land Transfer (Amendment) Regulation Act, 1/70". అందులో సెక్షన్ 3లో క్లాజ్ 1లో ఈ అంశాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. రెండోది, 2004కు ముందు చంద్రబాబునాయుడుగారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఏమీ జరిగింది, 2004 తర్వాత రాజశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా అయిన తర్వాత ఏమీ జరిగిందో వాస్తవాలు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరముంది. 2004కు ముందు పరిస్థితిని మంత్రిగారి ప్రకటనలో స్పష్టంగా తెలియజేశారు. బాక్సైట్ ఖనిజం నుంచి అల్యూమినియం

వస్తుంది. ఒడిశా రాష్ట్రం తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే విస్తారమైన బాక్సైట్ ఖనిజ సంపద ఉందని స్పష్టమైనది. అది కాకుండా ఒడిశాలో 1/70 చట్టం లేదు. కనుక వేదాంత అనే సైవేల్ కంపెనీకి ఇచ్చి ఆ కంపెనీ ద్వారా ఖనిజాన్ని వెలికితీసి అల్యూమినియం తయారుచేస్తున్నారు. అవి కాకుండా ఒడిశాలోని గామన్జోడిలో నాల్కో, చత్తీస్ఘడ్లోని కోర్పాలో బాల్కో, ఉత్తరప్రదేశ్లోని రెయిన్ఫోర్ట్, కర్ణాటకలో హిందాల్కో కానీ మన రాష్ట్రంలో ఎందుకు ముందుకు రావడంలేదో కారణం కూడా తెలుసుకోవాల్సిన అవసరముంది. 1972లో అప్పటి శాసనసభలో ఆరోజు ఉన్న పరిస్థితులకు అనుకూలంగా ఇలాంటి ఖనిజ నిక్షేపాలు వెలికితీయాల్సిన అవసరముంది. దాని ద్వారా వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వచ్చే అవకాశముందని అప్పుడు శాసనసభలో మాట్లాడారు. దాని మీద చర్చ 25.10.1975లో శాసనసభలో మైనింగ్ నిర్వహిస్తే ప్రభుత్వ రంగసంస్థల ద్వారానే వెలికితీయాలని ప్రభుత్వం రిజర్వ్ చేసిందని అప్పుడు మంత్రిగారు సభలో ప్రకటన చేశారని స్పష్టంగా ఉంది. దానిని అనుసరించి యూఏఈ కంపెనీ అయిన దుబాల్కో 2000వ సంవత్సరంలో దీనిమీద ఆసక్తి ప్రదర్శిస్తే వారి ఆసక్తిని బట్టి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఒక అడుగు ముందుకేసి స్థానిక సర్పంచ్ను, ఆ గ్రామ ప్రజలందరితో కలిసి ఒక సమావేశం నిర్వహించి ఆ సమావేశంలో తీర్మానం ఆమోదించి ఆ తరువాత ఆ విషయంలో ముందుకెళ్లాలని నిర్ణయించిన మాట వాస్తవం. ఆ విధంగా ఆ విషయంలో కొంత ముందుకెళ్లారు. కానీ అప్పుడు గొడవలు రావడం స్థానికంగా ఉన్న వ్యక్తులకు కొంతమందికి ఇష్టం లేకపోవడం వల్ల గవర్నర్గారి సూచనలు సలహాల మేరకు దాని విషయంలో వెనుకడుగు వేశారు. 2000వ సంవత్సరంలో అంతవరకు జరిగింది. అప్పటి నుంచి అలాగే ఉండిపోయింది, అంతటితో ఆగిపోయింది.

2004లో రాజశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత దీని మీద అసలు విషయం ప్రారంభమైనది. 2004 నుంచి 2009వరకు రాజశేఖరరెడ్డిగారి పాలనలో అనేకరకాలైన ప్రయత్నాలు చేశారు. ఒకదానికి మించి మరొక విధంగా ప్రయత్నాలు చేశారు. అప్పటి ప్రభుత్వాధికారులను, అటవీశాఖను, మైనింగ్ శాఖను, రాష్ట్ర ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థను ప్రభావితం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వమే అధికారంలో ఉండడంతో అక్కడ కూడా దానిమీద అనేక రకాలైన వత్తిడి తీసుకొచ్చి ఎంతో వేగంగా బాక్సైట్ మైనింగ్ను ముందుకు తీసుకొచ్చారు. కచ్చితంగా ఆధారాలతో కూడిన ఈ విషయాలను ప్రస్తావించదలచాను. ఈ సందర్భంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ అధికార నివేదిక 4వ సంపుటి చూడాలి. దీనిమీద చాలా పెద్ద చర్చ శాసనసభలో జరిగింది. ఆ చర్చ ఎలా మొదలైనదంటే నక్షత్రపు గుర్తు ప్రశ్న రూపంలో ప్రశ్న సం.182. అప్పటి శాసనసభ్యులు అయ్యన్నపాత్రుడు గారు, శ్రీనివాసరావుగారు, బాబూ రమేష్, దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు, దేముడు గారు ఇతర శాసనసభ్యులు వేసిన ప్రశ్న.

“గౌరవనీయులైన గనులు, భూగర్భ శాఖమంత్రి గారూ, ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) విశాఖపట్నం జిల్లాలో ప్రకటిత ఏజెన్సీ ప్రాంతాలైన అరకు, పాడేరులలో అల్యూమినియం కంపెనీ స్థాపించేందుకు ప్రైవేట్ రంగంలో జిందాల్ కంపెనీకి, రస్ ఆల్ఖైమాకు అనుమతులిచ్చారా?
- ఆ) అయితే ఖనిజ సంపద పోవడమే కాకుండా గిరిజనుల హక్కులు ఉల్లంఘన కూడా జరుగుతుందా, అవి వాస్తవమేనా?
- ఇ) ప్రైవేట్ రంగం కింద సదరు కంపెనీ స్థాపించాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం విరమించుకుంటుందా? “

అంటూ పలు ప్రశ్నలు వేశారు. దానిమీద గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డిగారు, వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డిగారికి దేవుడు ఇచ్చిన చెల్లెమ్మ సమాధానంగా లేదండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదండీ అని చెప్పారు. అంతటితో శాసనసభ్యులు ఊరుకోలేదు. ఇందులో ముఖ్యమైన అంశాలున్నాయి కాబట్టి గిరిజనులకు, సభకు, రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ వాస్తవాలు తెలియాలి. అందులో అయ్యన్నపాత్రుడుగారు మాట్లాడుతూ చాలా స్పష్టంగా అడిగారు. మేం అడిగినదానికి మీరు లేదండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదండీ అని చెప్పారు. కానీ ఒప్పందాల గురించి చెప్పాల్సిన అవసరముంది. మా జిల్లా మంత్రి కొణతాల రామకృష్ణగారు ఒక స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. మైనింగ్కు సర్వే చేసింది నిజమే. అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణానికి సర్వే జరుగుతుందని స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. అదే విధంగా బాక్సైట్ ఒప్పందం కూడా నిజమే, రైతులకు అన్యాయం జరగనివ్వమని కొణతాల రామకృష్ణ గారు చెప్పారు. అప్పటి పరిశ్రమల శాఖ కార్యదర్శి ప్రస్తుతం వారి బాధితులుగా ఉన్నారు. ఆ కార్యదర్శిగారు విశాఖపట్నం జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్కు లేఖ రాస్తూ రస్ ఆల్ఖైమా పరిశ్రమకు భూములు సేకరించడంకోసం ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అందుచేత ఆ 14 గ్రామాలలో రిజిస్ట్రేషన్స్ ఆపుచేయండని స్వయంగా లేఖ రాశారని అప్పటి మంత్రివర్యులను అప్పటి శాసనసభ్యులు ప్రస్తుత మంత్రిమండలి సభ్యులు అయ్యన్నపాత్రుడు గారు అడిగితే దానిమీద భూములు కోల్పోయిన రైతులకు చెక్కులు ఇస్తున్న సందర్భంలో చాలా అన్యాయం జరిగిందని సిపిఐ, సిపిఐ(ఎం) కార్యకర్తలు అడ్డుకుంటే వారిని కొట్టారని చెప్పారు. ఇది అప్పటి నేపథ్యం. ఆ తరువాత మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఇందులో మూడు, నాలుగు అంశాలు స్టడీ చేయాలన్నారు అప్పటి మంత్రివర్యులు సబితా ఇంద్రారెడ్డిగారు. అయ్యన్నపాత్రుడు గారు, అప్పుడు ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉన్న శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు, దేవేందర్ గౌడ్ గారు, అప్పటి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారు. వీరు నలుగురూ చర్చలో పూర్తిగా ఇన్వాల్వ్ అయ్యారు. తరువాత కమ్యూనిస్టులు ఒకటి రెండు సందర్భాల్లో కూడా ఇన్వాల్వ్ అయ్యారు.

3.30 PM

చరిత్ర మొత్తం ఇందులో ఉంది. ఇది ఒకసారి మనం స్టడీ చేస్తే, అప్పటి మంత్రి గారే (శ్రీమతి సబితా ఇంద్రారెడ్డి) స్పష్టంగా చెప్పారు. పేజీ నెం.286 లో "గిరిజన చట్టాలకు లోబడే ఈ ప్రభుత్వం బాక్సెట్ మైనింగ్ చేస్తోంది. ఈ ప్రాంతమంతా నోటిఫైడ్ ట్రైబల్ లో ఉన్నందున A.P.Land Transfer Regulation Act, 1959 ను అనుసరించి గిరిజనులకు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు మైనింగ్ లీజు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. గిరిజనుల హక్కును కాపాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చట్టం తెచ్చింది. ఈ చట్టాన్ని అనుసరించి మైనింగ్ కేటాయింపుల్లో గిరిజన ప్రాంతాల్లోని గిరిజనులకు మంజూరు చేయకూడదు" అని చెప్పారు. 1959 చట్టంలో ఏ రకంగా ఉందో నేను ఇండాకే చెప్పాను. అప్పటి మంత్రి గారు "దాదాపు 4,740 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా ప్రాంతాల్లో A.P.M.D.C. కి 20 దరఖాస్తులు పెట్టడం జరిగింది. దానిని అనుసరించి A.P.M.D.C. కి మైనింగ్ లీజుని ఎలాబ్ చేయడం జరిగింది. A.P.M.D.C. జిందాల్ సౌత్ వెస్టింగ్ హోల్డ్, రస్-ఆల్-ఖైమా, నాల్కో ఈ మూడు కంపెనీలతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం జరిగింది" అని చెప్పారు. ఆరోజు సభలో ఆమె చెప్పిన సమాధానం ఇది. దానిలోనే ఇంకా "ఈ మూడు కంపెనీలు రూ.27000 కోట్లతో మూడు ఇండస్ట్రీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దీని వలన 20,000 మందికి ఉపాధి అవకాశం ఉంది. గిరిజనుల చట్టాలకు అనుకూలంగా, గిరిజనులకు నష్టం వాటిల్లకుండా ఆ చట్టాన్ని గౌరవిస్తూ సమత జడ్జిమెంటు ఏదైతే సుప్రీం కోర్టు తీర్పుచ్చిందో, దానికి అనుకూలంగా A.P.M.D.C. మైనింగ్ లీజు చేస్తుంది" అని చెప్పారు. సమత జడ్జిమెంటు అంటే ఇంతకు ముందు గిరిజనుడు కాని వ్యక్తి వాళ్ల దగ్గర తీసుకుని మైనింగ్ చేస్తుంటే దానిమీద వచ్చిన జడ్జిమెంటు. దానిని కూడా సభ దృష్టిలో పెడుతున్నాను. దీనిమీద సిపిఐ సభ్యులు అడిగితే మంత్రి గారు కూడా స్పష్టంగా చెప్పారు. అప్పుడు దేవేందర్ గౌడ్ గారు మాట్లాడిన విషయాలను మీదృష్టిలో పెట్టాలి. ఏజెన్సీ ఏరియాలో గిరిజనులు తప్ప వేరే ఎవరూ చేసుకోవడానికి నీలు లేదని చెప్పారు. ఆ అడ్డంకిని అధిగమించేందుకు A.P.M.D.C.ని పిక్చర్ లోకి తెచ్చారు, దానికోసమే మీరు రస్-ఆల్-ఖైమా, దుబాయ్ కంపెనీలు..... అసలు దుబాయ్ కంపెనీ ఎవరిది, ఈ రస్-ఆల్-ఖైమా ఎవరిది, దీంట్లో భాగస్వాములు ఎవరు, ఇటువంటి విషయాలన్నీ దేవేందర్ గౌడ్ గారు ప్రశ్నించారు. అక్కడున్న పర్యావరణం పాడైపోతుందని అడిగారు. అందుకు మంత్రి గారు ఏమి చెప్పారంటే "ఈ కొండలు దాదాపు 6 నుంచి 800 అడుగుల ఎత్తులో ఉన్నాయి. ఇందులో కేవలం 15 నుంచి 40 అడుగుల ఎత్తులోనే బాక్సైట్ నిల్వలున్నాయి, వీటిని తీయడం వలన పర్యావరణానికి ఏమీ ఇబ్బంది రాదు" అని చెప్పారు. అంతే కాకుండా "గౌరవ సభ్యులు ఎప్పుడడిగినా ఎంత సేపు ఎవరున్నారు, దీని వెనుక ఎవరు, రస్-ఆల్-ఖైమా కంపెనీ కింద ఎవరెవరు భాగస్వాములు, ఇండియన్ పార్ట్ నర్ ఎవరని అడుగుతున్నారు తప్ప ఇక్కడ అభివృద్ధి వస్తుంటే చూసి ఓర్వలేకపోతున్నారు. అభివృద్ధిని చూడాలే తప్ప దీని వెనుక ఎవరున్నారు, దీనికి

ప్రాముఖ్యత ఏమిటని అడగాల్సిన అవసరం లేదు" అని ఆరోజున ఆవిడ గారు(శ్రీమతి సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారు) అసెంబ్లీలో చెప్పారు.

అధ్యక్షా, అంతే కాదు, ఈ రెండు కంపెనీలు షెడ్యూల్ ఏరియాకు వెలుపల రూ.9000 కోట్లతో సాలీనా రెండున్నర లక్షల టన్నుల అల్యూమినియం ఉత్పత్తి చేసే కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాం, తద్వారా A.P.I.I.C.కి ల్యాండ్ ఏర్పాటు చేస్తాం, తరువాత అక్కడున్న ట్రైబల్స్ కి మైనింగ్ వెలికి తీయడంలో గానీ, మైనింగ్ ప్రాసెసింగ్ లో వారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి ఉద్యోగాలిస్తాం అని చెప్పి APIIC ని రంగంలోకి దించి మాకవరపాలెం, ఎస్.కోట మండలాల్లో ఏవైతే ఫ్యాక్టరీలున్నాయో అక్కడ రైతుల దగ్గరి నుంచి భూములను బలవంతంగా సేకరించి, పోలీసు యాక్షన్ ను కూడా ఉపయోగించి భూములను సేకరించిన సంగతి సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దీనిమీద అప్పటి వాళ్ల సభ్యులు కూడా అడిగితే స్పష్టంగా APIIC కి రాయల్టీ ఇస్తామని, ఈ డబ్బులన్నీ తప్పకుండా వాళ్ల అభివృద్ధి కోసం వాడతామని చెప్పారు.

ఈ రకంగా చర్చ జరిగిన తరువాత అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకులు, ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆనాడు సభలో మాట్లాడుతూ "ఈ విషయంలో నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అల్యూమినియం బాక్సైట్ మన దగ్గర ఉంది. దాంతో ఇండస్ట్రీ పెట్టాలనే ఆలోచన వచ్చినప్పుడు ట్రైబల్ కమిటీకి రిఫర్ చేశాం. రికమెండేషన్ తరువాత అందరూ అపోజ్ చేశారు, ఆందోళన చేయడం జరిగింది. సాక్షాత్తు గవర్నర్ గారు నన్ను పిలిచి స్పష్టంగా అడిగారు. మీకు అలాంటి ఉద్దేశం ఉంటే విరమించుకోండి, ఇది ట్రైబల్ కు వ్యతిరేకంగా ఉంది అని చెప్పారు" అని సభలో చెప్పారు. "నేను ట్రైబల్ ఇంటరెస్టు దృష్టిలో పెట్టుకుని 2000 అప్లికేషన్లు వస్తే అందరూ అపోజ్ చేస్తున్నారు, పబ్లిక్ వ్యతిరేకిస్తున్నారని మేము ఆ ప్రతిపాదనను విరమించుకుంటే, ధైర్యంగా ఈరోజు ఈ ప్రతిపాదన పెట్టి ఎంత దారుణం చేస్తున్నారని ఆరోజు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉన్న మన ముఖ్యమంత్రి గారు చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రశ్నించారు. అంటే మనం అర్థం చేసుకోవలసిన అంశం ఏమిటంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో 2000 సంవత్సరంలోనే, ఇక్కడ బాక్సైట్ నిక్షేపాలు ఉన్నాయని తెలియాలని అనుకుని కూడా అది ప్రజా వ్యతిరేకంగా ఉందన్న ఉద్దేశంతో ఆరోజున్న ప్రతిపక్ష నాయకులు, 2000లో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబు నాయుడు గారు దీనిని విరమించుకోవడం జరిగిందని తమరి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఆయన అప్పుడే ట్రైబల్స్ ని ఇన్వాల్య్ చేయాలి, ట్రైబల్స్ ఇంటరెస్టు కాపాడాలని అనుకున్నారు. కానీ గౌరవ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఏమి చేశారు? ఆయన తన సొంత తెలివితేటలను వాడి తన ప్రైవేటు వ్యక్తులను అందులో ప్రవేశపెట్టి ఆరోజున్న మైన్స్ డైరెక్టర్ గానీ, A.P.M.D.C. ఛైర్మన్ గానీ ఇద్దరూ ఒకళ్లనే పెట్టుకుని ఈ తతంగమంతా నడిపించిన సంగతి తమరి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాల్లో అయితే ఒప్పుకోరని ఆయన తమ స్పీచ్ లో చెప్పారు. అప్పుడు ఒక ట్రైబల్ శాసన సభ్యుడు అడిగితే ఇక్కడ

నదులున్నాయి అని అంటే రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఎద్దేవా చేశారు. అది కూడా నేను చదివి వినిపించాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే వాస్తవాలు ఒక రకంగా ఉంటే, బయటకు వెళ్లి వేరే రకంగా చెబుతున్నారు. అందువలన ఇండస్ట్రియల్ పార్కు పెట్టి ఆ పార్కును ఉదాహరణగా చెప్పుకుంటూ వచ్చారు. దీనిమీద రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఏమంటున్నారంటే "అధ్యక్షా, తప్పనిసరిస్థితుల్లో గవర్నమెంటు కంపెనీలతో మైనింగ్ చేయించాం. గవర్నమెంటు కంపెనీలే మరలా ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలంటే పెట్టలేరు కదా, కావలసిన పెట్టుబడులు గవర్నమెంటుకు లేవు, సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల వలన ఏ ఒక్కచోటైనా గవర్నమెంటుకు ఇటువంటి మేజర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టించే నిర్ణయం తీసుకోలేదంటూ ఒక్కొక్క ఫ్యాక్టరీకి రూ.9000 కోట్ల పెట్టుబడి పెట్టగలుగుతుంది. ఆ విధంగా పెట్టుబడి పెట్టడానికి ఎవరు ముందుకు వస్తారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇన్వెస్ట్ అని ఒక కంపెనీని రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేశాం. ఎక్కడెక్కడ ఎవరెవరు మేజర్ ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఉన్నారో వాళ్లందరి దగ్గరకు వెళ్లి, నాయనా మా రాష్ట్రంలో ఇటువంటి రిసోర్సెస్ ఉన్నాయి, మీరు రండి అని పిలిపించుకున్నాం. వాళ్లు వచ్చి ఎంబయు కుదుర్చుకుంటే ఏ విధంగా ఈ రాష్ట్రానికి నష్టం? ఇండస్ట్రిలను రెడ్ కార్పొరేట్తో ఆహ్వానించి వారికి కావలసిన సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేశాం". ఇది రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఆనాడు చెప్పారు. అంటే మీరు ఆపేసినా, మేము సైవేటు కంపెనీలను పిలిపించుకున్నాం, వారితో మాట్లాడుకున్నాం, వాళ్ల వెనుక భాగస్వాములు పెన్నా ప్రతాపరెడ్డి గారు, వారికి సంబంధించిన ఇతర వ్యక్తులను పిలిపించుకుని ఇదిగో మేము రమ్మని అంటే ఈ రాష్ట్రానికి నష్టమేమిటని ఆయనే ప్రశ్నించారు. అంతే కాదు, ఆయన ఇంకో విషయం చెప్పారు. ఎవరైనా 100 కోట్ల రూపాయలతో, 200 కోట్ల రూపాయలతో ఇన్వెస్ట్ చేయడానికి ముందుకు వస్తే, ప్రాజెక్టు స్టేటస్ దానికిచ్చి మెగా ప్రాజెక్టుకు కావలసిన విధంగా ఇంటెన్సివ్ ఇచ్చే పద్ధతి ఒకటుంది. It is the policy of the Government. పెద్ద ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన స్పెసిఫిక్ ఇన్సెంటివ్స్ ఉంటే అవి కూడా ఇవ్వాలని పాలసీలో ఉంటే వాటి ప్రకారం తీసుకు వచ్చామని స్పష్టంగా చెప్పారు. రూ.9000 కోట్లతో రెండు పరిశ్రమలు ఏర్పడేలా చేశామని చెప్పారు. ఈ ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీకి ఒక విషయం కనబడుతోంది. మేము అధికారంలో 9, 10 సంవత్సరాలున్నాం. ఒక్క మంచి పని కూడా అప్పుడు జరగలేదు. ఒక్క పరిశ్రమ కూడా అప్పుడు రాలేదు. ఈ 4 సంవత్సరాల్లో ఇన్ని పరిశ్రమలు వచ్చాయి. పెద్దయెత్తున రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వనరులు పెరుగుతున్నాయి, ఏది కావాలంటే అది చేస్తున్నారని వాళ్లకుంది. అంటే వీళ్లు రానీయకుండా చేయాలని అడుగుతున్నారు. ఒకడుగు ముందుకు వేసి రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం ఏ విధంగా కొనసాగించాలి, ఈ ఆదాయం రాకపోతే మేము ఎక్కడ నుంచి రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని అదే అసెంబ్లీలో ప్రశ్నించారు. అంటే ఇన్ని రకాలుగా ఆయన సపోర్ట్ చేశారు. అంతేకాదూ, తరువాత కూడా ఎందుకు చేయాలని అడిగితే విశాఖపట్టణం ఇంత గొప్ప కేంద్రంగా తీర్చిదిద్దబడిందంటే అక్కడున్న స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ కారణమని చెప్పారు.

ఎందుకు అది చేయాలని అడిగితే, ఈరోజు విశాఖపట్టణం అంత గొప్ప కేంద్రంగా తీర్చిదిద్దబడిందంటే అక్కడ ఏర్పాటు చేయబడిన స్టీల్ ఫ్యాక్టరీనే ప్రధాన కారణం. 35 మంది చనిపోతే గానీ అక్కడ స్టీల్ ప్లాంట్ రాలేదు. వచ్చిన తరువాత విశాఖపట్టణం ఈ స్థాయిలో అభివృద్ధి చెందింది. మరి ఇక్కడ ఇలాంటి ఫ్యాక్టరీలు వస్తే ఎందుకు వీళ్లు అడ్డుపడుతున్నారని ప్రశ్నించాడు. అంతేకాదు ఇక్కడ గిరిజనులకు ప్రత్యక్షంగా 20 వేలకు పైగా ఉద్యోగాలు వస్తాయని చెప్పాడు. అంతేకాదు గిరిజనుల మీద ఎంతో జాలిగా మాట్లాడారు. ఆయన గిరిజనుల సంక్షేమం కోసం చేసిన అంశాల మీద చెబుతున్నాడు " ఎక్కడో గిరిజన గ్రామాల్లో పదిళ్లో ఇరవై ఇళ్లో అక్కడక్కడ ఉంటాయి ఆ ఇళ్ల పరిధిలో కరెంటు సరఫరా చేయాలన్నా మంచినిరు ఇవ్వాలన్నా సమస్య, అక్కడ నివాసం ఉండే గిరిజనుల్లో ఎవరికైనా జబ్బులోస్తే వారిని డాక్టర్ దగ్గరకు తీసుకెళ్లి మంచి వైద్యం అందించాలన్నా పెద్ద సమస్య, ఆవిధంగా కాకుండా అక్కడ ఫ్యాక్టరీలోస్తే, ఆ ఫ్యాక్టరీలో నిర్వాసితులకు ఉద్యోగాలోస్తే, ఆ ఫ్యాక్టరీల దగ్గర టాన్షిప్పులోస్తే, ఆ గిరిజనుల స్థితిగతులు మారిపోతాయి, గిరిజనులంటే ఎప్పుడు కొండలమీద ఆకులు అలములు తింటూ ఎక్కడో అడవుల్లో తిరుగుతూ ఉండాలా " అని ఈ సభలో ప్రశ్నించాడు. నిజంగా ఆయనకు గిరిజనులంటే ఎంత ప్రేమ? కన్యధార కొండల్ని అప్పజెప్పాడు. బాప్టెట్ కొండల్ని అప్పజెప్పాడు. అక్కడేమో ఆయన దేవుడిచ్చిన కొడుకు గాలి జనార్ధన్ రెడ్డిగారికి సుంకులమ్మ గుడి సమీపంలో ఐరన్ ఓర్ని అప్పజెప్పి ఆ ఐరన్ ఓర్ని ఎక్స్ పోర్ట్ చేయించాడు. అంటే ఆయనకు గిరిజనుల మీద ఉన్న ప్రేమతో ఇదంతా చేశానని, వాళ్ల జీవితాలను నేను బాగుచేస్తానని నిస్సిగ్గుగా ఈ అసెంబ్లీ వేదికగా చెప్పాడు. ఆయన గిరిజనులకు చేసిన సేవ గురించి ఈసభలో చదివి వినిపించాల్సిన అవసరముంది. ఒక్కొక్కసారి గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉన్న ప్రత్యేక ఉత్తర్వులను కూడా ఉల్లంఘించి ఖనిజ నిక్షేపాలను, బయ్యారం గనులను నేలకొండపల్లిలో అల్లుడు అనిల్ కుమార్ గారికి ఇనుము ఉక్కు కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని భూముల్ని అప్పగించిన వైనం. ఖమ్మం జిల్లా గార్ల మండలంలో జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి మేనమామ గారైన పి.రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి గారికి లక్ష్మీ ఎస్టీ మైనింగ్ అండ్ లీజింగ్ లేబర్ కాంట్రాక్ట్ సొసైటీకి అప్పజెప్పాడు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని "మళియాపుట్టి" నందలి కన్యధార కొండను శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావుగారికి అప్పజెప్పాడు. అలాగే రామగిరి క్షేత్రం నందిలి శ్రీ ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయాలను ధ్వంసం చేసేలాగ కన్యధార కొండల్ని లీజ్ కు ఇచ్చాడు. కర్నూలు జిల్లా అవుకు, కొలిమిగుండ్ల పరిసర ప్రాంతాల్లోని భూముల్ని సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీల ఏర్పాటుకు విజయలక్ష్మి ఇండస్ట్రీస్ కు కట్టబెట్టాడు. ఈ రకంగా ఏ కొండ కనిపిస్తే ఆ కొండను, ఆఖరికి సాక్షాత్తు శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామికి ఏడు కొండలు కాదు ఒక కొండ చాలని చెప్పే స్థాయికి ఎదిగి గిరిజనులను నేను ఏదో బాగుచేస్తానని చెబితే అది ఎంత వరకు సబబుగా ఉంటుందో ఈ సభ ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరముంది.

దానితోపాటు ఆయన ఏమేమి పనులు చేస్తానని చెప్పాడంటే స్థానిక ప్రాంతాల్లో విద్యను పెంపొందించడానికి నాణ్యమైన స్కూల్స్‌ను, సాంకేతిక విద్యాలయాలను నెలకొల్పాలనే నిబంధనను కూడా పెట్టినట్లుగా వారు చెప్పారు. "బాక్సెట్ ఎత్తైన కొండ ప్రాంతాల్లో ఉన్నందున అత్యాధునిక మిషన్లతో త్రవ్వకాలు చేబడితే స్థానికులకు ఎలాంటి ఇబ్బందులుండవు, అల్యూమినియం ఉత్పత్తి కేంద్రాలు ట్రైబల్ ఏరియాల్లో కాకుండా పల్లపు ప్రాంతాల్లో నెలకొల్పడం జరుగుతుంది, చెట్లు పోతాయోమోనని కూడా చూశాం, అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాం" అని రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఈ సభలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో చెప్పారు. కొత్త సిస్టమ్స్ గురించి ఈ శాసనసభలో ఆయన చెప్పిందేమంటే "చెట్లు పోతే ఆ ప్రాంతంలోని మైనింగ్‌ను తీసి ఆ ప్రాంతంలో మళ్ళీ కొత్తగా సాయిల్ నింపి, ఎక్కడెక్కడ ఖనిజాలను వెలికితీస్తున్నారో మళ్ళీ అక్కడ కొత్తగా మట్టి నింపి, చెట్లు చేమలు పెంచుకోవడానికి ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు అవకాశం కల్పిస్తామని" సభలో వారి హయాంలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ రకమైన విధానాన్ని ఆనాడు అవలంబించి ఏయే అనుమతులు, ఎప్పుడెప్పుడు ఇప్పించారు ఎలా ఇప్పించారనే అంశాలన్నింటిపైన ఇక్కడ వినీవీన్ సిట్టువేషన్ ఉంటే మీరెందుకు ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారని మేం ప్రశ్నిస్తున్నాం.

ఆనాడు కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కూడా వారి విధానాలను వ్యతిరేకిస్తే ఆ పార్టీలను కూడా వదిలిపెట్టకుండా "అయ్యా.. కమ్యూనిస్టు సోదరులు ఇక్కడ పరిశ్రమ రాకూడదనే పద్ధతిలో ఇవాళ మాట్లాడుతున్నారని" ఆనాడు రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఇదే హౌస్‌లో చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు ఆర్థిక శాఖామంత్రులు చెప్పారు. 1972వ సంవత్సరంలో స్థానికంగా ఇక్కడ బాక్సెట్ పరిశ్రమ రావాలని ఉద్యమాలు చేశారని, ఆ ప్రాంతంలో అల్యూమినియం నిక్షేపాలను వెలికి తీయాలని స్థానికంగా ఉద్యమాలు చేశారని చెప్పడం జరిగింది. 1994వ సంవత్సరంలో ఇదే హౌస్‌లో కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందిన శ్రీ దేశిని చినమల్లయ్య గారు నిరల్ రెడ్డి గారు రూ.2400 కోట్లతో అదే ప్రాంతంలో ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటు చేయాలని అడిగారని చెప్పి, చివరకు కమ్యూనిస్టు పార్టీలను కూడా బద్దామ్ చేసి ఆయా పార్టీల గురించి చెడుగా మాట్లాడి, "చివరకు ఇక్కడ ఎంత తొందరగా ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటుచేస్తే అంత మంచిది కచ్చితంగా ఫ్యాక్టరీని పెడతాం" అని ఆయన అన్నాడు. ఆయనే మరో మాట అన్నాడు. ఇక్కడేవో నదులున్నాయంట, 24 నదులున్నాయ్, ఆ నదులు పొంగిపొర్లితే ప్రకృతి సమతుల్యత, పర్యావరణ సమతుల్యత దెబ్బతింటుందనే విషయాన్ని స్థానిక ట్రైబల్ శాసనసభ్యుడు ప్రభుత్వం దృష్టికి ఆనాడు తీసుకువస్తే "ఇక్కడ అన్ని నదులున్నాయా నాకైతే తెలియదే, అసలు నదులున్న విషయమే మాకు తెలియదు" అని ఎద్దేవా చేస్తూ మాట్లాడారు. కచ్చితంగా అక్కడున్న పరిస్థితులన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రన్ అల్ ఖైమా కంపెనీకి మరియు ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు బిందాల్

కంపెనీకి భూములను కట్టబెట్టిన సంగతిని ఆయన నోటితో ఆయనే భద్రంగా ఈ హాస్లో చెప్పాడు.

అంతేకాదు వారి గురించి వ్యక్తిగత విషయాలు కూడా రెండుమూడు తెలుసు. ఎలా తెలుసంటే అప్పుడున్న ఎస్.కోట శాసనసభ్యుడు నేను యూనివర్సిటీలో చదువుకునే రోజుల్లో నాకు సీనియర్. ఆయన చాలా క్లోజ్గా ఉండేవాడు. ఎప్పుడు చూసినా హైదరాబాద్ కి సడెన్గా వచ్చేవాడు "ఏంటి రవి వచ్చావ్" అని అడిగితే "నన్ను కెవిపిని కలవమంటున్నారు. జిందాల్ ని కలుస్తావా నువ్వు, ఢిల్లీ వెళ్లి జిందాల్ ను కలిసిరా అని చెబుతున్నారు అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారు" అని ప్రత్యేకంగా చెప్పేవారు. ఈ అంశాలన్నింటిని మర్చిపోయి ప్రతిపక్షనాయకుడు మాట్లాడటమనేది విడ్డూరంగా ఉంది. తరువాత జరిగిన పరిణామాలు, దాని కోసం ఆనాడు ఆయన చేసిన ప్రయత్నాలు వరుసబెట్టి ఇందాక గౌరవ మంత్రిగారు మనకు సభలో చెప్పారు. నన్ను కూడా చదివి వినిపించమంటే చదువుతాను. అగ్రిమెంట్ ను కుదుర్చుకోవడం దగ్గర్నుంచి పర్యావరణ అనుమతుల కోసం 2011వ సంవత్సరం వరకు రెండవ దశ అనుమతి వరకు అప్పుడున్న ముఖ్యమంత్రులు కంటిన్యూ చేశారు. ఎవరెవరంటే శ్రీ కె.రోశయ్యగారు మరియు శ్రీ ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు. ఇద్దరూ కంటిన్యూ చేసి చివరకు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు వెళ్లిపోతూ 12.11.2013వ తారీఖున ఈ పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వ శాఖ వారిని కచ్చితంగా దీనికి పర్మిషన్ ఇవ్వమని కోరారు.

ఇన్ని అంశాలు ఒకదానిమీద ఒకటి చేసుకుంటూ వచ్చి, అక్కడ ఫ్యాక్టరీలను పెట్టింది, ఆ ఫ్యాక్టరీలు వేలాది కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో అక్కడ మాకవరప్పాలెంలోనూ మరియు ఎస్.కోట మండలాల్లోనూ ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించిన తర్వాత, శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వం ఈమధ్య కాలంలో రెండుమూడు పర్యాయాలు ఎందుకు ప్రయత్నాలు చేయాల్సి వచ్చిందంటే, 2014వ సంవత్సరం వరకు రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో లేని విషయం ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు. కేంద్రంలో ఉన్న మంత్రి, ప్రధానమంత్రి గారి కార్యాలయం, ఆయన రీసెంట్ గా దుబాయ్ కూడా వెళ్లారు. ఆ విషయం తమరికి గౌరవ సభ్యులందరికీ కూడా గుర్తుండే ఉంటుంది. వారు కూడా ఈ అంశాల మీద టాస్క్ ఫోర్స్ లో అక్కడున్న జాయింట్ సెక్రటరీగారు ఈ అంశం మీద సమీక్షిస్తూ ఎంతవరకు జరిగింది ఏం జరిగిందని పరిశ్రమల ప్రగతి మీద ఒక నిర్ణయం కోసం ఆయన మాట్లాడటంతో దాని మీద ఇక్కడ ఉన్న విషయాలన్నీ చెప్పారు. ఆ తర్వాత మూడు నెలలు మన ముఖ్యమంత్రిగారి కార్యాలయం నుండి ఏనాడు కూడా దీని మీద ఇన్వెస్టిగేషన్ లేదు, ఫారెన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ మరియు మైనింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ అక్కడ నుంచి వచ్చిన ఉత్తర్వులను తీసుకుని క్రిందకు పంపించి జీఓని జారీ చేయడం జరిగింది. ఇలా జరిగిన వాస్తవాలను ప్రక్కనబెట్టి, అన్ని విషయాలను మర్చిపోయి అంటే అనుమతుల దగ్గర్నుంచి, కంపెనీలతో ఒప్పందాల దగ్గర్నుంచి, రస్ అల్ ఖైమాలో 70-30 శాతంగా ఉన్న దానిని

మళ్లా ఇంకా తగ్గింపుచేసి పెన్నా ప్రతాపరెడ్డిగారికి దీనిలో ఉన్న భాగస్వామ్యాన్ని పెంచి అగ్రిమెంటు కుదుర్చుకుని, పర్యావరణానికి సంబంధించిన అనుమతులు గానీ ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించిన అనుమతులు గానీ, ఎపిఎండిసి ఛైర్మన్ మరియు మైనింగ్ డైరెక్టర్గా ఒకే వ్యక్తిని నియమించుకుని, ఇంత చక్కగా వ్యవహారాన్ని నడిపి దురదృష్టవశాత్తు ఆయన మరణించారు. ఈ విషయాలేవి జగన్మోహన్రెడ్డి గారికి తెలియవన్నట్లుంటే ఎలా? అసలు తెలియకపోవడానికి కారణమేమిటి? ఆ వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ పునాదేమిటి? రాజశేఖరరెడ్డి గారి సమాధి ఆయన పునాది. ఆ సమాధి దగ్గరకు వెళ్లి ప్రార్థన చేస్తే వస్తుంది కదా? కచ్చితంగా వస్తుంది. ఒకవేళ లేదనుకుంటే ఆయన ఆత్మ ఉంది. ఆయన ఆత్మ పార్లమెంటులోనూ అక్కడక్కడ తిరుగుతూ ఉంటుంది. రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఆత్మ పార్లమెంట్లో ఉంది. తన తండ్రిగారు, ఆ పార్టీ, ఆ ప్రభుత్వం చేసిన నిర్వాకమంతా ఆ ఆత్మనడిగితే చెబుతుంది కదా? అవన్నీ మరచిపోయి స్థానికమైన అమాయకులైన గిరిజనులను, గిరిజన శాసనసభ్యులను రెచ్చగొట్టి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి పైన ప్రేలాపనలు చేయడం ఎంతవరకు సమంజసం? వారి నిర్వాకం తెలియక గిరిజన శాసనసభ్యురాలైన శ్రీమతి గిడ్డి ఈశ్వరి గారు గానీ అక్కడున్న సర్పంచ్లు గానీ, అక్కడున్న సామాన్యమైన అమాయకులైన జనాల్లో అబద్ధాలను సృష్టించి, మొత్తం చరిత్రంతా వాళ్లకు తెలిస్తే జైరెల్లా ప్రాంతంలో గానీ చింతపల్లిలో కాని ఇతనికి అడుగుపెట్టడానికి అవకాశం లేకుండా చేస్తారు. వాస్తవాలు ఈ విధంగా ఉంటే ఆయనకు సాక్షి పేపరు, సాక్షి టీవీ ఛానల్ ఉంది కాబట్టి నా ఇష్టం వచ్చింది చెబుతాను, నా ఇష్టం వచ్చింది చెబితే ఈ ప్రజలు వింటారు, దీని మీద వాస్తవాలను తెలుసుకోలేని ప్రజలుంటారనుకోవడం అవివేకం.

3.50 & 4.00,

శ్రీ తెనాలి శ్రవణ్ కుమార్ (తాడికొండ): కాబట్టి, ఈ బాక్సెట్ మీద ఇప్పటి దాక జరిగిన పరిణామాలు, జరిగిన వాస్తవాలు ప్రజలకు తెలియాలనే ఉద్దేశంతో నేను చెప్పడం జరిగింది. కచ్చితంగా ఈ ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసింది. శ్వేతపత్రం ఇచ్చింది. ప్రజల మనోభావాలకు అనుగుణంగా నడుచుకుంటామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే ప్రకటించడం కూడా జరిగింది. నాకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించిన మీకు నా హృదయ పూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: కూన రవికుమార్ గారు.. Be brief.

శ్రీ కూన రవికుమార్ (ఆముదాలవలస): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి గిరిజనులు, వారి మనోభావాలు, వారి సంస్కృతి, వారి సాంప్రదాయాలను గౌరవించే విధంగా తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ఎప్పుడు కూడా ముందు ఉంటుందనేదే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆలోచనా విధానం.

ముందుగా నేను ఒక అంశాన్ని చదివి వినిపిస్తాను. గతంలో బాక్సైట్ త్రవ్వకాల పైన ఇదే శాసనసభలో ఈనాడు ఎవరైతే సభలో ప్రతిపక్షనాయకుడి స్థానంలో ఉన్నటువంటి శ్రీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి తండ్రి గారైన డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఆనాడు ఇటు వైపు ఈ స్థానంలో కూర్చున్నప్పుడు ఈ నిండు సభలో చేసినటువంటి కొన్ని ప్రసంగాలను చదివి వినిపిస్తాను. బాక్సైట్ పరిశ్రమ వస్తే ఏం జరుగుతుందనేది ఈ సభ ద్వారా ఆనాడు గిరిజన ప్రజానీకానికి వారు చెప్పారు. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి స్థానంలో కూర్చున్నటువంటి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు చెప్పిన మాటలు ఇవి. అదేమిటంటే, "ఈ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి గిరిజనులకు వచ్చే ప్రయోజనాలను గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పాలంటే చాలా ఉన్నాయి. గనులు మరియు పరిశ్రమలలో ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా గానీ దాదాపు 20 వేలకు పైగా ఉద్యోగాలు గిరిజన నిరుద్యోగ యువకులకు లభిస్తాయని నేను హామీ ఇస్తున్నాను. అలాగే, ఈరోజున Industrial Revolution బ్రైబల్ ఏరియాలో వస్తుంది. ఉపాధి అవకాశాలు ఎక్కువగా వస్తాయి. లేకపోతే గిరిజనులను చూస్తే నాకు చాలా బాధ కలుగుతుంది. ఎంతసేపున్నా ఎక్కడో పదో, ఇరవై గృహాలో ఉంటాయి. ఆ నివాసాలకు కరెంటు ఇవ్వాలన్నా పెద్ద సమస్య, మంచినీళ్లు ఇవ్వాలన్నా పెద్ద సమస్య, వాళ్లలో చివరకు పెద్ద జబ్బు వచ్చినా వైద్యం నిమిత్తం వాళ్లను తీసుకువెళ్లాలన్నా పెద్ద సమస్య. ఆ విధంగా కాకుండా ఫ్యాక్టరీలు వస్తే, ఆ ఫ్యాక్టరీల్లో వాళ్లకు ఉద్యోగాలు వస్తే, ఫ్యాక్టరీల దగ్గర టౌన్ షిప్పులు వస్తే వారి జీవన స్థితిగతులు మారిపోతాయి. గిరిజనులంటే ఎప్పటికీ కొండల మీదో, గుట్టల మీదో ఎక్కడో ఆకులు, అలములు తింటూ, అడవుల్లో తిరుగుతూ అలాగే ఉండాలా? వాళ్లు నాగరిక సమాజంలోకి రావాల్సిన అవసరమే లేదా? ఆ ప్రాంతంలో ఏదైనా అభివృద్ధి జరుగుతూ ఉంటే, ఆ అభివృద్ధిని మనం అడ్డుకోవాలా? లేకపోతే అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించాలా?" అని చెప్పి ఆరోజున వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న ఈ స్థానంలో కూర్చోని ఆరోజున ఈ సభలో అన్ని ప్రతిపక్షపార్టీలను ప్రశ్నించినటువంటి విధానం. ఇంకా ముందుకెళ్తే, "బాక్సైట్ ఎత్తైన కొండ ప్రాంతంలో ఉంది. అత్యాధునికమైన మైనింగ్ మిషన్లతో త్రవ్వకాలు చేపట్టడంతో స్థానికులకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు ఉండవు. అల్యూమినియం ఉత్పత్తి కేంద్రాలు బ్రైబల్ ఏరియాలో కాకుండా పల్లపు ప్రాంతాల్లో నెలకొల్పడం జరుగుతుంది. అన్ని విధాలుగా అక్కడ అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాం. చెట్లు పోతాయేమోనని కూడా చూశాం. అల్యూమినియం డిపాజిట్లు ఉన్న ఏరియాలో జనరల్ గా vegetation ఉండదు. గడ్డి కూడా మొలవదు. అలాంటి ప్రాంతాల్లో మైనింగ్ చేసి, మళ్ళీ కొత్తగా soil నింపి, అక్కడ కొత్తగా ఎక్కడ ఖనిజాలు వెలికితీస్తున్నారో అక్కడ మళ్ళీ మట్టితో నింపి, చెట్లు, చేమలు పెంచుకోవడానికి అవకాశం వస్తుంది" అని ఇదే శాసనసభలో పెద్దగా ఆనాడు వారు సెలవిచ్చారు.

అయితే, ఇవన్నీ మళ్ళీ ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, అటువంటి అల్యూమినియం పరిశ్రమ స్థాపన గురించి ఉపన్యాసాలు ఈ శాసనసభలో ఎవరిచ్చారు? ఈనాడు ఎవరైతే ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకుడిగా ఉన్న జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు, వారి తండ్రి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి

గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటూ ఈ సభలో ఈ బాక్సెట్ పరిశ్రమ వల్ల గిరిజనులకు ఏమి జరగబోతున్నదో చెప్పినటువంటి పెద్ద మనిషి.

అధ్యక్షా, నేను ఈరోజున పత్రికల్లో చూశాను. మొన్న 12వ తారీఖు నాడు చింతపల్లిలో ప్రతిపక్షనాయకుడు శ్రీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఒక సభను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సభలోనే ఆయన ఒప్పుకున్నారు. "వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారైనా అటువంటి నిర్ణయం తీసుకుని ఉంటే" అని అన్నారు, అంటే ఇతనికేదో తెలియనట్టుగా, అసలు ఈ విషయాలే ఆయనకు ఎవరూ తెలుపనట్టుగా, పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారెవరో కూడా ఆయనకు తెలియనట్టుగా, అన్‌రాక్ అల్ట్రామినియం కంపెనీ అంటే ఏమిటో, ఎవరిదో కూడా తెలియనట్టుగా చాలా దోబూచులాడుతూ ఆ సభలో మాట్లాడారు. ఇంకా ముందుకెళ్లి రాజశేఖరరెడ్డి గారు కూడా ఈ తప్పు చేశారని మాట్లాడారు. ఈ అంశం వారి సాక్షి గెజిట్‌లో, సాక్షి ఛానల్‌లో వచ్చింది. నేను సూటిగా వారిని ఒక విషయాన్ని అడగదలిచాను. వారు సభలో ఉన్నప్పుడు ఈ బాక్సెట్ మీద చర్చకు వస్తుందేమో, వస్తే తన బండారం బయటపడుతుందేమో, ఏదైతే క్విడ్ ప్రోకో ద్వారా ఈనాడు ప్రతాప్ రెడ్డి గారి అన్‌రాక్ అల్ట్రామినియం కంపెనీతో తన సాక్షి పత్రిక, సాక్షి టి.వి. ఛానల్‌కు, జగతి పబ్లికేషన్స్‌కు ఏ రకంగా పెట్టుబడులు వచ్చాయోననే విషయమై సభకు వివరణ ఇవ్వాలని వస్తుందని భయపడి, అవన్నీ కూడా చర్చకు వస్తాయేమోనని ఒకే ఒక భయంతో ఈరోజున ఏదో ఒక సాకు చూపించి సభ నుంచి ప్రతిపక్షనాయకుడు బాయ్‌కాట్ చేశాడు. నిజంగానే బాక్సెట్ మీద, ఈ రాష్ట్రంలోని గిరిజనుల మీద, వారి బాగోగుల పైన ప్రతిపక్షనాయకుడైన జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ఏ మాత్రం శ్రద్ధ ఉన్నా, ఏ మాత్రం బాధ్యత ఉన్నా, ఈ సభలో ప్రతిపక్షనాయకుడిగా ఆయనకున్న స్థానాన్ని గౌరవించే విధంగా గానీ వ్యవహరించాలనే ఉద్దేశం వారికి ఏ కోశానా లేదు. దానికి నిదర్శనం ఆయన ఈ డిసెంబర్ మాసంలోని 12వ తారీఖున చింతపల్లిలోని సభలో మాట్లాడారు. నేను ఆయన్ను సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ శాసనసభ ద్వారా ఆయన్ను అడుగుతున్నాను. బాక్సెట్ మీద చర్చ జరుగుతున్న సందర్భంగా మీరు సభలో ఎందుకు లేకుండా పోయారు? ఎందుకు ముఖం చాటేస్తున్నారు? కేవలం మీ బండారం బయటపడుతుందేమోనని, ఆనాడు మీ తండ్రి గారు చేసినటువంటి అకృత్యాలన్నీ కూడా ఈ శాసనసభ ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఐదు కోట్ల మంది ప్రజానీకానికి తెలుస్తుందేమోననే ఒకే ఒక ఆలోచనతో సభ నుండి బాయ్‌కాట్ చేసినటువంటి పరిస్థితులు సుస్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి.

అధ్యక్షా, గతాన్ని మనం ఒకసారి పరిశీలన చేసినట్లైతే, 2000వ సంవత్సరంలో ఆనాడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి నాయకత్వంలోని తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్న కాలంలో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి సహజవనరుల ద్వారా రాష్ట్రాభివృద్ధికి పాటుపడటం కోసం ఆనాడు బాక్సెట్ పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలనే ఆలోచన చేస్తే, అప్పుడున్నటువంటి సంఘాలు, అప్పుడున్నటువంటి ప్రతిపక్షాలు, ఆనాడు ఉన్నటువంటి

నాయకులు ఇచ్చిన సలహాలు, సూచనల మేరకు ఆనాడే అంటే 2000 సంవత్సరంలోనే బాక్సైట్‌ను వెలికితీయాలనే ఆలోచనను పక్కన పెట్టినటువంటి ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం. మళ్ళీ 2000 నుంచి 2004వ సంవత్సరం వరకు తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంది. ఆనాడు కూడా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారే ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. కానీ, గిరిజన జీవన విధానాలను మెరుగుపర్చాలనే ఒక ఆలోచనతో ముందుకెళ్ళినా, గిరిజనుల్లో ఉన్నటువంటి ఆలోచనా విధానాన్ని మార్చిన తరువాతే ముందుకు వెళ్ళారు తప్ప, గిరిజనుల అంగీకారం లేకుండా, గిరిజనుల సహకారం లేకుండా, గిరిజనుల మనోభావాలు దెబ్బతినే విధంగా ఏనాడు కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ముందుకెళ్ళదని చెప్పి, ఆనాడు గౌరవ గవర్నర్ గారిచ్చిన సలహాను, సూచనను కూడా పాటించి ఆనాడే ప్రయత్నాలను విరమించజేసుకోవడం జరిగింది.

మరి 2005వ సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఎవరున్నారు? ఈ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం, వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారి నాయకత్వమే రాష్ట్రాన్ని పాలించింది. ఆ కాలంలో వారే ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. మొట్టమొదటిసారిగా 2005వ సంవత్సరంలో జిందాల్‌తో ఒప్పందం చేసుకున్నది ఎవరు? ఎవరు ఆ ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు? ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు? 2007వ సంవత్సరంలో ప్రపంచంలో ఎక్కడో ఉన్నటువంటి ముస్లిమ్ కంట్రీ అయిన "రస్ అల్ ఖైమా" దేశానికి చెందిన ఒక కంపెనీని ఇక్కడకు తీసుకుని వచ్చి, "అది కూడా ప్రభుత్వ రంగం, ఇది కూడా ప్రభుత్వం" అనే విధంగా చెప్పారు. ఎందుకంటే, ఇక్కడే ఒక లాజిక్ ఉంది. ఎక్కడైనా సహజ వనరులున్నాయంటే, అది ఒక బాక్సైట్ కావచ్చు, ఒక ఐరన్ ఓర్ కావచ్చు, ఒక లెటరైట్ కావచ్చు వాటన్నిటికీ కూడా గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిస్తే, ఈ రాష్ట్రానికి ఈ సహజ వనరుల ద్వారా ఎంతో ఆదాయం ఒనకూరేది. కానీ, ఆరోజున ముఖ్యమంత్రి పీఠం మీద కూర్చున్న రాజశేఖరరెడ్డి గారు వారి యొక్క స్వప్రయోజనాల కోసం, వారి కుటుంబ ప్రయోజనాల కోసం, జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు చేసినటువంటి అవకతవకలకు, వారు చేస్తున్నటువంటి క్విడ్ ప్రోక్వో విధానాలకు, వాళ్ళకు మద్దతిచ్చి, అందులో భాగస్వాములు కావడం కోసం ఆనాడు ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వం అని చెప్పి ఒక అంగీకారాన్ని చేసుకున్నదెవరు? ఆనాటి రాజశేఖర రెడ్డి గారు కాదా? రస్ అల్ ఖైమా అనే ముస్లిమ్ దేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థకు మీరు ఆనాడు భరోసా కల్పించి, మా దేశంలో కూడా ఒక కంపెనీకి మీరు జతకలపాలని చెప్పి, పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారిని తీసుకెళ్ళి అన్‌రాక్ అనే సంస్థతో రస్ అల్ ఖైమా దేశంలోని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థతో ఒప్పందం కుదిర్చిందెవరు? రాజశేఖర రెడ్డి గారు కాదా? ఆరోజున అవన్నీ చేయడానికి గాను పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారు క్విడ్ ప్రోక్వో విధానం ద్వారా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి సంస్థలకు, తన సూట్ కేస్ కంపెనీలకు ఆయన పెట్టుబడి పెట్టినటువంటిది వాస్తవం కాదా? అన్ని వాస్తవాలు ఇక్కడ పెట్టుకుని ఎక్కడికో పోతే ఎట్లా?

అధ్యక్షా, ఈనాడు మళ్ళీ తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది, అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ఉరుకులు, పరుగులు తీసి బాక్సైట్ వెలికితీతకు అన్ని అనుమతులిస్తున్నారని చెప్పి ఒక గోబెల్స్ ప్రచారాన్ని చేయడానికి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ప్రయత్నించే విధానాన్ని మేం తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. ఒకసారి మీరు పరిశీలన చేయండి. అసెంబ్లీ రికార్డ్స్ను మీరు ఒకసారి వెరిఫై చేయండి. ఆనాడు రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఇచ్చినటువంటి అన్ని ఒప్పందాలను మీరు వెలికి తీయండి. ఆరోజున పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారికి, మీకు ఉన్న సంబంధమేమిటి? నేను ఒకటే సూటిగా ప్రతిపక్షాన్ని అడుగుతున్నాను. మీకు గిరిజనుల మీద నిజంగానే ప్రేమ ఉంటే, వారి పైన నిజంగానే మీకు అభిమానముంటే, వారి మనోభావాలను గౌరవించాలనుకుంటే, అన్ రాక్ అల్యూమినియం కంపెనీని, అలాగే అక్కడ స్థాపించినటువంటి పవర్ ఇండస్ట్రీనీ ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోమని ఏమైనా డిమాండ్ చేస్తారా అని నేను జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం మొన్న జి.వో.ఎం.ఎస్. నంబర్: 97 ను ఇచ్చింది. ఆగమేఘాల మీద అనుమతులిచ్చారని చెప్పి, రొటీన్ గా వచ్చేటటువంటి అనుమతుల్ని ఆనాటి కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం, అనుమతుల కోసం అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి కిరణ్ కుమర్ రెడ్డి గారు కేంద్రానికి వ్రాసినటువంటి లేఖల సారాంశం, తదుపరి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో జరిగినటువంటి అనేక రివ్యూస్ లో వచ్చినటువంటి సమాచారాన్ని ఇచ్చిన సందర్భంలో, మన ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.వో.ను అడ్డం పెట్టుకుని వాళ్లందరూ ఆరోజున అరకు ప్రాంతానికి వెళ్ళితే అక్కడున్న గిరిజనులు వై.ఎస్.ఆర్.కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యులను గానీ, నాయకులను గానీ నిర్బంధించినది వాస్తవం కాదా? ఆరోజున వాళ్లు చాలా స్పష్టంగా అడిగారు. రాజశేఖరరెడ్డి గారే ఇక్కడున్నటువంటి గిరిజనుల మనోభావాలను దెబ్బతీశారు. గిరిజనులకు అన్యాయం చేశారు. బాక్సైట్ కు సంబంధించిన అన్ని అనుమతులు, పరిశ్రమలకు అనుమతులు, పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయడానికి గాను రైతుల దగ్గర్నుంచి దౌర్జన్యంగా భూములు లాక్కుని అన్ రాక్ అల్యూమినియం కంపెనీకి గానీ, జిందాల్ కంపెనీ ప్రతినిధులకు గానీ అప్పజెప్పినటువంటి వైనాన్ని మరిచిపోయారు. అన్నింటికీ కూడా ఈరోజున మీరే బాధ్యత వహించాలి. మీరే సమాధానం చెప్పాలని ఐదు కిలోమీటర్ల దూరం పాడేరు మరియు అరకు కొండల చుట్టు తిప్పించింది వాస్తవం కాదా? గిరిజనులంటే ఏదో అమాయకులని, గిరిజనులకు ఏమీ తెలియదని, ఏది చెబితే అదే సమ్మతారని పాపం భ్రమలో ఉన్నటువంటి ప్రతిపక్షనాయకుడు, వారి పార్టీ శాసనసభ్యులను, నాయకులను అడిగితే వాస్తవాలన్నీ కూడా తెలుస్తాయి.

అధ్యక్షా, నేను ఇంకో విషయం కూడా ఈ సభ ద్వారా గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకుడిని అడుగుతున్నాను. సభలో సభ్యులను రెచ్చగొడతారు. సభలో వారి పార్టీ సభ్యులతో అధికారపార్టీ సభ్యులనందరినీ తిట్టిస్తారు. అసభ్య పదజాలంతో మాట్లాడిస్తారు. నిన్న చింతపల్లిలో సభ నిర్వహిస్తే అక్కడ వారి పార్టీ శాసనసభ్యురాలు శ్రీమతి గిడ్డి ఈశ్వరి గారు మాట్లాడినటువంటి మాటలు ఏమిటి? ఒక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు, సలభై సంవత్సరాల సుదీర్ఘకాలం రాజకీయాల్లో

అనుభవమున్న వ్యక్తి, ఈ భారత దేశంలోనే ఒక స్టేట్స్మెన్ పాలిటీషియన్గా ఉన్నటువంటి అతి తక్కువ మందిలో ఈరోజున ఒక స్టేట్స్మెన్ పాలిటీషియన్గా ఉన్నటువంటి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిని విమర్శించే స్థాయికి ఎదిగారు. అటువంటి వ్యక్తి గురించి ఈరోజున చింతపల్లి సభలో వై.ఎస్.ఆర్. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు, శాసనసభ్యులు ఏమి మాట్లాడారు? ఒక బాధ్యత కల్గిన ప్రతిపక్షనాయకుడు లాంటి వ్యక్తి, ఈరోజున అక్కడ అవాకులు, చెవాకులు మాట్లాడుతున్నారు. తలకాయ తీసేస్తామని అక్కడ వాళ్లు మాట్లాడితే, అటువంటి మాటలు మాట్లాడినటువంటి వ్యక్తుల్ని ఈరోజున ప్రతిపక్షనాయకుడు సమర్థిస్తారా, అని నేను మీద్వారా అడుగుతున్నాను. కడప జిల్లాలో చేసినటువంటి రౌడీ రాజకీయాలను ఈ రాష్ట్రం మొత్తం అమలుచేయాలనేటటువంటి ఏకైక ఆలోచనతో ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకుడు ముందుకు వెళ్తున్నారనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

MR SPEAKER: Please conclude Ravi Kumar garu.

శ్రీ కూన రవికుమార్(ఆముదాలవలస): ముగిస్తాను సార్. ఈరోజున మనమంతా ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే అన్‌రాక్ అల్యూమినియమ్ కంపెనీ ఎవరిది? పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి ఎవరు? పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి ఒకనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీకి కోశాధికారిగా వ్యవహరించారు. పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారు ఈరోజు పెట్టినటువంటి జగన్ గారి కంపెనీల్లో, సూట్‌కేసు కంపెనీల్లో కార్మిల్ ఏషియా కంపెనీలో 22.12.2006వ తారీఖు నాడు రూ. 10.00 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. అలాగే కార్మిల్ ఏషియా కంపెనీలో 27.12.2006వ తారీఖున రూ.13.00 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. జగతి పబ్లికేషన్స్‌లో 03.12.2007వ తేదీన రూ.20.00 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. మళ్ళీ జగతి పబ్లికేషన్స్ నందే 04.03.2009వ తేదీన రూ. 10.00 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. జగతి పబ్లికేషన్స్ నందు మరల 23.04.2009వ తేదీన రూ. 10.00 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. జగతి పబ్లికేషన్స్ నందే మళ్ళీ 06.06.2009వ తేదీన రూ. 5.00 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. అంటే, శ్రీ పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి కంపెనీల్లో పెట్టిన పెట్టుబడి మొత్తం రూ. 68.00 కోట్లు. నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకు అంత మొత్తాన్ని పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారు మీ కంపెనీల్లో పెట్టుబడి పెట్టారని నేను జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని ఈ సభ ద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఎవరి ప్రయోజనాల కోసం ఆ మొత్తాన్ని ఇచ్చారు? ఏ మేలు కోరి ఇచ్చారు? ఈరోజున జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఈ సభలో ఉండి ఉంటే, ఈ ప్రశ్నలన్నింటికీ కూడా సమాధానం చెప్పాల్సిన బాధ్యత ఆయన పైన ఉంటుందని, అందు నుంచి తప్పించుకోవడానికే ఈరోజున "బాయ్‌కాట్" అనేటటువంటి కొత్త నాటకాన్ని సభలో ఆడి, సభ నుంచి బయటకు వెళ్లారు. కానీ, ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకం అన్నింటిని కూడా గమనిస్తున్నారు. ఐదు కోట్ల మంది రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ప్రతిపక్షనాయకుడు సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరముంది. అంతేగాకుండా శ్రీ పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గారు మాకవరం నందు స్థాపించినటువంటి ఫ్యాక్టరీని గానీ, పవర్ ప్రాజెక్టును గానీ ప్రభుత్వానికి అప్పగించేందుకు ప్రతిపక్షనాయకుడికి ఇష్టమేనా? ఎందుకంటే, జగన్మోహన్ రెడ్డి

గారు గిరిజనుల మనోభావాలను గౌరవిస్తానని అంటున్నారు, గిరిజనులకు అనుకూలమని అంటున్నారు, ఎట్టి పరిస్థితుల్లో బాక్సైట్ త్రవ్వకాలను జరిపించనని అంటున్నారు. ఇన్ని మాటలను బయట చెబుతున్నటువంటి వ్యక్తి, ప్రతాప్ రెడ్డి గారికి సంబంధించినటువంటి ఫ్యాక్టరీలను, ప్రభుత్వమే తీసుకునేట్టుగా ప్రతిపక్షనాయకుడు ఏమైనా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తారా, అని నేను ఈ సందర్భంగా వారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇటువంటి అనేక అకృత్యాలు, ఎన్నో అవకతవకలు చేసినటువంటి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు వారి తండ్రి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలోనే ఈ రాష్ట్రంలోని గిరిజనులకు ఏ విధంగానైనా నష్టం చేశారంటే, ఆ కాలంలోనే చేసినటువంటి కార్యక్రమాలేనని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గిరిజనుల అభివృద్ధిని నేను ప్రోత్సహిస్తున్నాను, బాక్సైట్ పరిశ్రమలు వస్తే గిరిజన ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందుతాయనే ధోరణిలో ఆనాడు వారు చెప్పడం జరిగింది. గిరిజన ప్రాంతాల్లో అటవీ హక్కుల చట్టం ప్రకారం, అటవీ హక్కులు గిరిజనులకివ్వాలి. ఆ అంశాన్ని కూడా వారు ఆనాడు ప్రక్కన పెట్టారు. అలాగే ఈరోజున కంపెనీ స్థాపించాలంటే, పర్యావరణ అనుమతులు కావాలి. అలాగే మైనింగ్ అనుమతులు కావాలి. ఆ అనుమతులను ఎవరు వాళ్ళకు ఇచ్చారు? ఆనాడు రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలోనే ఆ అనుమతులన్ని కూడా వచ్చిన విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆనాడు వారి హయాంలో ఎస్సీ ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ చట్టాన్ని రాష్ట్రంలో తీసుకువస్తే, కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు గిరిజనాభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టాల్సి ఉండగా, ఆ నిధులను దారి మళ్లించింది ఎవరు? రాజశేఖర రెడ్డి గారు కాదా? కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం కాదా? ఈరోజున తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి నాయకత్వంలో అరకువ్యాలీ, పాడేరు వంటి గిరిజన ప్రాంత ప్రజానీకానికి ప్రభుత్వ రక్షణ కావాలని, ఆర్థికంగా ఆ గిరిజన ప్రజానీకం ముందుకు ఎదగాలనే ఉద్దేశంతో, అధికారం చేపట్టగానే సుమారు రూ. 567.00 కోట్లు ఖర్చు చేసి, ఆ నిధుల్ని కాఫీ తోటల పెంపకాన్ని ఆ గిరిజన ప్రాంతాల్లో ప్రోత్సహించి, గిరిజనుల ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పాటునందించింది ఈ ప్రభుత్వమేననే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అంతేగాకుండా నాన్ పెడ్యూల్డ్ ఏరియాల్లో, పెడ్యూల్డ్ ఏరియాల్లో ఉన్నటువంటి గిరిజన రైతులకందరికి కూడా వ్యవసాయం చేసుకునేందుకు, వ్యవసాయ పరికరాల కొనుగోలుకు, 50 నుంచి 70 శాతం వరకు పనిముట్ల కొనుగోలు నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీ శాతాన్ని పెంచింది తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వమేనని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

MR SPEAKER: Please, conclude.

శ్రీ కూన రవికుమార్: అంతేగాకుండా, గిరిజనుల అభివృద్ధి కోసం, గిరిజనుల సంక్షేమం కోసం "గిరి పుత్రిక కళ్యాణ పథకం", పథకం క్రింద ఈరోజున ఎవరైనా గిరిజనులు పెళ్లి చేసుకుంటే, వాళ్లకు ప్రభుత్వం రూ.50 వేలు ఆర్థిక సహాయం అందిస్తున్నదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉన్న humanity, ఈరోజున ఎవరో ఒక గిరిజనుడు, శ్రీ మల్లి మస్తాన్ బాబా అనే గిరిజన వ్యక్తి విదేశాలకు వెళ్లి అక్కడ తనువు చాలిస్తే ఆ శవాన్ని తీసుకురావడం కోసం రూ. 60.00 లక్షలు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసి, ఈరోజున ఆ శవాన్ని తీసుకువచ్చి ఆ కుటుంబ సభ్యులకు అప్పజెప్పి వారి తాలూకు మానవతా హృదయాన్ని ఈరోజున ఇక్కడ ఈ సభ ద్వారా ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలియజెప్పాల్సిన అవసరముంది. ఒకప్రక్క అనేక సంక్షేమ పథకాలను ప్రజల ముగిండుకు తీసుకురావడం జరుగుతోంది. ఎప్పుడైనా తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ విధానం ఒక్కటే.

4.10PM.

గిరిజనుల అంగీకారం లేకుండా, వారి భాగస్వామ్యం లేకుండా, వారి మనోభావాలు దెబ్బతినకుండా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎప్పుడు కూడా ముందుకు వెళ్లదు. (బెల్) బాక్సెట్ గనులు తవ్వకానికి ముందుకెళ్లం అని చెప్పి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పదేపదే చెబుతున్నా దానిని వక్రీకరించి ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ప్రజల దగ్గర అనేక రకాలుగా మాట్లాడడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి, గిరిజనులందరికీ ఈ సభ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం. తెలుగుదేశం పార్టీ, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ విధానం ఒక్కటే. గిరిజనుల మనోభావాలు దెబ్బతినకుండా, గిరిజనులను కూర్చోబెట్టి, వాళ్లందరూ ఒప్పుకున్న తర్వాతే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా ముందుకెళ్తుంది తప్ప, అంతవరకూ ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకేసే ప్రసక్తే లేదు అని చెప్పి ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకొంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: విష్ణుకుమార్ రాజు, Please be brief.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు: అధ్యక్షా, (అధికార పార్టీ సభ్యులు ప్రతిపక్షమంతా నేనే అంటున్నారు) నాకు ఒకటి అర్థం కావడం లేదు. ప్రతిపక్షంవాళ్లు మొన్న 11వ తారీకునో లేక 12 వ తారీకునో బహిరంగ సభ పెట్టి, కొన్ని వేలమందిని, అమాయక గిరిజనులని, ఎంతో దూర ప్రాంతం నుంచి తీసుకొచ్చి, వాళ్ల మనోభావాలను ఎంతో అర్థం చేసుకున్నట్టు నటించి, ఈరోజు శాసనసభలోకి రాకుండా ఏంటి అధ్యక్షా ఇది? ఎవరిని మోసం చేస్తారు? అంటే గిరిజనులను మోసం చేయటంలోవారు దిట్ట అని చెప్పి ఈరోజు ఫ్రూవ్ అయింది. (అధికార పార్టీ చప్పట్లు) కానీ, నాకెంత బాధ అనిపిస్తుందంటే, గిరిజన ఎమ్మెల్యేలంతా కూడా ఎంత మానసిక క్షోభ

అనుభవిస్తారో ఈరోజు మీరు అర్థం చేసుకోవలసిన విషయం. ఎందుకంటే ఆరోజు ఓపెన్ మీటింగ్‌లో ఎన్నో రకరకాల స్పీచ్‌స్ ఇచ్చి, ఈరోజు ఇక్కడ అత్యున్నతమైన శాసనసభలో మాట్లాడటానికి అవకాశం లేకుండా చేసిన మీ నాయకుడు మీకు ఎటువంటి నాయకుడుగా ఉన్నారో ఒకసారి మీరు మనస్ఫూర్తితో ఆలోచించవలసిందిగా నేను వారిని కోరుతున్నాను.

ఏది ఏమైనప్పటికీ గౌరవ ఎమ్మెల్యే శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజాగారిని ఏదో అనైతికంగా సస్పెండ్ చేశారనే ఒక సాకుతో, ఇటువంటి అత్యున్నతమైన ప్రదేశమైన అసెంబ్లీలోకి వచ్చి గిరిజనుల మనోభావాల్ని చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రతిపక్ష నేతకి ఉందా లేదా అనేది మీద్వారా ఒక్కసారి అడుగుతున్నాము. ఇది ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. నాకు కూడా మొన్న అదే డౌటు వచ్చింది. డెఫినిట్‌గా ఈయన వెళ్లిపోతాడు. 100 శాతం రెండు రోజులూ రారు అని నేనింకా కాగితం మీకు రాసిస్తే బాగోదు, మీరు నాకేమైనా జాతకాలు తెలుసని అనుకొంటారేమోనని ఇవ్వలేదు.

MR. SPEAKER: Confine to the point.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు: పాయింట్‌కి వస్తున్నాను అధ్యక్షా, నాకైతే పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. ఇప్పుడు గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. మొత్తం సవివరంగా వివరించారు, అలాగే ఎమ్మెల్యేలు శ్రావణ్‌కుమార్, కూన రవికుమార్‌గారు చెప్పారు. అసలు ఈ బాక్సెట్ మైనింగ్ ఎక్కడినుంచి స్టార్ట్ అయింది, ఎవరి గురించి స్టార్ట్ అయింది, ఎవరు ఇచ్చారు, ఏ మంత్రివర్యులు ఇచ్చారు, ఆనాటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్‌రెడ్డిగారు చేసినవన్నీ కూడా సవివరంగా చెప్పారు. కానీ ఒక్క విషయం మీద్వారా నేను తెలియజేసుకోవాల్సిందేమంటే, ప్రజల మనోభావాలను చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రజాప్రతినిధిగా నామీద ఉంది. అందుకనే తమరికి విన్నవించుకొంటున్నాను.

ఏజెన్సీలో పడిన రెయిన్‌ఫాల్ మూలంగా తాండవ, రైవాడ, తాటిపూడి, కోనాం, శారదానదులు అటువంటివి సుమారు 21 నదులన్నిటికీ కూడా అక్కడ పడిన రెయిన్‌ఫాల్ మూలాన డ్రింకింగ్ వాటర్ విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరికి గానీ, ఇతర ప్రదేశాలకు కూడా ఈ నీళ్లు ఎంతో ఉపయోగపడుతున్న మాట వాస్తవం.

ఎప్పుడైతే ఈ బాక్సెట్ తవ్విన పరిస్థితి గనుక వస్తే ఈ నదులన్నీ నీరు తగ్గే ప్రమాదముంది. ఇప్పటికే గిరిజనులు రకరకాలైన వ్యాధులతో బాధపడుతున్నారు. అది వాస్తవం. మలేరియా, టైఫాయిడ్, వంటి వ్యాధులతో బాధపడుతున్నారు. బాక్సెట్ అనే వ్యాధి కూడా తర్వాత రావచ్చు. ఇప్పుడు మీ Dictionary లో లేకపోవచ్చు. కానీ బాక్సెట్ అనే వ్యాధి కూడా రావచ్చు. బాక్సెట్‌ని వెలికి తీయడం మూలానే భూగర్భ జలాలు చాలా కలుషితమయ్యే ప్రమాదముందని అందరి ఉద్దేశం. బాక్సెట్ తవ్వకాల మూలాన అక్కడున్న సుమారు 15

నుంచి 16 పంచాయతీలలోని డైరెక్టుగా ఒక 50,000 మంది గిరిజనులు affect అవుతారని ఒక అపోహ ఉంది. అది కాకుండా కూడా పరోక్షంగా సుమారు 6 లక్షల మంది కూడా ఇబ్బందిపడతారనేది ప్రజలలో ఉన్న అభిప్రాయం.

విశాఖపట్నం కొంత దూరంలో ఉన్నప్పటికీ విశాఖపట్నంలో పక్కనున్న పోర్టు వలన ఇప్పటికే విశాఖపట్నం పూర్తిగా కలుషితమైపోయింది. ఉదయం లేచేటప్పటికే మా ఇంట్లో 2mm black layer ఉంటుంది. ఆ బ్లాక్ లేయర్ తోపాటు ఈ బాక్సైట్ తవ్వుతే ఇంకో రెడ్ లేయర్ ఏదో వచ్చే ప్రమాదముందని మాత్రం మీద్యారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

అసలు ఈ బాక్సైట్ వలన ఎవరికి ఉపయోగం అధ్యక్షా? రస్ అల్ ఖైమా ఎవరో, ఈ ఖైమా చేసేవాళ్లు మనకెందుకు? అది ఒక్కటే కాకుండా ఈ పెన్నా ప్రతాప్ రెడ్డి గానీ, జిందాల్ గానీ వీళ్లందరికీ లాభదాయకం తప్ప, ప్రభుత్వానికి పెద్దగా ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చే opinion మాత్రం ప్రజల్లో లేదు. అది గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసిన బాధ్యత నాకుంది. కొండవాలు ప్రాంతంలో గానీ, అరకు ప్రాంతంలో గానీ, చాలా గ్రామాల్లో ఇప్పటికీ కూడా నీరు, రోడ్డు సరైన సదుపాయాలు లేని మాట వాస్తవం. ఎందుకంటే కారణం తెలియదు. తప్పనిసరిగా అక్కడ గిరిజనుల అభ్యుదయానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి, అక్కడున్న ప్రదేశంలో వారికి నీరు, రోడ్డు, కరెంటు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉందని ఈ సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా గిరిజన హక్కుల పరిరక్షణ బాధ్యత కూడా మన ప్రభుత్వం పైన ఉంది. దీనిని కూడా తప్పనిసరిగా consider చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

అదేవిధంగా అటవీ హక్కుల చట్టాన్ని కూడా పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. అట్లాగే అంతకుముందు చెప్పినట్లు Tribal Advisory Council ఒకటి ఏర్పాటుచేయాలని, ఇదివరకు ప్రతిపక్షం కూడా కోరింది. అది కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని అనుకొంటున్నాను.

ఇప్పుడు overall గా చూస్తే బాక్సైట్ అంటేనే ప్రజల్లో ఒక భయమనేది ఏర్పడింది. దాంట్లో ఏమాత్రం సందేహం లేదు. తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం దానికి క్లారిటీ ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, మీకు ఒక విషయం తెలియజేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

The Balco is a Public Sector undertaking Organisation has applied for Bauxite Mining in Bargarh, which is in the District of Odisha and got rejected.

Vedanta has applied for Mines in Rayagada and Kalahandi District of Odisha and got rejected due to public opposition. Due to Bauxite Mining, we have to definitely consider the environment effects and the entire district due to deforestation and rainfall will likely to reduce and disappearance of water resources also and the Tribal traditional livelihood and forest right will get effected. We have to definitely see the biodiversity, contamination of soil condition also need to be considered, and ground water pollution and imbalance in Eco-system, local agriculture crop damage also need to be taken into consideration. Apart from that, Sir, the noise and dust pollution levels have also to be considered, where the mining is taking place and also in near by areas ., there is possibility of rare species also. All these points need to be considered before taking any decision by the Government.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు, మినిష్టరు శ్రీమతి పీతల సుజాతగారు ప్రభుత్వ Sand Policy పైన ఒక ప్రకటన చేస్తారు. దానికి ముందు సభ్యులు శ్రీ పల్లా శ్రీనివాసరావు గారు పిటిషన్ పైన ఒక రెండు నిమిషాలు మాట్లాడతారు.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరావు(గాజువాక): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గంలో దీర్ఘకాలంగా కొన్ని సమస్యలున్నాయి. ప్రజలు వాటిమీద నాకు అనేక representations ఇచ్చారు. పిటిషన్ కమిటీ వాళ్లు interfere అయినట్లయితే దానికొక solution వస్తుందనే నమ్మకంతో తమరిద్వారా పిటిషన్ కమిటీకి forward చేయాలని తెలియజేసుకొంటున్నాను.

ముఖ్యంగా, APIIC కి సంబంధించినటువంటి refractory lands 175 ఎకరాలు హైవేకి ఆనుకొని ఉంది. ఆ కంపెనీకి సంబంధించి ఎవరూ కూడా దానిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోవడం లేదు. అది ఎవరికి సంబంధించిన ల్యాండ్, ఎవరు దానిని పరిరక్షించాలి అనేది తేలక అంత విలువైన ల్యాండ్ని అలానే ఉంచేశారు. దానిమీద ఒక పిటిషన్ వచ్చింది.

ఇంకొకటి మా దగ్గర major public sector industries ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా స్టీల్ ప్లాంట్, వైజాగ్ స్టీల్, పోర్ట్ గానీ ఉన్నాయి.

4.20 PM

అయితే ఇక్కడ ట్రక్కులు పార్క్ చేయడానికి వీలు లేక, గాజువాక హైవే మీద పార్క్ చేస్తున్నారు. దానివల్ల చాలా యాక్సిడెంట్స్ అవుతున్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ఒక దారుణమైన యాక్సిడెంట్ అయ్యింది. కొత్తగా పెట్టిన జంట, తమ ఒక సంవత్సరం వయస్సున్న బేబీతో వెళ్తూ దారుణమైన యాక్సిడెంట్కు గురయ్యారు.

అలాగే, మా వెస్ట్ నియోజకవర్గానికి సంబంధించి హిందుస్తాన్ జింక్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటుంది. ఈ జింక్ ఫ్యాక్టరీని వాళ్లు straight disinvestment చేసి, ఇంతవరకు తెరవలేదు. అక్కడి పబ్లిక్ సెక్టార్ లో పనిచేసే ఎంప్లాయిస్, ఇలా straight disinvestment చేస్తే

మున్నందు మా కంపెనీ కూడా మూతపడిపోతుందనే భయాందోళనల్లో ఉన్నారు. దానిమీద కూడా ఒక పిటీషన్‌ను ఇచ్చేది ఉంది. దయచేసి, ఇవి మీ ద్వారా ఇస్తున్నాను అధ్యక్షా. (అంటూ వాటిని గౌరవ సభాపతి వద్దకు పంపించారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఓ.కే. సుజాత గారూ..

శ్రీమతి పీతల సుజాత : థ్యాంక్స్ అధ్యక్షా. అధ్యక్షా, 2014లో ఒక మంచి ఆలోచనతో, రెండు ముఖ్యమైనటువంటి ఉద్దేశాలతో ఇసుక విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. 1) ద్వారా గ్రూపుల ద్వారా నిర్వహణలో మరియు వినియోగదారులకు ఇసుక బట్వాడాలో పూర్తి పారదర్శకత, సమర్థత ఉండేలాగా చూడడం. 2) మహిళా స్వయం సహాయక బృందాలకు 25 శాతం నికర ఆదాయం మరియు రైతుల సంక్షేమం కోసం 25 శాతాన్ని కేటాయించడం కోసం మన రాష్ట్రంలో నూతన ఇసుక విధానాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ విధానం క్రింద 18.12.2015 వ తేదీ నాటికి ఈ విధంగా ఉన్నది. మొత్తం నమోదు చేయబడిన ఇసుక రీచ్‌లు 393, పనిచేస్తున్న మొత్తం ఇసుక రీచ్‌లు 373, పని చేస్తున్న ఇసుక రీచ్‌లలో ఇసుక పరిమాణం 3,01,45,477 క్యూ.మీ., కొనుగోలుదారులకు అమ్మిన ఇసుక పరిమాణం 1,46,91,807 క్యూ.మీ., ఇసుక అమ్మకాల ద్వారా వచ్చిన మొత్తం ఆదాయం రూ.870.74 కోట్లు, ప్రభుత్వానికి వచ్చిన నికర రాబడి రూ.548.87 కోట్లు.

అధ్యక్షా, ఇసుక ధరలను క్రమబద్ధీకరించాలని ప్రజల వద్ద నుంచి వచ్చిన సూచన మేరకు, చిత్తూరు జిల్లా తప్పించి, మిగిలిన జిల్లాలలో మొదట నిర్ణయించిన ధరను 15 శాతం వరకు 15 వ తేదీ ఆగష్టు నెల 2015 వ సంవత్సరం నుండి తగ్గించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం కనీస సగటు ధర క్యూబిక్ మీటరుకి రూ.490/-గా ఉన్నది. సుమారు 60 శాతం ఆర్డర్లను 3 రోజులలో పంపిణీ చేయగా, 7 శాతం పైగా ఆర్డర్లను 15 రోజుల కన్నా ఎక్కువ ఆలస్యంగా పంపిణీ చేయడం జరిగింది. వినియోగదారులకు తమ సొంత రవాణా మార్గం ద్వారా కానీ, లేక వారి ఇంటివద్దకు ఇసుకను తెప్పించుకునే అవకాశం ఉంది. అక్రమ ఇసుక తవ్వకాలను అరికట్టడం కోసం బట్వాడాలను గుర్తించడానికి, అలాగే ఇసుక రీచ్‌లను పర్యవేక్షించడానికి నూతన సాంకేతిక విధానాలను విస్తృతంగా ఉపయోగించడం జరిగింది. జిల్లా స్థాయిలోని కంట్రోల్ రూమ్ ద్వారా జిపిఎస్ ఆధారిత సహకారంతో, ఈ-బిల్ తీసుకొని వాహనం/ కార్గోలో తరలించినప్పటి నుండి, అది ప్రయాణిస్తున్న మార్గాన్ని పర్యవేక్షించడం జరుగుతున్నది. అంతేగాకుండా ఇసుక రీచ్‌లలో, ఇసుక నిల్వ ప్రదేశాలలో, ఇసుక లోడ్ చేస్తున్నప్పుడు ఎటువంటి వ్యత్యాసాలు రాకుండా చూడడానికి సి.సి.టి.వి.లను ఏర్పాటు చేసి పర్యవేక్షించడం జరుగుతున్నది.

ఆర్థిక ప్రయోజనాలు : క్రొత్త ఇసుక అమ్మకాల విధానం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కేవలం ఒక సంవత్సరంలో రూ.548.57 కోట్ల నికర ఆదాయం రావడం జరిగింది. 4,023 మందికి పైగా మహిళా ఎస్.జి.హెచ్. సభ్యులు ఇసుక రీచీల నిర్వహణలో పాల్గొన్నారు. 373 మాక్స్లు రూ.31.14 కోట్లను కూలీ మరియు ప్రోత్సాహకాల రూపంలో పొందాయి. పూర్వం 2006 వ సంవత్సరం నుండి 2013 సంవత్సరంలోపు జరిగిన ఇసుక అమ్మకాలలో ప్రభుత్వం కేవలం సీనరేజిస్ని మాత్రమే పొందడం జరిగింది. సమైక్య రాష్ట్రంలో సంవత్సరం వారీగా వచ్చిన సీనరేజిని చూస్తే, 2007-08 ఆర్థిక సంవత్సరంలో సీనరేజిస్ రూ.47.70కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. 2008-09లో రూ.66.90 కోట్లు వచ్చింది. 2009-10లో రూ.90.00కోట్లు, 2010-11లో రూ.128.00 కోట్లు, 2011-12లో రూ.120.00 కోట్లు, 2012-13లో రూ.121.60 కోట్లు, 2013-14లో రూ.4.90 కోట్లు వచ్చాయి. ఈవిధంగా చూస్తే, ఒక మంచి ఆలోచనతో గౌరవ సీఎం గారు మహిళలకు ఇచ్చి వాళ్ళను ఆర్థికంగా బలోపేతం చేయాలనే ఒక మంచి ఆలోచనకు తెరతీశాం. దాని రూపంగా ఈరోజు దాదాపు రూ.800 కోట్లు ఆదాయం రావడం జరిగింది.

2002లో ఉపరితలం మరియు భూగర్భజల వనరులను రక్షించాలనే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం “నీరు, భూమి, చెట్లు” చట్టాన్ని చేసింది. అయితే, పూర్వం మైనింగ్ కార్యకలాపాలు ఆ చట్టానికి అనుగుణంగా చేపట్టబడలేదు. దీనికి విరుద్ధంగా, ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న ఇసుక రీచీల వివరాలు, వాటి స్థితి కార్యకలాపాలు, అమ్మకాలు, బుకింగ్స్, బట్వాడా మొత్తం మొదలగు సమాచారం, ఇసుక తవ్వకాల పర్యవేక్షణ విధానాన్ని సమర్థవంతం చేయుటకు దోహదపడింది. ఇసుక రీచీలలో ఏర్పాటు చేసిన సిసిటీవీలు, జిపిఎస్ ఆధారిత కలిగిన రవాణా పంపిణీ విధానం, రీచీలలో అక్రమ ఇసుక మైనింగ్ కార్యకలాపాలను మరియు ట్రక్ ఓవర్ లోడింగ్, కృత్రిమ కొరతను సృష్టించుట అనే ఇతర చట్ట వ్యతిరేక పద్ధతులను అరికట్టడంలో మంచి ఫలితాలను చూపాయి.

పర్యావరణ ప్రభావం : పర్యావరణ అనుమతులు ప్రస్తుతం విధానాన్ని అమలు పర్చడంలో సమగ్రమైన మరియు ముఖ్యమైన భాగంగా ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం పర్యావరణ మరియు అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ పర్యావరణ మరియు అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ, ఇసుక తవ్వకాలలో 5 హెక్టార్ల కన్నా తక్కువ ఉన్న ఇసుక రీచీలకు తప్పనిసరిగా పర్యావరణ అనుమతులను సమర్పించిన అధికారుల వద్ద నుండి పొందాలని మరియు తవ్వకాల లోతు 3 మీటర్లకు మించకూడదు అనే కొన్ని నిబంధనలను పొందుపర్చారు. ఈ నిబంధనలు ప్రస్తుత విధానంలో మైనింగ్ ప్రణాళిక తయారీకి మార్గ నిర్దేశనం చేస్తున్నది.

ప్రస్తుత ఇసుక విధానం అమలు చేయుటలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు :

ప్రస్తుత విధానాన్ని క్షేత్రస్థాయిలో వెంటనే అమలు చేయుటకు మరియు ప్రస్తుత నమూనాను సమర్థవంతంగా ప్రదర్శించుటకు, ముందుండి ఈ కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తున్న సంస్థల సామర్థ్యాలను ఒక క్రమపద్ధతిలో మరింత మెరుగు పరచవలసిన అవసరం ఉన్నది. దీనికి తోడు, ఇసుక రీచ్లను సమర్థవంతంగా నడపాలనే సదుద్దేశ్యంతో, వివిధ అధికారులు సంఘ సభ్యులను తమ కనుసన్నలలో నడిపించడం జరిగింది. ఇది సంఘ సభ్యులలో యాజమాన్య భావనను పలుచన చేసింది.

ప్రస్తుతం స్వయం సహాయక సంఘాల ఆధ్వర్యంలో ఇసుక రీచ్ లు రోజుకి కేవలం ఒక 12 గంటల పిష్టే లో మాత్రమే పనిచేస్తున్నాయి. కానీ ఇంతకు మునుపు రోజంతా అనగా రోజుకి 24 గంటలు మరియు వారంలో 7 రోజులపాటు కార్యకలాపాలు జరిగేవి. ఇది రెండు రకాలుగా ప్రభావితం చేసింది. ఒక వైపు ఇసుక తవ్వకాల పరిమాణం తగ్గి, ఇది ఇసుక సరఫరా లోటుకు దారితీసింది. రెండవ వైపు వాహనదారులు లోడింగ్ చేసుకొనుటకు చాలా సమయం వేచి ఉండాల్సి వచ్చింది. వేచి ఉండుటవలన కలిగే నష్టాన్ని భర్తీ చేసుకొనుటకు వాహనదారులు వినియోగదారుల వద్ద నుంచి నిర్దేశించిన ధరకన్నా ఎక్కువ వసూలు చేయసాగారు.

ఈ క్రొత్త ఇసుక తవ్వకాల నమూనాలో సాంకేతిక విధానాల అమలు రీచ్లలో తవ్వకాలను సమర్థవంతంగా పర్యవేక్షించిండానికి ఉద్దేశించబడినప్పటికీనీ, సాంకేతిక విధానాల అమలు వేగం ఒక పెద్ద సవాలుగా నిరూపించబడినది. ఈ ఇసుక తవ్వకాల విధానం ఒక సంవత్సరం నుండి అమలులో ఉన్నప్పటికీ, ఇంకనూ నూటికి నూరు శాతం రీచ్లలో సిసిటివిలను ఏర్పాటు చేయలేదు. కంట్రోల్ రూమ్లను ఇస్పడిస్పడే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. అన్ని వాహనాలకు జిపిఎస్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయబడలేదు. రీచ్లలో ఇంటర్నెట్ కనెక్టివిటీ చాలా నాసిరకంగా ఉంది. దీని వలన రీచ్ జరిగే కార్యకలాపాలు ప్రత్యక్షంగా నిరంతర సిసిటివి ఫుటేజికి అందించ బడడం లేదు. కేవలం కొన్ని రీచ్లలో మాత్రమే ఇది నిరంతరం అందించబడుతున్నది.

సమర్థవంతమైన రీచ్ల నిర్వహణ అనేది సక్రమమైన రాంప్ల నిర్వహణపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇది వాహనాలు సులభంగా ప్రయాణించుటకు దోహదపడుతుంది. రీచ్ల వద్ద రాంప్లను సక్రమంగా నిర్వహించకపోవుట వలన, వాహనాల రవాణా సమయం పెరిగింది. దీని వలన మార్కెట్ నందు ఇసుక లభ్యత తగ్గి, ధర పెరగడానికి కారణమైనది.

ప్రస్తుత పర్యావరణ అనుమతులు ఇచ్చే విధానం అనుమతులు పొందుటలో చాలా ఆలస్యం కావడానికి కారణమౌతున్నది. ఇది ఇసుక సరఫరాలో అంతరాయాలను సృష్టించి, గిరాకీ సరఫరాల మధ్య అసమతుల్యతను పెంచుతున్నది.

చాలా రీచ్‌లలో కార్యకలాపాలు జరుగుతుండడం మరియు పెద్ద సంఖ్యలో వాహనాలు ప్రయాణిస్తుండడం వలన అన్ని దశలలో తనఖీ చేయడం చాలా కష్టతరమవుతున్నది. ఇది ఇసుక మైనింగ్ నియంత్రణను చాలా కష్టతరం చేస్తున్నది.

ఇసుక మైనింగ్‌ను పరిమిత సమయంలో మాత్రమే చేయుట వలన తరచూ మైనింగ్ చేసిన ఇసుక, గిరాకీ కన్నా కూడా తక్కువగా ఉంటుంది. దీనిని అవకాశంగా తీసుకొని కొంతమంది విలువలు పాటించని వ్యక్తులు అసలు ఇసుక, రవాణా ధరకన్నా ఎక్కువ ధరలను వసూలు చేస్తున్నారు.

4.30 PM

ముందుకు వెళ్లే విధానం :

ఈ విధానంపై ముందుకు వెళ్లే మార్గాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొన్నప్పుడు ఈ క్రింద తెలియచేయబడిన సవాళ్ళు ఉద్భవిస్తున్నవి. అవి:

- సంవత్సరం పొడవునా అందుబాటు ధరలో ఇసుక లభించునట్లు చేయుట
- పారదర్శకమైన, బాధ్యతాయుతమైన వ్యవస్థను నెలకొల్పుట

పైన తెలియజేయబడిన ప్రధాన అంశాలను సాధించు క్రమంలో ప్రభుత్వం మెస్సర్స్ క్రిసిల్ రిస్క్ & ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ సొల్యూషన్స్ లిమిటెడ్ అనే సంస్థను, ప్రస్తుత విధానం యొక్క పని తీరును మదింపు చేసి, అందులోని లోసుగులను వివరిస్తూ, ప్రత్యామ్నాయ విధానాలను సూచించడానికి నియమించింది. సదరు సంస్థ ఆ మేరకు ప్రస్తుత విధానాన్ని శోధించి, క్రింది తెలియజేయబడిన వివిధ ప్రత్యామ్నాయాలను, ప్రతి ప్రత్యామ్నాయంలోని మంచి, చెడులను నివేదిక రూపంలో అందజేయడం జరిగినది. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇసుక మైనింగ్ నుంచి వచ్చే మొత్తం ఆదాయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వెళ్ళుతుంది. కానీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇసుక అమ్మకాల ద్వారా లభించు ఆదాయంలో 25 శాతాన్ని స్వయం సహాయక సంఘాల అభివృద్ధికి, మరొక 25 శాతాన్ని రైతుల సంక్షేమం కొరకు వినియోగించాలని నిర్ణయించింది.

రీచ్‌లను ప్రైవేటు యాజమాన్యం ద్వారా నిర్వహించుట : సంవత్సరం పొడవునా అందుబాటు ధరలో ఇసుక లభించునట్లు చేయుట మరియు పారదర్శకమైన, బాధ్యతాయుతమైన వ్యవస్థను నెలకొల్పుట అనే జంట సవాళ్ళను ఎదుర్కొనటానికి అందుబాటులో ఉన్న అవకాశాలలో ఒకటి - ఇసుక రీచ్‌లను తగిన ఆంక్షలతో ప్రైవేటు యాజమాన్యాల ద్వారా నిర్వహించడం. ఇది ఇసుక మైనింగ్ నిర్వహణ సామర్థ్యాన్ని పెంచుటలో, బాధ్యతాయుతంగా అమలుచేయుటలో, వినియోగదారున్ని కేంద్ర బిందువుగా చేసుకొని

స్పందించే వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడంలో దోహదపడుతుంది. దీనిని క్రింద తెలియజేయబడిన రెండు మార్గాల ద్వారా సాధించవచ్చు.

ముందుస్తు వేలం ద్వారా: గుజరాత్, తమిళనాడు మరియు మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాలలో ఈ విధానం అమలులో ఉన్నది. ఈ విధానంలో ఇసుక రీచ్‌లను వేలం ద్వారా సైవేలు యాజమాన్యాలను అప్పగించడం జరుగుతుంది. ప్రతి రీచ్ యొక్క వేలం ఒక కనీస ధరతో మొదలవుతుంది. వేలంలో అత్యధికంగా పాడిన వారికి రీచ్‌ను అప్పగించడం జరుగుతుంది. రీచ్ నిర్వహణ బాధ్యత వేలంలో రీచ్‌ను దక్కించుకొన్న కాంట్రాక్టర్‌పైన ఉంటుంది. రీచ్ పర్యవేక్షణ బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది. ఖర్చులు, విక్రయ హక్కులు అలాగే యాజమాన్యత ద్వారా వచ్చే లాభాలు కాంట్రాక్టర్‌కు చెందుతుంది. ప్రభుత్వానికి ఆదాయంగా వేలంపాట ద్వారా వచ్చిన మొత్తం ఉంటుంది.

ఈ మార్గంలోని ప్రయోజనాలు క్రింద విధంగా ఉంటాయి :

- **ఇసుక విక్రయ ధరపై నియంత్రణ లేకపోవడం :** కాంట్రాక్టరు మైనింగ్‌ను నిర్వహించి, పోటీ ధరపై సరఫరా చేస్తున్నందున, ధరలను మార్కెట్ వర్గాలు నిర్ణయిస్తాయి. తక్కువ రేటుకు ఇచ్చే వ్యక్తి నుంచి కొనుగోలు చేయడానికి వినియోగదారులు ప్రత్యామ్నాయాన్ని కలిగివుంటారు.
- **మెరుగైన ఇసుక సరఫరా :** డిమాండ్ ఆధారంగా ఇసుక సరఫరా పెంచి, 24 గంటలు సమర్థవంతంగా కార్యకలాపాలను నిర్వహించడానికి కాంట్రాక్టర్లు ప్రయత్నిస్తారు కనుక సరఫరా మెరుగవుతుంది.
- **అధిక వేలం ధర సాధ్యమవుతుంది :** పారదర్శక విధానంలో వేలం వల్ల ప్రభుత్వానికి అధిక మరియు హామీతో కూడిన ఆదాయం చేకూరడానికి దారితీస్తుంది. ఆన్‌లైను వేలంపాట విధానాన్ని అనుసరించడం వల్ల కూడా పారదర్శకత మెరుగుపడుతుంది.
- **సమర్థవంతమైన ఉత్పత్తి, నిర్వహణ :** లాభాదాయకత తక్కువ నిర్వహణా వ్యయంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కనుక విక్రయాల నుంచి లాభాలను గరిష్టతరం చేయడానికి కాంట్రాక్టరు సమర్థవంతమైన నిర్వహణా విధానాలను చేపడతారు. జి.పి.ఎస్.ఆధారిత వాహనాలను వినియోగిస్తూ రవాణాను పర్యవేక్షించడంతోపాటుగా నిర్వహణ మార్గదర్శకాల ప్రకారం ఇసుక నిర్వహణ/విక్రయాన్ని డి.ఎల్.ఎస్.సి/ప్రభుత్వ సంస్థలు పర్యవేక్షించడం వల్ల వ్యవస్థలోకి అత్యధిక కార్యసాధకత వస్తుంది.

ఏది ఏమైనప్పటికీ, ఇంకొక ప్రక్క దీనిలో ఇసుక ధర ఖచ్చితంగా తక్కువగా ఉంటుందని చెప్పలేకపోవడం, వినియోగదారులకు ఇతర మార్గాలతో పోల్చి చూసినప్పుడు ధర ఎక్కువగా ఉండడం, అక్రమ మైనింగ్ కు, అధిక దోపిడీకి అవకాశం ఉండడం, అనుమతించబడిన పరిమాణాలకు మించి త్రవ్వకాలు చేపట్టడం మూలంగా పర్యావరణ పరిరక్షణకు హాని కలిగే అవకాశంగా ఉండడం మొదలగు దుష్ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి.

మైనింగ్ డెవలప్ మెంట్ ఆవరేటర్ (ఎం.డి.ఓ) సమూహం : ఈ విధానం తెలంగాణ మరియు కర్ణాటక రాష్ట్రాలలో అమలులో ఉన్నది. ఈ విధానంలో మైనింగ్ కార్యకలాపాలను అవుట్ సోర్సింగ్ (పొరుగుసేవలు) ప్రాతిపదికన పోటీ మార్గంలో ఎంపిక చేయబడిన కాంట్రాక్టర్ కు అప్పగించడం జరుగుతుంది. మైనింగ్ కార్యకలాపాలు కాంట్రాక్టర్ చేతిలో ఉండగా, అమ్మక కార్యకలాపాలు ప్రభుత్వం చేతిలో ఉంటాయి. ఇంతకు మునుపు తెలియజేసిన వేలం విధానం మార్గంలోలానే పోటీ బిడ్డింగు ద్వారా ఎంపిక కాబడిన రీచ్ నిర్వహణ బాధ్యత కాంట్రాక్టర్ చేతిలో ఉండగా, రీచ్ ల పర్యవేక్షణ బాధ్యత ప్రభుత్వం చేతిలో ఉంటుంది. కాని ముఖ్యమైన వ్యత్యాసమేమంటే, ఈ మార్గంలో ఇసుక త్రవ్వకం మరియు అందుకు సంబంధించిన ఇతర ఖర్చులను కాంట్రాక్టర్ భరించగా, ఇసుకను అమ్మే అధికారం, తదుపరి ఇసుకపై వచ్చే ఆదాయంపై కూడా అధికారం ప్రభుత్వానికే ఉంటుంది. వేలం పాట ప్రమేయం లేనందున లాభానికి ప్రాతిపదికగా లాభాన్ని, ఖర్చులుపోను మిగిలిన విక్రయ ధర ఉంటుంది.

ఈ విధానంలో ఉన్న ప్రయోజనాలను క్రింద పేర్కొనడం జరిగింది :

ఇసుక ధరపై నియంత్రణ : ముదుస్తు వేలం పాట మార్గంతో పోల్చి చూసినప్పుడు ఈ మార్గంలో ప్రభుత్వంచే ప్రకటిస్తున్నందున ఇసుక ధరపై ప్రభుత్వానికి మెరుగైన నియంత్రణ ఉంటుంది. ఇసుక త్రవ్వకాలు మరియు ఇతర కార్యకలాపాలు కాంట్రాక్టర్ చేతిలో ఉంటాయి కనుక ఇసుక అందుబాటు కూడా పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. అయితే, ఇసుక అందుబాటును స్థిరంగా ఉంచడానికి స్టాక్ పాయింట్లు మరియు డిపోలలాంటి వాటిని ఏర్పాటు చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం ఇసుక ధరలను పెంచడం ద్వారా నికర లాభాలను పెంచి, తన ఆదాయాన్ని పెంచుకొనే అవకాశం కలదు.

సమర్థత మరియు పారదర్శకత : జిల్లా స్థాయి ఇసుక కమిటీ లేక ప్రభుత్వ సంస్థ ఇసుక త్రవ్వకాలు మరియు అమ్మకాలను నిర్దేశించబడిన ఆదేశిక సూత్రాల ప్రకారం పర్యవేక్షించవచ్చు. ఇసుక రవాణాను జి.పి.ఎస్. ఆధారిత వాహనాలను ఉపయోగించుట ద్వారా జి.పి.ఎస్. ట్రాకింగ్ పద్ధతిలో పర్యవేక్షణను కట్టుదిట్టంచేయవచ్చు. అక్రమ త్రవ్వకాలను సి.సి. కెమెరాల ద్వారా నిఘా పెట్టి కట్టడి చేయవచ్చు. సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని/జిపిఎస్/నైట్ విజన్ కెమెరా ఉపయోగిస్తూ,

త్రవ్వకం, విక్రయ, రవాణాను ఖచ్చితంగా పర్యవేక్షిస్తూ అక్రమ త్రవ్వక నష్టాలను కనిష్టతరం చేయవచ్చు.

అయితే, పైన చెప్పిన ముందస్తు వేలం విధానంలో లాగానే, ఈ విధానంలో కూడా పరిమితులకు మించి త్రవ్వకాలు చేపట్టడం, దాని వలన కలిగే పర్యావరణ సమస్యలు కొనసాగుతాయి.

ఇసుక రీచ్‌లు, విక్రయాలను పైవేటు నిర్వహణల కోసం ప్రత్యామ్నాయ అవకాశాలు		
కేటాయింపు విధానం	ముందస్తు వేలంపాట విధానం	మైనింగ్ డెవలపర్ ఆపరేటర్ విధానం
కార్య విధానం	ఇసుక రీచ్‌ల వేలం పాట కనీస ప్రారంభ ధరతో ఉంటుంది. అత్యధిక బిడ్‌ను కలిగివున్న బిడ్డర్‌కు ఇసుక రీచ్ కేటాయించబడుతుంది. ఎ) వన్ టైం ప్రీమియం బి) ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రీమియం సి) రెవెన్యూ ఆధారిత ప్రీమియం	పోటీ బిడ్డింగు ద్వారా కాంట్రాక్టరును ఎంపిక చేయడం ద్వారా త్రవ్వకం కార్యకలాపాలను అవుట్ సోర్సింగ్ చేయడం, ఇసుక విక్రయం బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది.
నిర్వహణ నియంత్రణ	కాంట్రాక్టర్	కాంట్రాక్టర్ (పోటీ బిడ్డింగు)
పర్యవేక్షణ	ప్రభుత్వం	ప్రభుత్వం
ఖర్చులను భరించే బాధ్యత	కాంట్రాక్టర్	కాంట్రాక్టర్
విక్రయ హక్కులు	కాంట్రాక్టర్ (ధరల అనియంత్రిత)	ప్రభుత్వం (నియంత్రిత)
లాభాల ప్రతిపాదిక	(విక్రయ ధర) - (గనుల త్రవ్వకాల వ్యయం) - (వేలం పాట)	(విక్రయ ధర) - (గనుల త్రవ్వకం ఖర్చులు)
లాభాల యాజమాన్యత	కాంట్రాక్టర్	ప్రభుత్వం
ప్రయోజనాలు	➤ ఇసుక విక్రయ ధరను నియంత్రించ లేకపోవడం ➤ అధిక వేలం ప్రీమియంను పొందడానికి అవకాశం ➤ సమర్థత గల ఉత్పత్తి, నిర్వహణ ➤ హామీతో కూడిన ప్రభుత్వ ఆదాయం	➤ విక్రయ ధరపై నియంత్రణ ➤ ప్రభుత్వానికే లాభం ఉండడం ➤ ఏకరీతి విక్రయధర
అప్రయోజనాలు	➤ వినియోగదారునికి అధిక విక్రయ ధర ➤ అక్రమ త్రవ్వకం/అధిక సహజ	➤ అక్రమ త్రవ్వకం/అధిక సహజ వనరుల దోపిడి ➤ పర్యావరణ సమస్యలు

	వనరుల దోపిడి ➤ పర్యావరణ సమస్యలు	
--	------------------------------------	--

మొత్తం మీద, ఇసుక రీచ్‌లను సైవేటు యాజమాన్యాలకు అప్పగించడం ద్వారా వ్యవస్థ డిమాండ్‌కు తగ్గట్టుగా వెంటనే స్పందించడానికి వీలుంటుంది. ఇసుక రీచ్‌లను కూడా మరింత సమర్థవంతంగా నిర్వహించి, ఇసుకను వినియోగదారులకు అందుబాటు ధరలలో అన్ని వేళల్లో అందించుటకు వెసులుబాటు కలుగుతుంది. కానీ, సైవేటు యాజమాన్యాల తవ్వకాలు, అమ్మకాలను నియంత్రించడానికి పైన చర్చించిన విధంగా తగినటువంటి తనిఖీలు, ఆంక్షలను ప్రవేశపెట్టి ఖచ్చితంగా అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

ప్రత్నామ్నాయ ఇసుక వనరులు : ఇసుక అన్నది ఒక అరుదైన సహజ వనరు. ఈ సహజ వనరును అపరిమితంగా వినియోగించడం వలన తీవ్రమైన పర్యావరణ పరిణామాలు ఉంటాయి. కావున, ఈ ఇసుకకు ప్రత్నామ్నాయ వనరును ప్రోత్సహించడం, దాన్ని విరివిగా వినియోగంలోనికి తీసుకురావడం ఎంతైనా సముచితం. క్రవ్డ్ స్టోన్ లేక రోబో శ్యాండ్‌ను ఇటీవల ఇసుకకు ప్రత్నామ్నాయంగా ఉపయోగించడం తెలిసినదే.

ఇసుక వాడకాన్ని తగ్గించే నిర్మాణ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం : నిర్మాణ పనులలో ఇసుక వాడకాన్ని తగ్గించే సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ప్రోత్సహించడం ద్వారా పర్యావరణ సమతుల్యతను కాపాడవచ్చు. అందుకొరకు ప్రత్నామ్నాయ నిర్మాణ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని లేక ప్రత్నామ్నాయ నిర్మాణ వనరులను అంటే ఫ్లై-యాష్ లేక రీ-సైక్లింగ్ చేయబడిన నిర్మాణ వ్యర్థాలు లేక రీ-సైక్లింగ్ చేయబడిన ప్లాస్టిక్స్‌తో ఏర్పరచిన ప్రి ప్యాబ్రికేటెడ్ కట్టడాలు వంటి వాటిని కూడా ప్రోత్సహించవచ్చు.

సా. 4.40

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరిః అధ్యక్షా, ఈరోజున రాష్ట్రంలో ఇసుక విధానంలో అనేక ప్రాంతాల్లో భవననిర్మాణ కార్మికులు కానీ, భవన నిర్మాణదారులు కానీ అదేవిధంగా అనేక ప్రభుత్వ సైవేటు నిర్మాణాలు చేస్తున్న కాంట్రాక్టర్లు కానీ పడుతున్న ఇబ్బందులు మనం చూస్తున్నాం. దీనికి పరిష్కార మార్గం చూపడం కోసం ఒక ప్రత్నామ్నాయ మార్గాన్ని మంత్రి సుజాతగారు ఈరోజు మనముందు పెట్టారు. ఈరాష్ట్రంలో అనేక సహజ వనరులు, ఖనిజ వనరులు ఉన్నాయి. వాటిని సక్రమంగా ఉపయోగించుకుని రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టవలసిన పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాం. సుదీర్ఘ ఆంధ్రప్రాంతంలో, రాయలసీమలో సహజ వనరులకి కొదవ లేదు. కానీ వాటిని వెలికి తీసి సక్రమంగా ఉపయోగించుకోవడంలోనే మనం విఫలం అవుతున్నాం. ఈరోజు భవన నిర్మాణాల్లో ఇసుక ఒక అత్యవసర వస్తువుగా మారిపోయింది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో వాళ్లు వేలం పాటలు పెట్టారు కానీ, ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఆదాయం లేదు.

సీనరేజ్ ద్వారా చూస్తే ప్రభుత్వానికి సంవత్సరానికి రూ.47,66,90,128,120 కోట్లు మించి ఏ సంవత్సరం కూడా రాలేదు. ఇసుక ఈరోజున ప్రభుత్వానికి ఒక ఆదాయ వనరే కాకుండా, ఇది దోపిడి కాకుండా చూడాలని మన ప్రయత్నము ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు డ్వైక్రో మహిళలకు కూడా ఒక ఉపాధి లభించేలా చూడాలని, వచ్చిన ఆదాయం అటు రైతు సాధికారిత సంస్థకి, ఇటు మహిళా అభ్యుదయానికి ఉపయోగపడేలాగా ఒక కార్యాచరణ ఇచ్చి, దానిని అమలులోకి తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వానికి అయితే రూ.548కోట్లు వచ్చి ఉండవచ్చు కానీ, డిమాండ్ అండ్ సప్లైని అందుకోవడంలో విఫలం అయ్యింది. ఇవాళ ఈ వనరులన్నీ కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగానే ఉన్నాయని తమకు తెలియనది ఏమీ కాదు. ముఖ్యంగా గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా పెద్ద నదులైతే ఏమేమీ ఉన్నాయో అక్కడ ఎక్కువ ఇసుక నిల్వలు ఉన్నాయి. మిగతావి చిన్నచిన్నవే. వనరులన్నీ చిన్న చిన్నవే. నాగవళి కానీ, వంశధార కానీ అలాగే వాగులు, వంకలు ఉంటాయి. కానీ పర్యావరణాన్ని పట్టించుకోకుండా ఇష్టారాజ్యంగా తవ్వినందువల్ల కూడా నష్టం ఉంది. ఈరోజు చిన్న వాగులు, వంకల్లో ఇష్టారాజ్యంగా తవ్వేస్తే ఆ ఉన్న నీటి వనరులు కూడా ఇంకిపోయి పర్యావరణానికి నష్టం జరిగే పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాం. ముఖ్యంగా ఇక్కడికి వచ్చేటప్పటికీ పర్యావరణానికి నష్టం జరక్కుండా చూడాల్సిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. గతంలో కూడా ఈ గోదావరి, కృష్ణా నుంచే రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలకు ఇసుక వెళ్లేది. ఎందుకంటే కృష్ణా బ్యారేజీ నుంచి జగ్గయ్యపేట, పులిచింతల ప్రాజెక్టు దాకా ఇసుక మేటలు వెయ్యడం మనం చూస్తున్నాం. అలాగే ధనశేష్వరం బ్యారేజీ కింద భాగం నుంచి కూడా పైన దేవీపట్నం వరకూ ఇసుకమేటలు వేసి pond capacity కూడా తగ్గిపోయాయి. కృష్ణా ప్రాజెక్టు కింద దాదాపు 3 టి.ఎం.సి ల స్టోరేజ్ సామర్థ్యం pond level అయితే ఈరోజు అది 1.5, 1.75 టి.ఎం.సి.ల స్టోరేజీకి మించి లేదు. అంటే 1.25 టి.ఎం.సి.ల స్టోరేజీ వరకూ పూడికలు వేసేశాయి. అలాగే గోదావరిలో కూడా 3 టి.ఎం.సి. pond capacity అయితే ఈ రోజు అది 1.5 టి.ఎం.సి కూడా లేదు. దాదాపుగా గోదావరిలో ఎక్కువగా వరదలు వచ్చినపుడు ఇసుకమేటలు వేస్తాయి. ఎప్పటికప్పుడు తియ్యాలి అవసరం ఉంది. సిల్ట్ రిమూవల్ లాగా ఇసుకమేటలు కూడా తొలగించకపోయినట్లైతే ఇబ్బందులెదురౌతాయి. ఆ సామర్థ్యం లేక ఇరిగేషన్ కి కూడా ఇబ్బందౌతోంది. ఇది రెండు పక్కల కూడా ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఉంది. మేము అందుకనే అన్నాం. ఒక dredging system తీసుకురండి. పర్యావరణం కాదు అక్కడ. సిల్ట్ రిమూవల్ కి, పర్యావరణానికి సంబంధం లేదు. దాదాపుగా 3 టి.ఎం.సి.ల సామర్థ్యంలో 1.25, 1.5 టి.ఎం.సి. సామర్థ్యం వరకూ తియ్యాలి అప్పుడు పాండ్ లెవెల్ లో పర్యావరణం అనే అంశం రాదు. అందువల్ల dredging capacity పెట్టి, ఒకచోట stock points పెట్టి, ఆ స్టాక్ పాయింట్ నుంచి మనం ఖచ్చితమైన విధానంలో అమ్ముకుంటే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. సప్లై పెరుగుతుంది. ఈరోజు అత్యాధునికమైన మెషిన్లు వచ్చాయి. ఎంతలోతు కావాలంటే అంత, 2 మీటర్లు తియ్యాలా, 3 మీటర్లు తియ్యాలా ఎంతవరకైనా తియ్యడానికి అవసరమైన యంత్రాలు వచ్చాయి. ఎలాగైతే ఓడలు రావడానికి మార్గాలు ఏర్పాటు చెయ్యడం కోసం dredging చేస్తున్నామో, అదేవిధంగా dredging వాడుకుంటే కృష్ణా-గోదావరి నదుల పరివాహక

ప్రాంతంలో కోట్లాదిగా ఆదాయమొచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. మనం ఇచ్చిన కెపాసిటీ కాదు. మీరన్నట్లు 3 కోట్లు క్యూబిక్ మీటర్లు చెబుతున్నారు. కానీ కనీసం దీనికి రెండు రెట్లు పైనే కెపాసిటీ అక్కడ ఇసుక క్వంటిటీ వస్తుంది. దానిని మనం తీసుకోవడం కోసం మార్గం ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

రెండవది ఈరోజు మనం పెట్టిన పాలసీలలో లోపాలు కూడా చెబుతున్నాను. స్థానికంగా మేము చూస్తున్నాం. ఈరోజు మనం పెట్టిన ధర కంటే ఎక్కువగా వాళ్లు ధర నిర్ణయిస్తున్నారు. ఎందుకంటే రీచీలన్నీ ఒకేసారి ఓపెన్ అయ్యి ఎక్కువ డిమాండ్ని తట్టుకునే విధంగా సప్లై ఉంటే వీళ్లు అత్యధిక ధరకు అమ్మే అవకాశం లేదు. ఎప్పుడైతే మనం సప్లై సరిగ్గా చెయ్యలేకపోతున్నామో, వాళ్లు ఇష్టారాజ్యంగా బ్లాక్లో అమ్మే పరిస్థితి వస్తోంది. మీరు 2 యూనిట్లు అంటే ఒక లారీ 10 టన్నుల కెపాసిటీ రెండు యూనిట్లు అని అంటాం మనం. రెండు యూనిట్లు కెపాసిటీ మీరు రూ.3,400, రూ.3,500 పెడితే వాళ్లు రూ.5,000, రూ.6,000 కూడా అమ్ముతున్న పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాం. ఎందుకంటే మనం పెట్టిన పరికరాలు, పై నుంచి ఉన్నతాధికారులు ఎంత ఆదేశాలు ఇచ్చినా కింద ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. మీ పరికరాలు ఏవీ కూడా రికార్డు చెయ్యడం లేదు. వాళ్లు తనిఖీ చేసే అవకాశమే లేకపోయినందు వల్ల వీళ్లు యథేచ్ఛగా బయటికి పంపించే అవకాశం వస్తుంది. ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయానికి కూడా గండి పడిపోతోంది. అందువలన రూ.548 కోట్లు కాదు, మనకి రూ.1000కోట్లు ఆదాయం వస్తుంది. సక్రమంగా చేస్తే రూ.1000కోట్లు ఆదాయం వస్తుంది. అందువలన దీనిమీద ఒక సూతన పాలసీ తెచ్చేటప్పుడు ఎంత అధికారులైనా అప్రమత్తంగా ఉండాలి. కింద జరిగే అవకతవకలు మనకు తెలియనివి ఏమీ కాదు. మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగం సరిగా లేక మనం సరైన పర్యవేక్షణ చెయ్యలేనప్పుడు ప్రభుత్వానికి నష్టమొస్తుంది. ముఖ్యంగా ఎంత లోతుకు వెళ్లాలి, పర్యావరణ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా చేస్తున్నారో లేదో అన్నది ఖచ్చితంగా తనిఖీ జరిగి తీరాలి.

గతంలో గ్రామీణ ప్రాంతానికి వచ్చేటప్పటికీ ఎద్దుల బళ్ల మీదో, బ్రాక్డర్ల మీదో వెళ్లి ఆ ఇసుక తెచ్చుకుని వాడుకుంటూ ఉండేవారు. సముద్ర తీర ప్రాంతంలో కూడా చీరాల, బాపట్ల, వేటపాలెం ఈ ప్రాంతాల్లో, మచిలీపట్నంలో ఎక్కడైనా ఉంటే వాళ్లు వెళ్లి అవసరానికి తెచ్చుకుంటూ ఉండేవారు. ఇప్పుడు దానిని కూడా మనం నియంత్రించాం. ఎక్కడైతే దూరం నుంచి తెచ్చే పరిస్థితి వస్తోందో అక్కడ లారీ అద్దె ఇవన్నీ వేసేటప్పటికీ భారీగా పడుతోంది. విశాఖపట్నంలో ఈరోజు ఇసుక లేక భవన నిర్మాణాలు అన్నీ ఆగిపోయాయి. CRDA సంస్థ కూడా శ్రీనివాసరావు గారికి, విష్ణుకుమార్ రాజుగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నపాలు చేస్తున్నారు. సప్లై అందడంలేదు. అందువలన మాగ్నిమమ్ సప్లై అయ్యేందుకు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మీరు వేలంపాట పెట్టినా, రెండు అంశాలపై దృష్టి పెట్టాలి. ఒకటి రీచీల నిర్వహణ. రీచీల నిర్వహణలో ఎక్కడైతే మాన్యువల్ మనుషులు లారీల్లో కానీ, బ్రాక్డర్లో కానీ

ఇసుకను పోసేదగ్గర యంత్రాలు వాడవలసిన అవసరం ఉంటుంది. యంత్రాల ద్వారా మనం త్వరగా లోడ్ చేసే అవకాశం ఉంటుంది. ఎందుకంటే డబుల్ ఖర్చులు పడకుండా ఉండాలి. ఒకవేళ డ్రైరక్ట్ గా లారీ పెట్టి దాంట్లోకి లోడ్ చేసి దానిని పంపించేటప్పుడు ధర నిర్ణయించడం. అలాగే నదీ గర్భంలో రీచ్ లు వేసేటప్పుడు మెయింటెనెన్స్ ఎక్కువ. ఎందుకంటే అక్కడ తాటాకులు, అదేవిధంగా కొబ్బరి మట్టలు అన్నీ వేస్తేనే కానీ లారీలు వెళ్ళవు. ర్యాంప్ లు వేసుకుంటూ ఉండాలి. ర్యాంప్ నిర్వహణ కూడా చాలా ఖర్చుతో కూడుకున్నది. మనం ఎప్పటికప్పుడు పేమెంట్ చెయ్యాలి. ఈరోజు మంచి అధికారులు ఉన్నారు. మేం కూడా చాలాసార్లు చెప్పాం. వారికి పేమెంట్ ఎప్పటికప్పుడు జరగాలి. మాన్యువల్ లేబర్ కి గానీ, యజమానులకి గానీ ఎప్పటికప్పుడు 10రోజులకో, 15రోజులకో, వీక్లీ పేమెంట్ వాళ్ళకి వెళ్లిపోకుండా మూడు నెలలకి, రెండు నెలలకి పెండింగ్ పెడితే దానివల్ల వాళ్ళకి ఈ డబ్బు అందేలోపల ఈ ప్రభుత్వ ఆదాయానికి గండి కొట్టి వాళ్ళ బ్లాక్ లో అమ్ముకునే పరిస్థితి ఉంది. వీటన్నిటినీ అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

నేను ఒకటి చెబుతున్నా. కాంట్రాక్టర్ కి ఇచ్చినా, పాట పెట్టినా ప్రభుత్వ నియంత్రణ ఉండి తీరాలి. ఎం.ఆర్.పి లాగానే ఒక స్థిరమైన రేటు ఉండాలి. ఇంకా తగ్గాలి. ఇలా లేకుంటే దీనివలన ప్రభుత్వంపైన కూడా భారం పడుతుంది. ఈ కాంట్రాక్టు ఇచ్చే దాంట్లో ఇది కూడా చేరుస్తారు. కనుక సీనరేజ్ అన్నీ వాళ్ళ ప్రభుత్వానికే చెల్లిస్తారు కనుక ఈ భారం అంతా మళ్ళీ ప్రభుత్వం పైనే పడుతుంది. అందువలన ధర తగ్గాల్సిన అవసరం ఉంది. ధర సామాన్యూడికి కూడా అందుబాటులో ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. కనుక భవన నిర్మాణంపైన, సామాన్యూడు కట్టే ఇళ్ళపైన అన్నిటిపైన పడుతుంది. రెండు raising contract. మీరు ఏదైతే అన్నారో దానిని మేము రైజింగ్ కాంట్రాక్ట్ అంటాం. మీరు రెండు రకాలు అంటున్నారు. ఒకటి డ్రైరక్ట్ ఇచ్చేసి మనం రేటు నిర్ణయించి, ఆ రేటు ప్రకారం కంట్రోల్ చేసి పర్యావరణాన్ని కాపాడడం. రెండవది డెవలప్ మెంట్. ఏదైతే తెలంగాణాలోను, కర్ణాటకలోను ఉన్న విధానం అంటున్నారో మీరు దానికి కూడా ముందుగానే పిలవాల్సి వస్తుంది. యంత్రాలు వాడటంకోసం కానీ, దారులు వేసేదానికి, నిర్వహణ ఖర్చు మొదలైనవి. నిర్వహణ ఖర్చుకి కూడా టెండర్ వేస్తారు. టెండరు దారులు వస్తారు కానీ వాళ్ళ వాళ్ళ కుమ్మక్కైతే మనకు నష్టం జరుగుతుంది. వాళ్ళ వాళ్ళ కుమ్మక్కైనా కింద లెవెల్ లో మరలా మనకి వచ్చే ఆదాయానికి కూడా గండి కొట్టే పరిస్థితి ఉంటుంది గనుక మనం వీటన్నిటిమీద సమగ్రమైన విధానం అనుసరించాలి. సరైన కెపాసిటీలో కెమెరాలు పనిచేసేలా చూడాలి. అలాగే జి.పి.ఎస్. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నోసార్లు చెప్పారు. జి.పి.ఎస్ పెట్టి రవాణా ఖర్చులను కంట్రోల్ చెయ్యాలని. కానీ ఎక్కడా అమలు కావట్లేదు. రేవుల దగ్గర ఉన్న మహిళా సొసైటీలు కూడా వాళ్ళకి లోబడిపోయి వాళ్ళ ఖచ్చితంగా నిర్ణయం తీసుకోలేకపోతున్నారు. ఏదో వాళ్ళ కూర్చుంటున్నారు కానీ, వాళ్ళకి వచ్చే జీతం తీసుకుని వెళుతున్నారు. కానీ దీనిని ఖచ్చితంగా ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యడంలో ఏజెన్సీలు ఫెయిల్యూర్ అవ్వడంలో ఈ ధరలన్నీ కూడా నియంత్రణ లేకుండా పోతున్నాయి. అలాగే రేజింగ్ కాంట్రాక్టు

ఇచ్చినా కూడా పొటీకి బిడ్డింగ్ వస్తుంది. ఎవరో ఒకరు వస్తారు. దేనికి వస్తారంటే వాళ్ళకి ధరకంటే కూడా పైన ఏదైనా మిగుల్తుంది అనే భావనలో వస్తారు. కనుక నియంత్రణకి జి.పి.ఎస్. ఉండాల్సిందే, సి.సి.కెమెరాలు ఉండాల్సిందే. దానికి ఇప్పుడు సరైన 4G మనకి వచ్చింది. 4G నెట్వర్క్ ఇస్తేనే కానీ దానిని సక్రమంగా చెయ్యలేం. ఎందుకంటే ఇప్పుడు చూశాం. ఆఖరికి పెన్షన్ ఇచ్చే చోట, రేషన్ దగ్గర కూడా మిషన్లు పనిచెయ్యక మనకి కొంత కాలయాపన జరుగుతోంది. అందువలన మనం సరైన కెహెసిటీలో వారికి ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం కల్గిస్తేనే ఇది సక్సెస్ అవుతుంది. కనుక దీనిపై ఇప్పటికైనా సరే సత్వరం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని ప్రభుత్వం ఇసుక సప్లైని పెంచకపోతే రాష్ట్రంలో దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి కూడా చెడ్డపేరు వస్తుంది. మనందరికీ కూడా చెడ్డపేరు వస్తుంది. అందువలన సప్లై డిమాండ్‌ని మీట్ అయ్యే దానికోసం రేపులన్నీ కూడా ఎంత వీలు అయితే అంత at the same time విచ్చలవిడిగా, ఇష్టారాజ్యంగా చేసినందువల్ల ఉన్న నీటి వనరులు కూడా దెబ్బతినిపోతాయి.

4.50 PM

ఈరోజున “నీరు - చెట్టు” క్రింద ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. చిన్న, చిన్న వాగులు వంకలలో ఉన్న ఇసుకను కూడా త్రవ్వకుంటే ఆ ప్రాంతం ఎడారిగా మారుతుంది. మనం చూస్తున్నాం. కడప, కర్నూలు ఏరియాలలో పెన్నా నదిలో క్రింద భాగం దాకా ఎక్కడికక్కడ త్రవ్వకుంటే నీటి వనరులు దెబ్బతింటున్న పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాం. కనుక దీనికి నియంత్రణ కూడా అవసరం. ఆవిధంగా చేయాలని, సత్వరమే దీని మీద ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, మరి నూతన సంవత్సరం మొదటిలోనే దీనిమీద ఒక కార్యాచరణ చేసి, ఇసుక సప్లైని, డిమాండ్‌ను పెంచి, వారికి తక్కువ ధరకు అందేలా చేయాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: విష్ణుకుమార్ రాజుగారూ.

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు : అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. నూతన ఇసుక విధానం సబ్‌మిట్ చేయడం చాలా బాగుంది. నాకు అర్థం కానిది ఏమిటంటే, రాయలసీమలో 15శాతం తగ్గిస్తే ప్రాబ్లం లేదు. మిగిలిన ప్రాంతాల్లో ఇసుక రేటు ప్రభుత్వం ఎందుకు తగ్గించిందో అర్థం కాలేదు. అవసరం లేదు. కారణం ఏమిటంటే, ఎవ్వరూ కూడా ప్రభుత్వం విధించిన రేటు ఎక్కువ అనే భావన మాత్రం లేదు. ప్రాబ్లం ఏమిటంటే దళారుల మధ్య, మాఫీయా మధ్య, వాళ్ళ చేతుల్లో శాండ్ సలిగిపోయి, శాండ్ సలిపేశారు. (సభలో నవ్వులు) ఈ మాఫీయా పీపులందరూ కూడా ఏదైనా పెద్ద వస్తువును సలిపేస్తే శాండ్ అవుతుంది. కానీ, ఈ పదిహేను నెలల్లో శాండ్‌ను కూడా సలిపేసిన విధానం మనం చూశాం. ఈ శాండ్‌ను సలిపేసిన మూలంగా ప్రజలందరూ ఇబ్బంది పడ్డారు. అంతేగానీ, నా కోరిక ఏమిటంటే, దయచేసి ఈ 15శాతం, ఎక్కడైనా రాయలసీమ అటువంటి ఇబ్బంది పరిస్థితి ఉంటే, అక్కడ తగ్గించవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ, ఇక్కడ మనం తగ్గించవలసిన అవసరం లేదు. దయచేసి ఈ మాఫీయా మళ్ళీ ఎంటర్ అవ్వకుండా చూడవలసిన

బాధ్యత మాత్రం ప్రభుత్వంపైన ఉందని, తప్పకుండా this is very good, definitely we have to appreciate this process and all the CREDAI Members and Builders Association will appreciate this and we are very much thankful to the Government for taking immediate action on this particular issue and at the same time, lot of responsibility lies on the Government to see that the middle people doesn't involve themselves unnecessarily. The public elected representatives should ensure that no middle man is there in between the sand supply and the user. ప్రజాప్రతినిధులుగా ఇసుక మీద మనకు కొంతైనా పర్యవేక్షణ ఉంటే, సామాన్యుడికి కూడా శాండ్ గురించి ఇబ్బందిపడకుండా ఉండే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఒక్క విషయం ఈ సభా పూర్వకంగా తెలియజేసింది ఏమంటే, ఏదైతే 15శాతం మంత్రివర్యులు తగ్గిద్దామని అనుకున్నారో, అది definite గా మన కొల్లు రవీంద్ర గారు మంత్రివర్యులు, ఎక్సైజ్ శాఖ పెరిగిపోతుంది కాబట్టి అక్కడ తగ్గిస్తే ఇక్కడ పెరిగిపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఓ.కే .

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు : కారణం ఏమిటంటే, ఇది 24 అవర్స్ మైనింగ్... అందువలన మంత్రివర్యులను కోరేది ఏమిటంటే, ఎవరైతే సమయపాలన పాటించడం లేదో ఆ వైస్ షాపులకు రూ. 5000 నుంచి రూ.50,000 వరకు fine పెట్టమని చెప్పండి. మీరు చెబితే గానీ వారు చేయరు. దయచేసి మీద్వారా వారిని విన్నవించుకుంటున్నాను. లేకపోతే విచ్చలవిడిగా 24అవర్స్ మధ్యం విధానం మాత్రం జరుగుతోంది. 24అవర్స్ మైనింగ్ అవుతుంది కాబట్టి 24అవర్స్ మధ్యం అవ్వకుండా దయచేసి మంత్రివర్యులను చూడాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను. This is very good thing. శాండ్ సప్లైలో ఏదైనా విధివిధానాల్లో లోపాలు ఉన్నాయా? లేకపోతే ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని, ప్రతిసారి 3నెలలకోసారి కమిటీ రెవ్యూ చేసుకొని, అప్పుడు మళ్ళీ చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది. అంతేగానీ (బెల్) మళ్ళీ మన అసెంబ్లీ సమావేశాలు మొదలుపెట్టేంతవరకు wait చేయడం కష్టం అధ్యక్షా. దయచేసి ఇప్పుడే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వర్యులు వచ్చారు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రివర్యులను కోరేది ఏమంటే, వారు వినలేదు మధ్యలో transit లో ఉన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మళ్ళీ మొదలు పెట్టవద్దు.(అని నవ్వుతూ అన్నారు)

SRI.P. VISHNUKUMAR RAJU: This is a wonderful initiative taken by the Hon'ble Chief Minister and we really appreciate and I request you not to reduce the prices to 15% of the existing prices. Definitely, the price reduction is not the only criterion.

MR SPEAKER: Ok

శ్రీ పి. విష్ణుకుమార్ రాజు : అధ్యక్షా, అయిపోయింది and at the same time, we are all thankful to the Builders Association, CREDAI and all the other Builders Community for doing this wonderful changes and we should also request the Hon'ble Chief Minister to see that the stream less supply is made without the interference of the middle people. దయచేసి మీద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(బెల్)

MR SPEAKER : Ok. Sanyasi Raju Garu.

శ్రీ కలిదిండి సూర్య నాగ సన్యాసి రాజు(చోడవరం): అధ్యక్షా, శాండ్ పాలసీకి సంబంధించి ప్రభుత్వం అన్నీ ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకుంది. కానీ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మాకు గ్రామాల పక్కనే ఏర్లు పారి ఇసుక abundant గా ఉన్నా కూడా sand కు సంబంధించి కేవలం మీ-సేవలో కట్టడం వలన టైరు బండ్లు గానీ, నాలు బండ్లు ద్వారా పూర్వం నుంచి traditional గా తోలుకోవడానికి ఇబ్బందిగా ఉంది. మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే, ఏదో ఒక విధానాన్ని, ఒక రేటుని నిర్ణయించి, ఆ బండ్లు వాళ్లు తోలుకునేటట్లు చేస్తే బాగుంటుందని నా సూచన.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: అధ్యక్షా, బాక్సైట్ మీద రెండు నిమిషాలు. బాక్సైట్ కి మొదటి బీజం వేసింది ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు. గిరిజనుల మనస్సుల్లో, ఆ ప్రాంతంలో అలజడి సృష్టించింది ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షా. మొట్టమొదటగా చూస్తే, మనకు 615మిలియన్ టన్నుల బాక్సైట్ ఉంది. దేశంలో మన రాష్ట్రం రెండవస్థానంలో ఉంది. అయితే అధ్యక్షా, తేది:01-07-2005లో జిందాల్తో MOU చేసుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇవన్నీ మీరు చెప్పారు కదమ్మా.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలు.

మిస్టర్ స్పీకర్: అన్ని మీరు చెప్పారు. ఏదైనా కొత్తది ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: 464 మిలియన్స్ టన్నుల ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రైవేట్ పార్టీలకు, రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు కట్టబెట్టారు. ఒక Captive mining enforce ఆనాడే ఒక కుట్రతో చేసేశారు. గిరిజనుల మనోభావాలకు విరుద్ధంగా ఆనాటి కాంగ్రెస్ పార్టీ,

రాజశేఖరరెడ్డిగారు మొత్తం దోచిపెట్టాలని, వాళ్ల బినామీ అయిన పెన్నా ప్రతాపరెడ్డిగారికి కట్టబెట్టారు. అక్కడ గ్రామసభ తీర్మానం జరగాలి. అయితే తేది:03-10-2008వ తారీఖున గ్రామసభ ఎనౌన్స్ చేసి, ముందురోజునే గ్రామసభ తీర్మానం చేసేసుకున్న దుర్మార్గు ముఖ్యమంత్రి కానీయండి, కాంగ్రెస్ పార్టీ కానీయండి, ఎంత దారుణమంటే పోలీసు బలగాలు, అధికార యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించి తేది:02-10-2008వ తారీఖున జిపి రిజల్యూషన్ తీసుకోన్నారు. అఫీషియల్గానే తేది:03-10-2008 అని అనౌన్స్ చేశారు. ముందురోజునే తీసేసుకున్నారు. ఎంత ఆగ మేఘాల మీద ఆరోజున మొత్తం అన్నీ చేశారంటే తేది:03-10-2008 నుంచి 12-10-2008, మొత్తం 12-12-2008న మొత్తం నాలుగు నెలల 20రోజులు...

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్లీజ్ don't repeat. అమ్మా మీరు అన్నీ చెప్పారు. Don't repeat.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: రిపీట్ చేయడం లేదు అధ్యక్షా. మొత్తం ఈ నాలుగు నెలల కాలంలో బాక్సెట్ మొత్తానికి అన్ని clearances వాళ్లే ఇప్పించుకొని, మొన్న చింతపల్లి గ్రామసభలో అక్కడ మీటింగ్ పెట్టినప్పుడు, వాళ్లు ఎంత దారుణంగా ఒక గిరిజన మహిళా ఎమ్మెల్యేతో మాట్లాడించారు. ఇది చాలా దారుణమైన విషయం అధ్యక్షా. ఇట్లా మహిళా ఎమ్మెల్యేని రెచ్చగొట్టేలా ప్రతిపక్ష నాయకులు చేస్తున్నారు. దీనిని చాలా ఖండిస్తున్నాం. ప్రభుత్వం క్లియర్ గా ఉంది. ఎక్కడా గిరిజనుల మనోభావాలకు ప్రభుత్వం వ్యతిరేకంగా పనిచేయదు. వాళ్ల భాగస్వామ్యంతో మాత్రమే ప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది. అదేవిధంగా వాళ్లకు హెల్త్ క్రియేట్ చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా స్కూల్స్ గానీ, రోడ్లు గానీ, వాటర్ సదుపాయాలు గానీయండి, అవన్నీ కూడా ఆ ఏరియాలో వాళ్లకు కల్పించి, వాళ్ల భాగస్వామ్యంతో మాత్రమే, వాళ్ల మనోభావాలకు అనుగుణంగా మాత్రమే ప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది. ఎక్కడా గిరిజనుల మనోభావాలకు విరుద్ధంగా ప్రభుత్వం పనిచేయదని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: Ok, Now, Leader of the House.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం): అధ్యక్షా, రెండు సబ్జెక్టులపైన ఒక చర్చ కూడా పెట్టడం జరిగింది. ఒకటి ఇసుక సరఫరా పైన.. ఒక మంచి ఉద్దేశంతో ఈ ఇసుకసంతా కూడా కొంతమంది వ్యక్తులు సొంత ప్రయోజనాలకు వాడుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయం గానీ, ప్రజలకు కూడా ఉపయోగపడడం లేదనే ఉద్దేశంతో, ఒక మంచి ఉద్దేశంతో డ్వాక్రా సంఘాలకు operate చేసే బాధ్యత వారికి ఇచ్చి, అందులో వచ్చిన లాభాల్లో 25శాతం డ్వాక్రా మహిళల empowerment కోసం, ఇంకొక 25శాతం రైతు సాధికారత కోసం వెచ్చించాలని పెట్టాం. కొంత ఆదాయం వచ్చినప్పటికీ, ఎక్కడికక్కడ సిస్టమ్స్ కూడా స్క్రీమ్ లైన్ చేసినప్పటికీ కూడా ఇంకా అనుకున్న ప్రయోజనాలు మనం నెరవేర్చలేకపోయాం.

సా. 5.00

వినియోగదారునికి సరియైన సమయంలో ఇసుక దొరకడం లేనికారణంగా కాని, అదే మాదిరిగా రవాణా సౌకర్యాలు తదితర కొన్ని సమస్యల కారణంగా కాని లేట్ కావడం వల్ల కొంత రేటు కూడా పెరిగింది. దీనిపై మేం కేబినెట్‌లో చాలా చర్చించాం. ఎమ్మెల్యేలమీటింగ్‌లో కూడా చాలా మంది సజెషన్స్ ఇచ్చారు. కలెక్టర్ల కాన్ఫరెన్స్‌లో కూడా చాలా ధరోగా డిస్కషన్ జరిగింది. ప్రజల్లో కూడా చర్చ జరిగింది. ఫైనల్‌గా మేం ఒక అవగాహనకొచ్చాం. ఇప్పుడుండే సిస్టం అంత పకడ్బందీగా పనిచేయడం లేదు, దానిని ఇంప్రూవ్‌చేయాలి, మళ్ళీ దీని విషయంలో ఏవిధంగా ముందుకుపోవాలన్న దానిపై మార్పులు చేర్పులు చేయడానికి ప్రభుత్వపరంగా నిర్ణయించాం. రాబోయే కేబినెట్ మీటింగ్‌లో ఒక నిర్ణయం తీసుకుని ప్రస్తుతముండే పరిస్థితుల్లో విచీఫ్ ది బెస్ట్ అన్న దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇసుక అనేది ఏవిధంగా ఇవ్వాలి అవిధంగా ఇస్తాం. అదేవిధంగా ఇంతకుముందు బుచ్చయ్య చౌదరి గారు మాట్లాడినట్లు ఇసుక అనేది ఒక నిత్యావసర వస్తువుగా తయారయ్యింది. ఇళ్లు కట్టాలన్నా చిన్న చిన్న టాయిలెట్లు కట్టాలన్నా, బిల్డింగులు కట్టాలన్నా గవర్నమెంట్ వర్క్స్ చేయాలన్నా, ఇంకా అభివృద్ధి జరగాలన్నా ఇసుక అనేది ఒక ఎసెన్సియల్ కమాడిటీగా తయారయింది. నిత్యావసర వస్తువు మాదిరి తయారయింది అదేవిధంగా ఇంకోపక్కన చూస్తే అది తక్కువగా ఉంది. రాబోయే రోజుల్లో కూడా ఈ కొరత ఎప్పటికీ ఉంటుంది. కాబట్టి దీనికి మనం చేయాల్సిందేమిటంటే రాక్ శాండ్ లేదా మెటల్ శాండ్ ఏదైతే ఉందో అవికూడా వినియోగించుకుంటే కొంతవరకు ఉపయోగపడుతుంది. దీనిని బ్యాలన్స్ చేయాల్సిన అవసరముంది. ప్రభుత్వంలో కొన్ని కొన్ని వర్కుల్లో మాత్రం అంటే ఎక్కడైనా ప్లాస్టరింగ్ వర్క్స్ చేయాలంటే తప్పనిసరిగా ఇసుకే కావాలి. కొన్ని కొన్ని పనుల్లో మెటల్ శాండ్ కూడా చాలా ఎఫెక్టివ్‌గా పనిచేసే పరిస్థితి ఉంది. అది కూడా ఇంట్రడ్యూస్ చేసి ఈ రెండింటినీ కరెక్ట్‌గా కోఆర్డినేట్ చేసుకొని వెళితే ధరలు చాలావరకు అదుపులో ఉంటాయి. అభివృద్ధికి ఆటంకం ఉండదు. ఒకవేళ ఇసుక ఎక్కడికక్కడ ఎక్కువగా తీసేస్తే చాలా సమస్యలొస్తున్నాయి. ఆ ప్రాంతాలలో భూగర్భజలాలు కూడా నిలబడే పరిస్థితి లేకుండా పోతుంది. అవిధంగా వాటర్ రీఛార్జ్‌కాకుండా పోయి సమస్యలు వచ్చే పరిస్థితొస్తుంది కాబట్టి మనం వాతావరణ సమతుల్యతను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అవసరముంది. ఇప్పుడే ఎమ్మెల్యే రాజుగారు చెప్పిన విధంగా చిన్న చిన్న రీచుల్లో కూడా కొన్ని ఇబ్బందులొస్తున్నాయి. చిన్న చిన్న రీచుల వల్ల ఒక ఊళ్లో ఒక ఇల్లు కట్టుకోవాలన్నా టాయిలెట్స్ కట్టుకోవాలన్నా సమస్యలొస్తున్నాయి. అందుకే బ్రాడ్‌గా అనుకున్నాం. చిన్న చిన్న రీచుల్లో ఎవరికీ ఇవ్వకుండా అక్కడ స్థానికంగా ఉండేవాళ్లే ఉపయోగించుకునేవిధంగా వాళ్లకే రిజర్వ్‌చేద్దామనే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికుంది. అది నిర్ణయం చేస్తాం. (అధికార పక్షసభ్యులచే హర్షధ్వనాలు) అదేమాదిరిగా మిగిలిన రీచుల్లో బ్యాలన్స్ ఎట్లా చెయ్యాలి, ఏవిధంగా చేస్తే ట్రాన్స్‌పరెంట్‌గా ఉంటుంది, ఏవిధంగా చేస్తే అవకతవకలు లేకుండా ఉంటాయి అన్నవి ఆలోచించి వాటిపై కూడా తొందరలోనే నిర్ణయం తీసుకుంటాం. ఇంకోపక్కన మెటల్ శాండ్‌కు కూడా ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిచ్చి రెండూ మిక్సింగ్ పెట్టి నీలైనంతవరకు ధరలను కూడా నియంత్రించేయడం, నీలైనంత వరకు విని

యోగదారునికి తక్కువ ధరకు వచ్చేలా చూడటం, తక్కువ అనను కాని రీజనబుల్ ప్రైస్ కు వచ్చేటట్లుగా చూడడం జరుగుతుంది. విశాఖపట్నం చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో ఇసుక ఎక్కువగా లేదు. శ్రీకాకుళం నుంచి రావాలి. కాని విశాఖపట్నంలో ఎక్కువ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలున్నాయి. ఇలాంటి దూరప్రాంతాలకు కూడా ఇసుక రావలసివుంది కాబట్టి ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని వీలై నంత తొందరలో అంటే నెక్స్ట్ కేబినెట్ లో ఒక నిర్ణయం చేసి నూతన ఇసుక పాలసీని అమలు చేస్తామని ఈ హౌస్ ద్వారా రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రజలందరికీ హామీ ఇస్తున్నాను.(అధికార పక్షనభ్యు లచే హర్షధ్వనాలు) ఒక్కోసారి కొన్ని కొన్ని ప్రయత్నాలు చేసినప్పుడు ఆ ప్రయత్నాలు మనమ నుకున్న ఫలితాలివ్వనప్పుడు ఈ ప్రభుత్వానికేమీ భేషజం లేదు. మార్పులు, చేర్పులూ చేసి దీనిని మార్చుకోవడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. ఆ ప్రక్రియలో భాగంగానే ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టామని తెలియజేస్తున్నాను. రేపు ఎల్లండి ఎవరికైనా ఆలోచనలోస్తే అవి కూడా ఇవ్వండి. మీరు మెరుగైన ఆలోచనలిస్తే అవి కూడా దృష్టిలో పట్టుకుంటాం. అన్ని ఆలోచనలూ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక మెరుగైన పాలసీకి శ్రీకారం చుడతామని మరొకసారి మీ అందరికీహామీ ఇస్తున్నాను.

రెండవ విషయం అధ్యక్షా, ఈ రోజు బాక్సెట్ గురించి చర్చ జరిగింది. ఇది ఎంత విచిత్ర మంటే ఈరోజు ప్రతిపక్షం ఇక్కడికి రాలేదు. ఇప్పుడే ఎమ్మెల్యే రాజు గారు చెప్పారు. ఉపన్యాసాలు చెప్పారు, మరి వాళ్లు ఎందుకు రాలేదని వారుకూడా అన్నారు. 13.3.2008లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డిగారు అసెంబ్లీలో ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. గిరిజనులంటే ఎప్పటికీ కొండల మీద ఆకులూ, అలములూ తింటూ అడవుల్లో తిరుగుతూ అలాగే ఉండాలా, వాళ్లు నాగరిక సమాజంలోకి రావలసిన అవసరం లేదా, ఆ ప్రాంతంలో ఏదైనా అభివృద్ధి జరుగుతుంటే ఆ అభివృద్ధిని మనం అడ్డుకోవాలా లేక అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించాలా అని మాట్లాడారు. మాట లైతే చాలా బాగున్నాయి. ఫిలాసిఫీ ఈజ్ వెరీ గుడ్. కాలక్రమేణా ఏం జరిగింది అధ్యక్షా?

ఒక వ్యక్తి తన స్వలాభం కొనం, స్వప్రయోజనం కొనం ఏవిధంగా దీన్ని ఉపయోగించు కుంటారో ఇది ఒక ఉదాహరణ. ఇప్పుడు చాలా మంది ఎమ్మెల్యేలు ఇక్కడ మాట్లాడారు. ఆ మాటలను ఈ రోజు మీరు చూస్తే రన్ అల్ కైమా మరియు పెన్నా ఈ రెండు కంపెనీలు కలిసి ఎమ్ ఓయూ చేశారు. ఆ డీటెయిల్స్ నేను ఎక్స్ ప్లైన్ చేస్తాను. కార్మిల్ ఏసీయా 22.12.2006న రూ.10 కోట్లు , 27.12.2006న 13 కోట్లు, జగతి పబ్లికేషన్స్ 03.12.2007న రూ. 20 కోట్లు, జగతి పబ్లికేషన్స్ 04.03.2009న రూ. 10 కోట్లు, జగతి పబ్లికేషన్స్ 23.04.2009న రూ. 10 కోట్లు, జగతి పబ్లికేషన్స్ 06.06.209న రూ.05 కోట్లు, కలిసి మొత్తం రూ.68 కోట్లు పెటుబడిగా పెట్టారనేది అందరికీ చాలావరకు ఇన్ ఫర్మేషన్ వచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. దీనికి సపోర్టింగ్ గా చూస్తే ఈ రోజు బాక్సెట్ విషయానికొస్తే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు జెఎస్ డబ్ల్యుహెచ్ఎల్ అంటే జిందాల్ సౌత్ వెస్ట్ హోల్డింగ్ లిమిటె

డ కలిపి 01.07.2005న సంవత్సరానికి 2.5 లక్షల టన్నుల అల్యూమినియం రిఫైనరీ స్కెల్టర్ కోసం రూ. తొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయల ఇన్వెస్ట్మెంట్తో ఒక ఎమ్ఎయూ చేసుకున్నారు. దీని ప్రకారం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ 240 మిలియన్ టన్నుల బాక్సైట్ అరకు, మరియు సప్లర్ల బ్లాక్స్ నుంచి ఈ ప్లాంటుకివ్వాలని, దీనిని విజయనగరం జిల్లాలోని ఎస్.కోటలో పెట్టాలని ఒక నిర్ణయం చేశారు. అయితే ఈ ఫ్యాక్టరీ మాత్రం రాలేదు. పేసర్ మీదనే ఉంది. ఇది ఈవిధంగా ఉంటే 14.01.2007న రస్ అల్కైమా వారు ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారిని అప్రోచ్ అయి తామొక అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీ పెడతామని ఒక మాట చెప్పారు. దానిపై ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షతన 09.02.2007న చీఫ్ సెక్రటరీ, ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, రెవెన్యూ తదితరులతో ఒక హైలెవెల్ మీటింగ్ పెట్టి సదరు ప్రతిపాదన మీద ఒక నిర్ణయం చేయా లంటూ చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజు ఆ మీటింగ్లో చీఫ్ సెక్రటరీ ఒక మాట చెప్పారు. ఆయన చెప్పిందేమిటంటే రస్ అల్కైమా వాళ్లను ఫ్యాక్టరీ పెట్టమనండి, అలా పెట్టిన తరువాత వాళ్లకు బాక్సైట్ మనమిద్దామని చెప్పారు. వాళ్ల డిపాజిట్స్ ఉన్నాయి, మనం మైనింగ్ చేద్దాం, ఎంత క్వంటిటీ అవసరమో అంత క్వంటిటీ ఇద్దామని ఆయన చెబితే ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి దానిని ఓవర్ రూల్ చేసి అవసరం లేదు, మొత్తం 224 మిలియన్ యూనిట్ల బాక్సైట్ వాళ్లకు కావలసిన అవసరముంది, రెండు బిలియన్ యు.ఎస్.డాలర్స్ వాళ్లు ఇన్వెస్ట్మెంట్ పెడతారని, అది జైరెలలో ఉంది కాబట్టి జైరెలలో ఉండే క్వంటిటీని వాళ్లకివ్వాలని 14.02.2007న ఒక ఆర్డర్ ఇస్యూ చేశారు. ఎప్పుడైతే ఆ ఆర్డర్ జారీ చేశారో దాని ప్రకారం 23.02.2007న రస్ అల్ కైమా మరియు పెన్నా గ్రూప్ ఆఫ్ కంపెనీస్ కలిపి అన్ రాక్ అల్యూమినియం లిమిటెడ్ పేరుతో ఒక జాయింట్ వెంచర్ కంపెనీని ఫ్లోట్ చేశారు.

సా.5.10

ఆ తరువాత అగ్రిమెంట్ ప్రకారం అన్ రాక్ అల్యూమినియం లిమిటెడ్లో 70శాతం పెన్నాకు, 30శాతం రస్ ఆల్కైమాకు ఉంది. 2012-13లో మరొక అగ్రిమెంట్ చేసుకొని రస్ ఆల్కైమాకు తగ్గించి పెన్నాకు 87శాతం, రస్ ఆల్కైమాకు 13శాతం మాత్రమే ఇచ్చారు. ఒరిజినల్గా అప్పే చేసింది రస్ ఆల్కైమా. అగ్రిమెంట్ అయిన తర్వాత మధ్యలో వచ్చింది పెన్నా. వీరిద్దరూ కలిసి పెట్టింది 30శాతం రస్ ఆల్కైమాకు, 70శాతం పెన్నాకు. మరలా 2012-13లో మరొక అగ్రిమెంట్ చేసుకొని రస్ ఆల్కైమాకు తగ్గించి పెన్నాకు 87శాతం, రస్ ఆల్కైమాకు 13శాతం ఇచ్చారు. రస్ ఆల్కైమా వాటాను 30 శాతం నుంచి 13శాతానికి తగ్గించారు. దీని ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 13.8.2005లో జీవో ఎంఎస్ నం.222 జారీ చేసిన తరువాత ఎపిఎండిసీ వీరితో ఒక సేల్ అగ్రిమెంట్ కూడా చేసుకొన్నది. ఆ సేల్ అగ్రిమెంట్ 30.10.2008లో చేసుకున్నారు. అగ్రిమెంట్ అయినది 13.8.2008లో ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఒప్పందం చేసుకున్నారు. దీని ప్రకారం మొత్తం 1116 హెక్టార్లలో జైరెలలో 1,2,3,8 బ్లాక్స్లో చింతపల్లి రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ఏరియాలో ఇచ్చారు. "Agreement shall continue to remain in force for the period of the life of the plant or till the exhaustion of the mining reserves whichever is earlier." అందులో ఉండే ఖనిజం పూర్తిగా

వెలికితీసేవరకు లేదంటే ఆ ఫ్యాక్టరీ పనిచేసినంతవరకు ఇది వర్తింపజేస్తుందని పెట్టారు. ఇంకొక పక్క APMDC/GoAP shall not sell or export bauxite Jerrela deposit to any other party during the period of the operation of the said Aluminium company. ఇందులోనుంచి ఎవరికీ ఇవ్వడానికి వీలులేదని పెట్టారు.

All the expenditure required for obtaining mine lease such as payment to Forest Department, cost of exploratory data, cost of studies for obtaining clearances etc. shall be borne by the Anrak.

Anrak shall reimburse the total cost of production, including service tax and any other taxes to APMDC.

Anrak shall pay 1.25 times of the royalty payable by APMDC to the State Government as profit to APMDC.

A minimum of 0.5% of revenue from the value added project shall be spent on health, training and social infrastructure and welfare of tribals by the aluminum Company.

The equity holding of APMDC in the aluminium company will be upto 1.5% of total equity subject to a maximum of Rs.50 crore.

అంటే మొత్తం ఈక్విటీ ఇచ్చిన తరువాత ఎసిఎండీసి ఇచ్చింది కేవలం 1.5 శాతం మాత్రమే. అందులో కూడా రూ.50కోట్లకు సీలింగ్ పెట్టారు. 1.5 శాతం అంటే ఆ మొత్తం వంద కోట్లకు చేరినా దానిని రూ.50కోట్లకు సీలింగ్ పెట్టారు.

If APMDC decides to award raising contract or hiring of machinery, the first right of refusal shall be given to the aluminium company.

అంటే ఎప్పుడైతే ఎండీసీ ఒకవేళ వేరే కంపెనీకి రైజింగ్ కాంట్రాక్టు ఇచ్చినా లేకుండా మెషిన్ల వాడుకోవాలన్నా, మెషిన్ల హైర్ చేసిన ఫస్ట్ రెఫ్యూజల్ రస్ ఆల్టైమాకు ఇచ్చారు. ఇలాంటి కండిషన్లు పెట్టి APMDC/ Aluminium company shall train local tribals and absorb them in mining operations/ industry. అన్ని కండిషన్స్ కూడా పెట్టుకున్నారు, ట్రైనింగ్ చేశారు. కానీ అవన్నీ ఎవరి ప్రయోజనాల కోసం చేశారు? గిరిజనుల ప్రయోజనాల కోసం చేశామని చెప్పారు. కానీ అక్కడేమి చేశారంటే గిరిజనుల ప్రయోజనాల కోసం కాదు. అంతకుముందు మాటాడుతూ గిరిజనులు కొండల మీదే ఉండాలా, వారు ఆకులు తినాలా, వారు అభివృద్ధి చెందకూడదా అని ఉపోద్ఘాతాలు చెప్పిన వ్యక్తులు ఇక్కడకు వచ్చేసరికి ఆయా పారిశ్రామిక సంస్థల నుంచి ముందు డబ్బులు తీసుకున్నారు. వారి మధ్య ఎప్పటినుంచో లావాదేవీలు ఉన్నాయి. ఇక్కడకు వచ్చింది ఎవరికి ఇస్తామన్నారంటే రస్ ఆల్టైమాకు. రస్ ఆల్టైమాకు ఇస్తామని మధ్యలో ఏమి చేశారంటే మరో కంపెనీని స్థాపించారు. తద్వారా పెన్నా

వాటా 87 శాతానికి పెరిగి, రస్ ఆల్ఖైమా వాటా 13 శాతానికి మారింది. అల్టిమేట్గా మొత్తం కండిషన్స్ అన్నీ పెట్టుకొని వన్సైడ్ అగ్రిమెంట్ చేశారు. ఇవన్నీ ఎవరి ప్రయోజనాలకోసం చేశారంటే స్పష్టంగా కొంతమంది ప్రయోజనాలకోసం చేశారు తప్ప మరొకటి కాదు. ఆ విషయమే నేను శ్వేతపత్రంలో చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. ఆ తరవాత జరిగింది ఏమంటే నేను గతంలో ముఖ్యమంత్రి అయినపుడు కూడా దీనికొక స్టోరీ ఉంది. అక్కడ బాక్సైట్ ఎక్కువగా ఉంది. ఒడిశా రాష్ట్రం తరవాత బాక్సైట్ ఎక్కువగా ఉంది ఆంధ్రప్రదేశ్లో. దేశంలోని మిగిలిన రాష్ట్రాలలో ఎక్కువగా లేదు. జార్ఖండ్, చత్తీస్ఘడ్, ఒడిశాలలో ఖనిజ సంపద ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి ఆ ఖనిజ సంపదను ఉపయోగించుకొని పవర్ ప్లాంట్స్, స్టీల్ ప్లాంట్లు, అల్యూమినియం ప్లాంట్స్ వచ్చాయి కాబట్టి వాటివలన అభివృద్ధి జరుగుతుంది. మన రాష్ట్రంలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఉంది కాబట్టి స్రతి రోజూ వేలాదిమంది దేవుని వద్దకు వస్తారు కాబట్టి ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఒక పోర్టు కడితే అక్కడ టౌన్షిప్ వస్తుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో సింగరేణి కాలరీస్ రావడంతో అక్కడ బొగ్గు ఉండడంవల్ల దాని ద్వారా లక్ష కుటుంబాలకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించగలిగాం. తద్వారా ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందుతుంది. అలాంటి బొగ్గు నిల్వలు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా చింతలపూడిలో ఉన్నాయి. వాటిని వెలికితీయడంకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. మంగంపేటలో బెరైటీస్ ఉంది. అదే విధంగా ప్రకాశం జిల్లా చీమకుర్తిలో గ్రానైట్ ఉంది. అదే విధంగా కోస్తా సముద్రతీర ప్రాంతంలో బీచ్శ్యాండ్, మంచి క్వాలిటీ టైటానియం ఉంది. ఇవన్నీ ఉన్నప్పుడు నేను అధికారంలోకి వచ్చిన తరవాత ఒకటే ఆలోచించాను. ఆ కేటాయింపులు పొందినవారందరూ రా మెటీరియల్ను తీసుకెళుతున్నారు కానీ మన రాష్ట్రంలో ఫ్యాక్టరీ పెట్టడంలేదు. ఓబులాపురం ఇనుప ఖనిజానికి చైనాలో బాగా డిమాండ్ ఉంది కాబట్టి రోజుకు రెండు వేలు, మూడు వేల టోన్లతో అక్కడ అక్రమ మైనింగ్ చేసి చైనాకు ఎగుమతి చేశారు. దానివలన మన రాష్ట్ర ఖజానాకు వచ్చిందేమీ లేదు కానీ చాలా ఇబ్బందిపడ్డాం ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంలో బొగ్గు గనుల కేటాయింపులో జరిగిన అవకతవకలవల్ల సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల మేరకు బొగ్గు గనుల కేటాయింపును రద్దుచేయడం, దానివలన రాష్ట్రాలకు ఆదాయం పెరిగే పరిస్థితి వచ్చింది, రాయల్టీ కూడా పెరిగింది. మన రాష్ట్రంలోని కృష్ణా గోదావరి బేసిన్ ఆయిల్ అండ్ గ్యాస్ నిక్షేపాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. వాటిని కూడా మనం ఉపయోగించుకోవాలి. ఈ రోజు దీని మీద సభలో చర్చించమన్నాను.

బాక్సైట్ విషయంలో మాత్రం అగ్రిమెంట్ వన్సైడ్గా చేశారు. ఇవన్నీ బేస్ చేసుకొని పెన్నా-అనారాక్ సంస్థలు రూ.5300కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి పరిశ్రమ స్థాపించారు. అలాగే వేదాంత తదితర సంస్థలు కూడా పరిశ్రమలు పెట్టాయి. కానీ ఈరోజు చూస్తుంటే జరిగిన విధానం కరెక్ట్ కాదు, ప్రొసీజర్ కరెక్ట్ కాదు. ఆ ఖనిజం వెలికితీతవలన లాభం పొందవలసినది ఆ ప్రాంత గిరిజనులు. ఈ ప్రభుత్వం గిరిజనుల అభివృద్ధికోసం కట్టుబడి ఉంది. నేను గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా గిరిజనుల అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించాను, ఇప్పుడు కూడా ప్రోత్సహిస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతంలో బ్రహ్మాండమైన కాఫీ వస్తుంది. అది ఆర్గానిక్ కాఫీ.

ఏజెన్సీలో 50వేల ఎకరాలలో కాఫీ సాగవుతుంది. దానిని లక్షన్నర ఎకరాలకు పెంచాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇంకొకపక్క ఆర్గానిక్ అగ్రికల్చర్ ప్రొడ్యూస్‌ను, అటవీ ఉత్పత్తులను ఆర్గానిక్ విధానంలో పండించే పద్ధతులు వస్తున్నాయి. వాటికి రేటు కూడా ఎక్కువగా ఉంటుంది. వాటితోబాటు మరో 19 కమోడిటీస్‌కు అక్రెడిటేషన్ తీసుకొచ్చాం. దానివలన కొంత ఉపయోగం ఉంది. ఈ సభ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలకు వాస్తవ పరిస్థితులను వివరిస్తున్నాను. ఈ సభనుంచి వెళ్లిపోయి బయటికి వెళ్లి ఎవరు మాట్లాడారో, బయట ఉపన్యాసాలు ఏమి ఇచ్చారో, వారే వచ్చి అసెంబ్లీలో సమాధానం ఎందుకు చెప్పలేకపోతున్నారు? వారు ఎందుకు అసెంబ్లీని ఫీస్ చేయలేకపోయారు? ఇవన్నీ వాస్తవాలు. ఈ వాస్తవాలను ఒప్పుకొనే ధైర్యం, డైజెస్ట్ చేసుకోలేని పరిస్థితుల్లో వారు సభలో ఈ చర్చ రాకుండా అడ్డుకోవాలని ప్రయత్నించారు కానీ అడ్డుపడలేకపోయారు. కానీ ఏదో ఒక విధంగా తప్పించుకోవాలని బయటికి వెళ్లారు తప్ప ఈ వాస్తవాలను ఒప్పుకొనే ధైర్యం వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

5.20 PM

చరిత్ర ఎవరూ తిరగరాయలేరు. దీనిని ఫీస్ చేయడం తప్ప వేరే మార్గం లేదు. ఆ విషయం గుర్తు పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకే నేను ఒకటి ఆలోచిస్తున్నాను. ఆనాటి ప్రభుత్వం ఏకపక్షంగా 224 మిలియన్ టన్నుల bauxite ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేసి, ఎంఓయు చేయడం జరిగింది. Government of Andhra Pradesh G.O.Ms.No.222, dt.13.08.2008 directed M/s.APMDC Limited to enter into bauxite supply agreement which was signed on 30.10.2008 with the following key conditions. నేను ఈ జీఓను రద్దు చేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

ఈ జీఓను రద్దు చేసి చర్చలు కొనసాగిస్తాం. ఏ పని చేసినా గిరిజన ప్రయోజనాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తుంది తప్ప వ్యక్తుల ప్రయోజనాలు కానే కాదని మరొక్కసారి తెలియచేస్తున్నాను. అక్కడ ఫ్యాక్టరీ పెట్టిన మాట కూడా వాస్తవం. ఇంకా కొన్ని ఫ్యాక్టరీలు కూడా ఉన్నాయి. అల్యూమినియమ్ రిజర్వ్ మనకుంది. ఈ బాక్సైట్ రిజర్వ్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో దానిపైన చర్చ చేద్దాం. ఇందాక రాజు గారు మాట్లాడుతూ దీని వలన అక్కడంతా నీళ్లు కలుషితమవుతాయన్నారు. అది కూడా కరెక్టు కాదు. కొన్ని చోట్ల తవ్వకాలు జరిగాయి. మనం కావాలంటే వెళ్లి చూడవచ్చు. అన్నీ చూసిన తరువాత ఇక్కడ వచ్చే రాయల్టీలో కూడా డబ్బులు వస్తాయి. దీనిని అమ్మాలో, వడ్డో చర్చిద్దాం. ఈ వనరులను ఉపయోగించుకోవాలా, వద్దా చర్చిద్దాం. చర్చించిన తరువాత దీని వలన వచ్చే ఆదాయం గిరిజనులకు అధిక శాతమే కాదు, అవసరమైతే వంద శాతం ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే గిరిజనుల కోసమే ఖర్చు పెట్టడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంటుందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

సభలో ఈ అంశం మీద పారదర్శకంగా చర్చిద్దాం, డిబేట్ చేద్దాం. నేను ఇంకో మాట కూడా చెప్పాను. ఏదైనా ఖనిజ సంపద ఈ రాష్ట్రంలో ఉంటే ఆ ఖనిజ సంపదను ఉపయోగించుకుని ఈ రాష్ట్రంలో వ్యాల్యూ అడిషన్ రావాలి, ఇండస్ట్రీలు రావాలి, ఎంప్లాయ్మెంటు రావాలి, సంపద సృష్టించబడాలి అనేది ఈ ప్రభుత్వం ముఖ్య ఉద్దేశం. అదే విధంగా అవకతవకలు ఎక్కడ జరిగితే దాన్ని ఉపేక్షించే సమస్య లేదు. దీని మీద పారదర్శకంగా ప్రజల్లో చర్చ చేసిన తరువాత ఏ విధంగా చేయాలో, ఆ విధంగా చేయడానికి అన్ని విధాలా ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుందని మరొక్కసారి మీ అందరికీ తెలియచేసుకుంటూ నేను ఇంతకు ముందే చెప్పినట్లుగా జీఓ నెం.222 ప్రకారం ప్రభుత్వం ఏదైతే A.P.M.D.C. ని డైరెక్ట్ చేసిందో, వాళ్లు తేదీ 30.10.2008 న ఏదైతే అగ్రిమెంటు చేశారో ఈ రెండూ రద్దు చేసి కొత్తగా చర్చించిన తరువాతనే తదుపరి నిర్ణయం తీసుకుంటామని మరొక్కసారి తెలియచేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈరోజు నూతన సంవత్సరంలోకి అడుగుపెడుతున్నాం. తేదీ 25.12.2015న రాబోయే క్రిస్మస్ సందర్భంగా ప్రజలందరికీ Happy Christmas and Merry Christmas. అందరికీ నూతన సంవత్సరం శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. కొత్త రాష్ట్రంలో కొత్త సమస్యలు ఉన్నప్పటికీ నూతన సంవత్సరంలో, నూతన రాష్ట్రానికి బ్రహ్మాండమైన విజయాలు కలగాలని, ఆ విజయ పరంపరలో మనమందరం భాగస్వాములు కావాలని మీకు, మీ కుటుంబ సభ్యులకు, బంధుమిత్రులకు, మీ నియోజక వర్గంలో ఉండే ప్రజలందరికీ, రాష్ట్రంలో, దేశంలో ఉన్న ప్రజలందరికీ నూతన సంవత్సరం శుభాకాంక్షలు తెలియచేసుకుంటూ మీ దగ్గర సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR.SPEAKER: Thank you. అందరికీ క్రిస్మస్ మరియు నూతన సంవత్సరం శుభాకాంక్షలు.

ANNOUNCEMENT

Now, I am to announce the House that the answers pertaining to 5 starred questions which were not included in the Business till 22nd December, 2015, i.e. the last day of the present Session are placed on the Table of the House and they shall form part of the proceedings of the House.

I am also to announce to the House that the Ministers concerned are hereby directed to furnish their replies directly to the Members for the remaining Starred, Unstarred, Short Notice Questions, notices under Rule 74

and Rule 344 which were admitted and communicated to the Departments for which answers have not been furnished.

STATISTICS FOR THE SIXTH SESSION
FROM 17.12.2015 TO 22.12.2015

1. Days for which the Assembly sat	:: 5
2. Hours for which the Assembly worked	:: 26 Hrs.08 Mts.
3. Starred Questions answered orally	:: 49
4. Notices under Rule 344	:: 1
5. Notices under Rule 74	:: 2
6. Statements made by the Ministers	:: 5
7. Bills Introduced	:: 8
8. Bills Passed	:: 8

PARTY POSITION IN THE ASSEMBLY AS ON 22.12.2015

1. Telugu Desam Party	:: 102
2. YSR Congress Party	:: 67
3. Bharatiya Janata Party	:: 4
4. Navodayam Party	:: 1
5. Independent	:: 1

TOTAL	::	175

Now, with the consent of the House, I adjourn the House *Sine Die*.

(Then the House adjourned *Sine Die* at 5.26 p.m.)